

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

### ΣΥΝΟΔΟΣ Α'

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠ'

Δευτέρα 28 Μαΐου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 28 Μαΐου 2001, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.17', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΪΤΟΝΑ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από την κα Παρθένα Φουτουκίδου, Βουλευτή Πέλλης, τα ακόλουθα:

#### **A. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ**

1) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Μονίμων Δημοσίων Υπαλλήλων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ζητεί την αύξηση των αποδοχών των μελών της.

2) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Οικοδομικός Συνεταιρισμός Εθνικής Αντίστασης ζητεί να ενταχθούν τα οικοπέδα των μελών του στο σχέδιο πόλεως.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων 9ου Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης ζητεί την οριστική εγκατάσταση του σχολείου στο νέο κτίριο που ήδη έχει ανεγερθεί.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ομοσπονδία Βιοτεχνικών Σωματείων Θεσσαλονίκης ζητεί τη θεσμοθέτηση της 35ετίας ανεξαρτήτου ορίου ηλικίας.

5) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΡΜΟΥΖΙΑΔΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτών – Θερισιαλωνιστών Νομού Θεσσαλονίκης ζητεί την επαναφορά των σιλοφόρων οχημάτων στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Γεωργίας.

6) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ασπροπύργου ζητεί να συμπεριληφθούν στο σ/ν «Περιβαλλοντική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός παραγωγικών δραστηριοτήτων στο Νομό Αττικής» οι τροποποιήσεις – συμπληρώσεις

που προτείνει, προκειμένου να επιτευχθεί ο αντικειμενικός στόχος που είναι η βιώσιμη ανάπτυξη της Αττικής με σεβασμό στο περιβάλλον.

7) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία τα Εργατοϋπαλληλικά Κέντρα Κορίνθου και Κιάτου ζητούν την επίλυση του ασφαλιστικού ζητήματος σύμφωνα με την πρόταση της ΓΣΕΕ.

8) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΜΠΑΤΖΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Συνταξιούχων ΗΣΑΠ ζητεί την επίλυση συνταξιοδοτικών και άλλων προβλημάτων του κλάδου του.

9) Ο Βουλευτής Έβρου κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Περιφερειακό Συμβούλιο Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης ζητεί τη στελέχωση των νοσοκομείων της περιοχής του με ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό.

10) Ο Βουλευτής Αιτωλνίας κ. ΜΑΡΙΟΣ ΣΑΛΜΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ναυπάκτου ζητεί την ίδρυση τμήματος βιβλιοθηκονομίας ΤΕΙ στη Ναύπακτο.

11) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Σωματεία Εργαζομένων στο Καζίνο Πάργης ζητούν την επίλυση εργασιακών προβλημάτων που απασχολούν τα μέλη τους.

12) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Πανελλήνια Ομοσπονδία Στεγνοκαθαριστηρίων – Ταπητοκαθαριστηρίων κ.λπ. ζητεί τη λήψη μέτρων για την οικονομική στήριξη και τον εκσυγχρονισμό του κλάδου της.

13) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πύργου Ηλείας ζητεί να του παραχωρηθούν αποθήκες του ΑΣΟ για να τις αξιοποιήσει για πολιτιστικούς σκοπούς.

14) Ο Βουλευτής Ηλείας κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΡΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Αρχαίας Ολυμπίας Ηλείας ζητεί την επίλυση των προβλημάτων που δημιουργήσε η κατασκευή του νέου δρόμου Λιναριάς - Λούβρου.

15) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΛΙΑΝΑ

ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Επιτροπή Καλλιθεατών και Κατοίκων Δήμου Καλλιθέας Αττικής καταγγέλλουν την καταστροφή του πάρκου της πλατείας Δαβάκη.

16) Οι Βουλευτές κύριοι ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ και ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η Συντονιστική Επιτροπή Μεταναστευτικών Κοινοτήτων Ελλάδας ζητεί την αλλαγή της διαδικασίας νομιμοποίησης των παράνομων μεταναστών.

17) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων Χρυσοβίτσας Ξηρομέρου Αιτωλ/νίας ζητεί την κατασκευή συμπληρωματικού αρδευτικού έργου στην περιοχή του που θα εξασφαλίσει τις απαιτούμενες ποσότητες νερού για την ομαλή λειτουργία του.

18) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Νηπιαγωγών Βρεφονηπιοκόμων Ηπείρου υποβάλλει προτάσεις για το νέο πρότυπο κανονισμό λειτουργίας των Δημοτικών Παιδικών και Βρεφονηπιακών Σταθμών και των Ο.Ε.Υ.

19) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΠΥΡΟΣ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εργαζόμενοι του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα Αγρινίου ζητούν κοινωνική ασφάλιση δημόσια, καθολική και υποχρεωτική.

20) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Μύρινας Λήμνου αναφέρεται στις αποφάσεις του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που αφορούν στην ένταξη έργων στο ΠΕΠ Βορείου Αιγαίου 2000-2006.

21) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία Εργαζόμενοι στο Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο Λήμνου καταγγέλλουν, ότι το νέο κτίριο του Νοσοκομείου άρχισε να λειτουργεί, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι προτάσεις του Σωματείου οι σχετικές με τη λειτουργία του.

22) Ο Βουλευτής Άρτας κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Ιχθυοπωλών Άρτας ζητεί την απομάκρυνση των πρατηρίων λιανικής πώλησης ιχθύων από το χώρο της δημοτικής αγοράς της Άρτας.

23) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μαραθώνος Αττικής ζητεί να κατασκευασθούν τα ολυμπιακά έργα «Κέντρο κωπηλασίας και σλάλομ» στο Μαραθώνα.

24) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Χάλκειας του Νομού Αιτωλ/νίας ζητεί την προμήθεια του κατάλληλου μηχανογραφικού εξοπλισμού.

25) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΤΣΙΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Εμπορικός Σύλλογος Μεγάρων ζητεί να μην υποβαθμισθεί η Δ.Ο.Υ. Μεγάρων με την απομάκρυνση του ελεγκτικού τμήματος της Δ.Ο.Υ. Μεγάρων.

26) Ο Βουλευτής Πέλλας κ. ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Νομάρχης Πέλλας ζητεί την παραχώρηση των εγκαταστάσεων του Χιονοδρομικού κέντρου «Βόρας Καϊμακτσάλαν».

27) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΗΛΙΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Μεγαρέων Αττικής ζητεί να παραμείνει στη Δ.Ο.Υ. Μεγάρων η αρμοδιότητα οριστικού φορολογικού ελέγχου.

28) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Κουτσουρά Δήμου Μακρύ – Γιαλού Λασιθίου ζητεί την αποπεράτωση των εργασιών κατασκευής του νέου κτιρίου του Σχολείου.

29) Ο Βουλευτής Κερκύρας κ. ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΚΟΝΤΟΜΑΡΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Διοικητικά Συμβούλια Εργαζομένων Καζίνο ζητούν την πλήρη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων σε οποιαδήποτε μεταβίβαση των Καζίνο.

30) Ο Βουλευτής Λασιθίου κ. ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΡΧΙΜΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ζητεί την αρχαιολογική έρευνα στην περιοχή Καλαμαύκας Ιεράπετρας.

#### **Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

1. Στην με αριθμό 1651/28-7-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 56415/19-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 1651/28-7-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Θεόδωρος Κοτσώνης, σχετικά με την ΑΕΔΙΚ, σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

Ο διαγωνισμός για την παραχώρηση των δικαιωμάτων της Διώρυγας Κορίνθου δεν καρποφόρησε και η Κυβέρνηση αποφάσισε την προκήρυξη νέου διαγωνισμού.

Ήδη με την αριθμ. 2/70350/0025/13-10-2000 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι όροι διενέργειας και προϋποθέσεις συμμετοχής σε δημόσιο διαγωνισμό για την ανάδειξη παραχωρησιούχου των Δικαιωμάτων Διώρυγας της Κορίνθου.

Πρόθεση της Κυβέρνησης είναι όχι μόνο να προστατεύσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής αλλά και να πολλαπλασιάσει τις αναπτυξιακές δυνατότητές της, κινούμενη πάντοτε εντός του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις χρήσεις της γης και κατοχυρώνει την περιβαλλοντική προστασία.

Ο Υφυπουργός  
**Γ. ΔΡΥΣ»**

2. Στην με αριθμό 1790/16-8-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 592/23-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1790/16-8-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Αθαν. Χειμάρης σχετικά με δημοσιεύματα του εντύπου Αθηναϊκού Τύπου της 8ης Αυγούστου 2000 για τους κανόνες πτήσεων στις «Μακεδονικές Αερογραμμές», σύμφωνα με το αριθμ. ΥΠΑ/Δ13/3982/1275/1-9-2000 της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1.-Με την Απόφαση της ΥΠΑ /Δ2/Α-Γ/36250/10965/9-8-2000 (βλ. συνημμένο), η Υπηρεσία έχει ήδη διατάξει την άμεση και κατά προτεραιότητα συνέχιση της διακοπείσας Επιθεωρήσεως στους Τομείς Πτητικής λειτουργίας και Τεχνικής Συντηρήσεως των ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ, προκειμένου να διακριβωθεί και να τεκμηριωθεί η κατάσταση, που επικρατεί σήμερα στην εταιρεία, μετά τις διορθωτικές ενέργειες, στις οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν εταιρεία, μετά τις διορθωτικές ενέργειες, στις οποίες βεβαιώνουν ότι έχουν προβεί οι σημερινοί υπεύθυνοι της εταιρείας στη Διοίκηση και στους υπ' όψιν Τομείς ειδικότερα:

2. – Ιστορικά η περίπτωση των ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ έχει ως ακολούθως:

Μόλις η ιεραρχία της Υπηρεσίας με την από 28-6-2000 Έκθεση των Επιθεωρητών της ενημερώθηκε εγγράφως για τα ευρήματα των ελέγχων κι για τη διακοπή της Επιθεωρήσεως, απήχθη το από 10-7-2000 έγγραφο (αρ. Πρωτ. Δ/ΥΠΑ/Ε. 31) στη Διοίκηση των ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ, και καθιστώντας απολύτως σαφές ότι η διακοπή της Επιθεωρήσεως δεν γίνεται αποδεκτή και ότι οι Επιθεωρητές θα επιστρέψουν για να ολοκληρώσουν το έργο τους με κάθε μέσο. Η συνδρομή των

Αστυνομικών ή / και των Εισαγγελικών Αρχών θα εξητηθεί, μόνον εάν η εταιρεία επέμενε στην αρνητική της στάση και δεν έθετε στη διάθεση των Επιθεωρητών τα ζητούμενα στοιχεία. Σε ό,τι αφορά δε τις λοιπές συνέπειες εις βάρος των υπευθύνων για τη διακοπή της Επιθεωρήσεως, το ίδιο έγγραφο επισημαίνει σαφώς ότι επίκειται ο καταλογισμός ευθυνών και η έκδοση των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων.

3.- Με το ίδιο πάντα έγγραφο κοινοποιείται στις ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΕΣ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ η Έκθεση των Επιθεωρητών με τα ευρήματα και τις συστάσεις αποκαταστάσεως και δίδεται στην εταιρεία η εντολή για άμεση συμμόρφωση και άσκηση αυστηρότερης εποπτείας εκ μέρους των αξιωματούχων της στους τομείς ευθύνης τους, προκειμένου, ακριβώς, να αποφευχθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στη συνέχιση της λειτουργίας της εταιρείας και η αφαίρεση του πιστοποιητικού Αερομεταφορές (ΑΟΚ), που σε κάθε περίπτωση αποτελεί το έσχατο μέτρο, το οποίο λαμβάνει η ΥΠΑ, έπειτα από επανειλημμένους και λεπτομερέστατους ελέγχους, ώστε να εξασφαλίζεται η απόλυτη τεκμηρίωση και κατοχύρωση των ενεργειών της ως Κρατικής Αρχής. Ανεξάρτητα, πάντως από το ζήτημα της συγκεκριμένης Επιθεωρήσεως στην Κύρια Βάση δραστηριοτήτων της εταιρείας, Υ.Π.Α., με τους Επιθεωρητές πτητικής Λειτουργίας και Πτητικής Ικανότητας αεροσκαφών, παρακολουθεί ούτως ή άλλως σε καθημερινή σχεδόν βάση την όλη λειτουργία των ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΩΝ σε επί μέρους τομείς, πραγματοποιώντας επιτόπιους προληπτικούς ελέγχους αεροσκαφών, προσωπικού κλπ., ασκώντας τις νομοθετημένες αρμοδιότητές της και διασφαλίζοντας το επιβατικό κοινό.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ**

3. Στην με αριθμό 1792/16-8-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 271/23-10-2000 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση: «Απαντώντας στην ερώτηση 1792/16-8-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης, παρακαλούμε να πληροφορησέτε τον κ. Βουλευτή σύμφωνα με τα στοιχεία της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας (ΕΥΔΑΠ) τα εξής:

Η μελέτη διευθέτησης του ρέματος της Πικροδάφνης στο τμήμα που διατρέχει το Δήμο Ηλιούπολης μήκους 795μ. περιλαμβάνει ανοιχτή διατομή. Όμως η διαμόρφωση της κοίτης και των πρανών θα γίνει είτε εξ ολοκλήρου λιθόκτιστη, είτε από σκυρόδεμα αλλά επενδεδυμένο με λίθους, ώστε η τελική λίθινη επιφάνεια που θα προκύψει να εντάσσεται αρμονικά στο τοπίο.

Κατά τη μελέτη της διευθέτησης του ρέματος εξασφαλίστηκαν οι εγκρίσεις για τους αναγκαίους περιβαλλοντικούς όρους με κοινή απόφαση του ΥΠΕΧΩΔΕ, του Υπουργείου Γεωργίας και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

Συνεπώς έχουν ληφθεί υπόψη όλες οι αναγκαίες παράμετροι για μια τεχνική λύση φιλική προς το περιβάλλον με στόχο την ανάδειξη του ρέματος.

Παρ' όλα αυτά πρέπει να συνεκτιμηθούν και τα εξής στοιχεία:

1. Το ρέμα σε όλο το μήκος του έχει υποστεί επεμβάσεις από τον ανθρώπινο παράγοντα, όπως επιχώσεις, καταπατήσεις και δημιουργία τετελεσμένων ιδιοκτησιακών κατασκευών που παρεμποδίζουν την οριστικοποίηση και την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου σύμφωνα με το οποίο θα πρέπει να γίνει και η υδραυλική χάραξη του ρέματος.

2. Η υδραυλική μελέτη του ρέματος προσδιορίζει πολύ μεγάλες ταχύτητες ροής που επιβάλλουν τη διαμόρφωση της κοίτης με σκυρόδεμα ή λίθινη κατασκευή. Από τη μελέτη προκύπτει επίσης η επείγουσα ανάγκη διευθέτησης του ρέματος χωρίς καθυστερήσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αντιπλημμυρική προστασία των γειτονικών περιοχών.

Ο Υπουργός  
**Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ**

4. Στην με αριθμό 1806/21-8-2000 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 29053/20-10-2000 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1806/21-8-2000 που κατέθεσαν στη Βουλή, οι Βουλευτές κύριοι Παν. Κρητικός, Νόρα Κατσέλη και Ηλίας Παπαηλίας, σχετικά με την παραχώρηση σε ιδιώτες εκμετάλλευσης οργανισμών του δημοσίου, σας γνωρίζουμε ότι:

Η συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα μέσω συμβάσεων παραχώρησης αποτελεί μέσο που χρησιμοποιείται από πολύ παλιά, ιδίως για την εκτέλεση και τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων υποδομής όπως των σιδηροδρομικών συνδέσεων ή σημαντικού μέρους του οδικού δικτύου. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα μειώθηκε από το πρώτο τέταρτο του 20ου αιώνα και μετά, στο μέτρο που τα κράτη εκδήλωσαν την προτίμησή τους για την απευθείας κατασκευή και διαχείριση των εξοπλισμών και των υπηρεσιών που παρέχονται στο κοινό.

Με τους δημοσιονομικούς περιορισμούς, τη βούληση περιορισμού της παρέμβασης των δημοσίων αρχών και την επιθυμία να επωφεληθεί ο δημόσιος τομέας από την περία και τις μεθόδους λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα, το ενδιαφέρον για το σύστημα της παραχώρησης αναζωπυρώθηκε κατά τα τελευταία χρόνια.

Η μελέτη - χρηματοδότηση - κατασκευή και εκμετάλλευση έργων με τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα ξεκίνησε πριν από εκατό περίπου χρόνια οπότε κατασκευάστηκαν έργα όπως ο Ηλεκτρικός Σιδηρόδρομος Αθηνών - Πειραιώς, η ηλεκτροδότηση της Αθήνας από την Electric Power Company και η υδροδότηση από την αμερικάνικη εταιρεία Ulen & Co.

Το 1990 άρχισε η διαδικασία του διαγωνισμού για την επιλογή «συνεταίρου» της Ελληνικής Κυβέρνησης στο έργο της Μελέτης - Κατασκευής - Χρηματοδότησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου Αθηνών στα Σπάτα. Μέχρι σήμερα έχουν υπογραφεί και κυρωθεί με νόμο από τη Βουλή τρεις συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες ήδη υλοποιούνται / κατασκευάζονται με τη μέθοδο Build - Operate - transfer (B.O.T.). Πρόκειται για τα έργα του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου Αθηνών στα Σπάτα, της Μόνιμης Ζεύξης Ρίου - Αντίρριου και της Ελευθέρας Λεωφόρου Ελευσίνος - Σταυρού - Αεροδρομίου Σπátων και Δυτικής Περιφερειακής Λεωφόρου Υμηττού (Περιφερειακός Δακτύλιος Αθηνών). Τα ιδιωτικά κεφάλαια που έχουν επενδυθεί υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου στις τρεις Εταιρίες Παραχώρησης (που υλοποιούν τα ανωτέρω έργα) προσεγγίζουν τα 400 εκατ. Ευρώ ενώ το συνολικό ποσό των δανειακών κεφαλαίων τα οποία παρέχουν ή για τα οποία εγγυώνται η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (E.T.Επ) και οι Εμπορικές Τράπεζες υπερβαίνει το ποσό των 2,2 δισ. Ευρώ.

Η αλματώδης αυτή εξέλιξη διευκολύνεται περαιτέρω λόγω της συνεχούς βελτίωσης των μακροοικονομικών δεδομένων της ελληνικής οικονομίας και της εισόδου της χώρας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (με επακόλουθο, μεταξύ άλλων το αυξημένο ενδιαφέρον για διενέργεια επενδύσεων στη χώρα, τη μείωση των επιτοκίων και την επιμήκυνση της περιόδου αποπληρωμής των δανείων), τη αποδοχή της συμμετοχής ιδιωτικών κεφαλαίων στα έργα, της εξοικείωσης των εμπλεκόμενων μερών με τις σύνθετες αυτές μεθόδους χρηματοδότησης και κατασκευής και της ανάπτυξης και μεγέθυνσης των ελληνικών εταιριών. Θεωρείται ότι πλέον οι συνθήκες είναι ώριμες ώστε να μεταφερθεί η εφαρμογή της τεχνονομίας αυτής και σε έργα μικρότερου μεγέθους και όχι απαραίτητα δημόσια.

Στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής η Κυβέρνηση στοχεύει στην ολοκλήρωση του δικτύου αυτοκινητοδρόμων στη χώρα μας, αξιοποιώντας ιδιωτικά κεφάλαια έτσι ώστε να αποδεδειχθούν πόροι του Γ' ΚΠΣ που προορίζονται για τον τομέα των υποδομών και να κατανεμηθούν σε άλλους τομείς οι οποίοι συνδέονται με τη δημόσια υγεία, την παιδεία, το περιβάλλον, την κοινωνική πρόνοια, καθώς και σε έργα μικρότερης κλίμακας των οποίων η υλοποίηση θα συμβάλλει στην ισόρροπη ανάπτυξη Περιφέρειας - Κέντρου.

Για τους προαναφερόμενους λόγους, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας έχει ήδη από τον Μάιο του 1999 προσλάβει ένα Διεθνούς κύρους Χρηματοοικονομικό Σύμβουλο (Χ.Ο.Σ.) ο οποίος

διερευνά τη δυνατότητα προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων στη χώρα μας για την κατασκευή των αυτοκινητόδρομων με το σύστημα της «Συμβάσεως Παραχώρησης».

Παράλληλα το ΥΠΕΘΟ προωθεί μια σειρά πιλοτικών δράσεων (προγραμμάτων/έργων/υπηρεσιών) με συμβάσεις Παραχώρησης για Πρωτοβουλίες Ιδιωτικής Χρηματοδότησης για μικρής και μεσαίας κλίμακας έργα (PFI/PPP/ Private Finance Initiative Contracts), των οποίων η χρηματοδότηση θα μπορούσε να αναληφθεί, μερικώς ή ολικώς, από φορείς του ιδιωτικού τομέα, που θα φέρουν το βάρος της εξασφάλισης της χρηματοδότησης.

Για το σκοπό αυτό προσλήφθηκαν δύο Χρηματοοικονομικοί Σύμβουλοι οι οποίοι άμεσα θα:

1. Κατηγοριοποιήσουν και θα αξιολογήσουν τα έργα υποδομής που συμπεριλαμβάνονται στο Γ' ΚΠΣ με σκοπό την ένταξή τους σε σχήματα PFI/PPP.

2. Προσδιορίσουν τις υπηρεσίες που μπορούν να παρασχεθούν από τον ιδιωτικό τομέα σε σχέση με την οργάνωση, λειτουργία/ διαχείριση και συντήρηση υποδομών κοινωνικής ωφέλειας/δημοσίων έργων και υπηρεσιών με σκοπό την ένταξή τους σε σχήματα PFI/PPP.

3. Θα προσδιορίσουν και θα παρουσιάσουν το πλαίσιο, τη μεθοδολογία και τα κριτήρια που θα διασφαλίσουν το ενδιαφέρον προς συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα ή ως παρέχοντος υπηρεσιών.

4. Θα εντοπίσουν συμφωνίες για παρόμοια προγράμματα /έργα και υπηρεσίες που σχεδιάστηκαν μέσα στο πλαίσιο της «πρωτοβουλίας ιδιωτικής χρηματοδότησης (PFI/PPP)» για κυβερνητικές υπηρεσίες και οργανισμούς σε άλλες χώρες.

Η πιλοτική εφαρμογή στην υλοποίηση των έργων με «Πρωτοβουλία Ιδιωτικής Χρηματοδότησης» θα αποτελέσει τη βάση για τη σταδιακή ανάπτυξη του θεσμού σε άλλα έργα και πρωτοβουλίες, σε περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο, και θα βοηθήσει στην καλύτερη προσαρμογή του συστήματος στα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα της χώρας μας.

Η επιτυχής συνεργασία ιδιωτικού και δημοσίου τομέα πρέπει να στηρίζεται από θεομοθετημένες δομές συνεργασίας και να διέπεται από ρυθμίσεις που να εξασφαλίζουν τη μέγιστη ευελιξία των διαδικασιών.

Οι συμβάσεις παραχώρησης οι οποίες απορρέουν από κρατικές πράξεις που έχουν ως αντικείμενο την άσκηση δραστηριοτήτων οικονομικού χαρακτήρα ή την προμήθεια αγαθών, υπόκεινται στις σχετικές διατάξεις της Συνθήκης, καθώς και στις αρχές οι οποίες προκύπτουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου στον τομέα αυτό. Το καθεστώς το οποίο διέπει τις συμβάσεις παραχώρησης είναι το ίδιο με εκείνο των δημοσίων έργων. Οι δεν κανόνες και οι αρχές που διέπουν τις συμβάσεις παραχώρησης είναι αυτές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και ακολουθούν τους κανόνες που διέπουν τις διαδικασίες έννομης προστασίας.

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας σε συνεννόηση με τα άλλα συναρμόδια Υπουργεία προχωρεί στην περαιτέρω διερεύνηση και αποτύπωση υφιστάμενων νομοθετικών καθώς και στην επεξεργασία και επιλογή των πλέον πρόσφορων λύσεων για τα καταγραφέντα νομικά και συμβατικά προβλήματα αξιοποιώντας την εμπειρία των μεγάλων έργων παραχωρήσεων που υλοποιούμε σήμερα στην Ελλάδα.

Η κυβέρνηση σταθμίζει την επιλογή υλοποίησης έργων με Συμβάσεις Παραχώρησης, με γνώμονα πάντοτε την ικανοποίηση των κοινωνικών και εθνικών αναγκών, τη βέλτιστη χρησιμοποίηση των υφιστάμενων πόρων και την ανάπτυξη της χώρας προκρίνοντας κατά περίπτωση την πλέον συμφέρουσα αντιμετώπιση, όπως σταθερά και συνεχώς έχει πράξει μέχρι σήμερα.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ**

5. Στην με αριθμό 1831/22-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 402/19-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην παραπάνω ερώτηση που κατέθεσε ο Βου-

λευτής κ. Μ. Χαλκίδης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το Υπουργείο Γεωργίας με σχετική του Απόφαση και σε εφαρμογή των Κοινοτικών διατάξεων έχει καθορίσει διαδικασίες και έχει πάρει όλα τα αναγκαία μέτρα που διασφαλίζουν την τήρηση της ελάχιστης τιμής (θεσμική) παραγωγού έτσι όπως καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάσει της Κοινής Υπουργικής απόφασης ΚΥΑ 183722/30-6-2000 (ΦΕΚ 869/Β/14-7-2000) η πληρωμή της θεσμικής τιμής από τους μεταποιητές στους παραγωγούς στα μεταποιημένα οπωροκηπευτικά γίνεται με έμβασμα σε ανέκκλητο λογαριασμό της Οργάνωσης Παραγωγών (Ο.Π.) υπέρ των δικαιούχων παραγωγών.

Σχετικά με την κατάθεση των συμβάσεων επισημαίνουμε ότι όπως μας πληροφορήσαν οι Δ/νσεις Γ/κής Ανάπτυξης Ημαθίας και Πέλλας (Έδεσσας και Γιαννιτσών) οι βιομηχανίες ροδάκινων κατέθεσαν τις εν λόγω συμβάσεις τους σ' αυτές.

Ο Υπουργός  
**Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ**

6. Στην με αριθμό 1845/23-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 29045/20-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Επί της ερώτησης 1845/23/8/2000, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Αθηναίος Φλωρίνης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο πλαίσιο του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 94-99 έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται στο νομό Χαλκιδικής τα οδικά έργα: «Άξονας Θεσσαλονίκης – Πολυγύρου (τμήμα Γαλάτιστα – Αγ. Πρόδρομος μήκους 10 χλμ)» π/υ 2,6 δις δρχ.

«Πολύγυρος – Ιερισσός» π/υ 1,2 δις δρχ.

«Πολύγυρος – Γερακινή (τμ. Χθ 1+ 750 έως χθ 6+779)» π/υ 1,306 δις δρχ.

«Βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών του οδικού άξονα διασταύρωση Ε.Ο. Θεσ/νίκης – Ιερισσού – Βαρβάρα – Όρια Νομού. Τμήμα από Κοιν. Βαρβάρας μέχρι όρια Νομού» π/υ 440 εκ. δρχ.

«Βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών του οδικού άξονα Πολυγύρου – Σημάντρων – Αγ. Παντελεήμονα – Τενέδου – Ν. Τριγιάς από χλμ. Θέση 0+000 έως χλμ. Θέση 10+000» π/υ 364 εκατ. δρχ.

«Βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών του οδικού άξονα Ε.Ο. Θεσ/νίκης- Ιερισσού – Μαρθούσα- όρια νομού» π/υ 224 εκατ. δρχ., το οποίο έχει ολοκληρωθεί.

«Βελτίωση γεωμετρ. Χαρακτηρ. του οδικού άξονα Μεταμορφώσεως – Μεσαγγίτσιου από χλμ θέση 0+000 έως χλμ. Θέση 10+000 π/υ 310 εκ. δρχ.

«Βελτίωση γεωμετρ. Χαρακτηρ. του οδικού άξονα Ταξιάρχη μέχρι διασταύρωση Ε.Ο. Πολυγύρου – Βραστάμων (χωματοεργικά τεχνικά έργα) π/υ 501 εκ. δρχ.

«Κατασκευή τεχνικών έργων στο επαρχιακό δίκτυο Ν. Χαλκιδικής και στις περιοχές Γομάτι – Πλανά – Αρναία – Στανός, κόμβος Νικήτης, ακτή Σαλονικιού» π/υ 129 εκατ. δρχ., το οποίο έχει ολοκληρωθεί.

«Βελτίωση γεωμετρ. Χαρακτηρ. ενωτικών δρόμων κυκλώματος νότιας Κασσάνδρας (Πευκοχώρι – Αγ. Παρασκευή- Χανιώτη- Σκίωνη) π/υ 271 εκατ. δρχ. το οποίο έχει ολοκληρωθεί.

«Βελτίωση γεωμετρικών χαρακτηριστικών οδικού άξονα Ν. Ηράκλειας – Ν. Καλλικράτειας- Ν. Γωνιάς» π/υ 111 εκατ. δρχ. το οποίο έχει ολοκληρωθεί.

«Βελτίωση γεωμετρ. χαρακτ. Συνδετήριων οδών οικισμών Παρθενώνα και Ορμιλίας με το οδικό κύκλωμα Σιθωνίας», π/υ 126 εκατ. δρχ., το οποίο έχει ολοκληρωθεί.

«Βελτίωση γεωμετρ. χαρακτ. Οδικού άξονα Κερασιάς – Σανών- Δουμπιών – όρια νομού» π/υ 144 εκατ. δρχ. το οποίο έχει ολοκληρωθεί, καθώς και μικρότερες οδικές παρεμβάσεις σε επίπεδο δήμων και κοινοτήτων του νομού, στα πλαίσια του Υποπρογράμματος 6 (ΕΑΠΤΑ) «Ενίσχυση των δομών Τοπικής Αυτοδιοίκησης».

- Σε ό,τι αφορά το Γ' ΚΠΣ, υπό τελική διαπραγμάτευση με την Ε.Ε. Σχέδιο ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας προβλέπονται μεταξύ

των άλλων και παρεμβάσεις βελτίωσης και συμπλήρωσης του νομαρχιακού και επαρχιακού μεταφορικού δικτύου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που θα εξειδικευτούν σε συγκεκριμένα έργα με τη σύνταξη του Συμπληρώματος Προγραμματισμού του ΠΕΠ.

Επιπλέον σας γνωρίζουμε, ότι στα πλαίσια προετοιμασίας των έργων του Γ' ΚΠΣ, ήδη χρηματοδοτούνται και εκπονούνται οι μελέτες «Μελέτη Περιμετρικής οδού Πολυγύρου» π/υ 50 εκατ. δρχ., και η μελέτη του έργου «Οδικός άξονας Θεσσαλονίκη- Πολύγυρος - Ιερισσός (τμ. Πλανά - Γομάτι - Ιερισσός)» π/υ 150 εκατ. δρχ. Επίσης βάσει του άρθρου 52, παρ. 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 1260/1999 του Συμβουλίου της 21-6-99 και κατ' εφαρμογήν των εγκυκλίων και έγγραφων οδηγιών του ΥΠΕΘΟ για την κατάρτιση του ΠΔΕ 2000 και ιδιαίτερα της με αρ. πρωτ. 7708/ΔΕ-1764/29-2-2000 Ειδικής Εγκυκλίου Εφαρμογής της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΕΘΟ «Οδηγίες για την έναρξη υλοποίησης Γ' Διαρθρωτικού Πλαισίου και κατάρτισης ΠΔΕ2000», έχουν προωθηθεί προς ένταξη στο ΠΔΕ 2000 οδικά έργα στο Νομό Χαλκιδικής κατά το προβλεπόμενο μεταβατικό στάδιο μέχρι την έγκριση των νέων Επιχειρηματικών Προγραμμάτων του ΚΠΣ 2000- 2006.

Τέλος για τα αναφερόμενα στην ερώτηση θέματα συντήρησης του Εθνικού δικτύου στο Νομό, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ»**

7. Στην με αριθμό 1846/23-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 29046/20-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 1846/23-8-00 που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Α. Φλωρίνης, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Στο ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας 94-99, είναι ενταγμένο το έργο «Ολοκλήρωση Λιμένα Ιερισσού», με προϋπολογισμό 400 εκ. δρχ. Επιπροσθέτως, σας πληροφορούμε ότι για την αντιμετώπιση όλων των λιμένων η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει αναθέσει και ολοκληρώνεται μελέτη αναπτυξιακής κατάταξης των λιμένων, με βάση την οποία θα προσδιοριστούν οι σχετικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΚΠΣ 2000 - 2006, όπου επίσης προβλέπονται και γενικότερες δράσεις τουριστικής αναβάθμισης που θα εξειδικευτούν με τη σύνταξη του Συμπληρώματος Προγραμματισμού του ΠΕΠ.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡ. ΠΑΧΤΑΣ»**

8. Στην με αριθμό 1876/23-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 408/3-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Θ. Λεβέντης, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το σύνολο των δασικών εκτάσεων που κήκαν, εντός διμήνου θα κηρυχθούν αναδασώτες και θα απαγορευτεί η βοσκή και οποιαδήποτε επέμβαση, που δε σχετίζεται με την αναδάσωση, ώστε να αποκατασταθεί σύντομα ο προστατευτικός +φυτομανδύας του εδάφους και να περιοριστεί η διάβρωση.

Όσον αφορά τα αντιπλημμυρικά έργα στο Ν. Ρεθύμνου, επισημαίνουμε ότι, μελετώνται άμεσα τεχνικές επεμβάσεις για την συγκράτηση των φερτών υλών και τον περιορισμό των πλημμύρων, οι οποίες θα γίνουν με συνοπτική διαδικασία και με κατά προτεραιότητα χρηματοδότηση. Συγκεκριμένα, συντάσσεται μελέτη για τα απαραίτητα έργα αντιπλημμυρικής προστασίας. Μέχρι την ολοκλήρωση της παραπάνω μελέτης και για να προστατευθούν τα ταχύτερο δυνατόν οι αγροτικές εκτάσεις της περιοχής από πιθανές βροχοπτώσεις, θα τοποθετηθούν, εφόσον εγκριθούν τα συγκεκριμένα χρηματικά ποσά, πέντε «λιμνοδεξαμενές» με μεμβράνη για την κατακράτηση μέρους των υδάτων, χωρητικότητας 10.000 κυβικών μέτρων η κάθε μία, ιδι-

αίτερα στην περιοχή του χωριού Σακτούρια.

Το Υπουργείο Γεωργίας με το αριθμ. 1270/Θ/12-7-00 έγγραφο του ζήτησε από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις της χώρας να προβούν δια των Δ/σεων Γεωργίας ή Αγροτικής Ανάπτυξης σε εξατομικευση των ζημιών που προκλήθηκαν ή θα προκληθούν στη γεωργία από πυρκαγιές τρέχοντος έτους.

Τα μέτρα υπέρ των πληγέντων αγροτών έχουν εξαγγελθεί από τον Πρωθυπουργό και Υπουργό Γεωργίας και είναι οικονομικές ενισχύσεις:

α) για την αγορά ζωοτροφών σε κτηνοτρόφους που βοσκότοποι τους κήκαν, β) για την αποκατάσταση του φυτικού κεφαλαίου (καρποφόρα δένδρα, αμπέλια), γ) για την απώλεια εισοδήματος των ζημιωθέντων καλλιεργειών δ) για την αποκατάσταση των ζημιών σε σωλήνες άρδευσης, δίκτυα άρδευσης, γεωργοκτηνοτροφικά κτίσματα, θερμοκήπια, κ.λπ.

Η ενίσχυση στην παραγωγή ελαιολάδου χορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με σχετική Κοινοτική Νομοθεσία και αφορά το πράγματι παραχθέν ελαιόλαδο κάθε ελαιοκομικής περιόδου.

Όσον αφορά την απαγόρευση του κυνηγίου, στην περιοχή που κήκε πρόσφατα (εμβαδού 25.000 στρεμμάτων περίπου συνολικά) εκάηκαν εκτός των αγροτικών και 3000 στρέμματα περίπου δασικές εκτάσεις, διάσπαρτες, αλλά σημαντικότερες για την προστασία του περιβάλλοντος της περιοχής. Οι συγκεκριμένες δασικές εκτάσεις έχουν ήδη κηρυχθεί σαν αναδασώτες και απαγορεύτηκε το κυνήγι για τα τρία (3) επόμενα χρόνια, τόσο μέσα σ' αυτές όσο και στην ευρύτερη περιοχή που περιλαμβάνονται, συνολικού εμβαδού 76.000 στρεμμάτων εντός των οποίων βρίσκονται και όσες εκτάσεις είχαν πληγεί από πυρκαγιές κατά τα τελευταία έτη.

Ο Υπουργός  
**Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

9. Στην με αριθμό 1870/23-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 237/20-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών, η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 1870 από 23-8-00 της κας Μ. Γιαννάκου-Κουτσίκου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το Υπουργείο Εξωτερικών ανέλαβε έγκαιρα τις δέουσες πρωτοβουλίες, ώστε ο προενταξιακός κανονισμός για την Τουρκία να εξετασθεί ταυτόχρονα με το κείμενο της «εταιρικής σχέσης», που θα υποβληθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις αρχές Νοεμβρίου του 2000. Η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών επισήμανε επανειλημμένα στους κοινοτικούς μας εταίρους ότι η χώρα μας δεν θα μπορούσε να δώσει την συγκατάθεση της για την έγκριση του προενταξιακού κανονισμού για την Τουρκία (νομική βάση της «εταιρικής σχέσης» απαιτείται ομοφωνία για την έγκρισή του), πριν γνωρίσουμε το περιεχόμενο της «εταιρικής σχέσης» (έγκριση με ειδική πλειοψηφία).

Τη στιγμή αυτή η κατάσταση έχει ως εξής: η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε στις 5-9-00 προς έγκριση το σχέδιο του προενταξιακού κανονισμού στα αρμόδια όργανα του Συμβουλίου της Ε.Ε. Εκτιμάται ότι η κίνηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνδέεται με τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Feira καθώς και με την ανάγκη έγκαιρης υποβολής του παραπάνω σχεδίου κειμενίου και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, προκειμένου να ξεκινήσει η διαδικασία παροχής απλής γνώμης (avis simple), χωρίς την οποία το Συμβούλιο δεν δύναται να υιοθετήσει τον Κανονισμό. Δεδομένου ότι η διαδικασία παροχής γνώμης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αναμένεται να ολοκληρωθεί, υπό κανονικές συνθήκες και σύμφωνα με εκτιμήσεις, όχι ωρύτερα των δυο (2) μηνών, το Συμβούλιο δεν μπορεί να εγκρίνει τον παραπάνω Κανονισμό πριν τον προσεχή Νοέμβριο, στις αρχές του οποίου θα υποβληθεί και το κείμενο της «εταιρικής σχέσης». Είναι αυτονόητο ότι ο παραπάνω προγραμματισμός δεν αντίκειται στις επιδιώξεις μας.

2. Δόθηκαν ήδη οδηγίες στη Μ.Α.Ε.Ε. να ενσωματωθεί στο σχέδιο του προενταξιακού κανονισμού μνεία των συμπερασμάτων, όπως περιγράφονται στο σημείο 2 της ερώτησης. Υπενθυμίζεται ότι στην παρ. 12 των 10. συμπερασμάτων του Ελσίνκι

προβλέπεται ότι η «εταιρική σχέση» για την Τουρκία θα συσταθεί βάσει των αποφάσεων προηγούμενων Ευρωπαϊκών Συμβουλίων.

Ο Υπουργός  
**ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»**

10. Στην με αριθμό 187624-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 264/3-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1876/24-8-00 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Α. Μπέζας, παρακαλούμε να πληροφορήσετε τον κύριο Βουλευτή, σύμφωνα με τα στοιχεία της «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» τα εξής:

Σε ό,τι αφορά στην ολοκλήρωση του οδικού τμήματος από Ηγουμενίτσα έως Ιωάννινα, οι οριστικές μελέτες που υπολείπονται αφορούν σε σποραδικά, μικρού μήκους έργα και προγραμματίζεται να είναι έτοιμα εντός εξαμήνου.

Σύμφωνα με τον προγραμματισμό της Εταιρίας «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» στο τέλος του 2000 – αρχές 2001 θα δοθούν στην κυκλοφορία τα τμήματα Λαδοχώρι – Λυκοπόδι 6 χλμ. Και Ψηλορράχη – Τύρια 18 χλμ.

Εκτός από την παράδοση στην κυκλοφορία των δύο τμημάτων που προαναφέρθηκαν, τα τμήματα που υπολείπονται για την ολοκλήρωση του άξονα από Ηγουμενίτσα έως Ιωάννινα (Λυκοπόδι – Ψηλορράχη συνολικού μήκους 22,5 χλμ. και Τύρια – Πεδινή – Έξοδος σήραγγας Δρίσκου μήκους 33 χλμ.) θα δίνονται σταδιακά στην κυκλοφορία έως το πρώτο εξάμηνο του 2003.

Ο Υπουργός  
**Κ. ΛΑΛΙΩΤΗΣ»**

11. Στην με αριθμό 1882/24-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 410/20-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1882/24-8-00 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σ. Γκαλή, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η ΑΤΕ, σύμφωνα με πάγια τακτική της, παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις και δανειακές ενισχύσεις στους παραγωγούς που διαπιστωμένα αδυνατούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους στην Τράπεζα λόγω έκτακτων γεγονότων (όπως δυσμενείς καιρικές συνθήκες, αζητησία προϊόντων, ασυνήθιστες μεταβολές τιμών κ.λπ.) τα οποία επηρέασαν αρνητικά τις εκμεταλλεύσεις τους. Οι διευκολύνσεις αυτές παρέχονται μέσα στα πλαίσια της 1620/89 Πράξης του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και προβλέπουν ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων χρεών, χωρίς τόκους ποινής, σε ένα νέο δάνειο.

Η ένταξη των πληγέντων παραγωγών στο μέτρο αυτό γίνεται ύστερα από εξατομίκευση των ζημιών της κάθε εκμετάλλευσης και αφορούν το μέρος των οφειλών των που διαπιστωμένα δεν είναι σε θέση να εξυπηρετηθεί.

Στα πλαίσια αυτά θα αντιμετωπισθούν οι κτηνοτρόφοι της Θράκης.

Σύμφωνα με την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2000/486/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε ύστερα από την συνεδρίαση της Μόνιμης Κτηνιατρικής Επιτροπής της 22-8-2000, απαγορεύθηκαν οι εξαγωγές ζώντων ζώων των ευαίσθητων ειδών στον Αφθώδη πυρετό (βοοειδή – αιγοπρόβατα, χοίροι και λοιπά δίχηλα ζώα) από τους Νομούς Έβρου – Ροδόπης και Ξάνθης.

Επίσης με την παραπάνω απόφαση απαγορεύθηκαν οι εξαγωγές, από τους παραπάνω νομούς, κρεάτων και λοιπών προϊόντων ζωικής προέλευσης, εκτός εκείνων που έχουν υποστεί επεξεργασία ικανή να εξουδετερώσει τον ιό του Αφθώδους Πυρετού.

Η κατανάλωση κρεάτων και προϊόντων ζωικής προέλευσης, που προέρχονται από τους παραπάνω νομούς και από κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δεν βρίσκονται υπό περιοριστικούς όρους λόγω υγειονομικών μέτρων, μπορεί να γίνεται μέσα στο νομό απ' όπου προέρχεται.

Η αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Γεωργίας (Δ/ση Υγει-

ας των ζώων) έθεσε σε εφαρμογή από την 1-9-2000 σχέδιο ορολογικής επιτήρησης του Αφθώδους Πυρετού στις ζώνες προστασίας και επιτήρησης στους Νομούς Έβρου, Ξάνθης και Ροδόπης λόγω επέκτασης των ζωνών αυτών στα γεωγραφικά όρια του Ν. Ροδόπης. Το σχέδιο αυτό παρουσιάστηκε και συζητήθηκε στην Μόνιμη Κτηνιατρική στις 6 και 7 Σεπτεμβρίου ε.ε. και έγινε αποδεκτό από την Ε.Ε. και τα άλλα κράτη μέλη.

Μέχρι τις 30-9-00, σύμφωνα με το ανωτέρω αναφερόμενο ορολογικό σχήμα, είχε ολοκληρωθεί η ορολογική επιτήρηση στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και στο Δέλτα του Ν. Έβρου, ενώ στις Φέρες, το Πέπλο και την Μάνδρα του Ν. Έβρου βρίσκεται σε εξέλιξη.

Από τα μέχρι 30-9-2000 αποτελέσματα της ορολογικής επιτήρησης οδηγηθήκαμε στο συμπέρασμα ότι ο Αφθώδης Πυρετός εκριζώθηκε στο Ν. Ξάνθης, δεν επεκτάθηκε στο ν. Ροδόπης και τέθηκε υπό έλεγχο στον ν. Έβρου, λόγω του ότι όλα τα μέχρι στιγμής εξετασθέντα δείγματα αίματος έδωσαν αρνητικά ορολογικά αποτελέσματα σχετικά με τον Αφθώδη Πυρετό.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αποτελέσματα, η Ελληνική Αντιπροσωπεία ζήτησε από την Μόνιμη Κτηνιατρική Επιτροπή στις 3 και 4 του Οκτώβρη την τροποποίηση της 2000/486/ΕΚ Απόφασης της Επιτροπής ώστε να αρθούν όλα τα περιοριστικά μέτρα στους Ν. Ξάνθης και Ροδόπης.

Στον συνημμένο πίνακα φαίνεται το σχήμα της ορολογικής επιτήρησης, ο αριθμός των εξετασθέντων δειγμάτων και τα αποτελέσματα των εξετάσεων.

Από τη Δ/ση ΠΣΕΑ του Υπ. Γεωργίας αντιμετωπίζονται ζημιές που προκαλούνται στη γεωργία από δυσμενείς καιρικές συνθήκες, πυρκαγιές και άλλα έργατα γεγονότα (άρθρο 87 παράγραφος 2β της συνθήκης) και όχι ζημιές από φυτικές ή ζωικές ασθένειες.

Ο Οργανισμός ΕΛΓΑ σύμφωνα με τον Κανονισμό Ασφάλισης του Ζωϊκού Κεφαλαίου, απ' ενός μεν καλύπτει ασφαλιστικά συγκεκριμένους κινδύνους, στους οποίους δεν συμπεριλαμβάνεται ο αφθώδης πυρετός, απ' ετέρου δε, δεν προβλέπει χορηγήσεις «Ειδικών αποζημιώσεων» για ζημιές που αφορούν σε απώλεια εισοδήματος, από την εμπορία κτηνοτροφικών προϊόντων.

Ο Υφυπουργός  
**Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»**

Σημ: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

12. Στην με αριθμό 1906/24-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 608/23-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1906/24-8-2000 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ν. Τσιαρτσιώνης, σχετικά με το δημοσίευμα του «Επενδυτή» για την ιδιωτικοποίηση του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου, σύμφωνα με το αριθμ. 309/3/20/2000 της Προέδρου του ΔΣ του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο αποτελεί ένα οικονομικό εύρωστο και υγιές Πιστωτικό Ίδρυμα του οποίου η επάρκεια Ιδίων Κεφαλαίων συμβάλει στη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πελατών καταθετών και στη σταθερότητά του.

Το συνεχώς μεταλλασσόμενο όμως και έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών καθιστά επιτακτική την ανάγκη προσαρμογής του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου στα νέα δεδομένα ώστε να εξασφαλισθεί η οικονομική αυτοδυναμία και ανταγωνιστικότητά του και στο μέλλον.

Στόχος της νέας Διοίκησης είναι να προχωρήσει άμεσα ο Οργανωτικός, Λειτουργικός και θεσμικός εκσυγχρονισμός του Ταμειυτηρίου επί τη βάση επιχειρησιακού σχεδίου που περιλαμβάνει τη διατήρηση του κοινωνικού προσανατολισμού του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου σε συνδυασμό με την εφαρμογή πρότυπων τραπεζικών διαδικασιών λειτουργίας και οργάνωσης, που θα συμβάλλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών του, ενισχύοντας παράλληλα την αποτελεσματικότητά και κερ-

δοφορία του ιδρύματος και την ισότιμη παρουσία του στην αγορά.

Το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο είναι μέλος της Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών καθώς και της Ένωσης Ευρωπαϊκών Ταμειυτηρίων και του Παγκόσμιου Ινστιτούτου Ταμειυτηρίων. Στα πλαίσια αυτά παρακολουθεί στενά και ενημερώνεται για τις τάσεις της διεθνούς και της ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, ώστε να μπορεί να επωφεληθεί, όταν αυτό κριθεί σκόπιμο, από ευκαιρίες για συνεργασίες ή και στρατηγικές συμμαχίες, σε βάση ισότητας και αμοιβαιότητας.

Κατά συνέπεια στους στόχους της πολιτικής για το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο εντάσσεται ο εκσυγχρονισμός του και η δημιουργία της κατάλληλης υποδομής για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητάς του, καθώς επίσης του κοινωνικού του ρόλου και του δημόσιου χαρακτήρα του.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΙΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

13. Στην με αριθμό 1912/25-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 37758/23-10-00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης, 1912/25-8-2000 που κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Γ. Καρατζαφέρη, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΣΔΔΑ, σας πληροφορούμε τα ακόλουθα:

Το έργο της ανέγερσης του νέου κτιρίου του Δημαρχείου στο πρώην στρατόπεδο Τσιρογιάννη προχωρεί ομαλά και χωρίς κανένα πρόβλημα.

Συγκεκριμένα, στις 6-7-00 (πρακτικό 28/200) το Ζ' κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ενέκρινε το σχέδιο σύμβασης για την ανάθεση της μελέτης του έργου σε ομάδα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Η σύμβαση με τον ανάδοχο μελετητή υπεγράφη στις 18-9-00 και άρχισε η διαδικασία της εκπόνησης των μελετών, η οποία σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα θα ολοκληρωθεί σε 350 ημερολογιακές ημέρες.

Ο Υφυπουργός  
**Κ. ΚΑΪΪΣΕΡΛΗΣ»**

14. Στην με αριθμό 1923/25-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 208/5-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 1923/25-8-2000 που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων από τους Βουλευτές κυρίους Γκατζή Νίκο, Στριφτάρη Σπύρο και Τζέκη Άγγελο αναφορικά με το αντικείμενο του θέματος, σας παραπέμπουμε στο έγγραφο της ΔΕΗ με αριθμό ΓΓΔ/2439/22.9.00, φωτοαντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται.

Ο Υπουργός  
**Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/σης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

15. Στις με αριθμό 1934/25-8-00, 2342/14-9-00 και 2379/14-9-00 ερωτήσεις δόθηκε με το υπ' αριθμ. 419/2-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στις ερωτήσεις με αριθμό 1934/25-8-00, 2342/14-9-00 και 2379/14-9-00 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Ν. Τσαρτσώνης, Γ. Χουρμουζιάδης, Α. Τζέκης και Φ. Κουβέλης, σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την αριθμ. 381/99 ΚΥΑ των Υπουργών Γεωργίας και Οικονομικών εγκρίθηκε η χορήγηση Οικονομικής ενίσχυσης στους παραγωγούς που οι γεωργοκτηνοτροφικές τους εκμεταλλεύσεις ζημιώθηκαν από δυσμενείς καιρικές συνθήκες κατά το 1ο 6μηνο του έτους 1999.

Νομός Γρεβενών καθώς και ορισμένοι άλλοι, ανέφεραν με σημαντική καθυστέρηση ζημιές στη γεωργία από δυσμενείς και-

ρικές συνθήκες κατά το αναφερόμενο διάστημα και όταν είχε πλέον εγκριθεί το αναφερόμενο πρόγραμμα.

Για τις περιπτώσεις αυτές υπεβλήθη τροποποιητικό συμπληρωματικό πρόγραμμα στην Ε.Ε. το οποίο εγκρίθηκε απ' αυτή στις 11-5-2000. Το σχετικό σχέδιο της Κ.Υ.Α υπεγράφη αμέσως, μετά την έγκριση του προγράμματος από την Ε.Ε. από τον κ. Υπουργό Γεωργίας και διεβιβάσθη στο Υπουργείο Οικονομικών για υπογραφή από τον Υφυπουργό Οικονομικών.

Ύστερα από παρέμβαση του κ. Υπουργού Γεωργίας, οι διαδικασίες συνυπογραφής του ανωτέρω σχεδίου Κ.Υ.Α. και από το Υπ. Οικονομικών θα ολοκληρωθούν σύντομα, προκειμένου ν' αρχίσει η καταβολή των σχετικών οικονομικών ενισχύσεων στους πληγέντες αγρότες.

Ο Υπουργός  
**Γ. ΑΝΩΜΕΡΙΤΗΣ»**

16. Στην με αριθμό 1945/28.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 146/29.9.00 έγγραφο από τον Υπουργό Πολιτισμού η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την υπ' αριθμό 1945/28.8.2000 ερώτηση της Βουλευτού κας Ασημίνας Ξηροτύρη-Αικατερινάρη, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Όπως διαπιστώθηκε από αυτοψία αρμοδίου υπαλλήλου της 3ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, κατά τις τελευταίες πυρκαϊές που έπληξαν τη Σάμο, το Καθολικό (ο κεντρικός ναός) της Μονής Βροντά, όπου υπάρχουν τοιχογραφίες, εικόνες και τα λοιπά κειμήλια, παρέμεινε ευτυχώς αλώβητο από τη φωτιά.

Μεγάλες όμως καταστροφές έγιναν στις πτέρυγες των κελιών, που σχηματίζουν ένα ορθογώνιο γύρω από την αυλή και το Καθολικό. Πιο έντονα είναι τα προβλήματα στη βόρεια, ανατολική και δυτική πτέρυγα. Κατεστράφησαν πλήρως τα ξύλινα στοιχεία των οικοδομών, δηλαδή τα πατώματα και οι στέγες με αποτέλεσμα την αλλαγή της στατικής συμπεριφοράς των τοιχοποιιών οι οποίες λειτουργούν πλέον σαν πολύ μεγάλοι κατακόρυφοι πρόβολοι. Επίσης κατεστράφησαν οι ελκυστήρες και οι ξυλοδεσίδες με αποτέλεσμα τα οριζόντια φορτία να μεταφέρονται μόνον στους τοίχους.

Βεβαίως, η όλη κακή κατάσταση επιδεινώνεται με την έκθεση των γυμνών πλέον οικοδομικών στοιχείων στις καιρικές συνθήκες.

Η αρμόδια Εφορεία με το υπ' αριθμ. 1595/11.8.2000 έγγραφο της ενέκρινε την λήψη άμεσων μέτρων προστασίας της Μονής σύμφωνα με την τεχνική έκθεση που συνέταξε για λογαριασμό της Μητροπόλεως Σάμου ο αρχιτέκτων κ. Δ. Κροκίδης και έδωσε κατευθύνσεις για το πώς θα πρέπει να συνταχθεί η οριστική μελέτη αναστήλωσης.

Πέραν τούτου και ασχέτως της τυχόν ανάθεσης σύνταξης πλήρους αρχιτεκτονικής μελέτης αναστήλωσης υπό της Μητροπόλεως Σάμου στον ίδιο ή άλλο αρχιτέκτονα, η 3η ΕΒΑ με το υπ' αριθ. 1403/19.7.2000 έγγραφο της, έχει ζητήσει από την Διεύθυνση Αναστήλωσης του Υπουργείου την αποστολή αρμοδίου μηχανικού για παροχή οδηγιών ως προς τα ληπτέα μέτρα.

Ο Υπουργός  
**ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ»**

17. Στην με αριθμό 1948/28.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 29523/20.10.00 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1948/28.8.2000 του θέματος που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ε. Χαϊτίδης, σας γνωρίζουμε ότι στο πλαίσιο του προγραμματισμού των εθνικών έργων ΥΠΕΧΩΔΕ που πρόκειται να υλοποιηθούν με το Γ' ΚΠΣ και συγκεκριμένα με το ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας έχει περιληφθεί και το έργο Α/Κ Λεύκνας - Προμαχώνας (Στρυμονοχώρι), προϋπολογισμού 10 δις.

Τμήμα του έργου χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα INTERREG III κατά προτεραιότητα θα εξετασθεί η ολοκλήρωση της κατασκευής-βελτίωσης των κάθετων προς τα βουλγαρικά

σύνορα οδικών αρτηριών.

Ως προς τα λοιπά θέματα της ερώτησης, που αφορούν τον προγραμματισμό-χρονοδιάγραμμα εργασιών, επίλυση διοικητικών, τεχνικών θεμάτων προς αποφυγή καθυστερήσεων εργασιών, επίλυση διοικητικών, τεχνικών θεμάτων προς αποφυγή καθυστερήσεων υλοποίησης κ.λπ. αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνενωτικό Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ»**

18. Στην με αριθμό 1949/28.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ.29524/5.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 1949/28.8.2000 του Βουλευτή κ. Αδάμ Ρεγκούζα, σας γνωρίζουμε κατ' αρχήν ότι η Εθνική Τράπεζα από τη θέσπιση του άρθρου 51 ν.1892/1990 βρίσκεται εκτός δημοσίου τομέα και λειτουργεί βάσει κριτηρίων που ισχύουν και για τις λοιπές Ιδιωτικές Τράπεζες. Συνεπώς δεν υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες που ανάγονται σε θέματα λειτουργίας της.

Πάρα ταύτα η Εθνική Τράπεζα μας ενημέρωσε ότι στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής για την αναδιάρθρωση του δικτύου της και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών στην πελατεία της, αποφάσισε να μεταφέρει ορισμένες εργασίες των μικρών καταστημάτων της, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και το κατάστημα Κουφαλιών, σε γειτονικά, πλέον οργανωμένα καταστήματα.

Ο Υπουργός  
**ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ»**

19. Στην με αριθμό 1950/28-8-00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 13819/5-10-00 έγγραφο από τον Υπουργό Ανάπτυξης η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντούμε στην ερώτηση 1950/28-8-2000 του Βουλευτή Ευβοίας κ. Α. Παπαγεωργόπουλου που αναφέρεται σε περιβαλλοντικά θέματα σχετιζόμενα με την ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας κυρίως στην Εύβοια και στην επιβολή τέλους υπέρ ΟΤΑ από τις εισπράξεις των παραγωγών σύμφωνα με το άρθρο 38 του ν. 2773/1999.

Με δεδομένο ότι η δυναμικότητα της υφιστάμενης γραμμής μεταφοράς ενέργειας Αλιβέρι - Κάρυστος περιορίζει την μέγιστη προς εκμετάλλευση ανανεώσιμη ισχύ σε επίπεδα 200 Μεγαβάτ καθίσταται φανερό ότι η χωρική έκταση των εγκαταστάσεων είναι μικρή ενώ οι επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον ούτως ή άλλως αμελητέες. α)Οπως είναι γνωστό σε κάθε περίπτωση για όλα τα προαναφερόμενα έργα προηγείται στάδιο περιβαλλοντικής αδειοδότησης κατά το οποίο εξετάζεται εξονυχιστικά το σύνολο των παραμέτρων που επηρεάζουν την περιβαλλοντική συμπεριφορά των έργων τόσο κατά τη διάρκεια κατασκευής όσο και κατά τη φάση λειτουργίας τους. Η τήρηση των όρων και προϋποθέσεων των αδειών ανάγεται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΕΥΠΕ), που είναι συναποδέκτης της Ερώτησης, καθώς και των συναφών με το αντικείμενο Υπηρεσιών που εμπλέκονται σε τοπικό επίπεδο.

Ουσιαστικότερη ανάγκη ένταξης των αιολικών πάρκων σε χωροταξικό σχεδιασμό θα προκύψει μετά τη μελετώμενη ενίσχυση της υφιστάμενης γραμμής μεταφοράς με κονδύλια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης ώστε να καταστεί δυνατή η υποδοχή πρόσθετης ανανεώσιμης ισχύος σε επίπεδα 530 Μεγαβάτ. Εν τούτοις ολοκλήρωση των έργων αυτών κινείται σε χρονικό ορίζοντα 3-5 ετών και κατά συνέπεια θα καταστεί δυνατή η προώθηση την οριοθέτηση ζωνών υποδοχής αιολικών πάρκων κατά τρόπο απόλυτα συμβατό με το γενικότερο καθεστώς χρήσεων γης στη βάση και των πορισμάτων σχετικής μελέτης που εκπονεί το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας με αντικείμενο την καταγραφή του εκμεταλλεύσιμου αιολικού δυναμικού της περιοχής.

Επί του θέματος της επιβολής ανταποδοτικού τέλους υπέρ

ΟΤΑ είναι ανάγκη να σημειωθεί ότι επί του παρόντος το κόστος της ανανεώσιμης ενέργειας είναι σαφώς υψηλότερο του κόστους παραγωγής από συμβατικά καύσιμα. Κατά συνέπεια χωρίς δημόσια ενίσχυση αφενός για την υλοποίηση των σχετικών επενδύσεων και αφετέρου την εξασφάλιση της τιμής της παραγόμενης κιλοβατώρας δεν είναι δυνατό να υπάρξει επενδυτικό ενδιαφέρον. Τα ήδη ορατά αποτελέσματα της πολιτικής αυτής υπέρ των ανανεώσιμων που εισήγαγε ο ν. 2244/1994 και διατήρησε ο ν. 2773/1999 θα μπορούσε να φαλκιδεύσει η επιβολή τελών στα έσοδα που προέρχονται από τις εν λόγω πηγές και μάλιστα τη στιγμή που τούτο δεν συμβαίνει σε πολλές άλλες δραστηριότητες που συνεπάγονται σημαντική περιβαλλοντική επίπτωση- Γενικότερα η Κυβέρνηση ακολουθεί δημοσιονομική πολιτική αποφυγής φαινομένων στρέβλωσης σε ορισμένους κλάδους οικονομικών δραστηριοτήτων με την επιλεκτική επιβολή τελών των οποίων ο ανταποδοτικός χαρακτήρας δεν είναι ιδιαίτερα εμφανής. Στα πλαίσια αυτής της αρχής το Υπουργείο Ανάπτυξης ερχόμενο σε επαφή με εκπρόσωπους των ΟΤΑ και σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εθνικής Οικονομίας θα συνεκτιμήσει συνολικά τη δημοσιονομική διάσταση του θέματος με γνώμονα τον περιορισμό του κινδύνου άνισης μεταχείρισης των παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

Επισυνάπτουμε πίνακα με τις άδειες εγκατάστασης και λειτουργίας έργων ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που έχουν εκδοθεί στο Νομό Εύβοιας, καθώς και πίνακα με τα ποσά που κατέβαλε η ΔΕΗ από το Δεκέμβριο του 1999 μέχρι και τον Αύγουστο του 2000 σε παραγωγούς ανανεώσιμης ενέργειας στην ίδια περιοχή.

Ο Υπουργός  
**ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Διεύθυνσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

20. Στην με αριθμό 1961/28.8.00 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 238/20.10.00 έγγραφο από τον Υπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 1961/28.8.00 της κ. Ντόρας Μπακογιάννη, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης άρχισε να λειτουργεί τον Ιανουάριο του 2000. Η έδρα του βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη και τα γραφεία του στεγάζονται σε κτίριο που εξασφάλισε η ελληνική πλευρά. Η εγκατάσταση του Οργανισμού στο κτίριο αυτό ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο. Παράλληλα λειτουργεί επιχειρησιακό κέντρο του Οργανισμού στην Πρίστινα και μεριμνά για την εκτέλεση έργων ανασυγκρότησης στην περιοχή του Κοσσυφοπεδίου, που αποτελεί και τη μοναδική μέχρι στιγμής περιοχή δραστηριότητας του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης είχε να αντιμετωπίσει από την ίδρυσή του τεράστιες αντιξοότητες και ιδίως μεγάλη χρονική πίεση, δεδομένου ότι η ανασυγκρότηση από τις εκτεταμένες ζημιές που προκάλεσε η κρίση του Κοσσυφοπεδίου, που αποτελεί και τη μοναδική μέχρι στιγμής περιοχή δραστηριότητας του Οργανισμού.

Ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης είχε να αντιμετωπίσει από την ίδρυσή του τεράστιες αντιξοότητες και ιδίως μεγάλη χρονική πίεση, δεδομένου ότι η ανασυγκρότηση από τις εκτεταμένες ζημιές που προκάλεσε η κρίση στο Κοσσυφοπέδιο έπρεπε να λάβει χώρα το ταχύτερο δυνατόν και πάντως πριν το επόμενο χειμώνα.

Τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα επιτυχημένα και ενθαρρυντικά. Ο Οργανισμός κινήθηκε με μεγαλύτερη ταχύτητα και αποτελεσματικότητα από οποιοδήποτε άλλο διακρατικό φορέα που δραστηριοποιείται στην περιοχή. Ήδη διέθεσε το 90% των πόρων του προϋπολογισμού του σε έργα που αφορούν την ηλεκτροδότηση της περιοχής, την ανοικοδόμηση κατεστραμμένων κατοικιών, την αποκατάσταση του δικτύου ύδρευσης και τις επισκευές του οδικού δικτύου. Υπάρχουν επίσης έργα που αφο-



ρούν την παροχή μιας στοιχειώδους περίθαλψης στον χειμαζόμενο πληθυσμό της περιοχής και τη βελτίωση της αγροτικής παραγωγής.

Η σημαντική αυτή προσφορά του Οργανισμού συνετέλεσε ώστε ο αρμόδιος Επίτροπος κ. Patten να τον χαρακτηρίσει κατά τη διάρκεια του πρόσφατου άτυπου Συμβουλίου των Υπουργών Εξωτερικών της Ε.Ε. στο Ενίαν, ως παράδειγμα επιτυχημένης προσπάθειας στα πλαίσια της εξωτερικής βοήθειας που χορηγεί η Ε.Ε. σε τρίτα κράτη.

Η Επιτροπή βρίσκεται από καιρό αντιμέτωπη με ένα σημαντικό πρόβλημα που αφορά τη χορήγηση της εξωτερικής βοήθειας. Το πρόβλημα αυτό έγκειται στην πληθώρα παράλληλων μηχανισμών που υπάρχουν για τις διάφορες περιοχές του κόσμου (MEDA, PHARE, TACIS, OBNOVA, ALA, κ.λπ.), οι οποίοι λειτουργούν με διαφορετικά μέτρα και σταθμά, διαφορετικούς και αντικρουόμενους πολλές φορές κανόνες, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σωστή συσχέτιση της βοήθειας με τις προτεραιότητες της Ε.Ε. στην εξωτερική της πολιτική, να δημιουργούνται αλληλοεπικαλύψεις και αδιαφάνεια. Κατά το άτυπο Συμβούλιο του Ενίαν, οι 15 Υπουργοί Εξωτερικών εξέτασαν το θέμα μετά από πρόταση του προεδρεύοντος κ. Verdine.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό και να υπάρξει εκλογίκευση και εναρμόνιση της εξωτερικής βοήθειας, η Επιτροπή σχεδιάζει μία μεταρρύθμιση αναφορικά με την χορήγησή της, με κεντρικό άξονα την ενοποίηση όλων των μηχανισμών σε ένα.

Στα πλαίσια της υπό μελέτη μεταρρύθμισης συζητείται εκ νέου ο ρόλος του Οργανισμού Ανασυγκρότησης, η ένταξη και η προσαρμογή του στο νέο σύστημα εξωτερικής βοήθειας. Προς το παρόν βρισκόμαστε ακόμη σε πρώιμο στάδιο, εφόσον ούτε η μεταρρύθμιση αυτή έχει αποκρυσταλλωθεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής και πολύ περισσότερο δεν έχουν εκφραστεί πάνω σ' αυτή τα κράτη-μέλη, έτσι ώστε δεν γνωρίζουμε ακόμη πως θα διαμορφωθεί τελικά. Εξάλλου, ούτε οι προτάσεις της Επιτροπής για το μέλλον του Οργανισμού και της βοήθειας στα Βαλκάνια έχουν λάβει την έγκριση των Επιτρόπων, πολύ περισσότερο μάλιστα των κρατών-μελών.

Σε περίπτωση που θα υπάρξει τελικά απόπειρα να θιγεί ο επιτυχημένος θεσμός του Οργανισμού Ανασυγκρότησης, η χώρα μας θα καταβάλει κάθε προσπάθεια για να αποτρέψει κάθε αποδυνάμωσή του, τόσο στα πλαίσια του Συμβουλίου Υπουργών αλλά και σε απευθείας συνεννόηση με την Επιτροπή. Ήδη υπήρξε μία συνάντησή μου με τον αρμόδιο Επίτροπο κ. Patten, στα πλαίσια του Συμβουλίου του Ενίαν για να προληφθεί τέτοιο ενδεχόμενο και προβλέπονται και περαιτέρω διαβουλεύσεις προς όλες τις κατευθύνσεις.

Προσπάθειες γίνονται έτσι και αλλιώς από πλευράς μας συστηματικά και μεθοδικά για ενίσχυση του Οργανισμού, προκειμένου δηλαδή να εφαρμοστούν οι αποφάσεις του Συμβουλίου Υπουργών για την επέκταση των δραστηριοτήτων του στο Μαυροβούνιο και αργότερα και σε άλλες περιοχές των Δ. Βαλκανίων (Κροατία, Βοσνία, Αλβανία, ΠΓΔΜ). Στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων (9-10/10) ελήφθη απόφαση για την επέκταση της αρμοδιότητας του Οργανισμού στην ΟΔΓ. Εξάλλου η χώρα μας επιδιώκει πάντα την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Διοι-

κητικού Συμβουλίου του Οργανισμού, το οποίο όπως είναι γνωστό αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών-μελών και συνεδριάζει στη Θεσσαλονίκη.

Ο κεντρικός ρόλος της χώρας μας στα Βαλκάνια πιστοποιείται από την έντονη δραστηριότητά μας σε όλους τους τομείς και τις πολυσχιδείς πρωτοβουλίες μας, μερικές από τις οποίες είναι:

το διμερές πρόγραμμα ανασυγκρότησης των Βαλκανίων με ορίζοντα πενταετίας

η ενεργή συμμετοχή μας στο Σύμφωνο Σταθερότητας, εναλλακτική έδρα του οποίου είναι η Θεσσαλονίκη και η ενεργοποίηση των διαδικασιών ιδίως της πρώτης τράπεζας εργασίας, επικεφαλής της οποίας είναι ο καθηγητής κ. Ρουμελιώτης.

Η πραγματοποιηθείσα και οι προγραμματισμένες για το άμεσο μέλλον περιοδείες μου στις Βαλκανικές χώρες προκειμένου να προωθηθεί η ελληνική παρουσία, να ενισχυθούν οι διαδικασίες ενσωμάτωσης της περιοχής στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι, να υπάρξει συμβολή στην εμπέδωση και λειτουργία των δημοκρατικών διαδικασιών που θα δρομολογήσουν ομαλές πολιτικές εξελίξεις στις χώρες της περιοχής, να προωθηθεί η περιφερειακή συνεργασία αλλά και η πλήρης εισδοχή στους διεθνείς οργανισμούς.

Η εκ μέρους της χώρας μας συστηματική υποστήριξη στα όργανα όλων των βαθμίδων του Συμβουλίου, στα Συμβούλια Υπουργών και στα Ευρωπαϊκά Συμβούλια, της ευρωπαϊκής προοπτικής των χωρών των Δ. Βαλκανίων και τέλος, η πρόσφατη αύξηση της συμμετοχής μας στην ΚFOR.

Ο Υπουργός  
ΓΙΩΡΓΟΣ Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ»)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακινώσω στο Σώμα το δελτίο των αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 29 Μαΐου 2001.

Α. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.5 Καν. Βουλής)

1. Η με αριθμό 4822/3-1-2001 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Μιχάλη Καρχιμάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας, σχετικά με την επίσπευση των διαδικασιών για τη δημοπράτηση του έργου Αυχή Αγκαθιάς-Χαμέζι του Βορείου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ).

2. Η με αριθμό 1825/22.8.2000 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Τσουνου προς τον Υπουργό Οικονομικών, σχετικά με τη νομοθετική ρύθμιση για την απόκτηση συνταξιοδοτικού δικαιώματος στους προέδρους και δημάρχους των καταργηθέντων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης κλπ.

Β. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δευτέρου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.5 Καν. Βουλής)

Η με αριθμό 7192/26.4.2001 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σταύρου Καλογιάννη προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με τη συνέχιση της λειτουργίας του Κέντρου Παιδικής Μέριμνας Αρρένων Πωγωνιανής Νομού Ιωαννίνων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας)** : Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

#### ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Πρώτη είναι η με αριθμό 949/23.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Μπεντενιώτη προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με δημοσιεύματα του Τύπου αναφερόμενα στη δυνατότητα παρακολούθησης των κινητών τηλεφώνων κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Μπεντενιώτη έχει ως εξής:

«Σε πρωτοσέλιδα δημοσιεύματα ημερησίων εφημερίδων και μάλιστα με μεγάλους τίτλους επισημαίνεται η «παρακολούθηση των κινητών τηλεφώνων με τελευταίας τεχνολογίας μηχανήματα».

Ακόμα επισημαίνονται οι ηλεκτρομαγνητικές ακτινοβολίες από τους σταθμούς βάσης και τα κινητά τηλέφωνα με επιδράσεις στον άνθρωπο.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

α) Πράγματι τεχνικά παρέχεται η δυνατότητα σε κάποιο κέντρο να παρακολουθεί τις συνομιλίες που πραγματοποιούνται από κινητά τηλέφωνα;

β) Ποιες είναι οι επιδράσεις στον άνθρωπο της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και ποια τα όρια ασφαλείας;»

Ο Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών κ. Βούλγαρης έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών)**: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, είναι μια ανεξάρτητη αρχή, η οποία εποπτεύεται από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και έχει την αρμοδιότητα από 1.1.2001 και για τον έλεγχο παράβασης όρων τηλεπικοινωνιακών αδειών που έχουν χορηγηθεί. Τα θέματα της διασφάλισης του απορρήτου των συνομιλιών και στην κινητή τηλεφωνία ανήκουν με βάση το Σύνταγμα και σχετικό νόμο σε διακομματική εθνική επιτροπή της οποίας προϊστάται ένας Αντιπρόεδρος της Βουλής, ενώ σε κανονιστικό επίπεδο η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων σύμφωνα με τους νόμους 2774/99 και 2472/97.

Σε τεχνικό επίπεδο η παρακολούθηση του περιεχομένου των συνδιαλέξεων στο τμήμα μετάδοσης του σήματος από την κινητή συσκευή προς το σταθμό βάσης είναι τεχνικώς αδύνατο να πραγματοποιηθεί σε χώρες που χρησιμοποιούν τις προβλεπόμενες από τα σχετικά πρότυπα κωδικοποιήσεις και κρυπτογραφίες. Στη χώρα μας και οι τρεις πάροχοι κινητής τηλεφωνίας «ΠΑΝΑΦΟΝ» «ΤΕΛΕΣΤΕΤ» ΚΑΙ «ΚΟΣΜΟΤΕ» χρησιμοποιούν καταλλήλου επιπέδου κωδικοποίηση και κρυπτογράφηση προστατεύοντας έτσι απόλυτα το περιεχόμενο συνομιλιών μεταξύ κινητής συσκευής και του σταθμού βάσης. Σε κάθε περίπτωση μέχρι σήμερα δεν υπάρχει καμία απολύτως καταγγελία όσον αφορά την υποκλοπή περιεχομένου συνομιλιών.

Επίσης, κύριοι συνάδελφοι, γνωρίζετε πολύ καλά ότι κατά τη διαδικασία αναθεώρησης του Συντάγματος στην Ολομέλεια της Βουλής στο άρθρο 19 παράγραφος 2 προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία ανεξάρτητης αρχής, που διασφαλίζει το απόρρητο των επικοινωνιών. Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών επεξεργάζεται σχέδιο νόμου για τη συγκρότηση και λειτουργία αυτής της ανεξάρτητης αρχής διασφάλισης του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών.

Όσον αφορά τα θέματα της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας όπως έχω δηλώσει και σε προηγούμενη τοποθέτησή μου με αφορμή επίκαιρη ερώτησή του ίδιου συναδέλφου, κανένα στοιχείο και καμία μελέτη δεν έχει υιοθετηθεί από την ομάδα εμπειρογνομόνων που λειτουργεί σε επίπεδο Ε.Ε., που να αποδεικνύουν ότι η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που είναι μη ιονίζουσα, αλλά θερμική και χρησιμοποιείται στις συσκευές και στις κεραίες, κινητής τηλεφωνίας δημιουργεί προβλήματα στο κοινό. Γι' αυτό το λόγο η πολιτική που ακολουθούν όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ των οποίων και η χώρα μας είναι προληπτική και επιβάλλει την μείωση της μέγ-

στης επιτρεπτής στάθμης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας σε επίπεδα χαμηλότερα από τα ισχύοντα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας)**: Ο κ. Μπεντενιώτης έχει το λόγο.

**ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ**: Κύριε Πρόεδρε, η τοποθέτηση του κυρίου Υπουργού στο πρώτο σκέλος της ερώτησης ικανοποιεί το περί δικαίου αίσθημα του πολίτη και διευκρινίζει τα όσα αναφέρουν ρεπορτάζ εφημερίδων σε πρωτοσέλιδα μάλιστα δημοσιεύματα.

Όμως ως προς το δεύτερο σκέλος της ερώτησης πρέπει να σας πω, κύριε Υφυπουργέ, ότι στη συνέχεια της συζήτησης που είχαμε κάνει για τις ακτινοβολίες των κεραίων των κινητών τηλεφώνων νομίζω ότι πρέπει να σταθούμε στην υποχρέωση που θα πρέπει να έχουν οι εταιρείες κινητής τηλεφωνίας να αναγράφουν στη συσκευασία των κινητών τηλεφώνων οδηγίες χρήσης, αλλά και την ισχύ της ακτινοβολίας που απορροφάται στο κεφάλι ειδικότερα όταν τα κινητά τηλέφωνα χρησιμοποιούνται από άτομα μικρής ηλικίας.

Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι δεν υπάρχουν έγκυρες και αξιόπιστες έρευνες που να διαβεβαιώνουν ότι δεν υπάρχει κίνδυνος για την υγεία από τις ακτινοβολίες της κινητής τηλεφωνίας. Πρέπει όμως να συμφωνήσετε μαζί μας ότι δεν υπάρχουν και έρευνες που να αποτρέπουν τέτοια προοπτική ή τέτοια ανησυχία. Άρα θα θέλαμε στη δευτερολογία σας να διασφαλίσετε εκείνο που ζητά το περί δικαίου αίσθημα του πολίτη από την Κυβέρνηση μιας ευνομούμενης πολιτείας, δηλαδή την απαίτηση να αναγράφεται στα κινητά τηλέφωνα η ισχύς της ακτινοβολίας, ώστε να περιορίσουμε τη χρήση τους στα άτομα μικρής ηλικίας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας)**: Ο κύριος Υφυπουργός έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών)**: Όπως ανέφερα και στην πρωτολογία μου, η πολιτική την οποία ακολουθεί η χώρα μας, που είναι ταυτόσημη με την πολιτική που ακολουθείται απ' όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνιστά την υιοθέτηση μια «πολιτικής πρόληψης» δεδομένου ότι δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία μελέτες και ερευνητικά προγράμματα αποδεκτά από τους επιστήμονες της ομάδας εμπειρογνομόνων που λειτουργεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή στοιχεία που να αποδεικνύουν με αναμφισβήτητο επιστημονικό τρόπο ότι η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία δημιουργεί προβλήματα στη δημόσια υγεία.

Γι' αυτό η Ευρωπαϊκή Ένωση προχώρησε στη διαμόρφωση μιας οδηγίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου την 1999/519, που αφορά τη μείωση της μέγιστης στάθμης ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας σε επίπεδα χαμηλότερα από τα ισχύοντα.

Αυτήν την οδηγία η ελληνική Κυβέρνηση υιοθέτησε απόλυτα και μάλιστα με πιο αυστηρές προδιαγραφές κατά 20%. Με κοινή απόφαση τεσσάρων Υπουργών που ισχύει από το Σεπτέμβριο του 2000 οι προδιαγραφές αυτές εφαρμόζονται για όλες τις κεραίες οι οποίες εγκαθίστανται από δω και πέρα και για όλες αυτές, οι οποίες είναι ήδη εγκατεστημένες, δίνοντας ένα χρόνο προσαρμογής σε αυτήν την κοινή απόφαση.

Όσον αφορά την αναγραφή ισχύος στα κινητά τηλέφωνα για να είναι γνωστά στο κοινό, όπως ανέφερα και σε άλλη τοποθέτησή μου, η Ελλάδα δεν κατασκευάζει συσκευές κινητής τηλεφωνίας, οπότε αυτό το ζήτημα που αφορά π.χ. τις χώρες της Φινλανδίας με τη «NOKIA» και της Σουηδίας με την «ERICSSON» αλλά και της Γερμανίας με τη «SIEMENS», είναι ζήτημα που πρέπει να το συζητήσουμε σε επίπεδο Υπουργών επικοινωνιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Πιστεύω ότι αυτό το ζήτημα κάποια στιγμή θα έρθει για συζήτηση, ούτως ώστε εάν υπάρχει υιοθέτηση μιας τέτοιας σύστασης και μιας οδηγίας, η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να την αποδεχθεί.

Κλείνοντας, θέλω να πω ότι την προηγούμενη εβδομάδα είχαμε μία πολύ επιτυχημένη ημερίδα με την τοπική ένωση δήμων και κοινοτήτων της Αθήνας, με τη συμμετοχή πολλών δημάρχων, όπου έγινε μια πολύ αναλυτική και εμπειριστατωμένη συζήτηση για τα θέματα της κινητής τηλεφωνίας. Το Υπουργείο μας σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα είναι έτοιμο να καταθέσει στη Βουλή ένα νομοσχέδιο για τη συνεγκατάσταση των

κεραίων, ούτως ώστε να μην έχουμε πολλές κεραίες, αλλά οι εταιρείες που σήμερα δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, να χρησιμοποιούν κοινές κεραίες για την εξυπηρέτηση του δικτύου τους. Αυτό, βέβαια, θα γίνεται σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Υπουργέ, κύριοι συνάδελφοι, ως Πρόεδρος της σχετικής επιτροπής οφείλω να σας ενημερώσω και να γραφεί στα Πρακτικά, ότι ο έλεγχος της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών κατά το Σύνταγμα και με βάση το σχετικό ν. 2225/94 έχει ανατεθεί σε διακομματική εθνική επιτροπή, της οποίας και έχω την τιμή να προεδρεύω.

Η επιτροπή αυτή συντάσσει κατ' έτος πόρισμα. Το πόρισμα αυτό έχει συνταχθεί και για το 2000 κι έχει δοθεί, όπως λέει ο νόμος, στον Πρωθυπουργό, στον Πρόεδρο της Βουλής, στους Αρχηγούς των κομμάτων και σε αρμόδια Υπουργεία, όπου τίθενται όλα τα θέματα τα σχετικά με την προστασία του απορρήτου. Αυτό του πορίσματος μπορείτε να λάβετε γνώση. Το πόρισμα αυτό έχει πάει στο αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών. Επομένως, υπάρχει αρχή για την προστασία του απορρήτου και λειτουργεί στα πλαίσια της Βουλής με βάση το σχετικό νόμο! Όλα αυτά τα προσδιορίζει ο ν. 2225/94 στον οποίο αναφέρονται και νεώτεροι νόμοι σχετικώς, όπως για την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών, Ταχυδρομείων, την αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων κλπ.

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι ο συνάδελφος κ. Ιωάννης Κεφαλογιάννης, Βουλευτής Ρεθύμης, ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας του στο εξωτερικό.

Εγκρίνει η Βουλή;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Η Βουλή ενέκρινε.

Δεύτερη επίκαιρη ερώτηση είναι η με αριθμό 946/23.5.2001 της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Παρθένας Φουντουκίδου-Θεοδωρίδου προς τους Υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Εξωτερικών, σχετικώς με την υποβαθμισμένη εκπροσώπηση της Ελληνικής Κυβέρνησης στις εκδηλώσεις μνήμης για τη γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση της κα. Φουντουκίδου-Θεοδωρίδου έχει ως εξής:

«Η 19<sup>η</sup> Μαΐου καθιερώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο ως ημέρα μνήμης αφιερωμένη στη γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αττικής σε συνεργασία με την Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων Νοτίου Ελλάδας προγράμματα μια σειρά εκδηλώσεων, τιμώντας τη μνήμη των 353.000 Ελλήνων περιόδου 1916-1922 του Πόντου, που σκοπιμότητες της εποχής εκείνης και εγγενείς εσωτερικές αδυναμίες της πατρίδας μας οδήγησαν σε σφαγιασμό και εξόντωση (δοξολογία στη Μητρόπολη, κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτου κλπ. την 20<sup>η</sup> Μαΐου).

Αγανάκτηση και πίκρα κυριάρχησε μεταξύ των εκπροσώπων του Ποντιακού Ελληνισμού και των πολυπληθών σωματείων που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις από το επίπεδο εκπροσώπησης της Κυβέρνησης. Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας ήταν ο εκπρόσωπος της Ελληνικής Κυβέρνησης, δηλαδή υπάλληλός της, όταν σε εκδηλώσεις μνήμης Εβραίων και Αρμενίων συνωστιζόνται οι Υπουργοί.

Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη στασιμότητα που υπάρχει στην απόφαση της Βουλής και τη βούληση των Ποντίων Ελλήνων να διεθνοποιήσει το θέμα της γενοκτονίας και να ζητηθεί η αναγνώρισή της οδηγεί αβίαστα στο συμπέρασμα ότι η Κυβέρνηση «το πνίγει» το θέμα και επιλέγει την υποβάθμιση και τη λήθη. Έτσι εξηγείται και η «σιωπή» των κρατικών Μ.Μ.Ε.

Επειδή θεωρώ τόσο εγώ όσο και ο ποντιακής καταγωγής Ελληνισμός, απαράδεκτη και επιλήσιμα του ιστορικού της χρέους την πολιτική της ελληνικής Κυβέρνησης και υποτιμητική

την απουσία κατ' αυτήν της Κυβέρνησης από τις εκδηλώσεις μνήμης,

Γι' αυτό ερωτάσθε, κύριε Υπουργέ,

Ποια ήταν η πολιτική σημασία της υποβαθμισμένης εκπροσώπησης της ελληνικής Κυβέρνησης στις εκδηλώσεις μνήμης για τη γενοκτονία του ποντιακού Ελληνισμού;

Ποιες είναι οι προθέσεις της Κυβέρνησης για τη διεθνοποίηση του θέματος και την αναγνώριση του αφανισμού 353.000 Ελλήνων του Πόντου, 1.000.000 της Μικράς Ασίας, ως γενοκτονία από τη Διεθνή Κοινότητα;»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Καϊσερλής.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, όπως γνωρίζουμε, η γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου, οι διώξεις και το ξεριζώμα συνέβησαν το 1920. Από τότε μέχρι το 1994 πέρασαν περίπου εβδομήντα χρόνια που αυτό το γεγονός ήταν ζωντανό μόνο στις καρδιές των Ελλήνων.

Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. ήταν αυτή που το 1994 με το ν. 2193 αναγνώρισε επίσημα τη 19<sup>η</sup> Μαΐου ως ημέρα μνήμης της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου και είναι τουλάχιστον άδικο –δεν θα ήθελα να το χαρακτηρίσω διαφορετικά, γιατί γνωρίζω τα αισθήματα της κας Φουντουκίδου– να κατηγορείται η Κυβέρνηση ότι «πνίγει» το θέμα, το υποβαθμίζει και το ξεχνά.

Θα ήθελα, λοιπόν, να σας ενημερώσω ότι ο εορτασμός της εν λόγω ημέρας πραγματοποιείται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια. Σύμφωνα δε με το προεδρικό διάταγμα που εξεδόθη γι' αυτό το σκοπό, στις εκδηλώσεις συμμετέχουν ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας, ο νομάρχης, ο έπαρχος, οι στρατιωτικές αρχές, ο κατά τόπους δήμαρχος, εκπρόσωποι των πολιτικών κομμάτων, εκπρόσωποι των πολιτειακών σωματείων και εκπρόσωποι νομικών προσώπων, που θα ήθελαν να τιμήσουν αυτήν την επέτειο.

Για τον εορτασμό της φετινής επετείου εστάλη από τις 10 Απριλίου 2001 σε όλους τους ενδιαφερόμενους το με αριθμό 12/297 έγγραφο του Υπουργού Εσωτερικών και η σχετική απόφαση, όπου μεταξύ των άλλων αναφέρεται ότι ο εορτασμός αυτός έχει σκοπό να τονίσει ιδιαίτερα και να υπενθυμίσει τα γεγονότα της δραματικής εκείνης περιόδου, της περιόδου των διωγμών, της γενοκτονίας και του ξεριζωμού των Ελλήνων του Πόντου, που διήρκεσαν από το 1916 έως το 1923 και που είχαν ως αποτέλεσμα να μετατρέψουν το λαό των Ποντίων σ' ένα λαό προσφύγων και διασποράς. Στις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν σε όλη τη χώρα παραβρέθηκαν δεκάδες Βουλευτές και Υπουργοί του ΠΑ.ΣΟ.Κ. και της Κυβέρνησης.

Όμως, κύριοι Βουλευτές, αυτό είναι το μόνο κυρίαρχο, τα λόγια και οι εκδηλώσεις; Ξεχνάμε ποια ήταν η κυβέρνηση των τελευταίων εβδομήντα χρόνων, που θεσμοθέτησε ως πράξη γενοκτονίας των ξεριζωμό των Ποντίων και αγνοούμε ότι η διεθνής καταδίκη της Τουρκίας για τη διάπραξη εγκλημάτων γενοκτονίας δεν αποσκοπεί μόνο στην υποβολή ενός απλού σχεδίου ψηφίσματος, αλλά στη διασφάλιση αυξημένων πιθανοτήτων υιοθέτησής του, πράγμα που απασχολεί την Κυβέρνηση. Και σας διαβεβαιώ, κυρία Φουντουκίδου, ότι γι' αυτό αγωνίζεται.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Η κα Φουντουκίδου έχει το λόγο.

**ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ:** Δεν κατάλαβα, κύριε Υπουργέ, απολύτως ξεκάθαρα για ποιο ακριβώς αγωνίζεται η Κυβέρνηση. Δηλώσατε πριν από λίγο και δεσμεύεστε για λογαριασμό της Κυβέρνησης ότι θα συνεχίσει την προσπάθεια για τη διεθνοποίηση του θέματος της γενοκτονίας του ποντιακού Ελληνισμού; Αυτό μου είπατε πριν από λίγο; Γιατί οι μέχρι τώρα τουλάχιστον πρακτικές άλλα δείχνουν.

Εγώ σας μίλησα για υποβαθμισμένη εκπροσώπηση και το είπα γιατί έχω συγκριτικά στοιχεία από εκπροσώπησης σε άλλες παρόμοιες εκδηλώσεις, εκδηλώσεις στη μνήμη του Ολοκαυτώματος, εκδηλώσεις για τη γενοκτονία των Αρμενίων, εκδηλώσεις όπου ήταν αισθητή σε υψηλό επίπεδο ιεραρχίας η

εκπροσώπηση της ελληνικής Κυβέρνησης.

Ξεχνάτε δε ότι είναι πρόσφατη η απόσυρση του προεδρικού διατάγματος από τον Υπουργό Εξωτερικών για τη γενοκτονία του Μικρασιατικού Ελληνισμού.

Ως εκ τούτου, η έλευση εκπροσώπου της πολιτείας, όχι σε επίπεδο μετακλητού υπαλλήλου, όπως είναι ο περιφερειάρχης, κύριε Υπουργέ, αλλά από έναν Υπουργό υψηλά τη τάξει, ώστε να δώσει τη βαρύνουσα σημασία και να δεσμευθεί ενώπιον των ποντιακών σωματείων και των Ελλήνων του Πόντου ότι το θέμα δεν έχει κλείσει, ασφαλώς και προκάλεσε πίκρα, που έγινε αγανάκτηση και μία υπόσχεση όταν διαλύθηκε η συγκέντρωση, ότι του χρόνου θα αντιμετωπίσετε πανποντιακό συλλαλητήριο. Αυτή ήταν η υπόσχεση που δώσαμε, ώστε να σας υπενθυμίσουμε το ιστορικό σας χρέος.

Να σας θυμίσω ότι μόλις χθες τιμούσαμε τη μέρα για τη μάχη της Κρήτης και σωστά και νομίζω ότι η φιέστα της κυρίας Υπουργού και προϊσταμένης σας παίχτηκε απ' όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Εμείς δεν λέμε ότι θέλουμε να ανοίξουμε πληγές, αλλά δεν θεωρούμε ότι υπηρετούμε σωστά τα συμφέροντα της χώρας, αν πνίγουμε τέτοια θέματα και ιδιαίτερα σήμερα που διεκδικεί μία ευρωπαϊκή πορεία η Τουρκία και νομίζω ότι θα ήταν μία χρυσή ευκαιρία για τον κύριο Υπουργό των Εξωτερικών, που τόσο καλή διάθεση έδειξε και πρόταξε τα στήθη του για να υποστηρίξει το σωφρονιστικό σύστημα στην Τουρκία και εν πάση περιπτώσει έγινε υπερασπιστής, να την καλέσει διεθνώς να σταθεί κριτικά απέναντι στην εποχή εκείνη. Και τα λέω αυτά σήμερα χωρίς πάθος, γιατί πιστεύω ότι ο λαός που ξεχνά την ιστορία του δεν έχει μέλλον.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κ. Καίσερλής έχει το λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα για άλλη μία φορά ότι και το προεδρικό διάταγμα για την αναγνώριση της γενοκτονίας των Μικρασιατών την τότε περίοδο προωθείται προς έκδοση.

Επίσης, θα ήθελα να σας πω το εξής: Κατηγορείτε, κυρία Φουντουκίδου, την Κυβέρνηση ως επιλήσιμα του ιστορικού της χρέους και παράλληλα ξεχνάτε ότι αυτή η Κυβέρνηση, η σημερινή Κυβέρνηση, ανέδειξε το γεγονός ως γενοκτονία, όταν εσείς επί δέκα χρόνια με τη δική σας κυβέρνηση δεν είχατε καμία τέτοια πρωτοβουλία.

**ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ:** Δεν είχαμε εναγκαλισμούς με την Τουρκία. Σήμερα αγκαλιαζόμαστε πολύ.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΪΣΕΡΛΗΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης):** Θα ήθελα να σας πω επίσης ότι για ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως αυτό, που σχετίζεται με τη διεθνή καταδίκη, αυτός που θέλει να ακυρώσει ένα τόσο σοβαρό θέμα, αυτό που κάνει είναι να το προωθεί με επιπολιότητα και με φωναστικές για εσωτερική και μόνο κατανάλωση. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Τρίτη είναι η με αριθμό 951/23.5.2001 επίκαιρη ερώτηση της Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κας Λιάνας Κανέλλη προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών, σχετικώς με τη λήψη μέτρων άρσης των αδικιών εις βάρος των αναπήρων αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, του Εμφυλίου Πολέμου και του Αντιδικτατορικού Αγώνα.

Η επίκαιρη ερώτηση της κας Κανέλλη έχει ως εξής:

«Παρά τις κατά καιρούς υποσχέσεις, εξακολουθεί να υπάρχει το πρόβλημα της άνισης μεταχείρισης των αναπήρων της Εθνικής Αντίστασης, του Εμφυλίου Πολέμου και της Αντιδικτατορικής Αντίστασης σε σχέση με τους ανάπηρους των άλλων πολέμων, αφού το συνολικό πλαίσιο, που αφορά στα ζητήματα της ηθικής και υλικής αποκατάστασης των αγωνιστών αναπήρων είναι ελλιπέστατο και διαιωνίζει την αναντιστοιχία των παροχών και ευεργετημάτων μεταξύ των συγκεκριμένων αναπήρων με τους αναπήρους των άλλων πολέμων. Στους αγωνιστές ανάπηρους, μεταξύ άλλων, δεν παρέχονται τα πρόσθετα επιδόματα ανικανότητας και βαριάς αναπηρίας, τα οποία προβλέπονται από τον Κώδικα Πολεμικών Συντάξεων. Καταργήθηκε το επίδομα 15% στους υπαλλήλους και εργαζόμενους στις δημόσιες

υπηρεσίες, καθώς και στους συνταξιούχους του ΟΓΑ. Επίσης το μειωμένο εισιτήριο κατά 50% που πληρώνουν οι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης στα πλοία της ακτοπλοΐας, έχει καταργηθεί για τα πλοία τύπου ΚΑΤΑΜΑΡΑΝ. Από τους αναπήρους του Αντιδικτατορικού Αγώνα κόπηκε το επίδομα αεροθεραπείας (60.000) το χρόνο) που αφορά εβδομήντα περίπου αναπήρους. Πρόβλημα υπάρχει και με την παραχώρηση αδειών για περίπτερα και κυλικεία στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, του Εμφυλίου Πολέμου και του Αντιδικτατορικού Αγώνα.

Ερωτώνται οι κύριοι Υπουργοί ποια μέτρα προτίθεται να πάρει η Κυβέρνηση και πότε ώστε να αρθούν οι αδικίες σε βάρος των αναπήρων αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης, του Εμφυλίου Πολέμου και του Αντιδικτατορικού Αγώνα;».

Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ. Τσοχατζόπουλος έχει το λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αναμφισβήτητα υπάρχει μια διαφορά στα ευεργετήματα που απολαμβάνουν οι ανάπηροι πολέμου του 1940-1941 με αυτά που απολαμβάνουν οι ανάπηροι αγωνιστές του εμφυλίου πολέμου και του αντιδικτατορικού αγώνα και ορθώς η συνάδελφος επισημαίνει αυτές τις διαφορές και ερωτά πώς θα τις αντιμετωπίσει η Κυβέρνηση.

Θα ήθελα να τονίσω το γεγονός ότι το σύγχρονο ελληνικό κράτος και η ελληνική κοινωνία γενικότερα χρειάστηκε κάποιες δεκαετίες μετά το τέλος του εμφυλίου πολέμου για να αρχίσει να αντιμετωπίζει επιτέλους προβλήματα που έχουν να κάνουν με την προσφορά, όχι μόνο της ίδιας της ζωής, αλλά και της αρτιότητας ανθρώπων, στελεχών, στρατιωτών, πολιτών στους βωμούς των πολιτικών αγώνων της χώρας μας και μόνο τη δεκαετία του 1980 επί κυβερνήσεων του αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου κατέστη δυνατόν να αποκαταστήσουμε την ισονομία, την ισοπολιτεία, να επαναφέρουμε πράγματι την ισότητα μεταξύ του λαού και να κάνει τη μεγάλη υπέρβαση ξεπεράσουμε τους όλων όσων συνέβησαν εκείνη την εποχή. Έτσι εκ των πραγμάτων, παρά τις συνεπείς συστηματικές προσπάθειες να αποκαταστήσουμε ισότητα και ίδια δικαιώματα για όλους, αυτή η τεράστια απόσταση χρονικά είναι βασικά η αιτία γιατί δεν έχουμε τις ίδιες ρυθμίσεις για όλους. Το ότι βέβαια υπήρξαν και οι αγωνιστές του αντιδικτατορικού αγώνα πολύ αργότερα θέλω να ελπίζω ότι δεν θα χρειαστεί όπως στον εμφύλιο πόλεμο να περάσουν τόσες δεκαετίες για να μπορέσουμε να ξεπεράσουμε τα όσα προβλήματα υπάρχουν.

Εν πάση περιπτώσει, όμως, θέλω να πω ότι με αυτά που έγιναν από τη μεριά των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ, εμείς πρέπει να πούμε ότι αντιμετωπίσαμε επί της ουσίας το σύνολο σχεδόν των προβλημάτων. Συγκεκριμένα θα ήθελα να αναφερθώ στο γεγονός ότι, όσον αφορά το συνταξιοδοτικό σκέλος, η αποκατάσταση των αγωνιστών της εθνικής αντίστασης και του αντιδικτατορικού αγώνα, καθώς και των αναπήρων και θυμάτων του εμφυλίου έχει επιτευχθεί με τις διατάξεις των νόμων 1543/85, 13/88, 1863/89, καθώς και με τους νόμους 2320/95 και 2703/99. Τα επιδόματα ανικανότητας και βαρείας αναπηρίας χορηγούνται στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, εμφυλίου πολέμου και αντιδικτατορικού αγώνα με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που χορηγούνται στους οπλίτες πολεμικούς συνταξιούχους και αυτό γιατί οι διατάξεις που χορήγησαν σύνταξη για συγκεκριμένες κατηγορίες αγωνιστών, όρισαν αυτή ίση με τη σύνταξη οπλίτη πολεμικού συνταξιούχου με το ίδιο ποσοστό αναπηρίας.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι διατάξεις που προέβλεπαν προσαύξηση 15% του μισθού ή της σύνταξης, απονομή βαθμών και άλλα σε αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης ουδέποτε ίσχυσαν –το ρωτάτε στην επίκαιρη ερώτησή σας- επί υπαλλήλων συνταξιούχων του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Ανάλογες δε ρυθμίσεις που θεσπίστηκαν στο παρελθόν για τους πολεμιστές του αλβανικού πολέμου κρίθηκαν ως προς την εφαρμογή τους στο Δημόσιο ως αντισυνταγματικές με βάση αποφάσεις από τα ανώτατα δικαστήρια της χώρας.

Ακόμα με τις διατάξεις του άρθρου 5 του διατάγματος 379/83

οι ανάπηροι εθνικής αντίστασης εξομοιώθηκαν πλήρως ως προς τα παρεχόμενα ευεργετήματα με τους αναπήρους πολέμου 1940-1941. Δηλαδή απολαμβάνουν σήμερα όλα τα σχετικά ευεργετήματα, άδεια εκμετάλλευσης περιπτέρων, κυλικίων, καφετειών, κουρείων, συγκοινωνιακές διευκολύνσεις, εκπτώσεις και παροχή ιατρικής, νοσοκομειακής και φαρμακευτικής περίθαλψης, όπως επίσης και ατέλεια, εισαγωγή αναπηρικού αυτοκινήτου και άλλα. Σύμφωνα δε με τη διάταξη του άρθρου 14 του ν. 2307/95 οι ανάπηροι αγωνιστές του αντιδικτατορικού αγώνα δικαιούνται άδεια εκμετάλλευσης περιπτέρου, καφετειού, κυλικείου και κουρείου. Οι δε ανάπηροι αγωνιστές του εμφυλίου πολέμου απολαμβάνουν το προνόμιο ατελούς εισαγωγής αναπηρικού αυτοκινήτου.

Όσον αφορά το μειωμένο εισιτήριο κατά 50% για τους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης στα πλοία τύπου καταμαράν που ρωτάτε, σας πληροφορώ ότι ουδέποτε υπήρξε έκπτωση σε κατηγορία αναπήρων για τα ταχύπλοα πλοία. Έκπτωση υπήρχε πάντα για τα επιβατικά ακτοπλοϊκά πλοία. Παρ' όλα αυτά εκκρεμεί από τη μεριά μας στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας πρόταση που ζητά μειωμένο εισιτήριο για αναπήρους και σε ταχύπλοα πλοία. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Η κα Κανέλλη έχει το λόγο.

**ΛΙΑΝΑ ΚΑΝΕΛΛΗ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι θετικό τουλάχιστον είναι το γεγονός ότι θέλετε να το αντιμετωπίσετε θετικά και αυτό δεν έχω κανένα λόγο να μην το αναγνωρίσω. Σας θυμίζω όμως ότι με το νόμο 1859 επί Τσοβόλα –τότε ήταν στο ΠΑΣΟΚ, άρα επί ΠΑΣΟΚ μια και το επικαλεστήκατε- είχαν καταργηθεί τα πρόσθετα επιδόματα ανικανότητας και βαριάς αναπηρίας. Άρα και στην εποχή σας έχουν γίνει. Ο δε νόμος του 1984, ξέρετε πάρα πολύ καλά, που ήταν θετικός και τα αναγνώριζε ακολουθήθηκε από το νόμο του 1985 – να μην αναφέρω τώρα νούμερα και χάνω από τα πολύτιμα δύο μου λεπτά- ο οποίος ήταν ελλιπέστατος και συρρικνωμένος.

Να μείνω όμως και να σταθώ σε δύο. Οι άδειες των περιπτέρων είναι κάτι που το συζητήσαμε και στο πολυνομοσχέδιο, η ψήφιση του οποίου, δυστυχώς, παραπέμφθηκε για ευθετότερο χρόνο. Εδώ έχουμε ένα πρόβλημα. Καταργούνται άδειες περιπτέρων ελλείψει αναπήρων. Το κουβεντιάσαμε, ήσασταν παρών, το ξέρετε. Πώς γίνεται να μιλάμε για έλλειψη αναπήρων, όταν δεν συμπεριλαμβάνουμε όλους αυτούς που ήδη έχουν υπηρετήσει την πατρίδα από άλλα μετερίζια με το ίδιο αποτέλεσμα και ταυτόχρονα δεν αναπροσαρμόζεται το κατώτατο; Διότι δεν μπορείς για να δώσεις άδεια περιπτέρου να μιλάς για εισόδημα οκτακάσιες χιλιάδες (800.000) δραχμές. Και αυτό είναι από την αρχή της δεκαετίας του 1980 και βρισκόμαστε στο 2001. Χθες μόλις δώσατε αρνητική απάντηση σε ανάπηρο που το δικαιούται, επειδή το εισόδημά του είναι το μέγα εισόδημα του ενός εκατομμυρίου εκατό χιλιάδων (1.100.000) δραχμών. Επομένως έτσι θα κλείνει το ένα περίπτερο πίσω από το άλλο, διότι δεν θα υπάρχουν ανάπηροι, θα τα παίρνουν οι ιδιώτες και δεν θα μπορούν να διασφαλιστούν αυτοί οι άνθρωποι.

Έπειτα –επιτρέψτε μου, κύριε Υπουργέ- εξήντα χιλιάδες (60.000) δραχμές επίδομα αεροθεραπείας σε εβδομήντα ανθρώπους, συνολικό ποσό για το ελληνικό κράτος, την πετυχημένη μας Ελλάδα, τέσσερα εκατομμύρια (4.000.000) δραχμές το χρόνο δεν είναι δυνατόν να μην μπορεί να βρεθεί. Η αεροθεραπεία και η λουτροθεραπεία για εβδομήντα ανθρώπους, αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, δεν ευρίσκεται και καταργείται τα δύο τελευταία χρόνια;

Να προτείνω εδώ στο Σώμα και στον Πρόεδρο αυτήν τη στιγμή να μας κρατάτε – τριακόσιοι είμαστε- δεκατέσσερις χιλιάδες (14.000) δραχμές το χρόνο, κάνει τέσσερα εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες (4.200.000). Να το προσφέρουμε εμείς οι Βουλευτές. Εβδομήντα άνθρωποι είναι αυτοί. Τόσες συχνές αναφορές πολιτικές γίνονται για τη δικτατορία, για το πριν από τη δικτατορία, για το μετά τη δικτατορία. Είμαστε τριακόσιοι να βγει απόφαση –έχουν απευθυνθεί και στον Πρόεδρο της Βουλής- να τα δώσουμε εμείς. Αν είναι δηλαδή να πάμε σε επιδοματική στήριξη δικαιωμάτων ανθρώπων, ας μου επιτραπεί να το πω, το λέω πολύ σκληρά γιατί πολλοί απ' αυτούς είναι αυτήν τη

στιγμή στα θεωρεία και μας παρακολουθούν, μου είναι πάρα πολύ δύσκολο να σας το πω. Δεν έχουμε περιθώρια να χρονοτριβούμε για εξήντα χιλιάδες (60.000) το χρόνο για αεροθεραπεία και 15% επίδομα.

Γιατί θα σας το πω πάρα πολύ ωμά. Εξετάστε ιστορικά την ηλικία τους, κύριε Πρόεδρε και θα καταλάβουμε γιατί δεν μας παίρνει. Θα ντρεπόμαστε μετά. Μπορούμε να το ρυθμίσουμε στο πολυνομοσχέδιο. Διαβεβαιώστε τους εδώ και βρείτε και τέσσερα εκατομμύρια το χρόνο. Αλλιώς κάνω έκκληση στους παρόντες συναδέλφους, 14.000 επισήμως με κράτηση ο καθένας από μας, κάνει 4.200.000. Ας τους συντηρήσουμε εμείς τον αέρα τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας, κ. Τσοχατζόπουλος, έχει το λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας):** Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορώ να μην παραδεχθώ ότι η αγαπητή συνάδελφος με μεγάλη αγωνιστικότητα, αλλά και λογικά επιχειρήματα μάχεται υπέρ εκείνων, οι οποίοι πράγματι δικαιούνται μιας δίκαιης και ολοκληρωμένης αντιμετώπισης.

Λυπούμαι, διότι πράγματι υπάρχουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των θυμάτων του αντιδικτατορικού αγώνα και εκείνων, οι οποίοι ήταν είτε στον εμφύλιο είτε στην Εθνική Αντίσταση. Ορθώς πρέπει να τείνουν οι προσπάθειές μας να ξεπεράσουμε τις διαφοροποιήσεις.

Το πολυνομοσχέδιο, όπως ξέρετε, ψηφίστηκε. Εκεί δεσμευθήκαμε ότι θα υπάρξει τροποποίηση του αφορολόγητου ορίου. Ήδη μπορώ να σας ενημερώσω ότι το αφορολόγητο έχει τροποποιηθεί, έτσι ώστε πλέον να μην ισχύει αυτό το 700.000, νομίζω και πηγαίνει στο όριο του αφορολόγητου, το οποίο ισχύει σήμερα. Υπάρχει και η πρόταση του Σωματείου, των οργανώσεων εξάλλου. Αυτό έχει γίνει αποδεκτό και στο νομοσχέδιο για τον επαγγελματία οπλίτη το οποίο συζητάμε και είναι μεθαύριο να ψηφίσουμε, θα το έχουμε μέσα σε τροπολογία, ώστε να ρυθμιστεί αυτό το θέμα του αφορολόγητου ορίου.

Τώρα όσον αφορά τα άλλα επιδόματα περί αεροθεραπείας και ορισμένων άλλων που είπατε, αυτό που μπορώ να σας πω αυτήν τη στιγμή είναι ότι από τη μεριά του Υπουργείου Οικονομικών δυστυχώς δεν υπάρχει η απαραίτητη κατανόηση και αναμόχλευση, αν θέλετε, πάλι επιδομάτων της εποχής της Εθνικής Αντίστασης.

Ελπίζω όμως ότι στο πλαίσιο μιας γενικότερης προσπάθειας που κάνουμε να κωδικοποιήσουμε πλέον όλες αυτές τις διατάξεις που αφορούν την Εθνική Αντίσταση, αλλά και τις μετέπειτα εποχές, θα μας δοθεί η δυνατότητα να απλοποιήσουμε πάρα πολλά πράγματα.

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα σας πω ότι υπάρχει ένα σχετικό χάος. Υπάρχουν κατά καιρούς διατάξεις, ρυθμίσεις από την εποχή του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Η κωδικοποίηση που μας προσφέρει η νομοθεσία, ο νομοθέτης, βοηθά και να τα απλοποιήσουμε και να τα ενοποιήσουμε.

Σ' αυτήν τη μεγάλη διαδικασία, η ΔΕΠΑΘΑ του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας έχει κάνει μια σημαντική δουλειά και ελπίζω αυτό να μας βοηθήσει να βρούμε κάποια πιο δίκαιη ρύθμιση απ' αυτή που ισχύει σήμερα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 950/23-5-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Λεωνίδα Γρηγοράκου προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται στο Νομό Λακωνίας από την εγκατάσταση ανεμογεννητριών.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Γρηγοράκου έχει ως εξής:

«Τις τελευταίες μέρες επικρατεί μεγάλη αναστάτωση στη Λακωνία σχετικά με την εγκατάσταση ανεμογεννητριών. Το θέμα αυτό συζητήθηκε στο Νομαρχιακό Συμβούλιο στις 21-5-2001 στη Λακωνία. Μελετήθηκαν διάφορα σενάρια ανάπτυξης του δικτύου μεταφοράς υψηλής τάσης στην περιοχή με ενίσχυση του διαδρόμου Μολάοι-Άστρος-Άργος-Μεγαλόπολη, χωρίς να έχει προηγηθεί καμία χωροταξική και περιβαλλοντική μελέτη.

Όμως, σύσσωμοι οι κάτοικοι της Λακωνίας καταγγέλλουν τις αιφνιδιαστικές διαδικασίες του Υπουργείου Ανάπτυξης να δεχθεί μέσω της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας δεκάδες αιτήσεις από εταιρείες για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αιολικούς σταθμούς.

Οι κάτοικοι πιστεύουν ότι θα πληγούν περιοχές χαρακτηρισμένες από τον Ε.Ο.Τ. σαν περιοχές ιδιαίτερου κάλλους, λόγω του πλήθους των φυσικών, ιστορικών και περιβαλλοντικών μνημείων τους.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

Τι προτίθεται να κάνει για τη λύση του συγκεκριμένου προβλήματος;

Έχει υπολογισθεί το περιβαλλοντικό κόστος από μια τέτοια σοβαρή παρέμβαση;

Έχουν προβλεφθεί οι μεγάλες οικονομικές και τουριστικές συνέπειες που προκαλεί η αλόγιστη εγκατάσταση ανεμογεννητριών; Ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, γιατί οι εταιρείες έχουν αρχίσει τις διαδικασίες εγκατάστασης ανεμογεννητριών.»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Καλαφάτης.

Ορίστε, κύριε Καλαφάτη έχετε το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

Αγαπητέ συνάδελφε, αναφέρετε ότι υπάρχουν αιφνιδιαστικές κινήσεις από το Υπουργείο Ανάπτυξης, χωρίς αυτό να είναι αληθές. Ο ν. 2773/99 είναι γνωστός για την απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και επίσης ξέρετε ότι από τις 16 Φεβρουαρίου του 2001 ζούμε σε καθεστώς ελεύθερης αγοράς ενέργειας.

Δεν υπάρχει αιφνιδιασμός και οι αιτήσεις που γίνονται, γίνονται κανονικά και δεν γίνονται μόνο για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας που αφορούν τη Λακωνία, αλλά για όλους τους τομείς αγοράς ενέργειας.

Βέβαια η Λακωνία ξέρουμε όλοι και είναι και δικό σας καύχημα ότι είναι μια πανέμορφη περιοχή και θα πρέπει να διαφυλαχθεί ο χαρακτήρας της και το αισθητικό της ενδιαφέρον. Θα πρέπει όμως να ξέρουμε ότι το περιβαλλοντικό πρόβλημα που πιθανολογείται και συζητείται μεταξύ των κατοίκων και του νομαρχιακού συμβουλίου είναι αισθητικό. Δεν είναι περιβαλλοντικό με την έννοια της ρύπανσης της ατμόσφαιρας ή των υδάτων. Βεβαίως και αυτό σημαντικό είναι. Απλώς κάνω αυτόν το διαχωρισμό, διότι σήμερα η ανθρωπότητα κυρίως υποφέρει από την ρύπανση του περιβάλλοντος στους τομείς που αναφέρθηκα προηγουμένως.

Όλη η διεθνής κοινότητα πιστεύει –και είναι παραδεκτό απ' όλους- ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν το ζητούμενο σήμερα. Όχι μόνο δεν πρέπει να είμαστε αντίθετοι με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αλλά αντίθετα θα πρέπει να επιδιώκουμε να γίνονται και στην πατρίδα μας και σε άλλα αναπτυσσόμενα μέρη του κόσμου.

Γι' αυτό ακριβώς το Υπουργείο Ανάπτυξης στο επιχειρησιακό του πρόγραμμα έχει εντάξει πάρα πολλές ενέργειες και μάλιστα μέσα στον Ιούνιο, επειδή έχουμε δώσει προτεραιότητα σ' αυτόν τον τομέα, θα είμαστε σε θέση να κάνουμε τις σχετικές προκηρύξεις.

Ως προς τη Λακωνία είναι γεγονός ότι, εκτός του ότι είναι πανέμορφη, υπάρχει ένα ευνοϊκό ανεμολογικό περιβάλλον, το οποίο προκαλεί το επενδυτικό ενδιαφέρον για τους επενδυτές που ασχολούνται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Νομίζω όμως ότι, παρ' όλους τους προβληματισμούς που έχετε, αυτό πρέπει να το δείτε κατά την ταπεινή μου άποψη και ως ένα συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής.

Πρέπει να διαφυλάξουμε την αισθητική των τοπίων, ταυτόχρονα όμως αυτή η έννοια δεν θα πρέπει να γίνει ένα φετίχ ανάμεσά μας, ούτως ώστε να αποδιώχνουμε τέτοιου είδους ωφέλιμες επενδύσεις στην ενέργεια που είναι για το περιβάλλον, για τον άνθρωπο και θα δώσουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα στην περιοχή, κάνοντάς την πιο ανταγωνιστική και δίνοντάς της ένα ενεργειακό πλεονέκτημα σε σχέση με άλλες περιοχές.

Τώρα η διαδικασία είναι η εξής: Σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ισχύει σήμερα, ο ν. 2773 υποβάλλονται αιτήσεις στη

Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας τη ΡΑΕ από υποψήφιους επενδυτές για να πάρουν άδεια παραγωγής. Αυτό είναι το πρώτο. Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας εξετάζει και γνωμοδοτεί. Εάν η γνωμοδότηση είναι θετική τότε ο Υπουργός Ανάπτυξης μπορεί να δώσει το δικαίωμα για να πάρει άδεια παραγωγής. Σε όλη αυτήν τη διαδικασία συνεκτιμώνται και οι περιβαλλοντικές διαστάσεις. Από κει και πέρα εάν πάρει την άδεια παραγωγής δεν έχει τελειώσει το πρόβλημα. Υποβάλλονται νέες μελέτες για την άδεια εγκατάστασης πλέον της μονάδας. Σε αυτή δε τη διαδικασία την τελική έγκριση τη δίνει η περιφέρεια στην οποία ανήκει η Λακωνία. Στη περιφέρεια εκπροσωπούνται οι τοπικές παραγωγικές τάξεις, αλλά και οι φορείς της περιφέρειας. Συνερωτώνται επίσης και τα συναρμόδια Υπουργεία. Όπως αναφέρεται για τον ΕΟΤ, ερωτάται ο ΕΟΤ, ερωτάται το Υπουργείο Πολιτισμού.

Νομίζω, λοιπόν, ότι υπάρχει ένα πλήρες θεσμικό πλαίσιο που αποτρέπει την κακοποίηση του περιβάλλοντος. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι θετικές για το περιβάλλον, για την ανθρωπότητα. Βεβαίως πρέπει να προσέξουμε και συναισθανόμαστε τη δική σας ευαισθησία στο ζήτημα της κακοποίησης της αισθητικής του περιβάλλοντος.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Γρηγοράκος έχει το λόγο.

**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, ευχαριστώ πάρα πολύ για τα καλά σας λόγια για τη Λακωνία, αλλά θα πρέπει να δούμε το θέμα αυτό πολύ σοβαρά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Σκεφτείτε κύριε Γρηγοράκο να ήτο και «γεϊτών» όπως είμαι εγώ ως εξ Αρκαδίας, πόσα ακόμα καλά θα έλεγε.

**ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, ξέρετε ότι δίνετε μια μάχη εδώ για την ανάπτυξη της Λακωνίας. Αλλά είπαμε όχι τόσο ξαφνικά, κύριε Υπουργέ. Βλέπουμε στις εφημερίδες από τα τριακόσια εξήντα δισεκατομμύρια για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας τα εβδομήντα πέντε δισεκατομμύρια πάνε στη Λακωνία. Ευχάριστα πράγματα. Όμως ξέρετε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η Λακωνία και από το πρόγραμμα «NATURA 2000» ειδικά οι περιοχές που αυτόν τον καιρό έχουν προκριθεί για να εγκατασταθούν οι ανεμογεννήτριες, έχουν κριθεί ότι είναι διατηρητέες και ιδιαίτερου κάλλους.

Θέλω να σας πω ότι για τη Λακωνία, έχουν υποβάλει αιτήσεις εκατόν δέκα έξι εταιρείες. Πιστεύω να τα ξέρετε καλύτερα αυτά. Εγώ θα ήθελα να σας ρωτήσω απλά πράγματα: Κάποιος από τους αρμόδιους που ενέκρινε το ποσό των ογδόντα πέντε δισεκατομμυρίων (85.000.000.000) για τη Λακωνία, αν έχει επισκεφθεί τη Λακωνία, αν κάποιοι άνθρωποι έχουν δει τι επιπτώσεις μπορούν να έχουν αυτές οι ανεμογεννήτριες, οι οποίες είναι ύψους σαράντα πέντε μέτρων και έχουν διάμετρο τρία μέτρα. Αναμφισβήτητα θα πρέπει να βρούμε τον κοινό τόπο δηλαδή, αυτό που είπατε προηγουμένως. Δεν είναι άσπρο μαύρο. Η αλήθεια είναι κάπου στη μέση. Θα πρέπει, λοιπόν, να τα δούμε όλα πραγματικά να σταθμίσουμε τι βλέπουμε και τι δεν βλέπουμε τη Λακωνία. Θα έχει έσοδα πιθανόν ο κάθε δήμος, θα βοηθήσουμε τη χώρα στην παραγωγή ενέργειας, αλλά οπωσδήποτε δεν πρέπει να χαλάσουμε την ομορφιά της Λακωνίας.

Θα πρέπει, λοιπόν, να τα δούμε όλα αυτά, κύριε Υπουργέ. Έχουμε αργήσει στο θέμα αυτό. Σήμερα έλαβα μια πρόσκληση στο γραφείο μου μετά από την ερώτηση γιατί οπωσδήποτε τα έμαθαν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ότι γίνεται ημερίδα. Μετά δηλαδή απ' όλα αυτά που έχουν γίνει στο νομαρχιακό συμβούλιο και από την ερώτηση στη Βουλή γίνεται ημερίδα αιολικής ενέργειας στη Μονεμβασιά με παρουσία λοιπών υπηρεσιακών παραγόντων. Καλές οι προθέσεις μας.

Εγώ ευχαριστώ πάρα πολύ για τις πληροφορίες που μου δώσατε, αλλά πρέπει οπωσδήποτε να δούμε πιο σοβαρά το θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):**

Είναι προφανές όπως σας είπα, κύριε συνάδελφε, ότι από τη στιγμή που παρουσιάζει πλεονεκτήματα ως προς τους ανέμους που φυσάνε στην περιοχή να υπάρχει και πολιτικό ενδιαφέρον.

Γ' αυτόν ακριβώς το λόγο το Υπουργείο Ανάπτυξης μέσα από το επιχειρησιακό του πρόγραμμα έχει προβλέψει ιδιαίτερα ενισχυμένες πιστώσεις για την περιοχή αυτή. Αυτό δεν αναιρεί το γεγονός ότι πρέπει να είμαστε έτοιμοι, ούτως ώστε να αποσοβήσουμε παρεμβάσεις στο περιβάλλον που είναι ανεπιθύμητες.

Νομίζω ότι αυτό που αναπτύξατε και αυτό που σας είπα εγώ είναι ένας κοινός τόπος. Δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε τις ανεμογεννήτριες, τα αιολικά πάρκα με κάποιο φετίχ. Είναι επενδύσεις ωφέλιμες για την τοπική περιοχή, για την ανταγωνιστικότητα της περιοχής, για την οικονομία μας, για τη χώρα, αλλά και για την ανθρωπότητα, καθόσον η χώρα μας έχει ορισμένες υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη συμφωνία του ΚΙΟΤΟ και από τη νέα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναμένουμε, ως αποτέλεσμα της σύσκεψης των Υπουργών Ενέργειας στις Βρυξέλλες τον προηγούμενο Δεκέμβριο.

Όμως, κυρίως θα πρέπει να προσέξουμε τις επιλεγμένες περιοχές στις οποίες πρόκειται να γίνουν επενδύσεις και να λάβουμε τα απαραίτητα μέτρα αισθητικής περιβαλλοντικής προστασίας. Νομίζω ότι εάν προχωρήσουμε αποβλέποντας στην κοινή συνισταμένη, τότε και ο τόπος θα ωφεληθεί, αλλά και το ενεργειακό πρόβλημα στη χώρα μας θα έχει μια καλή διέξοδο. Η Λακωνία ενδεικνύεται και νομίζω πως είναι προς το συμφέρον της να προχωρήσουμε με προσοχή σε αυτές τις επενδύσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Επόμενη είναι η με αριθμό 963/23.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ευγένιου Χαϊτίδη προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικές με τις προθέσεις του Υπουργείου να αναδιαπραγματευτεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση την αύξηση των εθνικών ποσοτήτων για το βαμβάκι και τον καπνό κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Χαϊτίδη έχει ως εξής:

«Η επιβίωση και παραμονή των Σερραίων αγροτών σε όλη την έκταση του νομού είναι πλέον αδύνατη. Εις μεν τα πεδινά το βαμβάκι, η σημαντικότερη και στοιχειώδης αγροτική καλλιέργεια μειώνεται συνεχώς ύστερα από ασφυκτικές έως απειλητικές πιέσεις και εντολές του Υπουργείου Γεωργίας με το αιτιολογητικό ότι δήθεν αυτές είναι οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στα δε ορεινά η επιδοτούμενη παραγωγή καπνού, που αποτελεί μονοκαλλιέργεια συνεχώς μειώνεται, ενώ μεγάλο μέρος από τις περικοπόμενες ποσότητες δίνονται σε μη καλλιεργητές, οι οποίοι εν συνεχεία ενοικιάζουν ή πωλούν το δικαίωμα στους πραγματικούς καλλιεργητές.

Ανάλογη μείωση της παραγωγής παρατηρείται και στην παραγωγή γάλακτος με αποτέλεσμα η οικονομική αδυναμία των παραγωγών να επιβιώσουν λόγω των εξοντωτικών προστίμων που τους επιβάλλονται.

Ερωτάστε, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, εάν σκοπεύετε να αναδιαπραγματευτείτε με την Ευρωπαϊκή Ένωση την αύξηση των εθνικών ποσοτήτων για την παραγωγή βάμβακος καπνού και γάλακτος στην Ελλάδα και αν σκοπεύετε τις εν λόγω επιπλέον ποσότητες μαζί με άλλες που οφείλετε να μεταφέρετε από περιοχές με ποικίλη και με μεγαλύτερη παραγωγή, τις καταλείπετε αποκλειστικά σε ακριτικές περιοχές, όπως ο Νομός Σερρών.

Εάν σκοπεύετε να διακόψετε για τις βόρειες ακριτικές περιοχές την απαράδεκτη μείωση των ήδη χαμηλών επιδοτούμενων ποσοτήτων παραγωγής βάμβακος και καπνού ή μήπως εφαρμόζετε σχέδιο μειώσεως του αγροτοκτηνοτροφικού πληθυσμού, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται και από τη διακοπή των ειδικών προγραμμάτων ενισχύσεως των νέων αγροτών.»

Ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Ευάγγελος Αργύρης έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κατανοείτε, κύριε Πρόεδρε, όπως και σεις αγαπητέ συνάδελφε, ότι τα θέματα που θέτετε, αν ήταν δυνατόν να απαντηθούν σε τρία λεπτά, θα ήταν πολύ καλά. Είναι, όμως, πάρα πολύ δύσκολο να απαντήσει κάποιος σε όλα αυτά που θέτετε σε τρία λεπτά. Παρ' όλα αυτά θα απαντήσω και θα δώσω κάποιες διευκρινήσεις. Άλλωστε για το βαμβάκι θα συζητηθεί και η επερώτηση του κόμματός σας και νομίζω ότι εκεί θα έχουμε μεγαλύ-

τερη ευχέρεια να πούμε πολύ περισσότερα.

Μπορώ να δώσω ορισμένες εξηγήσεις. Ξέρετε πολύ καλά ότι δεν υπάρχει ατομική ποσόστωση στο βαμβάκι, είναι εθνική η ποσόστωση. Πριν από λίγο καιρό ψηφίστηκε ο νέος κανονισμός για το βαμβάκι και προσδιορίζει ότι η ποσόστωση, η οποία υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο και κατανέμεται σε εθνικό είναι 1.500.000 για την Ευρώπη και κατανέμεται 1.137.000 για την Ελλάδα. Η ενίσχυση δίνεται στην παραγωγή και δεν υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ των αγροτών και των παραγωγών. Ξέρετε, πολλές φορές υπάρχει η ταύτιση παραγωγών και αγροτών και άλλες φορές δεν υπάρχει αυτή η ταύτιση, αλλά η ενίσχυση γίνεται στην παραγωγή.

Επίσης θα ήθελα να πω ότι υπάρχει για το βαμβάκι υπουργική απόφαση, μετά από μεγάλη συνεννόηση, να υπάρξει συγκράτηση της καλλιέργειας, για να έχουμε το καλύτερο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα και σε επίπεδο συνυπευθυνότητας και σε επίπεδο καλύτερης απόδοσης σε σχέση με τα περιβαλλοντικά που υπάρχουν με το σύστημα μείωσης κατά 5% του μέσου όρου των τελευταίων πέντε χρόνων 1995-1999.

Για τον καπνό θα ήθελα να πω ότι πριν από τις 1.4.2002 πρέπει να υπάρξει η συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για την αναθεώρηση του κανονισμού του καπνού.

Θα έλεγα ότι αυτή η συζήτηση θα γίνει σ' ένα όχι καλό περιβάλλον. Θα έλεγα ότι αυτήν την περίοδο ο καπνός αντιμετωπίζει ένα δύσκολο περιβάλλον μετά και τις δηλώσεις του Πρόντι στο Ευρωκοινοβούλιο, μπαίνουμε σε μια δύσκολη θα έλεγα φάση παρ' όλα αυτά όμως υπάρχει μια συνεννόηση και με τις οργανώσεις των παραγωγών, αλλά και συνολικά όλους εκείνους που έχουν σχέση με τον καπνό για να διαμορφώσουμε την καλύτερη δυνατή υπεράσπιση γύρω από το θέμα της καπνοκαλλιέργειας.

Θέλω να πω ότι υπάρχει ένα τεράστιο πρόβλημα με τις ποσοτώσεις του καπνού και ιδιαίτερα στις Σέρρες απ' ό,τι έχει διαπιστωθεί αυτή η επινοικίαση θα έλεγα των αδειών μεταξύ των παραγωγών. Ξέρετε στον καπνό έχουμε διαφορετικό καθεστώς από το βαμβάκι. Υπάρχει η ατομική ποσόστωση και δίνεται η δυνατότητα αυτής της ποσόστωσης να τη μεταπουλήσει κάποιος σε άλλον παραγωγό. Προσπαθούμε να δημιουργήσουμε ένα εθνικό απόθεμα, αυτό το εθνικό απόθεμα το δημιουργούμε μέσα από μια παρακράτηση. Ζητάμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση να διαμορφώσουμε το εθνικό απόθεμα και μέσα από τις άδειες που να μην επινοικιάζονται, αλλά να παραμένουν στο εθνικό απόθεμα, να εξαγοραστούν αυτά από το εθνικό απόθεμα και να μπορέσουμε να κάνουμε μια αναδιανομή και ανακατανομή της ποσότητας αυτής για να μπορέσουν να υπάρξουν βιώσιμες εκμεταλλεύσεις...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ολοκληρώστε κύριε Υπουργέ.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Είναι επερώτηση κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Το ξέρω, σας κατανώ. Παρακολουθώ και από το Προεδρείο ότι έχετε απαντήσει για τα ίδια θέματα πολλές φορές. Ο χρόνος όμως από τον Κανονισμό είναι περιορισμένος.

Ο κ. Χαϊτίδης έχει το λόγο.

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, βλέπω ότι συμφωνείτε με το περιεχόμενο της ερωτήσεως καταγγελίας και διαμαρτυρίας μου. Θαυμάζω όμως για την εφευρετικότητα της απαντήσεως σας. Λέτε ότι θα υπάρξει λύση στο μεγάλο πρόβλημα της μειώσεως του αγροτικού εισοδήματος από τους καλλιεργητές βάμβακος αλλά και καπνού αν κατά τις συμβουλές σας και κατά τα βραδινά τηλεφωνήματα που δεν ξέρω ποια ειδική υπηρεσία του Υπουργείου σας ασχολήθηκε, συγκρατηθεί η εκμετάλλευση, μειωθεί η παραγωγή βάμβακος. Το μόνο που απέμεινε να μας πείτε, κύριε Υπουργέ, είναι ότι θα ζητήσετε και από την Εκκλησία να συντάξει μια ειδική ευχή να μην πηγαίνει καλά η παραγωγή γιατί κάθε καλή σοδειά κατήντησε σύμφωνα με την πολιτική της κυβερνήσεως να θεωρείται ότι είναι κάπαρα και ζημιά για το γεωργό. Δεν ευφυσολογώ καθόλου, κύριε Υπουργέ, είναι γνωστό ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια ανησυχητική έξαρση της μειώσεως του αγροτικού πληθυσμού, ειδικά

του νέου αγροτικού πληθυσμού, μια μεγάλη εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση, των νέων κυρίως αγροτών, όχι μόνο στο νομό Σερρών αλλά και στο δικό σας το νομό και σε όλους τους αγροτικούς νομούς που είναι οι περισσότεροι τον αριθμό στην Ελλάδα. Τούτο δεν οφείλεται, όπως κατηγορείτε αδικώς τους νέους αγρότες, στο ότι έχουν μάθει να ασχολούνται με πιο εύκολες εργασίες, αλλά οφείλεται στο ότι δεν λαμβάνετε κανένα μέτρο, για να αντιμετωπίσετε το συνεχώς αυξανόμενο κόστος και τη συνεχώς μειούμενη εμπορική τιμή και αξία των προϊόντων. Απέμειναν οι αγρότες να στηρίζονται κατά βάση, κύριε Υπουργέ, μόνο στις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και αντί να φροντίζετε τουλάχιστον αυτές να τις παίρνουν όπως δικαιούνται και όπως πρέπει, μεθοδεύετε είτε συγκατανεύετε, είτε δεν αντιδράτε στις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συνεχή μείωση των επιδοτήσεων. Ανακινώσατε προηγουμένως το νέο ότι για τον καπνό επίκειται μια νέα δυσμενής απόφαση σαν αυτή την οποία χωρίς καμία διαμαρτυρία –και διαμαρτύρομαι εγώ για λογαριασμό σας κύριε Υπουργέ- δεχθήκατε και είναι ντροπή για την Κυβέρνηση που δέχθηκε αυτήν τη νέα ρύθμιση για το βαμβάκι. Υπάρχει ένας μόνο τρόπος να συγκρατηθεί ο αγροτικός πληθυσμός στα χωριά του Νομού Σερρών γιατί έχουμε και εθνικά προβλήματα με την ερήμωση της υπαίθρου. Να ζητήσετε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, να τους δώσετε να καταλάβουν ότι η Ελλάδα είναι χώρα γεωργική και ότι πρέπει να τύχει ειδικής μεταχείρισης. Δεν μπορεί την Ελλάδα την κατανομή των ποσοστώσεων να την αντιμετωπίζουν όπως την Ιταλία ή τη Γερμανία. Έχουμε και πρόβλημα κτηνοτρόφων κατοίκων ορεινών περιοχών, οι οποίοι έχουν μια μόνο παραγωγή, που είναι ή καπνός ή κτηνοτροφία. Όταν λοιπόν, δεν λαμβάνετε καμία πρόνοια, δεν ζητάτε, δεν πιέζετε, δεν δίνετε να καταλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι η Ελλάδα δεν στέκει οικονομικά αν δεν έχει μια ειδική μεταχείριση τότε να ξέρετε ότι θα φέρετε βαρύτατη ευθύνη γι' αυτή τη ραγδαία μείωση του αγροτικού πληθυσμού της Ελλάδος και ιδιαίτερα του Ν. Σερρών η οποία θα έχει και άλλες πλην των οικονομικών επιπτώσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Υφυπουργός έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Αγαπητέ κύριε συνάδελφε, διαπιστώνω μια σύγχυση και βλέπω και τους συναδέλφους του Κ.Κ.Ε. να μιλάνε για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σας βλέπω πολύ σύντομα εκτός κόμματος, αν συνεχίσετε αυτήν την τακτική.

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ:** Ευχαριστώ για την προστασία σας.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Θα πρέπει να μιλάμε κοινή γλώσσα στις δεσμεύσεις τουλάχιστον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ:** Δογματικοί είστε εσείς. Δεν είμαστε εμείς. Εμείς είμαστε ελεύθεροι άνθρωποι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ, επί της ουσίας. Τα περί εντός ή εκτός κόμματος για τον ερωτώντα συνάδελφο δεν έχουν θέση...

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε, και επιμένω σ' αυτό για τους εξής λόγους. Οι δεσμεύσεις που έχουμε έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις έχει αποδεχτεί και το ΠΑΣΟΚ και η Νέα Δημοκρατία. Γι' αυτόν το λόγο μιλώ και δεν έχω να κάνω κανένα λόγο εσωτερικής πολιτικής στο τι θα συμβεί στη Νέα Δημοκρατία. Αλλά είναι πολύ σοβαρό, όταν μιλάμε για ζητήματα, τα οποία ξέρετε πολύ καλά ότι είναι προσδιορισμένα και καθορισμένα από συγκεκριμένες αποφάσεις.

**ΕΥΓΕΝΙΟΣ ΧΑΪΤΙΔΗΣ:** Ποιες αποφάσεις; Σε αυτές που συμφωνήσατε αδιαμαρτύρητα;

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΓΥΡΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Μιλήσατε κατ' αρχήν για τη μείωση εισοδήματος στο βαμβάκι. Θα πρέπει να σας πω ότι έχουμε αύξηση στο εισόδημα από το βαμβάκι και την προηγούμενη περίοδο, αλλά και στις προηγούμενες περιόδους. Αν, λοιπόν, δεν μιλάμε για τα ίδια πράγματα, είναι σίγουρο ότι διαφωνούμε.

Όσο για τον καπνό, θα πρέπει να σας πω ότι με τα στοιχεία που έχω στα χέρια μου, τα τρία τελευταία χρόνια από το Σ.79

που καλλιεργούν οι Σέρρες, όσο και για το μπασμά, δείχνουν ότι σε καμία περίπτωση δεν έχουμε μείωση και στις ποσότητες, αλλά και στην παραγόμενη ανά στρέμμα καλλιέργεια, αλλά και σε επίπεδο τιμών.

Γι' αυτό, λοιπόν, όταν μιλάμε γι' αυτά τα νούμερα, πρέπει οπωσδήποτε να συμφωνήσουμε, γιατί αυτά λένε οι αριθμοί.

Αμέσως μέμφεσθε την Κυβέρνηση για ένα ζήτημα που ξέρετε πολύ καλά και μίλησα και για τις δηλώσεις του Πρόντι, του προέδρου της επιτροπής, που λέει ότι κάποια στιγμή για προϊόντα που παράγονται όπως ο καπνός, θα κοιτάξουμε να αναθεωρήσουμε το θέμα των επιδοτήσεων. Δεν συμφώνησε πουθενά η Κυβέρνηση. Απεναντίας, είναι σε εγρήγορση, έχει συνεργαστεί με όλες τις οργανώσεις των καπνοπαραγωγών και είμαστε σε διαρκή συζήτηση, για να υπερασπιστούμε και να πούμε ότι αυτές οι δηλώσεις δεν βοηθάνε και σε καμία περίπτωση δεν είναι συμβατές με αυτά, τα οποία όλοι μας έχουμε υπογράψει έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όσο για το βαμβάκι, ξέρετε πολύ καλά ότι τα μέτρα, τα οποία πάρθηκαν πέρυσι και τα οποία φέτος έχουμε σε εφαρμογή, έχουν φέρει κάποια αποτελέσματα. Και αυτά τα αποτελέσματα είναι αποδεκτά από τους αγρότες και αυτά εφαρμόζουμε. Δεν κάναμε κάτι ξέχωρο από αυτό, που κάθε φορά συνεννοούμαστε με τους αγρότες και τους εκπροσώπους τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Τρίτη είναι η με αριθμό 952/23.5.2001 επίκαιρη ερώτηση του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Δημητρίου Τσιόγκα, προς τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας, σχετικά με την επίλυση λειτουργικών προβλημάτων του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη Λάρισα.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Δημητρίου Τσιόγκα έχει ως εξής: «Εδώ και αρκετά χρόνια το κτίριο που στεγάζονται οι διοικητικές και υγειονομικές υπηρεσίες του ΙΚΑ Λάρισας είναι ανεπαρκές και ακατάλληλο. Το 1996 αποφασίστηκε η ανέγερση νέου κτιρίου και γράφτηκε στον προϋπολογισμό του 1997 σχετικό ποσό για την αγορά οικοπέδου. Μέχρι σήμερα οι διαγωνισμοί τόσο για την αγορά οικοπέδου όσο και τη μεταστέγαση του ΙΚΑ Λάρισας δεν έδωσαν λύση στο πρόβλημα.

Επίσης η έλλειψη διοικητικού προσωπικού (καλύπτονται μόνο οι 62 από τις 92 οργανικές θέσεις στο κεντρικό κατάστημα) οδηγεί στην ετεροασχόληση υγειονομικού προσωπικού. Παράδειγμα, ενώ από τον οργανισμό για τη Νομαρχιακή Μονάδα Υγείας Λάρισας προβλέπονται τριάντα επτά οργανικές θέσεις νοσηλευτριών, σήμερα υπηρετούν τριάντα τέσσερις και έντεκα από αυτές ασχολούνται σε αλλότρια καθήκοντα. Ελλείψεις υπάρχουν επίσης στο φαρμακευτικό, ακτινολογικό και σε άλλα τμήματα. Κενά υπάρχουν και στο ιατρικό προσωπικό (Ορθοπαιδικό, Ακτινολογικό και άλλα). Να σημειωθεί, τέλος, ότι πρόσφατα αποσπάστηκε παράνομα η Πρόεδρος του Συλλόγου Υγειονομικών στο ΙΚΑ Καρδίτσας, με αποτέλεσμα να υπολειφτεί το ακτινολογικό της Λάρισας.

Η κατάσταση αυτή έχει προκαλέσει την αντίδραση των σωματείων του ΙΚΑ Λάρισας (Υγειονομικών, Διοικητικών, Ιατρών) και τη διαμαρτυρία του Εργατικού Κέντρου Λάρισας και του Σωματείου Συνταξιούχων, που απαιτούν την άμεση ανέγερση νέου κτιρίου στη θέση του παλιού και την άμεση μεταστέγαση των διοικητικών και υγειονομικών υπηρεσιών του ΙΚΑ στο κέντρο της πόλης, για να διευκολύνεται η εξυπηρέτηση των δεκάδων χιλιάδων ασφαλισμένων. Απαιτούν επίσης την κάλυψη των κενών θέσεων, καθώς και την ανάκληση της απόσπασης της συνδικαλίστριας.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός τι μέτρα προτίθεται να πάρει, για να λύσει τα παραπάνω προβλήματα.»

Ο Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Φαρμάκης έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, είναι αληθές ότι το κτίριο ιδιοκτησίας του ΙΚΑ που στεγάζει τις υγειονομικές και διοικητικές υπηρεσίες του στη Λάρισα, είναι και ακατάλληλο και ανεπαρκές για να στεγάσει αυτές τις υπηρεσίες.

Η διοίκηση του ΙΚΑ, σε συνεργασία με το τοπικό υποκατάστημα από το 1996 ακόμα με τέσσερις διαγωνισμούς ζήτησε οικόπεδο ώστε να ανεγείρει νέο κτίριο για να μπορέσει να στε-



γάσει τις υπηρεσίες του στη Λάρισα. Και οι τέσσερις διαγωνισμοί απέβησαν άκαρποι.

Αποφασίστηκε να ανεγερθεί κτίριο στη θέση του σημερινού υποκαταστήματος που είναι ιδιοκτησία του Ιδρύματος, όπως προανέφερα, αλλά όλοι γνωρίζουμε στη Λάρισα και ο κύριος συνάδελφος, που είμαστε άλλωστε από την ίδια εκλογική περιφέρεια, ότι υπάρχει απόφαση της δημοτικής αρχής της Λάρισας ότι θα επιβαρυνθεί πάρα πολύ το κυκλοφοριακό στο κέντρο της πόλης και γι' αυτό αναζητούνται άλλες λύσεις. Εν πάση περιπτώσει, αυτή η λύση δεν έχει αποκλειστεί. Όμως, για τη μεταβατική περίοδο και μέχρις ότου αποφασιστεί η οριστική λύση του θέματος, ζητήσαμε να στεγαστούν οι υπηρεσίες του ΙΚΑ σε κτίριο ή κτίρια και για τούτο έγινε σχετικός διαγωνισμός.

Η προσφορά ήταν κτίρια που θα στεγάζαν ξεχωριστά τις διοικητικές και υγειονομικές υπηρεσίες και κάποιο κτίριο που θα μπορούσε να στεγάσει και τις δύο υπηρεσίες από κοινού, αλλά που ήταν μακριά από το κέντρο της πόλης. Και εκεί υπήρξε η αντίδραση πράγματι των εργατικού κέντρου, των γιατρών και των εργαζομένων του ιδρύματος και των συνταξιούχων. Αντίδραση για άλλους λόγους για τον καθένα. Πάντως, υπήρξε αυτή η αντίδραση. Αποφασίστηκε συνεπώς και ανακοινώθηκε στη Λάρισα ότι θα στεγαστούν σε χωριστά κτίρια αυτές οι υπηρεσίες στο κέντρο της πόλης.

Ο διαγωνισμός, λοιπόν, έχει δώσει ένα κτίριο που μπορεί να στεγάσει τις υγειονομικές υπηρεσίες. Δεν κάλυπτε τις προδιαγραφές της προκήρυξης το κτίριο που θα στέγαζε τις διοικητικές υπηρεσίες και γι' αυτό αυτός ο διαγωνισμός επαναλαμβάνεται. Μόλις υπάρξει αυτό το κτίριο, πιστεύω ότι θα έχουμε τη λύση για τη μεταβατική επαναλαμβανόμενος περίοδο. Και ως τότε, και ο ίδιος το έχω κάνει, μαζί με το διοικητή του ΙΚΑ, ερχόμαστε και σε διαπραγματεύσεις με το Δήμο της Λάρισας να μην υπάρχουν αντιρρήσεις για να προχωρήσουμε στην οριστική λύση.

Τώρα, σε ό,τι αφορά το προσωπικό, την στελέχωση του υποκαταστήματος του ΙΚΑ στο οποίο αναφέρεται ο κύριος συνάδελφος. Θέλω να του πω ότι επί ενενήντα οργανικών θέσεων διοικητικών υπαλλήλων, υπηρετούν εξήντα τρεις υπάλληλοι. Καλυμμένες είναι όλες οι θέσεις του υγειονομικού προσωπικού. Αυτές οι θέσεις που είναι κενές, θα καλυφθούν. Υπάρχει έγκριση για την πρόσληψη άνω των χιλίων υπαλλήλων στο ΙΚΑ πανελλαδικά, από τις οποίες οι μισές είναι προσλήψεις υγειονομικού προσωπικού και άλλες μισές διοικητικού προσωπικού. Ένα μερίδιο αυτών των θέσεων αντιστοιχεί ασφαλώς και στο μεγάλο υποκατάστημα του ΙΚΑ της Λάρισας με τις οποίες θα υπάρξει ενίσχυση, ώστε να μπορούν να καλυφθούν κενά και να λειτουργούν καλύτερα οι υπηρεσίες.

Να σταματήσω εδώ, κύριε Πρόεδρε, διότι τελείωσε ο χρόνος και θα δώσω τις υπόλοιπες απαντήσεις στη δευτερολογία μου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το ΙΚΑ της Λάρισας κινδυνεύει να γίνει το σύγχρονο γεφύρι της Άρτας. Πραγματικά η κατάσταση που υπάρχει σ' αυτό το κτίριο, το οποίο έγινε εδώ και αρκετές δεκαετίες, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να καλύψει τις ανάγκες των ασφαλισμένων της πόλης της Λάρισας και της ευρύτερης περιοχής, γιατί έχουμε αύξηση του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ασφαλισμένων.

Εμείς ζητάμε σήμερα να προχωρήσουν όλες εκείνες οι ενέργειες που χρειάζονται για να γίνει η ανέγερση του κτιρίου του ΙΚΑ στη Λάρισα στο ίδιο οικοπέδο. Κολλάει όμως στο γεγονός ότι η Κυβέρνηση κωλυσιεργεί με διάφορους τρόπους και την ανέγερση του κτιρίου εδώ και αρκετά χρόνια, αλλά και τη μεταστέγαση των υπηρεσιών προσωρινά σε άλλα κτίρια.

Μάλιστα ακυρώθηκε η προηγούμενη προκήρυξη γιατί ο ένας χώρος, το ένα κτίριο δεν επαρκούσε. Μπορούσαν όμως να λειτουργήσουν και με λιγότερα τετραγωνικά, όπως λειτουργούν και τώρα. Ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι η άποψη του δημάρχου δεν είναι απόφαση του Δήμου Λάρισας. Εξέφρασε ο δήμαρχος μία άποψη. Βεβαίως όμως από την άλλη πλευρά έχουμε τις αποφάσεις και των υγειονομικών και των γιατρών και των διοικητικών του Ι.Κ.Α., έχουμε τις αποφάσεις του Εργατικού Κέντρου, των

συνταξιοϋχικών σωματείων και βεβαίως το κοινό αίσθημα του λαού της Λάρισας, όπου περίπου εβδομήντα με ογδόντα χιλιάδες ασφαλισμένοι ζουν στο κέντρο και στην ευρύτερη περιοχή και πηγαίνουν και με τα πόδια στις υπηρεσίες για να εξεταστούν. Εμείς, λοιπόν, θέλουμε να μην πάει μακριά. Σε καμία περίπτωση δεν θα δεχθούμε να πάει έξω από τη Λάρισα είτε στη συνοικία Αβέρωφ στο Ξενία είτε σε άλλη περιοχή.

Και βέβαια πρέπει να πούμε ότι η ίδια η συνάδελφος που αποστάθηκε και πήγε στο Ι.Κ.Α. της Καρδίτσας δεν δέχθηκε, αναγκαστικά πήγε. Έχουμε μάλιστα έγγραφα εδώ όπου διαμαρτύρεται για την απόσπαση. Και μάλιστα παράνομα αποσπάστηκε επειδή είναι πρόεδρος του σωματείου καταστρατηγώντας το ν. 1264. Και σημειώνει εδώ στο σημειώματός της, ότι θα προσφύγει με ένδικα μέσα, εάν δεν σταματήσει η απόσπασή της στο Ι.Κ.Α. της Καρδίτσας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ολοκληρώστε, κύριε Τσιόγκα.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ :** Όσο για τις καλυμμένες θέσεις πρέπει να σας πω ότι έντεκα απ' αυτές -το λέμε και στην ερώτησή μας- απασχολούνται σε άλλες υπηρεσίες. Δεν καλύπτονται, λοιπόν, οι ανάγκες του Ι.Κ.Α. γιατί υπάρχουν εργαζόμενοι, οι οποίοι είναι αποσπασμένοι αλλού.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Φαρμάκης έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω στον κύριο συνάδελφο κατ' αρχήν για να μην «μπερδεύεται» ότι η ανέγερση κτιρίων των ασφαλιστικών οργανισμών δεν είναι υπόθεση της Κυβέρνησης. Το Ι.Κ.Α. έχει εγγράψει στον προϋπολογισμό του από το 1996 ακόμη δαπάνες για την ανέγερση κτιρίου. Δεν είναι θέμα της Κυβέρνησης. Είναι θέμα του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πρώτον αυτό.

Δεύτερον: Η εμμονή σας για την ανέγερση κτιρίου στην ίδια θέση -με την οποία μπορεί να συμφωνούμε κι εμείς αλλά αυτό είναι έτερον εκάτερον- έχει σχέση με τη δημοτική αρχή της Λάρισας και τις χρήσεις μέσα στην πόλη. Και δεν είναι δήλωση του σημερινού δημάρχου ότι δεν θα επιτρέψει η δημοτική αρχή την ανέγερση πολυόροφου κτιρίου στο κέντρο, όπως το ίδιο έκανε και με υπηρεσίες της Αστυνομίας κλπ. Είναι ομόφωνη απόφαση και της προηγούμενης δημοτικής αρχής. Εν πάση περιπτώσει, θέλω να σας πω ότι η αναζήτηση της οριστικής λύσης είναι ένα άλλο θέμα και η αναζήτηση της στέγασης των υπηρεσιών λόγω της ανεπάρκειας και ακαταλληλότητας του κτιρίου για τη μεταβατική περίοδο είναι ένα άλλο θέμα. Αυτό, λοιπόν, το δεύτερο θέμα θα το λύσουμε.

Ο διαγωνισμός στον οποίον αναφερθήκατε δεν απέδωσε διότι δεν είναι δυνατόν να ζητάς χίλια τετρακόσια μέτρα, για παράδειγμα, στην προκήρυξη και να σου προσφέρει κάποιος λιγότερα και μάλιστα να μετράει και τα πατάρια και τα υπόγεια και να μπορεί να κατακυρώσεις το διαγωνισμό. Αυτό είναι αδύνατο. Άλλο αν έλεγε η προκήρυξη ότι «ζητώ κτίριο με λιγότερα τετραγωνικά».

Σε ό,τι αφορά στη μετάθεση του υπαλλήλου, στην οποίαν αναφερθήκατε: Έχει μεγάλο πρόβλημα λειτουργίας το υποκατάστημα του Ι.Κ.Α. στην Καρδίτσα. Μέχρι που να γίνουν οι προσλήψεις, στις οποίες αναφέρθηκα, κάπως πρέπει να καλυφθεί το κενό. Δεν είναι δυνατόν να λέμε ότι δεν πάει κανένας. Πηγαίνουν εκ περιτροπής, λοιπόν, ανά δίμηνο οι υπάλληλοι των αντίστοιχων ειδικοτήτων από τη Λάρισα, από το Βόλο και τα Τρίκαλα. Δεν υπάρχει θέμα δυσμενούς μεταχείρισης της συνδικαλιστού υπαλλήλου του Ι.Κ.Α. η οποία κατά σύμπτωση συμβαίνει να είναι και ομοιδεάτης σας. Δεν υπάρχει τέτοιο θέμα.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας)

Ένα δίμηνο απόσπασης και τελειώνει η ιστορία. Η σειρά της θα έρθει μετά από επτά δίμηνα, αλλά τότε θα έχουν γίνει οι προσλήψεις και δεν θα υπάρχει θέμα.

Σας είπα, λοιπόν, πώς είναι η στελέχωση του προσωπικού. Πρέπει να σας πω επίσης ότι υπηρετούν στο υποκατάστημα

δεκατρείς περισσότεροι γιατροί από όσους προβλέπονται από την οργανική σύνθεση και βεβαίως υπάρχουν και υπάλληλοι που απασχολούνται σε αλλότρια καθήκοντα, όπως γίνεται σε πολλές υπηρεσίες. Έχουμε ζητήσει όμως πολύ πριν από σας με οδηγίες μας στο υποκατάστημα να τακτοποιήσει έτσι το θέμα ώστε να μην απασχολούνται σε άλλα καθήκοντα. Φαίνεται ότι αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Κάπως πρέπει να εξυπηρετηθούν τα πράγματα μέχρι που να ολοκληρωθούν οι νέες προσλήψεις.

Τι να κάνουμε; Θα αφήσουμε την Καρδίτσα κενή, θα αφήσουμε ένα γραφείο χωρίς εξυπηρέτηση εάν μπορούμε να το κάνουμε μέσα στις δυνατότητες που έχουμε; Αυτό πρέπει να γίνει και ζητώ την κατανόησή σας, μέχρις ότου, επαναλαμβάνω, ολοκληρωθούν οι προσλήψεις υγειονομικού και διοικητικού

προσωπικού. Ενδιαφέρομαι και εγώ –επιτρέψτε μου να το πω και έτσι- όσο και εσείς για τη λειτουργία του υποκαταστήματος, τουλάχιστον όσο και εσείς, της Λάρισας και θα φροντίσω να υπάρξει ικανός αριθμός υπαλλήλων να το στελεχωώσει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ:** Πότε θα γίνουν οι προσλήψεις, κύριε Υπουργέ;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ (Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων):** Υπάρχει έγκριση και χρειάζεται κάποιος χρόνος. Αν μου ζητάτε ημερομηνία, δεν έχω απάντηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κύριε Τσιόγκα δεν γίνεται έτσι η συζήτηση στην Αίθουσα!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

#### ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων θα συζητηθούν μαζί, επειδή αναφέρονται στο ίδιο θέμα, η υπ' αριθμ.60 και με ειδικό 5 της 16.5.2001 επίκαιρη επερώτηση ογδόντα επτά Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας, σχετικά με την αξιοποίηση και διαχείριση των υδάτινων πόρων αρμοδιότητας των Υπουργείων Γεωργίας, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Ανάπτυξης καθώς και η υπ' αριθμ. 56 της 6.4.2001 επερώτηση των Βουλευτών του Κ.Κ.Ε., σχετικά με το πρόβλημα της λειψυδρίας αρμοδιότητας των Υπουργείων Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Γεωργίας.

Επίσης, η Διάσκεψη των Προέδρων προτείνει να μιλήσουν οι δικαιούμενοι Βουλευτές το χρόνο που δικαιούνται ως εξής: Πρώτα θα μιλήσουν οι πέντε επερωτώντες Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας και μετά οι πέντε επερωτώντες Βουλευτές του Κ.Κ.Ε. Ο πρώτος επερωτών 20' και οι υπόλοιποι όπως προβλέπεται στο χρόνο, τέσσερις από 5' λεπτά ο καθένας με τους χρόνους δευτερολογιών που ορίζονται από το άρθρο 135, παρ. 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Στη συνέχεια, θα μιλήσουν οι Υπουργοί 20' ο καθένας, οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι της Νέας Δημοκρατίας 20', του Κ.Κ.Ε. 20', του ΠΑΣΟΚ 10' και του Συνασπισμού 10' και θα ακολουθήσουν με την ίδια σειρά οι δευτερολογίες, σύμφωνα με το άρθρο 135 παρ. 4 και 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Είμαστε σύμφωνοι;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Το Σώμα συμφωνεί ομοφώνως. Προχωρούμε λοιπόν στη συζήτηση.

Πριν δώσω το λόγο στον πρώτο επερωτώντα, κύριοι συνάδελφοι σας ανακοινώνω ότι από τη Νέα Δημοκρατία ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος για τη σημερινή συζήτηση ο Βουλευτής Μαγνησίας κ. Αθανάσιος Νάκος.

Το λόγο έχει ο πρώτος επερωτών από τους Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας, Ιορδάνης Τζαμτζής.

Επειδή θα συζητηθούν μαζί δύο επερωτήσεις, το Προεδρείο θα σας παρακαλέσει όλους να τελειώνετε στο χρόνο σας γιατί αλλιώς θα πάμε πάρα πολύ αργά.

**ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, ο οφιάλτης της λειψυδρίας απειλεί τη χώρα μας. Ο κίνδυνος ερημοποίησης περιοχών της Ελλάδας καθίσταται πλέον ορατός με τεράστιες συνέπειες όχι μόνο για την οικονομία της χώρας μας, αλλά και για την ποιότητα ζωής των Ελλήνων.

Η πατρίδα μας αν και δεν έχει ουσιαστικό πρόβλημα βροχοπτώσεων και επιφανειακών υδάτων, λόγω της ανυπαρξίας πολιτικής στην αξιοποίηση και διαχείριση αυτών των υδάτων, αντιμετωπίζει σε πολλές περιοχές σοβαρά προβλήματα επάρκειας νερού τόσο για την ύδρευση όσο και για την άρδευση κτημάτων.

Αν εξαιρέσουμε την περίοδο 1990-1993 όταν σημαντικά έργα δρομολογήθηκαν για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της λειψυδρίας της Αθήνας και άλλων περιοχών, την Κυβέρνηση δεν την απασχόλησε σοβαρά το θέμα αυτό.

Μετά το τέλος αυτής της περιόδου λειψυδρίας, η Κυβέρνηση όχι μόνο αδράνησε στον τομέα της ενημέρωσης των πολιτών, αλλά δεν προχώρησε στο σχεδιασμό και τη λήψη ουσιαστικών μέτρων, καθώς και την κατασκευή ανάλογων μικρών και μεγάλων έργων, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει αφ' ενός μεν την ανεπάρκεια των υδάτινων πόρων της χώρας μας, αφ' ετέρου δε την ποιοτική υποβάθμιση όλου αυτού του υδάτινου πλούτου.

Σύμφωνα με τη διαίρεση της χώρας σε δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα. Τα προβλήματα των περιοχών αυτών και η κατάσταση των υδατικών πόρων έχει ως εξής:

Στη δυτική Πελοπόννησο όπου υπάρχουν οι ποταμοί Αλφειός, Λάδωνας, η λίμνη Καϊάφα και η λίμνη του Λάδωνα, ιδιαίτερα σοβαρά προβλήματα επάρκειας υπάρχουν στη Μεσσηνία.

Στη βόρεια Πελοπόννησο όπου υπάρχει ο Πηνειός, ο Ασω-

πός, ο Βουραϊκός, οι λίμνες Στυμφαλία, Φενεού και Πηνειού, προβλήματα λειψυδρίας αντιμετωπίζουν η Κορινθία, η περιοχή της Αιγιαλείας και τα νησιά.

Στην ανατολική Πελοπόννησο ο ποταμός Ευρώτας, ο Ίναχος και ο Διπόταμος, καθώς και η λίμνη Τάκα, είναι το υδάτινο δυναμικό της περιοχής.

Τα προβλήματα σε αυτό το υδατικό διαμέρισμα είναι πολύ μεγάλα. Χαρακτηρίζεται αυτή η περιοχή από την ανεπάρκεια επιφανειακών υδάτων. Τα ποσοτικά προβλήματα είναι ιδιαίτερα οξυμένα στην Αρκαδία, στο Οροπέδιο και τη Λακωνία με σημείο αιχμής τη Μάνη.

Πολύ σοβαρά προβλήματα ποιότητας των υδάτων αντιμετωπίζει ο Νομός Αργολίδας από την υφαλμύρωση των υδάτων.

Στη δυτική Στερεά Ελλάδα όπου υπάρχουν ο Αχελώος, ο Εύηνος και ο Μόρνος, καθώς και οι λίμνες Τριχωνίδα, Αμβρακία, Κρεμαστών, Μόρνου, Καστρακίου και Μέγδοβα, υπάρχουν επιφανειακά νερά. Σοβαρά έργα, όμως, δεν έχουν ολοκληρωθεί. Και φυσικά, η κατ' επανάληψη αναγγελθείσα εκτροπή του Αχελώου εδώ και είκοσι χρόνια δεν έχει γίνει.

Ακόμη δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα στον Εύηνο, τα οποία θα δώσουν τη δυνατότητα ενίσχυσης των υδάτων απ' όπου υδρεύεται το Λεκανοπέδιο Αττικής.

Τέλος, σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας αντιμετωπίζει η Λευκάδα.

Στην Ήπειρο οι ποταμοί Άραχθος, Λούρος, Αχέροντας, Καλαμάς, Αίνος και Βοϊδομάτης και οι λίμνες Παμβώτιδα, Λούρου και Άραχθου, καθιστούν την περιοχή αυτή πλεονασματική σε μεγάλο βαθμό.

Όμως όλος αυτός ο υδάτινος πλούτος αξιοποιείται πολύ περιορισμένα και ουσιαστικά χάνεται ανεκμετάλλευτος.

Προβλήματα ποιότητας αρχίζουν να εντοπίζονται στα ποτάμια, στα νερά των λιμνών και στα υπόγεια νερά λόγω των βιομηχανικών αποβλήτων και των λιπασμάτων.

Η Αττική είναι η περισσότερο ελλειμματική περιοχή της χώρας μας με πολύ μικρή επιφανειακή απορροή και φυσικά πολύ μεγάλες απαιτήσεις από τους καταναλωτές.

Με δεδομένο ότι η κατανάλωση του περασμένου έτους στην Αθήνα έφτασε τα τριακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια επτακόσιες πενήντα πέντε χιλιάδες (385.755.000) κυβικά μέτρα νερού, πρέπει να σημειώσω ότι σήμερα τα αποθέματα νερού για την ύδρευση της πρωτεύουσας βρίσκονται πολύ χαμηλά.

Τα αποθέματα της ΕΥΔΑΠ τον Μάρτιο του 2000 ήταν ένα δισεκατομμύριο εκατόν είκοσι πέντε εκατομμύρια (1.125.000.000) κυβικά μέτρα, ενώ τον αντίστοιχο μήνα του 2001 ήταν μόλις εξακόσια εβδομήντα επτά εκατομμύρια (677.000.000) κυβικά μέτρα.

Η Αθήνα παίρνει νερό από το σύστημα Εύηνος - Μόρνος - Υλίκη, αφού οι ποσότητες που εισρέουν στο Μαραθώνα είναι σχετικά μικρές.

Δυστυχώς, όμως, δεν έχει κατασκευαστεί ούτε το φράγμα του Εύηνου, ούτε δημιουργήθηκε η τεχνητή λίμνη, με αποτέλεσμα να χάνεται νερό.

Οι προβλέψεις του ΥΠΕΧΩΔΕ για ολοκλήρωση του έργου μέχρι το τέλος του 2001 δεν φαίνεται να υλοποιούνται και φυσικά, ακόμη κι αν αυτό γίνει, θα απαιτηθεί εύλογο χρονικό διάστημα μέχρι να γεμίσει η λίμνη ώστε να τροφοδοτήσει την Αθήνα με τα αποθέματά της.

Τέλος, έργα για τον περιορισμό των διαρροών στο δίκτυο μεταφοράς υδάτων από το Μόρνο στην Αθήνα, αλλά και μείωσης των διαρροών στο παλιό δίκτυο ύδρευσης της Αθήνας, είναι απόλυτα αναγκαία.

Η ανατολική Στερεά Ελλάδα αντιμετωπίζει προβλήματα ποσοτικά, ιδιαίτερα στις Σποράδες, τη Φθιώτιδα και την Εύβοια. Η τελευταία αντιμετωπίζει και προβλήματα ποιότητας του νερού της.

Η Θεσσαλία αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα. Οι ανάγκες άρδευσης των καλλιεργειών είναι πολύ μεγάλες και πρέπει να αρδευτούν.

Λόγω απουσίας έργων υποδομής, όπως η εκτροπή του Αχελώου και η επανασύσταση της λίμνης Κάρλας, αλλά και άλλων μικρότερων έργων επιφανειακής ταμείωσης των υδάτων, πέσει

είχαμε «εμφύλιο πόλεμο», «πολεμική σύρραξη» μεταξύ των αγροτών της Καρδίτσας και της Λάρισας για τη διεκδίκηση των υδάτων.

Στο σημείο αυτό οδήγησε τα πράγματα η ανικανότητα της Κυβέρνησης να δώσει λύση στο τεράστιο πρόβλημα έλλειψης νερού στη Θεσσαλία.

Η υπεράντληση υδάτων με τις γεωτρήσεις έχει δημιουργήσει πλέον δύο πολύ σημαντικά προβλήματα. Πρώτον, την πτώση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα, με αποτέλεσμα για να βρεις σήμερα νερό, να απαιτείται η γεώτρηση να πάει στα τετρακόσια μέτρα βάθος και δεύτερον, λόγω της υπεράντλησης έχουμε πλέον υφαλμύρωση των υδάτων με την είσοδο θαλασσινού νερού στον υδροφόρο ορίζοντα.

Στη δυτική Μακεδονία υπάρχουν σοβαρά προβλήματα επάρκειας, ιδιαίτερα το καλοκαίρι, λόγω της απουσίας μικρών και μεγάλων έργων.

Δεν έχουν ολοκληρωθεί τα έργα στον ποταμό Αλιάκμονα και δεν έχουν γίνει έργα συγκέντρωσης των υδάτων στις λίμνες που υπάρχουν σε αυτό το υδατικό διαμέρισμα.

Πέρα από τα προβλήματα επάρκειας, οξύτατα είναι και τα προβλήματα ποιότητας. Τα αστικά και βιομηχανικά απόβλητα επιβαρύνουν τον Αλιάκμονα και την κατάσταση επιδεινώνουν η γεωργική και η κτηνοτροφική ρύπανση.

Τα αστικά απόβλητα καθώς και η γεωργική και η κτηνοτροφική δραστηριότητα και οι σκουπιδοτόποι επηρεάζουν την λίμνη της Καστοριάς η οποία παρουσιάζει και προβλήματα ευτροφισμού.

Στη Βεγορίτιδα έχουμε τα σοβαρότερα προβλήματα. Το ισοζύγιο της λίμνης έχει διαταραχθεί και έχουμε μια συνεχή μείωση των υδάτων και ουσιαστική πτώση της στάθμης. Η ΑΕΒΑΛ και η καύση του λιγνίτη ρυπαίνουν τη λίμνη με αμμωνία και νιτρικά και ενισχύουν τη συγκέντρωση μετάλλων στη λίμνη. Τα αγροχημικά και τα φυτοφάρμακα επιδεινώνουν την κατάσταση.

Στο υδατικό διαμέρισμα της κεντρικής Μακεδονίας η ανεπάρκεια του νερού είναι ιδιαίτερα σημαντική στη Χαλκιδική και το Κιλκίς. Ποτάμια όπως ο Γαλλικός έχουν στεγνώσει και τα διακρατικά προβλήματα με τα νερά του Αξιού είναι πολλά. Τα Σκόπια έχουν κάνει φράγματα και εκτροπές των υδάτων του Αξιού και τα νερά που φθάνουν σε μας είναι ελάχιστα. Ο Αξιός αντιμετωπίζει προβλήματα ρύπανσης με τοξικά από τα Σκόπια.

Προβλήματα, όμως, ποιότητας υπάρχουν και στη λεκάνη του ποταμού Λουδία. Τα αστικά και βιομηχανικά απόβλητα σε συνδυασμό με την ανεπάρκεια κατά τους καλοκαιρινούς μήνες δημιουργούν τρομακτικά προβλήματα ποιότητας των νερών.

Η λίμνη Κορώνεια είναι πλέον μια κατεστραμμένη λίμνη. Από αυτό το υδατικό διαμέρισμα απουσιάζουν παντελώς τα έργα για την ταμίευση επιφανειακών υδάτων, με αποτέλεσμα τα νερά αυτά τους εννέα μήνες του έτους να πέφτουν στη θάλασσα ανεκμετάλλευτα.

Ο Εδεσσαίος, ο Αλμωπαίος ποταμός όπως και ο Αξιός και ο Λουδίας ενώ έχουν πολλά νερά, αυτά χάνονται επειδή δεν έχουν γίνει τα απαραίτητα έργα.

Το φράγμα της Καλής και η λιμνοδεξαμενή της Πλατάνης στην Πέλλα έμειναν μόνο υποσχέσεις που παραπέμφθηκαν στις καλές ενδες.

Ο Υπουργός θα περάσει όπως αναφέρει στην απάντησή του, τα έργα αυτά στο δεκαετές πρόγραμμα.

Στο χωριό μου, κύριε Υπουργέ, λένε: «Ζήσε Μάη μου να φας τριφύλλι».

Το πρόβλημα λειψυδρίας της Θεσσαλονίκης ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες είναι πολύ σοβαρό. Σήμερα η πόλη υδροδοτείται από τις πηγές Αραβησσού. Τα έργα για την ύδρευση της Θεσσαλονίκης από τον ποταμό Αλιάκμονα έχουν καθυστερήσει σοβαρά.

Στην ανατολική Μακεδονία υπάρχει προσωρινή επάρκεια, όπως πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των διακρατικών νερών του ποταμού Στρυμόνα.

Στη Θράκη υπάρχει επάρκεια νερού, εάν και εδώ υπάρχει εξάρτηση από τους διεθνείς ποταμούς Νέστο και Έβρου. Έλλειψη νερού έχουμε στη Θάσο και στην περιοχή των Σαπών.

Ακόμη έχουμε προβλήματα υφαλμύρωσης στα δέλτα του

Νέστο και του Έβρου.

Στην Κρήτη υπάρχει καλής ποιότητας νερό. Υπάρχει επάρκεια νερού στα δυτικά του νησιού και έλλειψη στο κέντρο και στα ανατολικά. Και εδώ, όμως, δεν λείπουν τα προβλήματα υφαλμύρωσης.

Στο υδατικό διαμέρισμα των νησιών του Αιγαίου τα προβλήματα είναι τεράστια. Είναι ένα εξαιρετικά ελλειμματικό διαμέρισμα. Στα άνυδρα νησιά η μεταφορά νερού είναι απολύτως απαραίτητη. Από το Β' Κοινοτικό Πλασίο Στήριξης χρηματοδοτήθηκαν κάποια έργα πολλά από τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί. Η απουσία έργων για την αποθήκευση νερού, έργων ελλειμνισμού των πλοίων καθώς και η απουσία μικρών ταμιευτήρων χαρακτηρίζουν πολλά νησιά μας.

Οι ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις, οι ελάχιστες δεξαμενές που υπάρχουν σήμερα και τα παλαιά και διάτρητα δίκτυα ύδρευσης σε συνδυασμό με τα ημίμετρα της Κυβέρνησης επιτείνουν το πρόβλημα της λειψυδρίας στα νησιά.

Λόγω των προβλημάτων στη μεταφορά και στην αποθήκευση του νερού και του ελλειμνισμού των πλοίων, ενώ η ΕΥΔΑΠ προμηθεύει το νερό με εκατόν είκοσι δραχμές ανά κυβικό στη Νομαρχία Κυκλάδων, αυτό κοστίζει τελικά δύομισι χιλιάδες δραχμές ανά κυβικό λόγω του κόστους μεταφοράς.

Κύριε Υπουργέ, στο σύνολο της έκτασης των υδατικών διαμερισμάτων που είναι εκατόν τριάντα ένα εκατομμύρια εννιακόσια δέκα τρεις χιλιάδες (131.913.000) στρέμματα και με ετήσια κατακρήμνιση, βροχές δηλαδή εκατόν δέκα επτά δισεκατομμύρια πεντακόσια είκοσι εκατομμύρια (117.520.000.000) κυβικά μέτρα νερού και επιφανειακή απορροή πενήντα τέσσερα δισεκατομμύρια επτακόσια είκοσι πέντε εκατομμύρια (54.725.000.000) κυβικά μέτρα νερού, λόγω της απουσίας έργων ταμίευσης αυτών των υδάτων δεν μπορείτε να καλύψετε ανάγκες άρδευσης περίπου, τέσσερα δισεκατομμύρια διακόσια δέκα εκατομμύρια (4.210.000.000) κυβικά μέτρα, ύδρευσης εξακόσια ενενήντα ένα εκατομμύρια (691.000.000) κυβικά μέτρα και βιομηχανικής κατανάλωσης εκατόν πενήντα τέσσερα εκατομμύρια (154.000.000) κυβικά μέτρα.

Συνολικά, δηλαδή, δεν μπορείτε να καλύψετε κατανάλωση πέντε δισεκατομμυρίων πενήντα πέντε εκατομμυρίων (5.055.000.000) κυβικών μέτρων νερού. Τα στοιχεία αυτά αποδεικνύουν περίτρανα την ανυπαρξία πολιτικής της Κυβέρνησής σας και την απουσία έργων για την αξιοποίηση για την αξιοποίηση και την ορθολογική διαχείριση του υδάτινου πλούτου της χώρας μας.

Τι έγινε, όμως, όλα αυτά τα χρόνια από το 1993, που ήταν η τελευταία χρονιά της περιόδου της λειψυδρίας; Το σίγουρο είναι ένα. Η χώρα μας ξεκινούσε το 1994 να υλοποιήσει το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Η παραλείψεις της κυβέρνησης από το 1994 ως σήμερα, η απρονοησία και η αδιαφορία της για την αξιοποίηση και ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων μας είναι παροιμιώδεις.

Ενώ γνώριζε τις ελλείψεις, αφού πέρασε το πρόβλημα και άρχισαν πάλι οι βροχές, η κυβέρνηση σταμάτησε να ασχολείται ουσιαστικά με το πρόβλημα της λειψυδρίας. Αυτό αποδεικνύεται από το γεγονός ότι τα μεγάλα έργα, τα οποία θα έδιναν σοβαρές λύσεις δεν προχώρησαν όπως έπρεπε και πολλά δεν ολοκληρώθηκαν.

Τα έργα στον Εύηνο δεν ολοκληρώθηκαν και σήμερα τα αποθέματα γι την ύδρευση της Αθήνας είναι μικρά. Η εκτροπή του Αχελώου, μετά από είκοσι χρόνια κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, δεν έχει γίνει. Η επανασύσταση της Κάρλας πάει πλέον για το 2003. Τα έργα του Αλιάκμονα καθυστερούν. Πλήθος έργων δεν έχουν ολοκληρωθεί.

Μέχρι 31/12/2000 δηλαδή ένα χρόνο μετά τη λήξη του Β' Κοινοτικού Πλασίου Στήριξης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας, στο μέτρο 5.2 «Ταμίευση και εκμετάλλευση επιφανειακών απορροών» όπου είχαν ενταχθεί δεκαοκτώ έργα και έξι μελέτες, η απορρόφηση ήταν 75,7%.

Στο μέτρο 5.3 «Βελτίωση άρδευσης» όπου είχαν ενταχθεί είκοσι ένα έργα και πέντε μελέτες, η απορρόφηση ήταν 82,4%. Τα ποσοστά απορρόφησης, όμως, βελτιώνονται σημαντικά από το βαθμό απορρόφησης των μελετών. Το μέτρο 5.1 «Αποπερά-

τωση αρδευτικών έργων του Α' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ολοκληρώθηκε φυσιολογικά με ποσοστό απορρόφησης 99,9%. Το μέτρο, λοιπόν, 5.1 βελτιώνει το συνολικό ποσοστό του μέτρου 5 και ανεβάζει την απορροφητικότητα στη διαχείριση των υδάτινων πόρων στον Πρωτογενή Τομέα στο 87,6%.

Εάν ελέγξουμε, όμως, τα έργα που έχουν γίνει θα δούμε ποια είναι η πραγματική κατάσταση. Στα έργα αυτά θα βρούμε εργασίες οι οποίες έγιναν και έχουν κριθεί ως μη επιλέξιμες από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα βρούμε πολύ χαμηλή απορροφητικότητα σε κάποια έργα. Θα βρούμε έργα τα οποία χαρακτηρίζονται ως έργα-γέφυρες με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και τέλος, θα βρούμε και έργα που ολοκληρώθηκαν και δεν μπορούν να λειτουργήσουν λόγω των εκτεταμένων κακοτεχνιών, των οποίων η αποκατάσταση ανατέθηκε σε άλλους αναδόχους.

Αυτά είναι τα έργα για τα οποία κύριοι Υπουργοί, καυχήστε. Είναι έργα τα οποία πολλές φορές ξεκινούν με ένα προϋπολογισμό και αυτός διπλασιάζεται. Ασκώντας μια κοντόφθαλμη πολιτική, σύρσετε πίσω από τα προβλήματα. Και φυσικά τα προβλήματα είναι πολλά και μεγάλα. Τα έργα παρουσιάζουν συνεχείς αναθεωρήσεις και πολλαπλασιασμό του κόστους.

Τα φαινόμενα διαπλοκής και διαφθοράς δεν λείπουν, ιδιαίτερα από αυτό τον τομέα, τον τομέα των κατασκευαστικών έργων.

Το αρδευτικό έργο Λευκογειών - Κάτω Νευροκοπίου Δράμας είχε προϋπολογισμό συμφωνητικού χωρίς ΦΠΑ και αναθεώρηση δύο δισεκατομμύρια εννιακόσια είκοσι οκτώ εκατομμύρια εκατόν πενήντα οκτώ χιλιάδες επτακόσιες τριάντα δύο (2.928.158.732) δραχμές και η τελική δαπάνη του το 1998 έφτασε τα επτά δισεκατομμύρια τετρακόσια δεκαοκτώ εκατομμύρια (7.418.000.000) δραχμές.

Πρέπει, όμως, να δούμε τι κάνατε σχετικά με τη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού της χώρας μας.

Εννέα Υπουργεία και δεκάδες οργανισμοί εμπλέκονται στη διαχείριση των υδάτων. Εάν αναγνωρίσουμε το Υπουργείο Ανάπτυξης ως το Υπουργείο που βρίσκεται επικεφαλής, πρέπει να πούμε ξεκάθαρα ότι στο ρόλο του έχει αποτύχει.

Η Νέα Δημοκρατία χρόνια τώρα ζητά τη δημιουργία Ενιαίου Οργανισμού, για τη διαχείριση του υδάτινου πλούτου μας.

Η Κυβέρνησή σας επιτέλους πριν λίγο καιρό με μεγάλη καθυστέρηση αποφάσισε να προχωρήσει στη σύσταση οργανισμού ο οποίος, όμως, δεν πρόκειται να λειτουργήσει ουσιαστικά πριν περάσει μια διετία..

Κύριοι Υπουργοί, πρέπει επιτέλους να καταλάβετε ότι δεν έχετε το δικαίωμα να σπαταλάτε τον εθνικό μας πλούτο με την αδιαφορία σας ή την ανικανότητά σας. Δεν έχετε το δικαίωμα να αφήνετε να χάνονται άσκοπα στη θάλασσα δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού.

Είκοσι χρόνια που κυβερνάτε τον τόπο και αφού διαχειρισθήκατε δύο Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και πλειάδα προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή τρισεκατομμύρια δραχμές, η χώρα μας αντιμετωπίζει όχι μόνο προβλήματα επάρκειας νερού, αλλά και ποιότητας των υδάτων της.

Υπεύθυνοι γι' αυτήν την κατάσταση είστε εσείς. Επιδεικνύετε ανευθυνότητα απέναντι στα προβλήματα αυτά και ανικανότητα στο να δώσετε ουσιαστικές λύσεις.

Από τη χώρα μας λείπουν μικρά και μεγάλα φράγματα, λιμνοδεξαμενές, μικρά έργα ταμίευσης, έργα ορεινής υδρονομίας και συγκράτησης των νερών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ** )

Απουσιάζει ο έλεγχος στις γεωτρήσεις και η μελέτη και εφαρμογή έργων εμπλουτισμού του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα. Αυτό που λείπει δηλαδή είναι η αξιοποίηση και η ορθολογική χρήση του υδάτινου πλούτου της χώρας μας.

Από το 1987 όταν ψηφίστηκε ο ν. 1739 για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων δεν έχει γίνει σχεδόν τίποτα. Πέρα από τον καθορισμό των υδατικών διαμερισμάτων πράγμα που έγινε από τη Νέα Δημοκρατία το 1976 με τον ορισμό Συντονιστικής Επιτροπής για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων, ο οργανισμός διαχείρισης δεν υπάρχει ουσιαστικά.

Οι Περιφερειακές Επιτροπές Υδάτων δεν λειτουργούν.

Στην άρδευση εμπλέκονται οι ΓΕΟΒ, ΤΟΕΒ καθώς και οι Δήμοι και Δημοτικές Επιχειρήσεις Άρδευσης. Στην ύδρευση πέρα από την ΕΥΔΑΠ για την πρωτεύουσα και τη ΕΥΑΘ για τη Θεσσαλονίκη, εμπλέκονται οι κατά τόπους ΔΕΥΑ και οι Δήμοι. Στην κατασκευή των έργων ύδρευσης και άρδευσης εμπλέκονται το ΥΠΕΧΩΔΕ, η ΔΕΗ, το Υπουργείο Γεωργίας και το Υπουργείο Εσωτερικών με τους δήμους και τις ΔΕΥΑ. Στα ιαματικά νερά εμπλέκονται ο ΕΟΤ και το ΙΓΜΕ. Το Υπουργείο Μεταφορών εμπλέκεται στη μεταφορά των υδάτων. Στην έρευνα εμπλέκονται το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Υγείας, το Υπουργείο Γεωργίας, το ΥΠΕΧΩΔΕ, το Υπουργείο Ανάπτυξης, η ΔΕΗ, το ΙΓΜΕ και το Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών. Συντονισμός, όμως, όλων αυτών δεν υπάρχει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Παρακαλώ ολοκληρώστε.

**ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα χρησιμοποιήσω και το χρόνο της δευτερολογίας μου τώρα.

Πότε θα σταματήσει, κύριε Υπουργέ, αυτό το αλαούμι που υπάρχει σήμερα; Πότε θα σταματήσει αυτή η αλληλοεπικάλυψη αρμοδιοτήτων; Γιατί αφήνετε τα πράγματα στην τύχη τους;

Ο εφιάλης της λειψυδρίας δεν κτυπά απλά την πόρτα μας, αλλά βρίσκεται ήδη μέσα στο σπίτι μας. Εσείς, όμως, απλά κλείνετε τα μάτια για να μην το δείτε όπως κάνουν οι στρουθοκάμηλοι, λες και αν κρυφτείτε ή κλείσετε τα μάτια σας θα πάψει να υπάρχει το πρόβλημα.

Ανακινώσατε για φέτος παρεμβάσεις με εκατόν είκοσι πέντε έργα συνολικής αξίας πέντε δισεκατομμυρίων (5.000.000.000) δραχμών.

Τα έργα αυτά, κύριε Υπουργέ, δεν επαρκούν, είναι μέτρα-ασπιρίνες και δεν δίνουν ουσιαστικές λύσεις.

Φθάσατε ακόμη στο σημείο να αισιοδοξείτε ότι τα πράγματα θα πάνε καλά φέτος, επειδή τον Απρίλιο είχαμε πολλές βροχές.

Αλίμονο, κύριε Υπουργέ, αν περιμένετε τότε θα βρέξει για να λυθεί το πρόβλημα της λειψυδρίας και φυσικά, δίχως έργα ταμίευσης των επιφανειακών υδάτων και η βροχή θα χάνετε ουσιαστικά ανεκμετάλλευτη.

Τα δε προγράμματα πρόκλησης βροχοπτώσεων, είναι γνωστό στην πανεπιστημιακή κοινότητα, ότι όχι μόνο είναι παρακινδυνωμένα αλλά αμφισβητούνται και η απόδοσή τους είναι δυσανάλογη σε σχέση με τα ποσά που δαπανώνται.

Κύριοι Υπουργοί, για τα σημερινά προβλήματα επάρκειας υδάτινων πόρων, την απουσία μικρών και μεγάλων έργων υποδομής όπως φράγματα, λιμνοδεξαμενές, μικρούς και μεγάλους ταμιευτήρες νερού, για την απουσία προγραμμάτων εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα, σχεδιασμού και λειτουργίας των γεωτρήσεων, έργων ορεινής υδρονομίας και συγκράτησης των υδάτων στις καμένες περιοχές, για την καθυστέρηση ολοκλήρωσης των μεγάλων έργων στον Εύηνο, στον Αχελώο, στην Κάρλα, στον Αλιάκμονα, για τη μη αξιοποίηση όλου αυτού του υδάτινου πλούτου, των επιφανειακών υδάτων των ποταμών και των λιμνών της χώρας μας και τη μη ορθολογική διαχείριση αυτών και των υπογείων υδροφόρων καθώς και για τη μη ύπαρξη και ουσιαστική λειτουργία του οργανισμού διαχείρισης των υδατικών πόρων της χώρας μας, υπεύθυνη είναι η Κυβέρνησή σας, υπεύθυνοι είστε εσείς!

Γι' αυτό επερωτάστε σήμερα, κύριοι Υπουργοί, και πρέπει να δώσετε πειστικές απαντήσεις στην Εθνική Αντιπροσωπεία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κ. Αντώνιος Μπέζας έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

**ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι η πρώτη φορά που η χώρα μας αντιμετωπίζει προβλήματα με το νερό. Εξάλλου το φαινόμενο της λειψυδρίας είναι ένα κυκλικό επαναλαμβανόμενο φαινόμενο και το έχουμε αντιμετωπίσει και στο παρελθόν. Από τις αρχές άλλωστε της δεκαετίας του 1980 υπήρξαν εμπεριστατωμένες και τεκμηριωμένες επιστημονικές μελέτες, οι οποίες επεσήμαναν το πρόβλημα που θα έχουμε στη χώρα μας για τις επόμενες δεκαετίες σε σχέση με τους υδάτινους πόρους.

Παρ' ότι λοιπόν υπάρχει αυτή η εμπειρία του παρελθόντος, το πρόβλημα εξακολουθεί να στέκεται απέναντί μας. Το πρό-

βλημα εξακολουθεί να αποτελεί απειλή για το μέλλον μας με καταστροφικές συνέπειες τόσο για την εθνική οικονομία όσο και για την ποιότητα της ζωής των πολιτών.

Το πρόβλημα βέβαια του νερού έχει δύο διακριτές μεταξύ τους διαστάσεις: Από τη μια μεριά είναι η διάσταση της προσφοράς, η οποία έχει να κάνει με φυσικές συνθήκες και από την άλλη μεριά υπάρχει η διάσταση της ζήτησης, η οποία εξαρτάται από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Το ζητούμενο επομένως είναι να υπάρχει τέτοια διαχείριση, ώστε να έχουμε μία ισορροπία στα ισοζύγια προσφοράς και ζήτησης, μία ισορροπία, όμως, με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται και η προστασία του περιβάλλοντος και η βιωσιμότητα των υδάτινων οικοσυστημάτων.

Είναι πράγματι γεγονός ότι σε πολλές περιοχές της πατρίδας μας υπάρχουν προβλήματα, τα οποία έχουν σχέση με την ποιότητα των υδάτινων πόρων, όπως η υφαλμύρωση, η ύπαρξη νιτρικών ενώσεων στα υπόγεια ύδατα. Επίσης, υπάρχουν και προβλήματα τα οποία έχουν σχέση με τη διαθεσιμότητα. Κυρίως οι νησιωτικές περιοχές έχουν προβλήματα με το νερό. Ήταν μεγάλη η λειψυδρία και έχει μειωθεί η ποσότητα νερού που υπάρχει στους υπόγειους υδροφόρους.

Σε όλες, όμως, τις περιπτώσεις ύπαρξης ελλειμματικών ισοζυγίων, είτε αυτές οφείλονται σε προβλήματα που έχουν σχέση με την ποιότητα είτε οφείλονται σε προβλήματα που έχουν σχέση με τη διαθεσιμότητα των υδάτινων πόρων, αυτά τα ελλειμματικά ισοζύγια θα μπορούσαμε να τα είχαμε αντιμετωπίσει εάν είχαμε μία συγκροτημένη και μακρόχρονη σχεδιασμένη πολιτική διαχείρισης των υδάτινων πόρων στη χώρα μας.

Το λέω αυτό διότι ουσιαστικά στη χώρα μας πρόβλημα έλλειψης υδάτων δεν υπάρχει. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ οι περισσότερες χώρες έχουν εξαντλήσει το υδροδυναμικό τους, η Ελλάδα αποτελεί μία ευτυχή εξαίρεση. Σύμφωνα με έγκριτους επιστήμονες όπως είναι ο Πρύτανης του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ο κ. Ξανθόπουλος, αξιοποιούμε σήμερα στη χώρα μας ή έχουμε σε διαδικασία αξιοποίησης μόνο το 25% του υδάτινου υδροδυναμικού. Αυτό αναδεικνύει σε όλο το μεγαλείο την έλλειψη μιας συγκροτημένης πολιτικής.

Το πρόβλημα επομένως του νερού είναι βασικά πρόβλημα πολιτικό. Η Κυβέρνηση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει αυτό το μείζον πρόβλημα αποσπασματικά, τομεακά, ασυντόνιστα και συμπτωματικά.

Υπάρχουν πάρα πολλά παραδείγματα και δεδομένα που τεκμηριώνουν αυτό το γεγονός της έλλειψης πολιτικής. Επιγραμματικά θα αναφερθώ σε ορισμένα.

Είναι γεγονός ότι υπάρχει αναντιστοιχία στη γεωγραφική κατανομή προσφοράς και ζήτησης. Υπάρχουν, δηλαδή, περιοχές που έχουν πλεόνασμα υδάτινων πόρων και περιοχές που έχουν έλλειμμα. Αυτή, λοιπόν, την αναντιστοιχία στην προσφορά και στη ζήτηση θα μπορούσαμε να την είχαμε αντιμετωπίσει τόσα χρόνια εάν είχαν προχωρήσει έγκαιρα τα μεγάλα έργα εκτροπής και μεταφοράς υδάτων από τη μία περιοχή στην άλλη όπως είναι τα έργα της εκτροπής του Αχελώου, τα οποία απ' ότι φαίνεται δεν θέλετε να τα προχωρήσετε, το έργο του επαναπλημμυρισμού της Κάρλας, το οποίο έχει καθυστερήσει αδικαιολόγητα στην έναρξή του και το έργο του Εύηνου που θα λύσει το πρόβλημα υδροδότησης των Αθηνών, ένα έργο το οποίο η Νέα Δημοκρατία ξεκίνησε το 1992 με προϋπολογισμό σαράντα επτά δισεκατομμύρια (47.000.000.000) δραχμές και χρονικό ορίζοντα περαίωσης το 1995 και σήμερα, μετά από έξι χρόνια καθυστέρησης και εκατόν δέκα δισεκατομμύρια (110.000.000.000) δραχμές δαπάνης, το έργο ακόμη δεν έχει ολοκληρωθεί.

Άλλη χαρακτηριστική περίπτωση είναι οι περιοχές όπου τα επιφανειακά νερά είναι ελάχιστα. Σε αυτές τις περιοχές γίνονται ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις, τις οποίες δυστυχώς δεν μπορούν να ελέγξουν οι περιφερειακές υπηρεσίες, διότι δεν έχουν την απαιτούμενη υποδομή και οργάνωση. Στις περιπτώσεις αυτές, εκτός από τον έλεγχο των γεωτρήσεων θα πρέπει να προχωρήσουμε και σε μικρά επιφανειακά έργα διαχείρισης του νερού, φράγματα, λιμνοδεξαμενές, σε εγκαταστάσεις αφαλάτωσης ή εμπλουτισμού υπόγειων υδροφόρων οριζόντων, έργα για τα οποία υπάρχει εμπειρία σε χώρες του εξωτερικού.

Δυστυχώς δεν έχετε να επιδείξετε σχεδόν τίποτα στα έργα μικρής κλίμακας σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο στα πλαίσια της υλοποίησης του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Δεν έχετε εφαρμόσει πλήρως τον ν. 1739/87, ένα νόμο που θα μπορούσε να είχε προωθήσει πολλά θέματα σε σχέση με τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και αυτό γιατί εσείς οι ίδιοι έχετε υπονομεύσει την εφαρμογή του νόμου. Ο νόμος προβλέπει την έκδοση σαράντα προεδρικών διαταγμάτων και τριάντα τριών υπουργικών αποφάσεων, για τις οποίες χρειάζεται συναρμοδιότητα και συνεργασία πολλών υπουργείων.

Ο νόμος προέβλεπε ακόμη τη σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων και μελετών για τα δεκατέσσερα υδατικά διαμερίσματα της χώρας. Εκτός από δύο πιλοτικές μελέτες που έγιναν για το υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου στα πλαίσια του Α' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν προωθήσατε καμία απολύτως μελέτη για τα υπόλοιπα υδατικά διαμερίσματα. Έρχεστε τώρα να τις προωθήσετε στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης με χρονικό ορίζοντα το 2006.

Βέβαια δεν έχετε ακόμα οργανώσει και λειτουργήσει τις διευθύνσεις διαχείρισης υδατικών πόρων και τις περιφερειακές επιτροπές υδατικών πόρων που προέβλεπε ο συγκεκριμένος νόμος του 1987. Οι Κοινοτικές Οδηγίες προβλέπουν διαχείριση σε επίπεδο λεκάνης απορροής ποταμών και όχι σε επίπεδο υδατικών διαμερισμάτων, που στις περισσότερες περιπτώσεις ταυτίζονται με τα γεωγραφικά όρια των περιφερειών της χώρας.

Είναι, λοιπόν, φανερό ότι δεν υπάρχει πολιτική για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων. Η Κυβέρνηση πρέπει άμεσα να προχωρήσει σε έργα ορθολογικής διαχείρισης, διότι η χώρα μας δεν μπορεί να περμάνει άλλο αντιμετωπίζοντας το πρόβλημα ανεύθυνα και αποσπασματικά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κ. Κατσαρός έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, η Κυβέρνηση υποβαθμίζει τη συζήτηση του οξύτατου προβλήματος της λειψυδρίας, όχι μόνο ουσιαστικά για όσους λόγους αναφέρονται στην επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας και στην επερώτηση του Κ.Κ.Ε., αλλά και τυπικά, διότι οι κύριοι Λαλιώτης και Ανωμερίτης, οι ελεγχόμενοι κοινοβουλευτικά υπουργοί, έστειλαν για τη συζήτηση αυτού του σοβαρότατου ζητήματος τους Υφυπουργούς τους. Δεν θέλω να μειώσω τους κύριους Υφυπουργούς τους οποίους ειλικρινά εκτιμώ πολύ. Έχει, όμως, πολύ μεγάλη σημασία η παρουσία των Υπουργών, οι οποίοι είναι επί πολλά χρόνια σε αυτές τις θέσεις και ευθύνονται για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα το πρόβλημα.

Νομίζω ότι οι κύριοι Υφυπουργοί είναι οι μόνοι στους οποίους δεν μπορεί να αποδώσει κάποιος ευθύνες. Έχει μεγάλη σημασία το ότι οι υπεύθυνοι «βγάδουν την ουρίτα τους απέξω» και στέλνουν τους Υφυπουργούς τους για να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα. Νομίζω ότι η υποβάθμιση συμπληρώνεται και από το γεγονός ότι το ΠΑΣΟΚ δεν εκπροσωπείται ούτε από κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο. Από όσο γνωρίζω μέχρι στιγμής δεν σας έχει έλθει κάποιο χαρτί ότι θα παραστεί κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, για να αντικρούσει εκείνα που θα ακουστούν από τους Βουλευτές των δύο κομμάτων, οι οποίοι εκπροσωπούν το 50% περίπου του ελληνικού λαού. «Μας γράφουν στα παλιά τους παπούτσια» οι κύριοι Λαλιώτης και Ανωμερίτης και υποβαθμίζουν ένα οξύτατο πρόβλημα το οποίο απασχολεί σήμερα όλο τον ελληνικό λαό.

Κύριε Πρόεδρε αν είναι εφιαλτικός ο κίνδυνος έλλειψης ύδατος σε όλη την Ελλάδα όπως αναφέρεται στην επερώτηση της Νέας Δημοκρατίας, αυτή την εφιαλτική τραγική πραγματικότητα τη ζούμε εμείς στη Θεσσαλία.

Ξέρει ο κ. Χατζημιχάλης ότι ο Πηνειός ποταμός στον οποίο καταλήγουν τα νερά που χύνονται σε όλη τη θεσσαλική πεδιάδα, το μήνα Αύγουστο ή μάλλον από τα μέσα Ιουλίου μέχρι τις αρχές Σεπτεμβρίου στερεύει τελείως, δεν υπάρχει σταγόνα νερό και πεθαίνει ό,τι υπάρχει μέσα στον ποταμό. Το ίδιο συμβαίνει και με τον Ενιπέα και με πολλούς άλλους παραποτάμους του Πηνειού. Τα πάντα στερεύουν το καλοκαίρι και από την Άνοιξη μάλιστα παρουσιάζεται η έλλειψη νερού σε πάρα πολλές περιοχές.

Επίσης ξέρει ο κ. Χατζημιχάλης ότι τα υδροφόρα υπόγεια στρώματα σε μερικές περιοχές έχουν φτάσει στα τριακόσια πενήντα - τετρακόσια μέτρα για να τα συναντήσει κανένας. Ακόμα ξέρει ότι δύο μεγάλες Θεσσαλικές πόλεις, η Λάρισα και ο Βόλος, με τριακόσιες χιλιάδες περίπου κατοίκους, υδρεύονται από γεωτρήσεις. Κάθε χρόνο αναγκαζόμαστε να κατεβάσουμε τις γεωτρήσεις επτά έως δέκα μέτρα παρακάτω και πάρα πολλές από αυτές καταστρέφονται. Οι γεωτρήσεις που χρησιμοποιούνται για άντληση νερού και για άρδευση των αγρών σε μερικές περιοχές έχουν φτάσει στα τριακόσια πενήντα - τετρακόσια μέτρα.

Επίσης είναι γνωστό ότι έχουν στερέψει οι πηγές όχι μόνο στη Θεσσαλική πεδιάδα ακόμα και πάνω στα βουνά με αποτέλεσμα να επιτείνεται το πρόβλημα περισσότερο με την υποχώρηση των υπογείων υδάτων και σε κάποιες περιοχές, όπως αυτή της ανατολικής Θεσσαλίας, της τέως λίμνης Κάρλας, έχουμε υφάλμυρα πλέον νερά. Μπαίνουν τα νερά της θάλασσας υπογείως στην περιοχή της τέως λίμνης Κάρλας.

Και όλα αυτά παρά το γεγονός ότι η Θεσσαλική πεδιάδα ήταν ένας ιδεατός τόπος για να μην υπάρχει έλλειψη νερού. Μέσα στη Θεσσαλική πεδιάδα εισρέουν πάρα πολλά ποτάμια, που καταλήγουν βεβαίως στον Πηνειό.

Με ευθύνη της Κυβέρνησης τα τελευταία είκοσι χρόνια (και το εννοώ αυτό που λέω, γιατί επί Νέας Δημοκρατίας άρχισαν έργα τα οποία συνεχίζονται τώρα, ύστερα από πολλά χρόνια, και αυτά δεν μπορούσαν να τελειώσουν μέσα στα τρία χρόνια) με ευθύνη της Κυβέρνησης δεν εισέρευσε στο Θεσσαλικό Κάμπο ούτε μια σταγόνα νερό. Δεν αυξήσατε το υδατικό δυναμικό ούτε κατά μια σταγόνα νερό. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Δυστυχώς ο χρόνος είναι πολύ περιορισμένος. Επί τέλους τώρα αποδέχεται η Κυβέρνηση πως η λύση του προβλήματος είναι η εκτροπή του άνω ρού του Αχελώου. Το είπε ο ίδιος ο κ. Χαλιώτης όταν εξεδόθη η απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Είπε τότε δεν θα αφήσουμε τη Θεσσαλία να γίνει Σαχάρα. Απεδέχθη ότι η λύση στο πρόβλημα ήταν η εκτροπή του Αχελώου.

Ποια είναι η κατάσταση δεν έχω χρόνο να αναφερθώ, θα την περιγράψω στην δευτερολογία μου για να αντιληφθείτε, κύριε Πρόεδρε, ότι αν υποφέρει σήμερα η Θεσσαλία υποφέρει από παραλείψεις σοβαρές ίσως και από έλλειψη κυβερνητικής βούλησης, που θα έπρεπε να δώσει λύση στο πρόβλημα που ταλαιπωρεί το 1/12 του ελληνικού λαού, τους οκτακόσιες χιλιάδες περίπου Θεσσαλούς.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός) :** Κύριε Κατσαρέ είστε παλιός συνάδελφος και Αντιπρόεδρος της Βουλής επί πολλά χρόνια και γνωρίζετε πολύ καλά ότι η Κυβέρνηση εκπροσωπείται. Συνεπώς μπορείτε να κάνετε τις παρατηρήσεις σας.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ :** Δεν είπα ότι δεν εκπροσωπείται η Κυβέρνηση. Παρούσα είναι η Κυβέρνηση στο επίπεδο αυτό των Υφυπουργών!!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ας αφήσουμε τους κύριους Υπουργούς να πάρουν και αυτοί τις ευθύνες τους. Γνωρίζουν πολύ καλά το αντικείμενο.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Επειδή επιμένουν οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας με σχόλια μήπως πρέπει να δώσω μια απάντηση;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Μετά. Δεν νομίζω ότι δημιουργείται προσωπικό θέμα.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Πάντως οφείλω να δώσω μια απάντηση, κύριε Πρόεδρε, επειδή ακούω σχόλια διαρκώς από κάτω.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ :** Δεν βαρύνουν τους Υφυπουργούς οι ευθύνες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Πάντως έχουν την ικανότητα και ο Υφυπουργός Γεωργίας και ο Υφυπουργός ΠΕΧΩΔΕ και τη δυνατότητα να σας απαντήσουν και να αναλάβουν την κυβερνητική ευθύνη.

Ο κ. Ιωάννης Χωματάς έχει το λόγο για πέντε λεπτά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ :** Να μου επιτρέψετε, κύριε Πρόεδρε, να πω ότι αισθάνομαι υπερήφανος που εκπροσωπώ στο Ελληνικό Κοινοβούλιο τον υπέροχο λαό των Κυκλάδων και όπως φαντά-

ζομαι ο καθένας από μας από τους υπολοίπους συναδέλφους, το ίδιο αισθάνεται για τους ανθρώπους που τον έστειλαν εδώ από την εκλογική του περιφέρεια να τους εκπροσωπεί.

Θα πρέπει να πω παράλληλα ότι αισθάνομαι ιδιαίτερη πικρία και λύπη, γιατί επί δώδεκα συναπτά έτη στο Κοινοβούλιο εδώ δεν μπόρεσα να πείσω τους εκάστοτε κυβερνώντες, για την ιδιαιτερότητα που υπάρχει στα νησιά του Αιγαίου. Δεν μπόρεσε ποτέ να καταλάβει η Κυβέρνηση ή οι Κυβερνήσεις ότι αυτά τα νησιά έχουν μια ιδιαιτερότητα την οποία θα πρέπει να αντιμετωπίζουμε με περισσότερη στοργή και αγάπη και με πρώτη προτεραιότητα, για ένα επί πλέον λόγο, γιατί πιστεύω προσωπικά όπως και η παράταξη μου υποστηρίζει ότι είναι εθνική αναγκαιότητα η ανάπτυξη των νησιών μας. Όλοι ξέρουμε ότι η καλύτερη άμυνα για τα νησιά μας είναι η ανάπτυξη. Όταν λοιπόν έχουμε απέναντι από τα νησιά του Αιγαίου σε όλο το μήκος μία φίλη και σύμμαχο η οποία μας επιβουλεύεται καθημερινά και αυξάνει τις ορέξεις της για γκρίζες ζώνες που βλέπει και οραματίζεται στο Αιγαίο, αντιλαμβάνεστε τι σημαίνουν όλα αυτά που λέω.

Πάντως λυπάμαι γιατί μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ δεν έκανε τα βήματα που έπρεπε να κάνει, για να μας δώσει να καταλάβουμε ότι αντιλαμβάνεται αυτές τις ιδιαιτερότητες και ότι θα βοηθήσει με την εκπλήρωση ορισμένων υποδομών την ανάπτυξη των νησιών και την άρση τους από την απομόνωση.

Κύριε Πρόεδρε, είναι θλιβερό να διαπιστώνει κανείς ότι αυτός ο χώρος, τα νησιά του Αιγαίου γενικότερα αποτελούν το καλύτερο κομμάτι του κόσμου. Έχουμε τις καθαρότερες θάλασσες, τον καταγάλανο ουρανό με την μεγαλύτερη ηλιοφάνεια, έχουμε τον αρχαιότερο πολιτισμό και έχουμε μια πατροπαράδοτη φιλοξενία αξιοζήλευτη θα έλεγα, καθώς επίσης πλούσια ήθη και έθιμα και όλα αυτά τα στοιχεία που θα μπορούσαν πραγματικά να ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη. Και, όμως, από την έλλειψη υποδομών υστερούμε αφάνταστα χάρη στην εγκληματική αδιαφορία της Κυβέρνησης και την ολιγωρία για να μην πω την ανικανότητά της να καταλάβει αυτά τα προβλήματα και να τα αντιμετωπίσει όπως πρέπει. Πρέπει να πω ότι οι ελλείψεις αυτές δυστυχώς καμιά φορά στοιχίζουν και ανθρώπινες ζωές και μας εκθέτουν διεθνώς. Μιλάω βέβαια για ελλείψεις στον τομέα της υγείας της παιδείας της Δημόσιας Διοίκησης αλλά και για το θέμα που συζητάμε της επάρκειας δηλαδή υδατινού δυναμικού, που όπως αντιλαμβάνεστε για μια χώρα που προσδοκά να αναπτυχθεί τουριστικά χρειάζεται αυξημένες ποσότητες νερού. Όχι μόνο για τις απαραίτητες ανάγκες αλλά και για την καλλιέργεια στη γεωργία, κτηνοτροφία και βιομηχανία με δεδομένο ότι το υπέδαφος των νησιών μας σε πολλές περιπτώσεις είναι πλούσιο σε γεωλογικά υλικά. Μάλιστα δραστηριοποιούνται εκεί βιομηχανίες που απασχολούν μεγάλο αριθμό κατοίκων.

Για να μην αισθανόμαστε σαν πολίτες δεύτερης κατηγορίας θα έπρεπε κάτι να είχατε κάνει, κύριε Υπουργέ, που δυστυχώς δεν το κάνατε. Πρέπει να πω ότι για όλες αυτές τις ελλείψεις στις υποδομές υπάρχουν επανειλημμένες προτάσεις και από τους προέδρους των κοινοτήτων και από τους δημάρχους και από τους νομάρχες και από τους επάρχους και από τους Βουλευτές.

Δυστυχώς μέχρι σήμερα τίποτα δεν έχει γίνει, ώστε πραγματικά να γίνουν ορισμένα θετικά βήματα, να μας βγάλουν από αυτήν την απομόνωση, η οποία θα βοηθούσε και την εθνική οικονομία. Δυστυχώς, δεν το εκμεταλλεύεστε.

Θα πρέπει να πω κύριε Πρόεδρε, ότι το επίπεδο πολιτισμού μιας χώρας εξαρτάται από την κατανάλωση του νερού. Εμείς, λοιπόν, που διαθέτουμε τον αρχαιότερο πολιτισμό, μας καταδικάζετε να είμαστε απολίτιστοι από την έλλειψη νερού.

Θα πρέπει να πω εδώ ότι από το 1990 είχα προβλέψει το πρόβλημα, το οποίο θα εδημιουργείτο και είχα στείλει μια επιστολή τότε σε όλους τους φορείς, Αρχηγούς κομμάτων, Πρωθυπουργό κλπ. -και θα μου επιτρέψετε να την καταθέσω στη συνέχεια- όπου τόνιζα την ανάγκη να ληφθούν ορισμένα μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας το οποίο το έβλεπα να έρχεται και λόγω κλιματολογικών αλλαγών, αλλά και

λόγω των συνθηκών που επικρατούσαν στα νησιά μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πάρω ένα λεπτό από τη δευτερολογία μου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ναι, κύριε Χωματά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Θα καταθέσω ορισμένα έγγραφα, τα οποία ακριβώς τονίζουν αυτές τις ανάγκες και τα μέτρα, για να μην μας λέτε ότι δεν κάνουμε προτάσεις.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Ιωάννης Χωματάς καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης είχα καταθέσει έναν ολόκληρο τόμο με προτάσεις για την ανάπτυξη των νησιών και εκεί υπήρχε ιδιαίτερη η μνεία για τη διαχείριση του υδάτινου δυναμικού και προτάσεις για το τι πρέπει να γίνει για τις ανάγκες των νησιών μας.

Η κυβέρνηση, λοιπόν, της Νέας Δημοκρατίας βλέπουμε όλες αυτές τις ανάγκες είχε εκπονήσει ένα σχέδιο και είχε κάνει είκοσι τρεις μελέτες για φράγματα και για λιμνοδεξαμενές σε επίπεδο του Νομού Κυκλάδων. Αρχίσαμε την υλοποίηση και έγινε η λιμνοδεξαμενή και φράγμα στη Μύκονο, λιμνοδεξαμενή στη Νάξο, λιμνοδεξαμενή στην Ίο, λιμνοδεξαμενή στη Τήνο. Σε άλλα νησιά που επίσης υπήρχαν οι μελέτες και υπήρχε η πρόθεση για να δημοπρατηθούν τα έργα, δεν άφησαν οι κάτοικοι από κακή πληροφόρηση, ηθελημένη ή μη. Αυτό δεν θα ήθελα να το σχολιάσω διότι με υποτιμά και σαν άνθρωπο. Δεν μπορούσα δηλαδή να φανταστώ ότι υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι έλεγαν, να μη γίνει το φράγμα, διότι θα σας φάνε τα κουνούπια, εσείς δεν έχετε ανάγκη από νερό. Δυστυχώς έγινε αυτό το πράγμα και ειλικρινά θλίβομαι, κύριε Υφυπουργέ. Όμως, από τότε μέχρι σήμερα τίποτε άλλο δεν έχει γίνει, ούτε καν μερικά συμπληρωματικά έργα, τα οποία θα έπρεπε να γίνουν για να αξιοποιηθεί το νερό που μαζευόταν στα ήδη φτιαγμένα φράγματα και λιμνοδεξαμενές.

Σήμερα βρισκόμαστε επίσης σε αυτήν την ανάγκη, ο Νομός Κυκλάδων δια του νομάρχου, του περιφερειάρχου, των δημάρχων και τα λοιπά να ζητούν να τεθεί ο νομός σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Ακούσατε προηγουμένως και από τον εισηγητή μας ότι πληρώνουμε το νερό αντί για εκατόν είκοσι δραχμές, δυόμισι χιλιάδες το κυβικό. Εγώ θα σας πω κάτι επιπλέον, ότι τα περισσότερα νησιά τροφοδοτούνται με νερό και πληρώνει η νομαρχία, πληρώνει η περιφέρεια, πέντε και δέκα εκατομμύρια κάθε εβδομάδα, για να καλυφθούν ορισμένες ανάγκες, οι οποίες, όμως, δεν πρόκειται να καλυφθούν στο σύνολό τους. Διερωτώμαι, λοιπόν, γιατί πραγματικά τόσα χρόνια που το πρόβλημα υπήρχε, ήταν γνωστό, λύσεις υπήρχαν και ήταν δεδομένες –και χαίρομαι γιατί από το 1990 είχα κάνει τέτοιες προτάσεις για την επίλυση του προβλήματος- μέτρα δεν ελήφθησαν; Γιατί πραγματικά αυτή η ολιγωρία, αυτή η αδιαφορία; Ή είναι ανικανότης; Αυτό θα πρέπει να μας το απαντήσετε εσείς.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Κύριε Χωματά, έχετε εξαντλήσει και τη δευτερολογία σας, συνεπώς, δεν θα μιλήσετε μετά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Για ένα λεπτό αν θέλετε, κύριε Πρόεδρε. Αν δεν θέλετε, τι να πω;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Καθόλου, κύριε Χωματά. Δεν θα μιλήσετε, να το έχετε υπόψη σας. Μη ζητήσετε το λόγο από τον επόμενο Προεδρεύοντα.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εσείς είστε καλός. Μπορεί να χρειαστεί ένα λεπτό.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Καλός είμαι, αλλά δεν γίνεται διαφορετικά. Δεν θα χρειαστεί ούτε ένα λεπτό. Τα είπατε ωραία!

Η κα Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, θα ξεκινήσω προσθέτοντας κάτι στα όσα πολύ σωστά είπε ο κ. Χωματάς και

θα ενημερώσω τους συναδέλφους που παρίστανται, ότι την προηγούμενη εβδομάδα για δεύτερη φορά σε διεθνές φόρουμ άκουσα Τούρκους κοινοβουλευτικούς να εισηγούνται και να παρακαλούν για στήριξη τους υπόλοιπους κοινοβουλευτικούς από τα κράτη του Συμβουλίου της Ευρώπης, προτείνοντας νέες τεχνολογίες και εξελιγμένους τρόπους υδροδότησης της «Βόρειας Κύπρου» από την Τουρκία, και εν πάση περιπτώσει ζητούσαν από μας τους «προηγμένους» λαούς της Ευρώπης βοήθεια για επίλυση των προβλημάτων τους. Αυτό έτσι, για να το συγκρίνουμε με την εγκατάλειψη, που έχουν τα δικά μας νησιά και για την ανεπάρκειά μας στις προφανέστερες λύσεις της αφαλάτωσης και της αξιοποίησης των υποθαλάσσιων πόρων.

Κύριοι Υπουργοί, είναι ζοφερή (και ακριβέστατη όμως) η εικόνα που παρουσίασαν οι καλοί μου συνάδελφοι και ακόμα ζοφερότερη η προοπτική επιδείνωσης. Εγώ θέλω να δώσω μια αισιόδοξη νότα, ισχυριζόμενη, όπως άκουσα να λέει ο κ. Μπέζας, ότι ευτυχώς το έλλειμμα πολιτικής και η ανεπάρκεια διαχειριστικής ικανότητας τελικά κατάφεραν το 75% των διατιθέμενων για εκμετάλλευση υδατικών πόρων της χώρας να είναι ακόμη προς διαχείριση. Άρα, αν ανασκουμπωθούμε, αν δουλέψουν τα θεσμικά μας πλαίσια κάτι μπορεί να γίνει. Γιατί το να επικαλείσθε επί δεκατέσσερα χρόνια την έλλειψή τους, δεν είναι λογικό. Έστω, αν αντιληφθείτε τώρα ότι χρειάζεται επικαιροποίηση και πάρετε μπρος, υπάρχει ελπίδα κάτι να γίνει.

Εκτός απ' όσα προβλέπονται και διαβάζουμε στην εφημερίδα ή ακούμε στη Βουλή, ακούμε και τους περιοδεύοντες ήδη (αλήθεια προεκλογικούς αναρωτιέμαι πολύ συχνά;) θιάσους γενικών γραμματέων, Υπουργών που γυρίζουν την ελληνική περιφέρεια! Χθες είχαμε τέσσερις γενικούς γραμματείς στην Αργολίδα για πολλοστή φορά. Ο κ. Ανωμερίτης έχει έρθει, όλοι έρχεσθε, όλοι υπόσχεσθε και τελικά τίποτα δεν γίνεται. Δεν έχει γίνει καμία προσπάθεια για εξοικονόμηση, εξορθολογισμό κάθε κατηγορίας υδατικών πόρων. Δεν έχει γίνει καμία αξιοποίηση ενός μοντέλου διαχείρισης, που να επανεμπλουτίζονται οι υπόγειοι υδροφορείς, κυρίως με πρόσμιξη για μείωση της εναλάτωσης, όπου υπάρχει υφαλμύρωση, όπως το δύσμοιρο ημέτερο αργολικό πεδίο και όχι μόνο. Και τελικά δεν γίνεται καμία πρόοδος, κύριοι συνάδελφοι, για την αξιοποίηση των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων, που φτάνουν στη θάλασσα συνεκτικά και έχουμε και περιβαλλοντική ζημιά. Τελικά όπου καταλήγει σήμερα, έστω και του δεύτερου σταδίου η βιολογική επεξεργασία, υπάρχουν φαινόμενα ευτροφισμού. Όλα αυτά πρέπει να τα δείτε.

Το μέγα ερώτημα, όμως, που πρέπει να απαντηθεί από σας, αν συνδέετε τις πολιτικές σας με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, είναι τι είναι άρδευση, τι είναι ύδρευση και σε ποιο κονδύλι πάει το κάθε έργο. Και σας υπενθυμίζω, κύριε Υπουργέ, και σας παρακαλώ με την αξιοσύνη που πάντα σας διακρίνει, κύριε Αλευρά –δεν έχω τίποτε εναντίον τον κυρίου Υφυπουργού Γεωργιάς, αλλά θα μιλήσω για έργο του ΥΠΕΧΩΔΕ- καταφέραμε με μέγιστο κόπο το 1993, όταν συζητούσαμε πριν και μετά το Μάαστριχτ το ποσοστό μεγάλων έργων, έργων υποδομών και περιβάλλοντος, να μπει ως επιλέξιμη περιβαλλοντική συνιστώσα η διάσταση των υδατικών πόρων, κυρίως των υπογείων και των υποθαλάσσιων. Βρήκατε το έργο του Αναβάλου της Αργολίδος ως περιβαλλοντικό έργο. Το απένταξε η συνάδελφός μας τότε Υφυπουργός κα Παπαζώη (με τις ευλογίες του κ. Λαλιώτη βεβαίως) και πήγαν τα λεφτά αυτά κάπου αλλού, γνωστό, δεν πειράζει. Αυτήν τη στιγμή πρέπει οι πολιτικές της Κυβέρνησης να αφορούν...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Και τη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να έχω.  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Δεν τη δίνουμε τη δευτερολογία έτσι. Θα τελειώσετε τώρα.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Τη δώσατε ήδη, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Κατ' εξαίρεση την έδωσα επειδή το τράβηξε ο κ. Χωματάς. Δεν μπορώ να δίνω κατ' εξαίρεση συνέχεια...



**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Συμπαθάτε με, δεν δέχομαι εξαιρέσεις. Μου φάγατε ήδη ένα λεπτό!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Λοιπόν, τελειώσατε, καθίστε κάτω!

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, έχω προσωπικό θέμα. Τι πάει να πει, τελειώσατε, καθίστε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Το λόγο έχει ο κ. Στριφτάρης.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Τι θα πει τελειώσατε, καθίστε; Δεν υπάρχει ισότητα στη μεταχείριση των Βουλευτών εδώ μέσα;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Τελειώσατε, σας παρακαλώ καθίστε!

Ο κ. Στριφτάρης έχει το λόγο, ως εισηγητής του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θα μπορούσατε να αφήσετε τη συνάδελφο να συνεχίσει, αλλά τέλος πάντων δεν θα σας υποδείξω εγώ το έργο σας.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελέγχουμε σήμερα την Κυβέρνηση για παραλείψεις και αδιαφορία για ένα μεγάλο θέμα, όπως είναι το θέμα των υδάτινων πόρων. Ελπίζω η απουσία του κ. Λαλιώτη να οφείλεται στο ότι δεν έχει ούτε μακέτες να επιδείξει, σ' αυτό τον τομέα και όχι έργο. Και νομίζω ότι καλά θα ήταν, όχι γιατί ο κ. Αλευράς δεν μπορεί να απαντήσει ή δεν εκπροσωπεί την Κυβέρνηση, ως αρμόδιος Υπουργός να έρθει να μας επιδείξει έστω και μια μακέτα για τα είκοσι χρόνια διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στον τομέα των υδάτινων πόρων.

Κύριοι συνάδελφοι, συζητάμε ένα θέμα που έχει να κάνει με την ίδια τη ζωή, την ποιότητά της, την ανάπτυξη της οικονομίας την προστασία του περιβάλλοντος και το μέλλον των μεγαλουπόλεων, αλλά και της υπαίθρου. Και παρ' όλο που κρατικοί και επιστημονικοί φορείς στο σύνολό τους διαβεβαιώνουν ότι η χώρα μας έχει σχετικά αρκετούς υδάτινους πόρους η λειψυδρία σήμερα προσλαμβάνει μόνιμα χαρακτηριστικά και με την πάροδο του χρόνου εκτείνεται όλο και σε περισσότερες περιοχές της χώρας αν όχι σε όλες. Και μη μας πείτε, κύριοι Υφυπουργοί, ότι φταίει γι' αυτό η ανομβρία.

Τα μετεωρολογικά δεδομένα της χώρας μας και την τελευταία εικοσαετία δείχνουν ότι δεν υπολείπεται το μέσο ετήσιο ύψος βροχής προηγούμενων περιόδων. Και το λέω αυτό γιατί γίνεται μια προσπάθεια τελευταία να πειστεί ο ελληνικός λαός ότι φταίει η ανομβρία και έχουμε τέτοια φαινόμενα. Και όμως, εγώ θα σας πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Η λειψυδρία παρατηρείται στην περιοχή που έχουμε τη μεγαλύτερη βροχόπτωση και αυτό είναι το οροπέδιο των Ιωαννίνων. Και μήπως καλλιεργούμε πολλές εκτάσεις στα Γιάννενα; Ας έχουν διακόσια, τριακόσια στρέμματα καλαμπόκι και δεν έχουν νερό ούτε αυτά να ποτίσουν σε μια περιοχή που έχει χίλια τριάντα τρία μέσο όρο βροχόπτωσης την τελευταία εικοσαετία. Και ακόμη τα μετεωρολογικά δεδομένα δείχνουν ότι φέτος που εξαγγέλλουμε ότι κατά τα άλλα θα κάνουμε και βομβαρδισμό νεφών –πρέπει να τα βρούμε τον Ιούλιο τα νέφη πρώτα και μετά να τα βομβαρδίσουμε- η βροχόπτωση από Φθινόπωρο σε Φθινόπωρο θα είναι στα μέσα επίπεδα της τελευταίας εικοσαετίας. Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς λέμε ότι το πρόβλημα δεν είναι ανομβρίας αλλά είναι πολιτικής που εφαρμόστηκε τα τελευταία είκοσι χρόνια. Και λέω είκοσι χρόνια, γιατί οι ανάγκες σε νερό πραγματικά μεγάλωσαν και αλίμονο αν δεν μεγάλωναν. Και αυξήθηκαν οι ανάγκες και με τη χρήση στην αγροτική παραγωγή, αλλά και στις πόλεις. Και πρέπει να χαϊρόμαστε που πλένονται οι Έλληνες εκτός και αν αποφασίσουμε ότι πρέπει να επανέλθουμε στα πρότυπα πριν από πολλά χρόνια, αζυρισιάζ και απλυσιάς. Και φυσικά δεν διορθώνεται το θέμα με το να κάνεις εκκλήσεις ο κ. Λαλιώτης όπως, όταν ξυρίζετε να κλείνετε τη βρῦση ή όταν σκουπίζετε να σταματάτε τη βρῦση!

Αυτά πραγματικά όχι μόνο υποτιμούν τη νοημοσύνη του ελληνικού λαού, αλλά αποτελούν υπεκφυγές που στόχο έχουν δύο πράγματα.

Πρώτον, να ακριβαίνει το νερό και στις πόλεις να πούμε το νερό νεράκι. Με την ιδιωτικοποίηση των φορέων είτε της ΕΥΔΑΠ ή όποιας άλλης δημοτικής επιχείρησης που ασχολείται

με την ύδρευση της κάθε πόλης, που όλοι –και οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας και εσείς- μας έλεγαν ότι όταν οι φορείς ιδιωτικοποιηθούν, θα αυξηθεί ο ανταγωνισμός και θα φτηνώνει το νερό, θα λέμε απεναντίας το νερό νεράκι και νερό δεν θα έχουμε.

Παρ' όλο, λοιπόν, που οι ανάγκες έχουν πολλαπλασιαστεί δεν δικαιολογείται το γιατί μόνο το 12,5% του ωφέλιμου υδάτινου δυναμικού αξιοποιείται για όλες τις χρήσεις, και για την άρδευση και για την ύδρευση και για τη βιομηχανία και για όλες τις ανάγκες που έχει σήμερα η ελληνική κοινωνία.

Αν δε πάρουμε υπόψη μας ότι στο ωφέλιμο υδάτινο δυναμικό του εσωτερικού προστίθεται και υδάτινο δυναμικό από το εξωτερικό, από τα ποτάμια που έχουν τις πηγές τους σε άλλες χώρες, καταλαβαίνετε ότι είμαστε πολύ πιο κάτω και από το 12,5% αυτών που μπορούμε να αξιοποιήσουμε. Και δεν λέω να φτιάξουμε καινούρια έργα, αλλά να αξιοποιήσουμε αυτό που μπορούμε, να το αξιοποιήσουμε τώρα. Και όμως φτάνουμε στο σημείο να αξιοποιούμε μόνο το 12,5% του ωφέλιμου υδάτινου δυναμικού.

Ούτε οι δυνατότητες για την άρδευση έχουν εξαντληθεί. Από δεκαεπτά εκατομμύρια στρέμματα, που όλοι λένε ότι μπορούν να αρδευτούν στη χώρα μας, αρδεύονται μόνο τα 13,2 εκατομμύρια, δηλαδή το 80%. Και από αυτά δυστυχώς μόνο το 44% αρδεύεται από συλλογικά αρδευτικά έργα και τα υπόλοιπα είναι έργα τα οποία έχουν εκτελέσει οι ιδιώτες.

Αλλού, λοιπόν, και όχι στην ανομβρία πρέπει να αναζητήσουμε τις αιτίες για τη λειψυδρία που ταλαιπωρεί ίσως όχι κάθε χρόνο τη χώρα μας, αλλά περιοδικά. Και έτσι φτάνουμε στο σημείο που φτάσαμε το 1992-1993 να μελετάμε να φέρουμε νερό στην Αθήνα με τάνκερ. Τα θυμάστε αυτά. Υπάρχει φυσικά αυτή η λύση. Μπορεί να φέρουμε νερό και με τάνκερ, μπορεί να φέρουμε και με αεροπλάνα. Ποιος, όμως, θα το πληρώνει αυτό το νερό;

Όλα αυτά τα χρόνια διαχειριστήκατε δύο Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και διαχειρίζεστε τώρα το τρίτο. Και μη μου πείτε ότι με τα ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης που διατίθενται για αξιοποίηση των υδάτινων πόρων μπορεί να γίνει έστω και ένα μικρό έργο. Αυτά δεν φτάνουν ούτε για να πληρωθούν οι υπάλληλοι των ΓΟΕΒ και φυσικά ούτε για να γίνει μια μικρή συντήρηση των ήδη απαρχαιωμένων αρδευτικών δικτύων που υπάρχουν.

Χάνονται τεράστιες ποσότητες ύδατος. Το 40% περίπου του ύδατος χάνεται είτε από τα πεπαλαιωμένα δίκτυα των πόλεων –το νερό που πάει για ύδρευση- είτε λόγω των απαρχαιωμένων μεθόδων που χρησιμοποιούμε για να ποτίζουμε. Ούτε τσιμενταύλακα δεν υπάρχουν σε πολλά αρδευτικά έργα. Φυσικά χάνεται και τεράστια ποσότητα νερού λόγω της μη συντήρησης έστω και των δικτύων που υπάρχουν.

Με την πολιτική που ακολουθήσατε καταστρέψατε εκατομμύρια δασών τα οποία σίγουρα συνέβαλλαν στην αποθήκευση υδάτινων πόρων στον υδροφόρο ορίζοντα και φυσικά μπορούσε να διατηρηθεί σε υψηλά επίπεδα η στάθμη του νερού. Αφήσατε, προς χάριν της κερδοφορίας όλων αυτών οι οποίοι ασχολούνται είτε με τα αντλητικά συγκροτήματα είτε με τα δίκτυα άρδευσης, να δουλεύουν χιλιάδες αγρότες για να ξεχρεώσουν μια γεώτρηση.

Φτάσαμε στο σημείο –είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα- στο Αργολικό πεδίο να υπάρχουν έξι χιλιάδες εξακόσιες γεωτρήσεις. Αν διαιρέσετε τα στρέμματα που έχει το Αργολικό Πεδίο με τον αριθμό αυτών των γεωτρήσεων, θα δείτε ότι κάθε γεώτρηση δεν εξυπηρετεί πάνω από είκοσι στρέμματα. Το ίδιο ισχύει και για την Ξάνθη και την Κομοτηνή, το ίδιο και χειρότερο είναι στη Θεσσαλία, στην πατρίδα σας, κύριε Υπουργέ.

Όπως είπαν και οι άλλοι, θα ξέρετε ότι έχουν ξεροθετεί τεράστια ποσά από τσέπες των Ελλήνων αγροτών για μια γεώτρηση και ουσιαστικά πολλές αγροτικές εκμεταλλεύσεις δουλεύουν για να ξεχρεώσουν τη γεώτρηση, ένα τρακτέρ και φυσικά για να είναι συνεταιίροι με τη ΔΕΗ, διότι όταν αντλούν από διακόσια, διακόσια πενήντα, τριακόσια και τετρακόσια μέτρα νερό, καταλαβαίνετε ότι στοιχίζει ο κούκος αηδόνι.

Μη μου πείτε ότι κάνουμε έκπτωση και πληρώνουν με δεκα-

τρεις (13) δραχμές, ενώ το οικιακό ρεύμα είναι άλλο. Αναλογιστείτε πόσο στοιχίζει να τραβήξετε νερό από τετρακόσια μέτρα. Ούτε για χρυσάφι δεν μπορεί να πληρωθεί.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Εξήντα δραχμές το κιλό το βαμβάκι είναι το κόστος.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Βεβαίως η πολιτική σας είναι και δεν είναι ανυπαρξία πολιτικής. Η πολιτική σας είναι να πλουτίζουν μερικοί και φυσικά να πληρώνουν οι αγρότες τα σπασμένα. Αλλά όχι μόνο οι αγρότες, να πληρώνει και το περιβάλλον με ανεπανόρθωτες καταστροφές.

Ο κ. Λαλιώτης πέρσι τέτοιοι καιρό, ίσως και πιο γρήγορα, δεν θυμάμαι, πήγε και έκανε και εγκαίνια για την αποκατάσταση της Κάρλας. Πάντως το εξήγγειλε ότι τέρμα τελείωσε. Δεν ξέρω, αν θέλετε πάρτε μέτρα μήπως πνιγεί κανένας στη λίμνη της Κάρλας.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Ο κ. Σημίτης το είχε πει πέρσι.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Και φυσικά δεν μπορεί να μην αναφέρω εδώ και την τακτική σας σε μεγάλα έργα. Και καλά κάνουν ορισμένοι που έχουν ευαισθησίες για την εκτροπή του Αχελώου, όπως η GREENPEACE και οι οικολόγοι και οι ορνιθολόγοι και οι ακριδολόγοι και δεν ξέρω ποιος άλλης κατηγορίας ειδικό.

Όμως για το Μόρνο ποιος διαμαρτυρήθηκε; Για τον Εύηνο ποιος διαμαρτυρήθηκε; Ή εκεί, επειδή και εμείς θέλουμε να πίνουμε νερό, είναι όλα καλά και άγια; Μας μάρανε βέβαια ο Αχελώος. Να μη γίνει ο Αχελώος. Ο Μόρνος, όμως, έγινε. Ο Εύηνος έγινε. Ή θα γίνει τέλος πάντων, κάποτε θα γίνει, δεν είναι σαν τον Αχελώο αυτός. Αν θα φτιάξετε το φράγμα, θα γίνει.

Και, όμως, η Αθήνα με αυτά δεν μπορεί πραγματικά να είναι ασφαλής και να αισθάνεται για μερικά χρόνια ότι δεν θα έχει ανάγκη από έκτακτα μέτρα. Και δεν ξέρω αν θα φθάσετε στο σημείο και σας, όπως είχε φθάσει η Νέα Δημοκρατία το 1992 και το 1993, να λέει ότι θα φέρουμε νερό με τάνκερ, όπως είπα και προηγούμενα.

Εγώ δεν θα πω τίποτα παραπάνω απ' αυτά που έλεγε η εισήγηση στο λεγόμενο Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, με εισήγηση φυσικά του Υπουργείου Γεωργίας. Θα σας πω ότι με τις ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις που γίνονται και γίνονται, επειδή δεν υπάρχουν οι μηχανισμοί να ελέγξουν κλπ., είναι πολιτική σας αυτή- αναλαμβάνει ο φτωχός αγρότης το κόστος των επενδύσεων για την άρδευση και δεν πληρώνει το κράτος, για να έχει το κράτος να δίνει κίνητρα για άλλες κατηγορίες, ας πούμε. Ξέρουμε ποιο παίρνουν τα κίνητρα. Δεύτερον, έτσι θησαυρίζουν οι μεγάλες βιομηχανίες, όπως είπα προηγουμένως, που παράγουν αρδευτικά συγκροτήματα.

Θα σας διαβάσω έναν κατάλογο, που μάλλον δεν χρειάζεται να σας τον διαβάσω, γιατί θα τον ξέρετε πολύ καλύτερα από εμένα, με τις υφαλμυρωμένες περιοχές. Και δεν υπάρχει καμία περιοχή της Ελλάδας που να μην έχει μπει θαλάσσιο νερό στο υπέδαφος της χώρας μας.

Αυτό είναι αποτέλεσμα της υπεράντλησης που γίνεται, είναι αποτέλεσμα της μη κατασκευής έργων, με τα οποία θα εμπλουτίζεται ο υδάτινος ορίζοντας και φυσικά είναι και αυτό το τραγελαφικό με τις λιμνοδεξαμενές στα νησιά μας.

Και τεχνικά είναι κακά κατασκευασμένες γιατί έχουν μονωθεί από κάτω. Και θα έπρεπε να μην υπάρχει μόνωση, κατά τη γνώμη των τεχνικών, για να μπορεί πραγματικά και να εμπλουτίζεται ο υδροφόρος ορίζοντας και όταν υπερχειλίζουν, να μπορεί να έχει και εκροή. Και, όμως, οι κατασκευές που έγιναν, δεν είναι αυτές που έπρεπε και φυσικά το νερό δεν επαρκεί ούτε για τις στοιχειώδεις ανάγκες.

Πρέπει να πείτε καθαρά και στον ελληνικό λαό και σ' αυτούς που κατοικούν στις μεγαλουπόλεις, αλλά και σ' αυτούς που κάνουν χρήση του 85% περίπου των υδάτινων πόρων της χώρας μας, εννοώ την αγροτική παραγωγή, ότι έχουν να διαλέξουν ένα δρόμο.

Δυστυχώς, είσθε με τους μονόδρομους. Πείτε το καθαρά: «θέλουμε να μειώσουμε την αγροτική παραγωγή στην Ελλάδα». Δεν δικαιολογείται –το Υπουργείο Γεωργίας τα λέει αυτά- ότι τα τελευταία είκοσι χρόνια από το 1981 και μετά, παρ'όλο που δια-

χειρισθήκατε δύο Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και διαχειρίζεσθε και Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης -που προβλέπονται ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια μόνο από αυτήν την υπόθεση- κανένα μεγάλο έργο δεν έχει γίνει σ' αυτόν τον τομέα. Μόνο μικροεργαία για το θεαθήναι. Έχουμε πληρώσει τόσα λεφτά για την αποκατάσταση, είτε για αντιπλημμυρικά έργα. Διαλύσατε τις υπηρεσίες της ΥΕΒ, ένα θεσμό ο οποίος δοκιμάστηκε, πέτυχε τουλάχιστον σ' αυτόν τον τομέα. Με τα αντιπλημμυρικά έργα δεν ξέρω από πότε έχετε να ασχοληθείτε και κάθε χρόνο στον προϋπολογισμό μειώνονται οι επενδύσεις που πηγαίνουν στις έγγειες βελτιώσεις.

Φτιάξατε το 1987 το ν. 1739. Τα δύο βασικά προεδρικά διατάγματα ακόμα δεν έχουν γίνει.

Τώρα θα ταμπουρωθείτε και ξέρω τι θα μου πείτε: «Μα, τώρα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι κατά απορροή του ποταμού και όχι κατά υδατικό διαμέρισμα, όπως προέβλεπε ο νόμος και χρειάζεται αλλαγές». Αλλά από τότε μέχρι το 2000 που βγήκε η Κοινοτική Οδηγία θα μπορούσαν τουλάχιστον ορισμένα πράγματα να έχουν γίνει.

Έχουμε λίμνες οι οποίες καταστρέφονται και δεν απαιτούνται πολλά λεφτά και δεν απαιτούνται αν θέλετε, μεγάλα έργα για να εμπλουτισθούν ορισμένες λίμνες. Δεν λέω για όλες, για μερικές είναι ανεπίστρεπτη η καταστροφή τους.

Κατά τα άλλα οικολογούμε, λέμε ότι μας ενδιαφέρει το περιβάλλον, μας ενδιαφέρει η γεωργία. Ουσιαστικά πάμε ταμπουρωμένοι πίσω από τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενοχοποιήσουμε καλλιέργειες, οι οποίες δεν συμβάλλουν στην νιτρορύπανση. Δεν παίρνουμε κανένα μέτρο για την ορθολογική χρήση των λιπασμάτων και των φυτοφαρμάκων, απλώς στο όνομα της ελεύθερης αγοράς αφήνουμε τον κάθε μπαγαπόντη να πουλάει όσο φάρμακο μπορεί για να ξεγελάσει τον αγρότη, όσο λίπασμα μπορεί για να τον ξεγελάσει, φορτώνοντας πάλι το κόστος παραγωγής στις πλάτες των αγροτών.

Κανένα μέτρο δεν παίρνουμε. Φαίνεται ότι οι κύριοι Υφυπουργοί δεν θέλουν να ακούσουν αυτά που λέμε. Δεν πειράζει, θα μείνουν στα Πρακτικά. Ελπίζουμε κάποιος να ασχοληθούν με τα Πρακτικά κάποτε και να τα δουν.

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητάμε σήμερα είναι για μας προτεραιότητα, η οποία θα έπρεπε να μπει και στα τρία Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και ας μην γίνονταν τα μεγάλα έργα για τα οποία καμαρώνει και κορδώνεται ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Δημοσίων Έργων. Δεν θα χάλαγε ο κόσμος, αν το αεροδρόμιο δεν γινόταν και χρησιμοποιούσαμε το αεροδρόμιο του Ελληνικού, δεν θα χάλαγε ο κόσμος αν οι οδικοί άξονες πήγαιναν λίγο παραπίσω, αλλά να βάζαμε τέτοιες προτεραιότητες.

Αλλά για να βάλουμε τέτοιες προτεραιότητες και για την εξυπηρέτηση των κατοίκων σε νερό, ύδρευση, αλλά και για την αγροτική οικονομία θα χρειαζόταν μία άλλη πολιτική και μία άλλη αντίληψη. Θα χρειαζόταν μία πολιτική που δεν είχε μόνο στόχο πως θα αυξάνονται τα κέρδη ή πως θα παρουσιάσει αύξηση του ΑΕΠ 4,5% με 5% όπως λέει ο κ. Παπαντωνίου. Το μερτικό του λαού από αυτήν την αύξηση είναι ουσιαστικά μείωση των εισοδημάτων και φυσικά του βιοτικού του επιπέδου.

Χρειάζεται μία άλλη πολιτική και νομίζω ότι αυτό πρέπει να αντιληφθεί ο ελληνικός λαός, δηλαδή ότι πρέπει να παλέψει ενάντια σ' αυτήν την πολιτική, η οποία είναι εγκλωβισμένη στη λογική που επιβάλλουν τα πολυεθνικά μονοπώλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις κυβερνήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φυσικά στην ελληνική Κυβέρνηση.

Κακά τα ψέματα, κύριοι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αυτή που είναι απαγορευτική για να γίνουν με χρηματοδότηση ή συγχρηματοδότηση μεγάλα αρδευτικά έργα, γιατί αποβλέπει στη μείωση της αγροτικής παραγωγής για να εξοικονομήσει δαπάνες για την κοινή πολιτική άμυνας και εξωτερικών για να μπορούν πιο άνετα και πιο πολλά ευρωπαϊκά αεροπλάνα να βομβαρδίζουν τους λαούς, όπως έκαναν πρόσφατα στη Σερβία ή όπως θα κάνουν αύριο, όπου νομίζουν τα αφεντικά μας ότι διακυβεύονται τα συμφέροντά τους.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι εμείς έχουμε επι-

στοσύνη στον ελληνικό λαό, ότι θα αντιληφθεί όλες αυτές τις μεγαλοστομίες, τα ψέματα και αν θέλετε και την περιφρόνηση σε βασικούς αναπτυξιακούς τομείς της οικονομίας μας. Έτσι θα απεγκλωβιστεί και από τη Νέα Δημοκρατία και από το ΠΑΣΟΚ και θα βαδίσει το δρόμο πραγματικά μιας άλλης ανάπτυξης και μιας άλλης πολιτικής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Πριν δώσω το λόγο στον κ. Τζέκη, θέλω να σας πω ότι δεν προβλέπεται από τον Κανονισμό να εξαντλούμε το χρόνο και της δευτερολογίας μας. Υπάρχει πρωτολογία και δευτερολογία. Το προβλέπει ο Κανονισμός αυτό. Δεν πρέπει να υποβαθμίσουμε τη συζήτηση.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, αυτό θα έπρεπε να ισχύσει από την αρχή, για να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Στον κ. Χωματά κατ' οικονομία δόθηκε η δευτερολογία, επειδή ήδη είχε υπερβεί τα εξήμισι λεπτά και είπα να πάρει ενάμισι λεπτό ακόμη, για να τελειώσει τη δευτερολογία του. Δεν έγινε εξαίρεση, για να κερδίσουμε χρόνο το έκανε το Προεδρείο.

Ο κ. Τζέκης έχει το λόγο.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ειδικά ο εισηγητής του κόμματος αναφέρθηκε στο σοβαρό πρόβλημα της ύδρευσης και της άρδευσης όλων των περιοχών της χώρας. Το πρόβλημα είναι πολιτικό και μια τέτοια πολιτική προσέγγιση μπορεί να αναδείξει τη σοβαρότητα του προβλήματος.

Βέβαια, τονίζουμε για μια ακόμα φορά ότι είναι πολιτικές οι ευθύνες της Κυβέρνησης, που αντιμετωπίζει με το γνωστό τρόπο το πρόβλημα της ύδρευσης και της άρδευσης.

Εγώ θα αναφέρω ορισμένα στοιχεία από τη Μακεδονία και τη Θράκη, που αποδεικνύουν του λόγου το αληθές, ότι δηλαδή η Κυβέρνηση συνειδητά προχωρά σε μια πολιτική που συνάδει, όσον αφορά την άρδευση, με την αγροτική της πολιτική.

Θα αναφερθώ στο Νομό Θεσσαλονίκης, που είναι ένας μεγάλος νομός, με πάνω από ένα εκατομμύριο κατοίκους και έχει αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές. Δηλαδή το πρόβλημα είναι καθ' ολοκληρίαν.

Εδώ και πολλά χρόνια ακούμε ακούμε από την Κυβέρνηση ότι θα λύσει το πρόβλημα της ύδρευσης με τον Αλιάκμονα.

Ο Αλιάκμονας, κύριε Πρόεδρε, όπως γνωρίζετε, θα έπρεπε ήδη να υδροδοτεί όλον τον νομό, πράγμα που δεν έχει γίνει μέχρι τώρα. Και απ' ό,τι λένε οι παράγοντες της ΕΥΑΘ, είναι άγνωστο αν το 2005 θα υπάρχει νερό από τον Αλιάκμονα. Αυτό είναι λόγια του ίδιου του προέδρου, ο οποίος σε μια πρόσφατη συνέντευξη είπε, ότι και όταν θα έλθει το νερό από τον Αλιάκμονα, δεν θα λύσει το πρόβλημα στο Νομό Θεσσαλονίκης, γιατί υπάρχει μεγάλη οικιστική ανάπτυξη στο πολεοδομικό συγκρότημα και στους περιστατικούς δήμους, άρα το πρόβλημα του προγραμματισμού είναι βαθιά πολιτικό. Η Κυβέρνηση εκείνα τα οποία προγραμματίζει είναι άλλα εκτός από τα λαϊκά συμφέροντα. Άλλωστε και η ΕΥΑΘ οδεύει στο δρόμο της ιδιωτικοποίησης. Είτε στρατηγικός επενδυτής είτε μετοχοποίηση, για μας είναι το ίδιο.

Έχει ιδρυθεί, βέβαια, και μια διαβαλκανική εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης που λέει και epairεται ότι η ΕΥΑΘ θα δώσει την τεχνολογία της, -που είναι σε υψηλότατο επίπεδο- και την εμπειρία της και στις γειτονικές χώρες. Ας λύσει τα βασικά προβλήματα της χώρας και ύστερα ας «ανοίξει και τα μάτια» των γειτόνων. Όχι ότι διαφωνούμε να υπάρχουν διακρατικές σχέσεις για αμοιβαίο όφελος κλπ., αλλά τουλάχιστον πείτε την αλήθεια, ότι αυτό έγινε, προκειμένου αυτός που θα αγοράσει την ΕΥΑΘ, να κάνει και την προσέγγισή του στις γειτονικές χώρες, για να αποκομίσει περισσότερα κέρδη. Γιατί εδώ -κακά τα ψέματα- ιδιωτικοποιείται η ΕΥΑΘ προκειμένου να αποκτήσει πολύ μεγαλύτερα κέρδη αυτός που θα την αγοράσει. Εκεί οδεύει και η τελευταία αύξηση του νερού.

Όσον αφορά τώρα τις άλλες περιοχές τις αγροτικές. Η δυτική περιοχή είναι μια δυναμική περιοχή, μια πεδιάδα, όπου είναι ο Αξιός, ο Λουδίας, ο Γαλλικός. Άρα, λοιπόν, αν ήθελε η Κυβέρνηση, θα μπορούσε να κάνει σημαντικά και ουσιαστικά έργα στην περιοχή, να μπορέσει δηλαδή να επεκτείνει τα αρδευτικά χωράφια όχι μόνο για να βγάζει αυτήν την παραγω-

γή, αλλά πολύ περισσότερη.

Αλλά, πώς θα γίνει αυτό, όταν είναι συγκεκριμένη η πολιτική με τις ποσοστώσεις στο ρύζι, τη βιομηχανική τομάτα, το βαμβάκι, που καλλιεργούνται εκεί;

Γι' αυτό είπα προηγούμενα ότι συνάδει η πολιτική της άρδευσης με την αγροτική πολιτική.

Όσον αφορά δε και τον Αλιάκμονα, είναι γνωστό βέβαια ότι αυτό θα πάει σε μάκρος. Για τη δυτική περιοχή μπορούμε να πούμε ότι είναι και η ποιότητα του νερού. Και ξέρετε ότι στη Χαλάστρα και στις εκεί περιοχές αντιμετωπίζουν πρόβλημα με το αρσενικό. Και υπάρχει και ένα πρόβλημα με την άντληση μεγάλων ποσοτήτων από τις βιομηχανίες όσον αφορά την περιοχή Καλοχωρίου: καθίζηση, που σημαίνει δηλαδή ότι η στάθμη της θάλασσας είναι υψηλότερη από το έδαφος με ό,τι αυτό συνεπάγεται, δηλαδή πολλές φορές το χειμώνα ιδίως να κατακλύζεται από τη θάλασσα ολόκληρη η περιοχή. Έτσι, λοιπόν, αντιμετωπίζεται και το πρόβλημα στο Λαγκαδά, η περίφημη πλέον περίπτωση της Κορώνειας, με master plan συνέχεια, επιδοτούμε κάποιους με αρκετά εκατομμύρια για να βγάλουν σχέδια, σχέδια επί σχεδίων, λόγια επί λογίων, υποσχέσεις πάνω στις υποσχέσεις. Άρα, δεν μπορείτε να πείτε ότι μέχρι στιγμής έχετε κάνει κάτι για την Κορώνεια.

Διάβασα τις προάλλες ότι θέλετε πραγματικά προτάσεις από τη νομαρχία, από την περιφέρεια. Μα, τώρα ζητάτε προτάσεις; Οι προτάσεις έχουν ήδη δοθεί και βέβαια είδαμε και τη νομαρχία να λείπει να κατασκευαστούν φράγματα στον ορεινό όγκο του Λαγκαδά. Χαίρω πολύ! Αυτές ήταν προτάσεις και των δήμων της περιοχής και του κόμματός μας, ότι μπορούσε με μικρά έργα εκείνη η περιοχή και να δοθεί για την Κορώνεια και για άρδευση και για ύδρευση, κάτι που δεν έχει γίνει εξάλλου και ο δικός μας ο εισηγητής αναλυτικά έχει αναφερθεί.

Προβλήματα, όμως, αντιμετωπίζουν και άλλες περιοχές. Κιλκίς: Είναι και εκεί η Δοϊράνη. Ξέρετε ότι η Δοϊράνη για να μπορέσει να αποκτήσει τη φυσική της κατάσταση χρειάζεται εκατόν εβδομήντα εκατομμύρια κυβικά νερού. Και βέβαια, στο Μπέλες υπήρχαν συγκεκριμένα έργα, τα οποία δεν ολοκληρώθηκαν. Κάποιες σωληνώσεις, για να κατέβει νερό από το Μπέλες, να διοχετεύσει και στη Δοϊράνη και να δώσει βέβαια και για άρδευση και για ύδρευση. Αυτά έχουν σταματήσει, όπως έχουν σταματήσει στην Παιονία.

Μπορούμε, όμως, να πούμε και για τον Έβρο. Ειπώθηκαν ορισμένα για υφαλμύρωση. Υπάρχει, όμως, στην Αλεξανδρούπολη σοβαρό πρόβλημα ύδρευσης. Ένα φράγμα το οποίο κατασκευάστηκε σταμάτησε, γιατί υπάρχει έλλειψη χρηματοδότησης. Αυτά δεν τα λέμε εμείς, τα λένε οι παράγοντες εκεί του Έβρου, της Αλεξανδρούπολης, γι' αυτό και συγκαλούν το νομαρχιακό συμβούλιο για να δουν τη σοβαρότητα της περίπτωσης.

Επίσης και στις Σέρρες υπάρχει πρόβλημα με την άρδευση. Και πραγματικά και στην Ξάνθη και στην Κομοτηνή όπου υπάρχουν και εκεί γεωργικές περιοχές αλλά και αστικά κέντρα, παρατηρείται το εξής τώρα σε όλη τη Μακεδονία: Να υπάρχουν ποτάμια, να υπάρχουν λίμνες, υπέργεια δηλαδή νερά και αυτά να μην αξιοποιούνται. Και δεν αξιοποιούνται βέβαια, όχι κατά τύχη, αλλά γιατί είναι αυτή η πολιτική σας βούληση και ο εισηγητής μας αναφέρθηκε αναλυτικά, ότι δηλαδή δεν θέλετε να υπάρξει ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και γι' αυτό παίρνετε όλα αυτά τα μέτρα, προκειμένου να μην έχουμε τα έργα.

Άλλωστε, όταν συζητούσαμε, κύριε Πρόεδρε, τον προϋπολογισμό -και κλείνω με αυτό- είχαμε επισημάνει ότι ο προϋπολογισμός δημοσίων επενδύσεων όσον αφορά την ύδρευση και την άρδευση ήταν πολύ χαμηλότερος από πέρυσι και πολύ πιο χαμηλό από πρόπερσι. Να, λοιπόν, η πολιτική σας βούληση και στη δευτερολογία μου θα πω και ορισμένα άλλα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα της λειψυδρίας που ταλαιπωρεί όλη τη χώρα, αλλά ιδιαίτερα θάλω να αναφερθώ στην περιοχή της Θεσσαλίας, οφείλεται στη μη κατασκευή των απαραίτητων έργων υποδομής για την αξιοποίηση όλων των υδάτινων πόρων που υπάρχουν. Οι κυβερνήσεις τα τελευταία τριάντα χρόνια και της Νέας Δημοκρατίας και του

ΠΑΣΟΚ, παρά το γεγονός ότι αυξήθηκαν οι ανάγκες και της ύδρευσης αλλά και προπάντων της άρδευσης στη Θεσσαλία, δεν προχώρησαν σε έργα υποδομής: Φράγματα, ταμειυτήρες, λιμνοδεξαμενές κλπ.

Δεύτερον, οφείλεται στη μη υλοποίηση της εκτροπής του άνω ρου του Αχελώου προς τη Θεσσαλία, που βεβαίως όλοι παραδέχονται ότι για να καλυφθεί το τεράστιο έλλειμμα της Θεσσαλίας δεν αρκεί να έρθει μόνο αυτό το νερό που υπολογίζουν, τα εξακόσια εκατομμύρια κυβικά μέτρα, στην περιοχή της Θεσσαλίας, αλλά χρειάζεται να γίνουν και τα έργα κεφαλής, τα φράγματα Πύλης Μουζακίου, να γίνουν και τα αρδευτικά έργα, τα κανάλια δηλαδή μέσα στο Θεσσαλικό Κάμπο.

Επίσης οφείλεται στην έλλειψη σύγχρονων δικτύων και στην ύδρευση και στην άρδευση, αφού από αυτά που υπάρχουν σήμερα χάνεται περίπου το 60% του νερού, που δεν πάει στον προορισμό του.

Ακόμη στην έλλειψη ενιαίου φορέα διαχείρισης υδάτινων πόρων, που δημιουργεί τεράστια προβλήματα στην ανάγκη ακριβούς προγραμματισμού, δίκαιης κατανομής και σωστής διαχείρισης των νερών.

Απ' όσα προαναφέραμε γίνεται φανερό ότι το πρόβλημα της λειψυδρίας στη Θεσσαλία δεν είναι καιρικό, δεν είναι πρόσκαιρο, είναι πολιτικό και μόνιμο. Δηλαδή δεν έχουμε ανομβρία νερού, έχουμε πολιτική ανομβρία από την πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνησή σας.

Βεβαίως πρέπει να πούμε ότι το κόμμα μας κατ' επανάληψη έχει καταθέσει ολοκληρωμένες προτάσεις, για την όξυνση του προβλήματος της λειψυδρίας έχουμε πει και έχουμε μιλήσει για τις αιτίες και τους υπεύθυνους, έχουμε τονίσει την απαραίτητη προϋπόθεση να αντιμετωπιστεί ουσιαστικά και ριζικά αυτό το πρόβλημα.

Εμείς σαν Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας έχουμε εκφράσει την αγωνία, τις ανησυχίες του λαού της Θεσσαλίας για το τεράστιο πρόβλημα της λειψυδρίας.

Ταυτόχρονα, όμως, παίρνουμε και πρωτοβουλίες ενημερώνουμε το λαό της Θεσσαλίας, θα συνεχίσουμε να κάνουμε συναντήσεις με τους φορείς της Θεσσαλίας, αλλά κυρίως θα συμβάλουμε με όλες μας τις δυνάμεις ούτως ώστε ο λαός της Θεσσαλίας να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα, να ασκήσει πιέσεις με όλα τα μέσα έτσι όπως αυτός ξέρει και έτσι όπως αυτός έχει επιβάλει ό,τι έχει γίνει σήμερα, να έχει γίνει κάτω από τη πίεση του κινήματος του Θεσσαλικού λαού.

Σε ό,τι αφορά πιο συγκεκριμένα και συνοπτικά τη Θεσσαλία προτείνουμε να αρχίσει έγκαιρα η διαδικασία όλων αυτών των έργων που εσείς με την πολιτική σας έχετε σταματήσει προβάλλοντας διάφορες δικαιολογίες κάθε φορά.

Επίσης θα πρέπει να ολοκληρωθούν οι εργασίες για την κατασκευή των αναγκαίων έργων υποδομής για τη συγκέντρωση νερού από τα φράγματα Σμοκώβου, Πύλης, Μουζακίου, από τον Ενιπέα, από τον Τιταρίσιο, από τη λίμνη Κάρλα και τις λιμνοδεξαμενές. Επίσης θέλουμε να αρχίσει έγκαιρα η διαδικασία ώστε να δοθούν αποζημιώσεις στους παραγωγούς που οι καλλιέργειές τους έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες ζημιές από τη λειψυδρία.

Ήδη έχουμε φέτος φοβερές καταστροφές στους σιτοπαραγωγούς. Θέλουμε επίσης να ληφθούν άμεσα μέτρα για τον καθαρισμό των υπάρχοντων αρδευτικών δικτύων και να κατασκευαστούν άλλα σύγχρονα αρδευτικά δίκτυα για να μειωθεί η απώλεια του νερού.

Ξέρετε πολύ καλά ότι τα τσιμεντένια κανάλια στο Νομό Λάρισας δεν ξεπερνούν τα πέντε χιλιόμετρα. Όλα και όλα είναι δύο από ένα δύο χιλιόμετρα το καθένα. Όλα τα άλλα είναι χωμάτινα. Να δοθούν κίνητρα με επιδοτήσεις στους παραγωγούς για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν πιο οικονομικές μεθόδους στην άρδυσή τους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, εάν το πρόβλημα της λειψυδρίας είναι σοβαρό για όλη τη χώρα μας, για τα νησιά μας είναι ακόμα πιο σοβαρό και μπορώ να πω εκρηκτικό.

Είναι γεγονός, κύριοι συνάδελφοι, από την Κρήτη έως τα

νησιά του Βορείου Αιγαίου, από τις Κυκλάδες μέχρι τα Δωδεκάνησα και γενικότερα το πρόβλημα αυτό γίνεται καθημερινά όλο και περισσότερο εφιάλτης για τους κατοίκους τους.

Είναι γνωστό ότι υπάρχουν αρκετά νησιά που το πρόβλημα της λειψυδρίας αντιμετωπίζεται με τη μεταφορά νερού ή με την αφαλάτωση. Είναι μια προοπτική, όμως, το κόστος επιβαρύνει τους καταναλωτές και το φυσικό αυτό αγαθό γίνεται πανάκριβο γι' αυτούς. Αυτή η κατάσταση εάν συνεχιστεί με τους ίδιους ρυθμούς θα δημιουργήσει τεράστιο πρόβλημα και για τη οικονομία των νησιών μας και για τη ποιότητα της ζωής πάνω σε αυτά.

Και βέβαια το πρόβλημα δεν δημιουργήθηκε τώρα. Δεν είναι αποτέλεσμα ξερικών –ας πούμε ότι υπάρχει ένα πρόβλημα για τα νησιά μας– χρόνων. Υπάρχει τόσα χρόνια όσα είναι και τα χρόνια των διαμαρτυριών των κατοίκων, οι απαιτήσεις των κατοίκων για να γίνουν τα ανάλογα έργα, ώστε να αντιμετωπιστεί έγκαιρα αυτό το πρόβλημα. Και τα έργα αυτά, ειπώθηκε και από τον εισηγητή μας, είναι και μικρά και μεγάλα τα οποία θα συγκεντρώνουν και θα αξιοποιούν το νερό ανάλογα, παράλληλα δε θα πλουτίζουν τον υδροφόρο ορίζοντα.

Όμως, όλες οι κυβερνήσεις ή αναλύθηκαν σε υποσχέσεις για την αντιμετώπιση του προβλήματος, υποσχέσεις που προστέθηκαν στις άλλες υποσχέσεις που κατά κόρον γίνονταν για το πρόβλημα της ανάπτυξης των νησιών μας ή ό,τι έγινε –και αυτό κάτω από την απαίτηση του λαϊκού κινήματος των νησιών μας– είτε δεν προχώρησε είτε έγινε ημιτελές.

Θα σας αναφέρω ορισμένα παραδείγματα από τα έργα και τις ημέρες σας, της Κυβέρνησης εννοώ, στο πρόβλημα αυτό.

Στη Λέσβο οι δύο ταμειυτήρες Μήθυμνας και Κεραμειού, πέραν του ότι ο ένας έχει πάθει ήδη ζημιές και δεν πρόκειται να τελειώσει, δεν έχουν αξιοποιηθεί γιατί δεν έχουν γίνει τα ανάλογα δίκτυα, ενώ οι υπόλοιπες λιμνοδεξαμενές που έχουν ανακοινωθεί καθυστερούν και δεν ξέρουμε αν θα γίνουν.

Στη Λήμνο ο ταμειυτήρας του «Θάναος» αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα αξιοποίησης, δηλαδή έχουν σχέση με την κατασκευή των δικτύων.

Στη Νάξο γίνεται ένα φράγμα που δεν λέει να τελειώσει και το οποίο θα μπορούσε λόγω του όγκου του όχι μόνο να καλύψει τις ανάγκες του νησιού, αλλά να τροφοδοτήσει και άλλα νησιά.

Στην Τήνο το φράγμα έχει γίνει σχεδόν βούρκος όπως καταγγέλλουν οι κάτοικοι του νησιού.

Στη Σάμο που δοκιμάστηκε πρόσφατα από τις πυρκαγιές, πέρσει δηλαδή, οι δύο λιμνοδεξαμενές στους Μυτιληνούς και στις Βαλανιδιές Μαραθόκαμπου μένουν αναξιοποίητες και αυτές αφού δεν έχουν φτιαχτεί και εδώ τα δίκτυα. Το ίδιο πράγμα βέβαια που συμβαίνει και στη θέση Πεζίλι του ίδιου νησιού με το ημιτελή και εδώ δίκτυό τους.

Στην Κρήτη το πρόβλημα –που κάποτε η Κρήτη έκανε εξαγωγή νερού– είναι και εκεί έντονο, ιδιαίτερα στην κεντροανατολική Κρήτη.

Στα Χανιά οι δύο λιμνοδεξαμενές, η μία στους Αγίους Θεοδώρους και η άλλη στη Χρυσοσκαλίτσα έχουν σχεδόν εγκαταλειφθεί. Το δε φράγμα Βαλαμιάτη εξαγγέλλεται κάθε φορά που πάει εκεί ο Πρωθυπουργός ή κάποιος κυβερνητικό στέλεχος, αλλά ποτέ δεν υλοποιείται.

Στο Ηράκλειο το φράγμα «Αποσαλέμι» που κόστισε δισεκατομμύρια, περίπου εκατόν πενήντα δισεκατομμύρια, αποδείχτηκε φιάσκο γιατί συγκεντρώνει πάρα πολύ μικρό όγκο νερού σε σχέση με εκείνο που είχε ειπωθεί από την αρχή.

Κλείνοντας, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω τούτο! Ότι επιπτώσεις στη λειψυδρία είχε και η αγροτική σας πολιτική, κύριοι της Κυβέρνησης. Στο νησί μου η απαξίωση της ελαιοκαλλιέργειας, της βασικής καλλιέργειας του νησιού με τις χαμηλές τιμές κύρια του λαδιού, είχε σαν αποτέλεσμα καλλιέργειες που γίνονταν ή να ελαττωθούν ή να ματαιωθούν και κύρια εκείνες οι καλλιέργειες που είχαν την αναφορά τους στη συντήρηση των αναβαθμιδών που οι πρόγονοί μας είχαν φτιάξει για το σκοπό αυτό, να συγκεντρώνουν και νερά γύρω από το δέντρο, έχουν καταστραφεί. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τα εκατομμύρια κυβικά νερού που συγκεντρωνόταν και τροφοδοτούσαν τον υδρο-

φόρο ορίζοντα να μην υπάρχουν τώρα, αλλά και να επιδεινώσει ακόμη περισσότερο το πρόβλημα και η αντιαγροτική σας πολιτική.

Κλείνοντας θέλω να τονίσω ότι αν δεν παρθούν μέτρα, το αύριο θα είναι ακόμα χειρότερο. Δηλαδή εμείς δεν έχουμε καμιά αυταπάτη -φάνηκε μέχρι τώρα μέσα στα πλαίσια αυτής της πολιτικής- ότι μπορούν να παρθούν τέτοια μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση. Εδώ χρειάζεται να παρέμβει σίγουρα το λαϊκό κίνημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Τελευταίος των ομιλητών είναι ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κοσιώνης.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Κύριοι συνάδελφοι, θα προσπαθήσω να μην κάνω επαναλήψεις εκτός καναδού που θα είναι απαραίτητες, για να τονιστούν ιδιαίτερα.

Ήθελα να τονίσω ευθύς εξαρχής αυτό που είπε ο εισηγητής μας ο κ. Στριφτάρης, ότι το θέμα της λειψυδρίας με την έννοια της ελάττωσης των βροχοπτώσεων -που δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα -χρησιμοποιείται με την έννοια της κινδυνολογίας όπως χρησιμοποιήθηκε παραδείγματος χάρη και χρησιμοποιείται για τις πυρκαγιές με τα ακραία καιρικά φαινόμενα.

Βέβαια υπάρχουν προειδοποιήσεις έγκαιρα για να προσπαθήσουν οι λαοί ή εν πάση περιπτώσει οι κυβερνήσεις να διευθετήσουν ορισμένα πράγματα και αυτό επειδή έχουν αλλάξει ορισμένοι κλιματολογικοί παράγοντες.

Παραδείγματος χάρη από τα μέσα της δεκαετίας του 1970 δεν θυμάμαι ποιο τμήμα του ΟΗΕ είχε προειδοποιήσει την παγκόσμια κοινότητα όπως λέμε ότι θα υπάρξει πρόβλημα νερού. Και είχε αναφέρει και τους λόγους οι οποίοι αναφέρθηκαν και από τους εισηγητές των δύο κομμάτων. Πριν από λίγα χρόνια επιστήμονες προειδοποίησαν για το ελνίνιο. Το ελνίνιο είναι αποτέλεσμα μιας γενικότερης περιβαλλοντικής πολιτικής. Και θα έχετε ακούσει το τελευταίο χρονικό διάστημα -επειδή είναι και των τελευταίων ημερών η αερολογία του big brother- την άρνηση των Ηνωμένων Πολιτειών για την ελάττωση του διοξειδίου του άνθρακος. Υπάρχουν, λοιπόν, τέτοια φαινόμενα για τα οποία οι κυβερνήσεις είχαν προειδοποιηθεί έγκαιρα. Τι έχουν κάνει μέχρι τώρα; Τίποτα ή σχεδόν τίποτα. Και είναι αποτέλεσμα μιας συγκεκριμένης πολιτικής. Εγώ δεν συμφωνώ με τους συναδέλφους εκεί από τη Νέα Δημοκρατία που κατηγορήσαν την Κυβέρνηση για ανικανότητα, για ανευθυνότητα. Είναι εφαρμογή συγκεκριμένης πολιτικής που έχει σχέση άμεση και με την πολιτική που προτείνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα πω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Η Κυβέρνηση δεν την εφαρμόζει;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

Κύριε συνάδελφε, λέτε όχι στην πολιτική αυτή;

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Ποιος την εφαρμόζει αυτήν την πολιτική;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

Την εφαρμόσατε και εσείς ένα διάστημα.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Σήμερα, ποιος την εφαρμόζει;

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

Κύριε συνάδελφε, τώρα αυτή η διακοπή...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Μη διακόπτετε, κύριε Κατσαρέ.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

Όταν ιδεολογικά και πολιτικά, αποδεχόσαστε...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Καλά τα λέει. Με την έννοια ότι ...

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

...δεν έχετε το δικαίωμα να κατηγορείτε το ΠΑΣΟΚ ότι δεν το εφαρμόζει. Ιδεολογικά και πολιτικά, όμως, υπάρχει ταύτιση.

Λέω, λοιπόν, σαν συγκεκριμένο παράδειγμα το Νομό Αχαΐας. Είναι ταυτόσημη περίπτωση, πλησιάζει πολύ με την Αργολίδα, με την Κορινθία, με την Ηλεία. Έχουμε μελέτες του ΙΓΜΕ πριν από έξι, επτά χρόνια που λένε ότι ο Νομός Αχαΐας είναι τρίτος ή τέταρτος από πλευράς υδάτινων πόρων σε ολόκληρη την Ελλάδα. Και είναι ένας από τους νομούς που αντιμετωπίζει τα

μεγαλύτερα προβλήματα. Γιατί; Για τους συγκεκριμένους λόγους. Απώλεια, καταστροφή υδροφόρου ορίζοντα είτε με φυτοφάρμακα είτε με λύματα, είτε από υφαλμύρωση. Αυτά είναι πασίγνωστα, τα έχει πει και το ΙΓΜΕ και η υπηρεσία εγγείων βελτιώσεων, είναι γνωστά. Εκείνο που πρέπει να παρθεί σαν απόφαση -και δεν παίρνεται από την Κυβέρνηση- είναι να υλοποιηθεί κάτι.

Ενώ, λοιπόν, στο Νομό Αχαΐας υπάρχει αυτό το πολύ μεγάλο πρόβλημα και μιλάμε τώρα για δεκαπέντε ποτάμια και χείμαρρους μαζί που θα απαιτούνταν μικροεπεμβάσεις με την έννοια μη στεγανές λιμνοδεξαμενές ή φράγματα και επέμβαση στους άλλους τομείς που ήταν πιο μπροστά, δεν έχει γίνει τίποτα. Και λέγεται κάθε τόσο εδώ και είκοσι χρόνια το φράγμα Πύρρου-Παραπύρρου, εντάσσεται στα μεγάλα έργα και έτσι έχει ένα άλλοθι η Κυβέρνηση να λέει, είναι μεγάλο έργο, έχει μεγάλο κόστος και επομένως πρέπει να το δούμε γιατί έχουμε μια σφικτή δημοσιονομική πολιτική. Εμείς για τα μεγάλα έχουμε εκφράσει την άποψή μας ότι είναι θέμα προτεραιοτήτων. Εάν ήταν να επιλέξουν οι κάτοικοι της Αιτωλοακαρνανίας και του Νομού Αχαΐας ή της Πελοποννήσου ποιο θα ήταν προτιμότερο να γίνει σαν μεγάλο έργο; Διευθέτηση των υδάτινων πόρων του Νομού Αχαΐας ή ζεύξη Ρίου Αντιρρίου; Να δούμε τι θα απαιτούσε και τι θα ζητούσε ο κόσμος.

Τώρα για το φράγμα Πύρρου - Παραπύρρου. Όπως έχει τώρα γίνει είναι για την ύδρευση της Πάτρας και όχι για την άρδευση της περιοχής. Πριν από τρία, τέσσερα χρόνια αποκαλύφθηκε ότι δεν υλοποιήθηκε διότι υποτίθεται ότι είχε ενταχθεί σ' ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα και αποκαλύφθηκε ότι αρνήθηκε η Ευρωπαϊκή Ένωση να το χρηματοδοτήσει για τον απλούστατο λόγο, ότι δεν χρηματοδοτεί ή δεν χρηματοδοτεί έργα που έχουν σχέση με την αγροτική ανάπτυξη. Και βέβαια λέει, η Ευρωπαϊκή Ένωση -είχε γίνει αποδεκτό και από την Κυβέρνηση εδώ -ελάττωση του αγροτικού πληθυσμού και ελάττωση της αγροτικής παραγωγής. Και καλά στο Νομό Αχαΐας που δεν έχουμε πρόβλημα. Αν ελαττωθεί ο αγροτικός πληθυσμός θα πάει στην Πειραιϊκή - Πατραϊκή, θα πάει στη ΒΕΣΟ, θα πάει στον Λαδόπουλο, θα πάει στη ΜΙΣΚΟ. Εκεί ανθούν οι βιομηχανίες. Αλλά σε άλλες περιοχές που δεν ανθούν;

Αυτό, λοιπόν που ζητάμε, το ζητάμε και σαν κόμμα όχι μόνο για την περιοχή -γιατί δεν θέλω να λέω μόνο για την περιοχή τη δική μου- είναι διευθέτηση των υδάτινων πόρων. Και μπορεί να γίνει αρκεί να υπάρχει πολιτική βούληση με μικρότερο κόστος απ' αυτό που θα είναι για το φράγμα Πύρρου-Παραπύρρου το οποίο θα είναι μόνο για την ύδρευση της Πάτρας. Και θα καταδικάσει τους αγρότες ολόκληρης της περιοχής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Κύριοι συνάδελφοι, έχουμε τελειώσει με τις πρωτολογίες και με μια δευτερολογία -να μη το ξεχνάμε, κύριε Χωματά- και θα ξεκινήσουμε με τους κύριους Υπουργούς. Θα ξεκινήσετε εσείς, κύριε Αλευρά.

Ο Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων κ. Νάσος Αλευράς έχει το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Κύριοι συνάδελφοι, οφείλω να σας διαβεβαιώσω ότι η πολιτική της Κυβέρνησης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είναι να διψάσει ο κόσμος γιατί δεν υπάρχει κανένα σκοτεινό σχέδιο και καμιά κρυφή σκοπιμότητα. Φοβάμαι όμως ότι οι υψηλοί και σκόπιμα σκοτεινοί τόνοι που χρησιμοποιήθηκαν για να σκιαγραφήσουν την εικόνα απέκρυσαν τις πραγματικές αιτίες που δημιουργούν το πρόβλημα και ταυτόχρονα απέκρυσαν τη μεγάλη πραγματικότητα των έργων που έχουν γίνει.

Μάλιστα ο συνάδελφος ο κ. Στριφτάρης μας παρακάλεσε να του δείξουμε έστω και μία μακέτα. Έχω τη χαρά και αυτόν και τους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας -που από άγνοια, ελπίζω τουλάχιστον, αδικαιολόγητη μεν πλην όμως άγνοια- να τους καλέσω στις 15 Ιουνίου όταν θα εγκαινιάσουμε το φράγμα του Εύηνου, ένα έργο εκατό και πλέον δισεκατομμυρίων δραχμών, το οποίο θα δώσει απάντηση στο μεγάλο πρόβλημα της λειψυδρίας στην περιοχή της Αττικής. Όταν, λοιπόν, μας λέτε ότι δεν έχουμε κάνει έργα, οφείλετε, κύριοι συνάδελφοι, να λέτε την αλήθεια. Και η αλήθεια είναι ότι έργα γίνονται και γίνο-

νται με πολύ μεγάλη προσπάθεια και με μεγάλη συμμετοχή του κρατικού προϋπολογισμού ακριβώς για να αντιμετωπιστούν μεγάλες ανάγκες.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Είναι της Νέας Δημοκρατίας το έργο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Το έργο του Εύηνου, λοιπόν, δεν είναι μία μακέτα, είναι ένα έργο πραγματικό, μπαίνει σε λειτουργία και δίνει απάντηση στο μεγάλο πρόβλημα της πρωτεύουσας. Αυτό το έργο κανένας δεν δικαιούται να το υποτιμά. Και θα παρακαλέσω και κάποιον συνάδελφο, ο οποίος χρησιμοποίησε κάποια οικονομικά στοιχεία για το έργο, να προσέχει γιατί φοβάμαι ότι στο σπίτι του κρεμασμένου δεν πρέπει να μιλάμε για σκοινί όταν όλα τα προβλήματα που συνδέονται με τον προϋπολογισμό, με το τελικό κόστος κατασκευής του έργου είναι προβλήματα τα οποία, όπως γνωρίζει ή θα όφειλε να γνωρίζει πολύ καλά, συνδέονται άρρηκτα με το γεγονός ότι το έργο δημοπρατήθηκε με προμελέτη, ενδεχομένως ορθά υπό την πίεση των αναγκών της εποχής εκείνης –θυμίζω επί Νέας Δημοκρατίας– πλην όμως ήταν ένα έργο που δημοπρατήθηκε με προμελέτη. Και βεβαίως ήταν λογικό και φυσιολογικό το πραγματικό κόστος να είναι τελειώς διαφορετικό από το προεκτιμώμενο.

Ταυτόχρονα όμως, επειδή οι συνάδελφοι δεν αναγνωρίζουν την πραγματικότητα ή δυσκολεύονται να την αναγνωρίσουν για λόγους πολιτικής σκοπιμότητας, θα ήθελα εδώ να αναφερθώ σε ορισμένες βασικές αιτίες του προβλήματος και ταυτόχρονα να καλέσω εκ μέρους της Κυβέρνησης όλα τα κόμματα, όλους τους συναδέλφους σε μία εθνική συστράτευση γιατί το πρόβλημα της λειψυδρίας εξελίσσεται σε ένα εθνικό πρόβλημα και πιστεύω ότι η αντιμετώπισή του απαιτεί τη συντονισμένη και από κοινού δράση όλων των δυνάμεων προκειμένου να δοθούν οι καλύτερες δυνατές λύσεις στο συντομότερο χρονικό διάστημα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για κάθε πτυχή αυτού του προβλήματος θα μπορούσε να μιλάει κανένας επί ώρες. Θα ήθελα όμως, επειδή ακόμα κι αυτό δυστυχώς αμφισβητήθηκε, να επισημάνω ότι φέτος είχαμε μία από τις χειρότερες υδρολογικά χρονιές, μία χρονιά εξαιρετικής ξηρασίας για την οποία θα αρκούσε να αναφέρω ένα ενδεικτικό νούμερο που έχουμε στο Υπουργείο. Ο συνάδελφός μου ο κ. Χατζημιχάλης θα σας δώσει φαντάζομαι αντίστοιχα στοιχεία για τον τομέα ευθύνης του. Θα ήθελα όμως να σας ενημερώσω ότι το τρίμηνο του Οκτωβρίου με το Δεκέμβριο του 2000 οι συνολικές εισροές στους τρεις ταμειυτήρες της ΕΥΔΑΠ έφτασαν μόλις τα είκοσι πέντε εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερό όταν το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους ήταν εκατόν σαράντα κυβικά εκατομμύρια μέτρα νερό.

Είχαμε, δηλαδή, μία μείωση που έφθασε το 80%.

Εκτιμούμε, λοιπόν, ότι έτσι όπως εξελίχθηκε η κατάσταση, οι συνολικές εισροές στους ταμειυτήρες της ΕΥΔΑΠ για τη φετινή υδρολογική χρονιά θα φθάσουν περίπου τα τετρακόσια εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού που είναι η χειρότερη τιμή της τελευταίας επταετίας και ίσως πάει και ακόμα χειρότερα.

Επίσης είχαμε μία σημαντική αύξηση των καταναλώσεων. Η κατανάλωση του νερού από το 1993 μέχρι το 2000 αυξήθηκε κατά 60%. Και προσπαθήσαμε μέσα από το επενδυτικό πρόγραμμα και τον εκσυγχρονισμό του δικτύου που έκανε η ΕΥΔΑΠ, να αντιμετωπίσουμε και το πρόβλημα των διαρροών του δικτύου, πετυχαίνοντας έτσι από 34% διαρροές στο δίκτυο το 1993 να έχουμε φθάσει στο 22% το 2000. Και υπολογίζουμε ότι μέσα στα επόμενα τέσσερα χρόνια θα έχουμε καταφέρει να φθάσουμε στον διεθνώς αποδεκτό μέσο όρο του 14% με 15%.

Τώρα, όσον αφορά το πρόβλημα, είπα προηγούμενα ότι έχουμε μία σαφή μεταβολή των κλιματολογικών συνθηκών στην περιοχή. Αυτό αναγνωρίζεται από όλους τους έγκυρους επιστημονικούς φορείς. Είναι κάτι το οποίο έχει ακουστεί και έχει ειπωθεί πολλές φορές. Είναι ένα ζήτημα το οποίο απασχολεί σε διεθνές επίπεδο όλα τα κράτη της περιοχής. Και νομίζω ότι θα πρέπει με ιδιαίτερη πρόνοια πλέον να αξιολογήσουμε και εμείς αυτό το πρόβλημα.

Είναι γεγονός πράγματι ότι τις προηγούμενες δεκαετίες το πρόβλημα της έλλειψης των υδάτινων πόρων δεν είχε ένταση και γι' αυτόν το λόγο δεν ανέβηκε ψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων καμιάς κυβέρνησης.

Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να επισημάνω, κύριοι συνάδελφοι, ότι οι πόροι τους οποίους διαθέτει το ελληνικό κράτος στα έργα είναι συγκεκριμένοι πόροι. Άκουσα επί είκοσι λεπτά τον πρώτο επερωτώντα συνάδελφο της Νέας Δημοκρατίας να αναλύει και να περιγράφει την κατάσταση όλων των περιοχών της χώρας και τα προβλήματα. Το ίδιο έπραξαν και οι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος. Δεν άκουσα καμία πρόταση. Και πιστεύω ότι τα κόμματα οφείλουν σε αυτήν την κρίσιμη για το ζήτημα περίοδο να ξεκαθαρίσουν την ιεράρχηση στη διάθεση των πόρων.

Δεν υπάρχουν απερίοριστοι πόροι, κύριοι συνάδελφοι. Τα έργα τα οποία ζητάτε να γίνουν σε όλη τη χώρα, είναι έργα τα οποία θα απαιτούσαν έναν προϋπολογισμό της Ελλάδας και για μία περίοδο ενός έτους. Δεν υπάρχουν αυτά τα χρήματα και απαρών γιατί δημιουργούμε και καλλιεργούμε, με μία ανέξοδη πολιτική, μία τέτοια εντύπωση στον ελληνικό λαό.

Το πρόβλημα θα πρέπει να αντιμετωπιστεί ως εξής κατά την εκτίμησή μας:

Πρώτα απ' όλα με τη συνείδηση της ίδιας της ελληνικής κοινωνίας ότι η χώρα θα αντιμετωπίζει πρόβλημα λειψυδρίας τα επόμενα χρόνια και άρα η διαχείριση των υδάτινων πόρων και σε συλλογικό επίπεδο και σε ατομικό επίπεδο πρέπει να γίνει με πολύ μεγάλη προσοχή. Δεν υπάρχουν πλέον τα περιθώρια για σπατάλες στη διαχείριση των υδάτινων πόρων και νομίζω ότι αυτό θα πρέπει να γίνει συνείδηση σε ολόκληρο τον ελληνικό λαό. Θα πρέπει να γίνει συνείδηση στους Έλληνες αγρότες, ταυτόχρονα, το γεγονός ότι πολλές φορές οι εκμεταλλεύσεις είναι εκμεταλλεύσεις αντιπαραγωγικές με τα σημερινά δεδομένα.

Θα πρέπει, όμως, ταυτόχρονα να γίνει συνείδηση και στο ίδιο το κράτος και στους ίδιους τους φορείς οι οποίοι έχουν την ευθύνη εκτέλεσης των έργων, ανεβάζοντας....

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Και στην Κυβέρνηση.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Ασφαλώς, κύριε συνάδελφε.

.....ανεβάζοντας την προτεραιότητα των σχετικών έργων στην ατζέντα τους.

Γνωρίζετε πολύ καλά, κύριοι συνάδελφοι, ότι ένα σημαντικό μέρος των έργων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας έχει περάσει πλέον στην ευθύνη των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Εάν δείτε, όμως, τους προγραμματισμούς οι οποίοι γίνονται από τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, θα διαπιστώσετε ότι μέχρι πριν λίγο καιρό τα έργα αυτά δεν είχαν αξιολογηθεί και ιεραρχηθεί με τη δέουσα προτεραιότητα είτε γιατί πιέσεις της τοπικής κοινωνίας επέβαλαν τη διάθεση πόρων σε άλλα έργα είτε διότι δεν υπήρξαν τόσο πιεστικά προβλήματα.

Σήμερα, όμως και οι τοπικοί προϋπολογισμοί, που είναι σημαντικοί, θα πρέπει να αναπροσαρμοστούν και να διοχετευθούν περισσότεροι πόροι για την πραγματοποίηση των αντίστοιχων έργων.

Το ίδιο αφορά και το επίπεδο της Κυβέρνησης. Όμως, στο επίπεδο της Κυβέρνησης θα μου επιτρέψετε να πω ότι υπάρχει και ένα άλλο πραγματικό πρόβλημα.

Όπως γνωρίζετε πολύ καλά τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού κατ' έτος φθάνουν περίπου τα έντεκα τρισεκατομμύρια δραχμές. Και από αυτά τα έντεκα τρισεκατομμύρια δραχμές περίπου τα εννέα τρισεκατομμύρια δραχμές είναι τελειώς ανελαστικές δαπάνες. Κάθε χρόνο δανειζόμαστε περίπου πέντε τρισεκατομμύρια δραχμές. Το ποσό αυτό που αναγκάζομαστε κάθε χρόνο να δανειζόμαστε μειώνεται και γι' αυτό έχουμε αυτήν την εξυγίανση των οικονομικών. Παρ' όλα αυτά όμως δεν υπάρχουν απερίοριστοι πόροι και κυρίως οι πόροι οι οποίοι υπάρχουν στον τομέα των έργων δεσμεύονται και συναρτώνται άμεσα με τις κοινωνικές χρηματοδοτήσεις. Δεν έχουμε, δηλαδή, την ευχέρεια ή την πολυτέλεια ενός διαφορετικού προγραμματισμού σε κεντρικό επίπεδο και αυτό θα πρέπει να το γνωρίζου-

με.

Οι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος ασφαλώς έχουν αντιμετωπίσει από τη δική τους ιδεολογική και πολιτική σκοπιά το πρόβλημα. Θέλουν η χώρα να φύγει εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό κατά την άποψή τους θα μπορούσε να δώσει λύση ή κατά την άποψή τους θα έπρεπε να εθνικοποιηθούν τα κέρδη των πλουσίων βιομηχανιών της χώρας και να λυθούν όλα τα προβλήματα. Αυτή είναι μια σεβαστή πολιτική προσέγγιση αλλά φοβάμαι ότι δεν έχει καμία σχέση με την ελληνική πραγματικότητα. Όμως όταν η χώρα θα αντλήσει από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης δέκα τρισεκατομμύρια δραχμές, αυτά από κάπου θα πρέπει να αναπληρωθούν με βάση τη συλλογιστική του Κομμουνιστικού Κόμματος, αλλά αυτό φαντάζομαι δεν είναι κάτι το οποίο τους απασχολεί.

Τώρα, έρχομαι στα συγκεκριμένα έργα τα οποία έχουμε εμείς να αντιμετωπίσουμε. Αναφέρθηκε ήδη στο μεγάλο έργο του Ευήνου, το οποίο θα δώσει μια ουσιαστική λύση και απάντηση στο πρόβλημα της λειψυδρίας για την περιοχή της Αττικής. Θα ήθελα όμως να αναφέρω ορισμένα πρόσθετα έργα τα οποία οι συνάδελφοι οι οποίοι μίλησαν δυστυχώς τα αγνόησαν, μάλλον σκόπιμα.

Είναι λοιπόν, το έργο της ύδρευσης της Θεσσαλονίκης που φροντίζουμε να δώσει την απάντηση στην περιοχή της συμπρωτεύουσας. Είναι ένα έργο το οποίο θα φθάσει τα τριάντα επτά δισεκατομμύρια δραχμές και το οποίο αναμένεται να ολοκληρωθεί στις αρχές του 2002. Με το έργο αυτό πιστεύω ότι θα δώσουμε μια ικανοποιητική απάντηση στο πρόβλημα της συμπρωτεύουσας, του πολεοδομικού συγκροτήματος της συμπρωτεύουσας, προκειμένου να μην υπάρξει πρόβλημα λειψυδρίας.

Για την τρέχουσα περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της λειψυδρίας θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έχουμε έρθει σε συνεννόηση με την ΕΥΑΘ, προκειμένου να λειτουργήσουν ορισμένες πρόσθετες γεωτρήσεις στην περιοχή, με όλα τα προβλήματα που υπάρχουν στο υδροφορέα και πιστεύουμε ότι με τη λειτουργία των γεωτρήσεων και με περιορισμό της σπατάλης από τους καταναλωτές, θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το φετινό καλοκαίρι.

Τώρα, θα ήθελα να αναφερθώ σε ορισμένα επίσης, μεγάλα έργα τα οποία γίνονται στην περιοχή της Θεσσαλίας και τα οποία φιλοδοξούν να δώσουν απάντηση στο πρόβλημα της λειψυδρίας στην περιοχή.

Θα ξεκινήσω, κύριοι συνάδελφοι, από το φράγμα του Σμόκοβου. Είναι ένα πολύ σημαντικό έργο το οποίο γίνεται στην περιοχή της Καρδίτσας. Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε από εθνικούς πόρους με εξαιρετική αν θέλετε εκτίμηση της αναγκαιότητάς του και την προτεραιότητα την οποία ήθελαν να δώσουν σ' αυτό το έργο. Χάρη σ' αυτό το έργο πιστεύουμε ότι θα δοθεί μια ικανοποιητική απάντηση στην άρδευση της περιοχής.

Θέλω να τονίσω ότι αυτό το έργο πλέον είναι σχεδόν έτοιμο. Έχουμε την ολοκλήρωση των έργων στην έξοδο της σήραγγας του Λεονταρίου και ένα κομμάτι δικτύων τα οποία πρόκειται να γίνουν για την άρδευση της περιοχής. Είναι μια εργολαβία την οποία δημοπρατούμε τώρα και το έργο πρόκειται να δώσει λύση. Ο ταμιευτήρας πρόκειται να κλείσει την άνοιξη του 2002. Το λέω αυτό γιατί θα μπορούσε ενδεχόμενα ο ταμιευτήρας να κλείσει και νωρίτερα, αλλά για τεχνικούς λόγους η έμφραξη των ταμιευτήρων πρέπει να γίνεται πάντοτε την περίοδο της χαμηλής εισροής υδάτων....

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Από το 1995 ήταν έτοιμο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Δεν είναι έτσι, κύριε συνάδελφε. Εγώ το επισκέφθηκα και πριν από λίγο καιρό. Είχαν γίνει πολλά πράγματα, όμως, η σήραγγα Λεονταρίου ολοκληρώθηκε πρόσφατα. Υπάρχουν τα έργα εξόδου για τα οποία δεν είχαμε τα χρήματα να τα ολοκληρώσουμε. Αυτό το έργο στοίχισε περίπου 11 δισεκατομμύρια δραχμές και η σήραγγα Λεονταρίου άλλα 7 δισεκατομμύρια δραχμές, δηλαδή σύνολο 18 δισεκατομμύρια δραχμές. Έχει ακόμα προβλεπόμενη πίστωση 7 δισεκατομμύρια δραχμές, την οποία εξασφαλίσαμε μετά από πολ-

λές προσπάθειες, προκειμένου να αρδευτεί η περιοχή.

Πιστεύουμε ότι με αυτόν τον τρόπο θα δώσουμε μία σημαντική λύση στο πρόβλημα του Νομού Καρδίτσας και ταυτόχρονα ότι θα μπορέσουμε να βρούμε τους πόρους προκειμένου να επεκταθούν τα δίκτυα στην επόμενη φάση για να αρδευτεί μία μεγαλύτερη περιοχή.

Όσον αφορά το έργο του Αχελώου, όπως γνωρίζετε είναι μία μεγάλη προγραμματική προτεραιότητα των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ. Όμως, όπως επίσης γνωρίζετε πολύ καλά, το έργο του Αχελώου χρηματοδοτείται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν έχει δεχθεί –και αυτό ισχύει ως γενική παρατήρηση- τη χρηματοδότηση τέτοιων έργων.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Ποιος φταίει γι' αυτό.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Κανένας, κύριε συνάδελφε, σας διαβεβαίω.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Το είπε η κυρία Παπαδημητρίου ...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Όχι, δεν έχει δίκιο η κ. Παπαδημητρίου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν δέχεται να κάνει τη χρηματοδότηση έργων τα οποία σχετίζονται με την επέκταση των αρδευόμενων εκτάσεων, δεν δέχεται, δηλαδή, τη χρηματοδότηση αυτών των έργων, στα πλαίσια της αγροτικής της πολιτικής. Επομένως, νομίζω ότι θα πρέπει να είναι σαφές ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν θα μπορούσε να γίνει παρά μόνο από εθνικούς πόρους.

Τι έχει γίνει με το έργο του Αχελώου; Το έργο του Αχελώου περιλαμβάνει κατ' αρχάς το φράγμα της Συκιάς. Το έργο δημοπρατήθηκε τον Αύγουστο του 1996 με 35,5 δισεκατομμύρια δραχμές προϋπολογισμό. Υπήρξε μία σημαντική πρόοδος των εργασιών, έχουν απορροφηθεί περίπου δεκατέσσερα δισεκατομμύρια δραχμές, έχουν διατεθεί για απαλλοτριώσεις 3,5 δισεκατομμύρια δραχμές και γνωρίζετε πολύ καλά, ότι εν συνεχεία υπήρξε το πρόβλημα με το Συμβούλιο της Επικρατείας, με την απόφασή του, η οποία ακύρωσε τη μελέτη περιβαλλοντικών όρων. Αυτήν τη στιγμή έχουμε τη σύνταξη της νέας μελέτης περιβαλλοντικών όρων, την αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με την ένταξη της περιοχής στο σύστημα NATURA και πιστεύουμε ότι νωρίτερα από το τέλος της χρονιάς θα έχουμε τη νέα μελέτη περιβαλλοντικών όρων, θα έχουμε απαντήσει στις ενστάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και θα είμαστε σε θέση να επαναδημοπρατήσουμε το έργο.

Ταυτόχρονα, υπάρχει η σήραγγα εκτροπής του Αχελώου προς τη Θεσσαλία και το Πευκόφυτο, η οποία θα έχει μήκος επτάμισι χιλιομέτρων περίπου. Το έργο ξεκίνησε το Μάρτιο του 1997, ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 41 δισεκατομμύρια δραχμές, οι μέχρι σήμερα εκταμιεύσεις έφθασαν τα 11 δισεκατομμύρια δραχμές, όμως και αυτό το έργο με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας επηρεάζεται και η προσπάθεια την οποία καταβάλλουμε αυτήν τη στιγμή με την ανάδοχο κοινοπραξία είναι να εξασφαλίσουμε τη συνέχιση της εργολαβίας στα πλαίσια της νέας μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, να μην προχωρήσουμε στη διάλυση της εργολαβίας, κάτι το οποίο θα ήταν δυσάρεστο για την περιοχή, για τους εργαζόμενους. Πιστεύουμε ότι από τις διαπραγματεύσεις θα μπορέσει να βρεθεί η αναγκαία λύση για να μη διαλυθεί η εργολαβία.

Ταυτόχρονα υπάρχουν και άλλα μικρότερα έργα τα οποία έχουν γίνει είτε για τις οδούς προσπέλασης είτε για τους δρόμους, οι οποίοι σχετίζονται με τα έργα, για τα οποία έργα έχουν διατεθεί περίπου τρία δισεκατομμύρια δραχμές. Αντιλαμβάνεται κανένας, λοιπόν, ότι και στον τομέα του Αχελώου με τις όποιες δεσμεύσεις και τους περιορισμένους πόρους έγινε μία σημαντική προσπάθεια προκειμένου να προχωρήσει το έργο.

Πιστεύω ότι με την αντιμετώπιση του προβλήματος στο Συμβούλιο της Επικρατείας και τη δέσμευση της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ για την εξεύρεση των πόρων που είναι απαραίτητοι για την ολοκλήρωση του έργου θα μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε και αυτό το έργο και να δώσουμε μία απάντηση στο πρόβλημα καυτό πρόβλημα της Θεσσαλίας, το οποίο απασχολεί δικαιολογημένα τους αγρότες της περιοχής, που αποτελούν ένα σημαντικό τμήμα του παραγωγικού δυναμικού της χώρας.

Επίσης στο Νομό Μαγνησίας γνωρίζετε πολύ καλά ότι έχουν σε εξέλιξη το έργο της Κάρλας. Είναι ένα επίσης μεγάλο έργο το οποίο εκτελούμε αυτήν τη στιγμή στην περιοχή. Έχει ένα συνολικό προϋπολογισμό 60 δισεκατομμυρίων δραχμών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ )

Το έργο, έχει μια διπλή διάσταση: Έχει ένα καθαρά περιβαλλοντικό χαρακτήρα και έχει και ένα χαρακτήρα ο οποίος συνδέεται με την άρδευση εκτάσεων. Ως εκ τούτου η χρηματοδότηση του έργου είναι διττή. Είναι και από την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το ελληνικό δημόσιο.

Γνωρίζετε πολύ καλά, ότι το έργο αντιμετώπισε ορισμένα προβλήματα, που είχαν σχέση και με τις απαλλοτριώσεις και με την αρχαιολογία. Τα προβλήματα αυτά τα αντιμετωπίσαμε επιτυχώς. Το έργο προχωρά πλέον με κανονικούς ρυθμούς και υπολογίζουμε ότι στο τέλος του 2002 η πρώτη φάση του έργου θα είναι έτοιμη να παραδοθεί, κάτι το οποίο επίσης θα δώσει σημαντική απάντηση στα προβλήματα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε, με μια μικρή ανοχή από μέρους σας.

Κύριοι συνάδελφοι, θα μου επιτρέψετε τώρα, επειδή αναφέρθηκαν ορισμένα άλλα προβλήματα, να πω ότι το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει σχεδιάσει ορισμένα έργα. Πέρα από αυτά έχουμε ορισμένα πρόσθετα έργα, τα οποία είναι έργα υδρευτικά κυρίως και προχωρούν είτε σε επίπεδο ωρίμανσης είτε σε επίπεδο απαλλοτριώσεων. Είναι η ύδρευση της Ρόδου από το φράγμα Γαδουρά. Είναι η ύδρευση του Ηρακλείου από το φράγμα του Αποσελέμη. Είναι η ύδρευση της Πάτρας, από τους ποταμούς Πύρρο και Παραπύρρο στους οποίους αναφέρθηκε ο κ. Κοσιώνης και είναι και η ύδρευση της Νήσου Κέρκυρας. Υπάρχουν και μια σειρά από μικρότερα έργα.

Θα ήθελα επίσης να πω, ότι στο Νομό των Κυκλάδων θα μπορούσαν να έχουν γίνει πράγματι ορισμένα έργα και από τους τοπικούς φορείς. Υπάρχουν νησιά τα οποία έχουν κάνει μονάδες αφαλάτωσης. Άλλα νησιά δεν έδωσαν τη δέουσα βαρύτητα και δεν το έκαναν. Η έλλειψη δεξαμενών, για παράδειγμα, με τις πλαστικές δεξαμενές οι οποίες θα μπορούσαν να εγκατασταθούν, θα μπορούσε να είχε αντιμετωπισθεί με μικρό κόστος. Δεν χρειαζόταν, δηλαδή, κάποια κρατική χρηματοδότηση. Δεν ήταν κάποιο μεγάλο έργο για το οποίο θα μπορούσε να ζητήσει κάποιος κρατική χρηματοδότηση.

Δυστυχώς εδώ πρέπει να κάνουμε την επισημάνση ότι σε όλο το κύκλωμα που λέγεται «διαχείριση των υδάτινων πόρων» υπάρχει μια έλλειψη της λογικής της ανταποδοτικότητας. Ιδιαίτερα για το Νομό των Κυκλάδων θα ήθελα να ενημερώσω σχετικά και τον κύριο συνάδελφο ότι η ΕΥΔΑΠ ήδη προχωρεί στην ολοκλήρωση του αγωγού προς το Λαύριο, έτσι ώστε η τροφοδοσία των πλοίων να γίνεται από το Λαύριο, κάτι το οποίο θα μειώσει το κόστος μεταφοράς.

Το Υπουργείο Αιγαίου χρηματοδοτεί αυτό το πρόγραμμα περίπου με ένα δισεκατομμύριο για τη μεταφορά του νερού στα νησιά των Κυκλάδων. Έχουμε σε εξέλιξη μια πρόσθετη χρηματοδότηση έξι δισεκατομμυρίων (6.000.000.000) δραχμών από το ΕΠΤΑ του Υπουργείου Εσωτερικών για την εκτέλεση των έργων για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας. Ένα σημαντικό κομμάτι θα πάει και στις Κυκλάδες. Έχουμε σε εξέλιξη μια συζήτηση για την ενίσχυση της περιοχής των Κυκλάδων, προκειμένου να γίνουν ορισμένα πρόσθετα έργα, τα οποία σχετίζονται, είτε με την προμήθεια δεξαμενών είτε με την προμήθεια οχημάτων είτε με την προμήθεια μονάδων αφαλάτωσης.

Πιστεύω όμως -αυτό ήθελα να πω και έκανα την παρέμβαση- ότι θα πρέπει ταυτόχρονα να υπάρχει και μια λογική ανταποδοτικότητας και αυτό γιατί βλέπουμε ότι η κατά κεφαλή κατανάλωση στα νησιά των Κυκλάδων έχει αυξηθεί σημαντικά, αντίθετα από τα διεθνή στάνταρ και αυτό είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να προβληματίσει. Γι' αυτόν το λόγο θα πρέπει ταυτόχρονα και οι πολίτες οι οποίοι πληρώνουν για το νερό αυτό να βλέπουν ότι τα χρήματά τους διοχετεύονται σε αντίστοιχα έργα υποδομής, προκειμένου να βελτιωθεί η κατάσταση.

Στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε, θα δώσω ορισμένες πρόσθετες πληροφορίες, μιας και είναι πολλά τα θέματα τα οποία έχουν τεθεί. Βεβαίως ο συνάδελφός μου, ο κ. Χατζημιχάλης, θα δώσει μια ολοκληρωμένη απάντηση για την πολιτική μας στον αγροτικό τομέα.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης):** Το λόγο έχει ο κ. Χατζημιχάλης, Υφυπουργός Γεωργίας.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κατ' αρχάς θα ήθελα να κάνω μια εισαγωγική παρατήρηση, που έχει σχέση με την αναφορά του αγαπητού συναδέλφου κ. Κατσαρού στην απουσία των Υπουργών. Θεωρήθηκε ότι αυτή η απουσία, που δεν είναι απουσία αδιαφορίας, αλλά άλλων υποχρεώσεων, υποβαθμίζει τη διαδικασία. Θεωρώ ότι υποβάθμιση της διαδικασίας είναι -επιτρέψτε μου να το πω- η παρουσία οκτώ από τους ογδόντα οκτώ Βουλευτές που υπέγραψαν από τη Νέα Δημοκρατία την επερώτηση αυτή.

Μπαίνοντας στο θέμα, θα ήθελα να πω ότι εάν δεν συνεννοηθούμε για τα πραγματικά δεδομένα του προβλήματος, τότε δεν θα μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε. Αυτό είναι μια πρώτη σημαντική παρατήρηση, όμως πρέπει να είναι και μια παραδοχή.

Υπάρχουν προβλήματα; Υπάρχουν. Μπορούν να αντιμετωπιστούν; Φυσικά και μπορούν. Κατ' αρχάς, υπάρχει ένα βασικό ερώτημα. Θα αντιμετωπίσει η χώρα μας σήμερα ή προοπτικά έντονο πρόβλημα λειψυδρίας; Δεν αντιμετωπίζει σημαντικό πρόβλημα ελλείμματος υδατικών πόρων, αλλά έχει πρόβλημα διαχείρισης και αναγκαίων έργων υποδομής. Το θέμα της διαχείρισης, έχει σχέση όχι μόνο με τους φορείς, αλλά και με τη συνείδηση των καταναλωτών. Το θέμα των έργων υποδομής έχει σχέση με την αναπτυξιακή πορεία της χώρας και δεν μπορεί να παραγνωρίζεται. Όσο η χώρα μας αναπτύσσεται, τόσο αυξάνονται οι ανάγκες. Όσο αυξάνονται οι ανάγκες, τόσο περισσότερα έργα θέλουμε. Όσα περισσότερα έργα θέλουμε, τόσο περισσότερα χρήματα χρειαζόμαστε.

Αυτό είναι ένας φαύλος κύκλος. Όμως, δεν μπορεί να παραγνωρίσει κανείς ότι οφείλεται στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας. Αν πάρουμε για παράδειγμα ένα Κυκλαδονήσι που μέχρι την προηγούμενη δεκαετία δεν είχε καμία τουριστική ανάπτυξη και καμία οικιστική επέκταση, οπότε μπορούσε να καλυφθεί με βάση τους υδατικούς πόρους που διέθετε και τις σπάνιες βροχοπτώσεις, σήμερα με την οικιστική έκρηξη, με την τουριστική ανάπτυξη και με τον υπερπληθυσμό σε συγκεκριμένες κρίσιμες τουριστικές περιόδους, τότε θα διαπιστώσουμε ότι φυσικά δεν επαρκούν οι υδατικοί πόροι, ότι χρειάζονται νέα έργα υποδομής.

Όσο θα εξελίσσεται αυτή η αλυσίδα τόσο περισσότεροι πόροι θα χρειάζονται και τόσο μεγαλύτερα έργα υποδομής, αλλά και τόσο περισσότερο θα λιγοστεύουν οι υδατικοί πόροι.

Κάποια στοιχεία που μπορούν να μας δώσουν κάποια εικόνα, είναι ότι η ετήσια κατακρήμνιση, βροχές και χιόνια είναι εκατόν δεκαεπτά δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα. Από αυτά η επιφανειακή απορροή είναι πενήντα δισεκατομμύρια κυβικά. Το υπόγειο δυναμικό της χώρας είναι δεκατρία δισεκατομμύρια κυβικά. Οι ανάγκες της άρδευσης είναι επτάμισι δισεκατομμύρια κυβικά, της ύδρευσης επτακόσια εκατομμύρια κυβικά και η κατανάλωση της βιομηχανίας εκατόν πενήντα εκατομμύρια κυβικά. Αυτά τα στοιχεία δείχνουν ότι μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας με σωστή διαχείριση και με επέκταση των αναγκαίων υποδομών.

Όμως, υπάρχουν και οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες. Δεν πρέπει να κάνουμε άλματα στο κενό θέγοντας ότι είναι εφύρημα η μείωση των βροχοπτώσεων.

Κύριοι συνάδελφοι του Κ.Κ.Ε., θα σας καταθέσω ένα συγκεκριμένο πίνακα για την πορεία των βροχοπτώσεων.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Τα έχουμε.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Τότε αξιολογήστε τα και διαβάστε τα σωστά.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Εσείς να τα γράφετε σωστά.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Αν δεν



τα γράφουμε σωστά, τότε θα σας αναφέρω ...

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Ο χρόνος έχει δώδεκα μήνες.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Ναι, αλλά το υδρολογικό έτος κατά το οποίο συγκεντρώνουμε υδατικούς πόρους είναι το συγκεκριμένο οκτάμηνο. Αυτό δεν είναι μια αυθαίρετη επιλογή, αλλά είναι μια βαθύτατα επιστημονική επιλογή με συγκεκριμένα στοιχεία και στατιστικά δεδομένα, τα οποία εφαρμόζονται από αρχαιολόγους χρόνων. Δεν ανακαλύψαμε εμείς σήμερα τον τροχό. Οι βροχοπτώσεις αυτές, αναφέρονται στην περίοδο των βροχοπτώσεων. Αν έχουμε μείωση των βροχοπτώσεων το φθινόπωρο και το χειμώνα και προσθέσουμε σ' αυτά τα στοιχεία τον Αύγουστο και τον Ιούλιο που δεν έχουμε βροχοπτώσεις, η εικόνα θα είναι ακόμα πιο επιβλαβής. Μη μας λέτε, λοιπόν, ότι αποκρύπτουμε στοιχεία ή ότι δεν τα δίνουμε.

Τα στοιχεία που έχουμε με βάση τις παρατηρήσεις που κάνουμε, δείχνουν ότι σε όλες τις περιφέρειες με εξαίρεση τη Μαγνησία και τη συγκεκριμένη περιφέρεια της Πελοποννήσου, έχουμε μεταβολή των βροχοπτώσεων που αγγίζει το όριο του 35% στις Κυκλάδες, σε σύγκριση με τις προηγούμενες περιόδους.

Καταθέτω αυτό τον πίνακα στα Πρακτικά, γιατί η μείωση των βροχοπτώσεων δεν είναι άλλοθι, αλλά είναι ένα συγκεκριμένο στοιχείο.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Φώτης Χατζημιχάλης καταθέτει για τα Πρακτικά τον προαναφερθέντα πίνακα ο οποίος βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Υπάρχουν μέσα να τα οποία μετράμε; Σηριζόμαστε σε δεδομένα στοιχεία ή σε αυθαίρετες επιλογές;

Το Υπουργείο Γεωργίας έχει δίκτυο σταθμών επιφανειακής και υπόγειας υδρολογίας και μετεωρολογίας. Επίσης έχει δίκτυο ποιοτικής παρακολούθησης επιφανειακών υδάτων. Ποιοι είναι αυτοί οι σταθμοί; Κατ' αρχήν διακόσιοι δεκαέξι μετεωρολογικοί σταθμοί με όργανα μέτρησης της βροχής, της θερμοκρασίας, της εξάτμισης, του ανέμου και της ηλιοφάνειας. Επίσης ογδόντα υδροηλεκτρικοί σταθμοί υπάρχουν στα υδατορεύματα της χώρας εγκατεστημένοι. Επιπλέον εκατόν τέσσερις σε θέσεις συγκεκριμένης μέτρησης, επιλεγμένες θέσεις. Ειδικά για μια περιοχή που αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα η περιοχή της Θεσσαλίας, υπάρχουν διακόσιες σαράντα γεωτρήσεις και πιεζόμετρα που μετράνε ανά μήνα τη στάθμη των υδάτων. Αντίστοιχα υπάρχει δίκτυο ποιοτικής παρακολούθησης των υδατικών πόρων. Σε ενενήντα θέσεις σε ποταμούς όπου έχουμε μηνιαίες δειγματοληψίες σε τριάντα θέσεις σε λίμνες όπου έχουμε μηνιαίες δειγματοληψίες, σε εκατό θέσεις σε αρδευτικά δείγματα όπου έχουμε δειγματοληψίες την αρδευτική περίοδο και σε διακόσιες πενήντα γεωτρήσεις που επίσης έχουν δειγματοληψίες κατά την αρδευτική περίοδο. Μ' αυτόν τον τρόπο μπορούμε να εκτιμήσουμε κάθε φορά, κάθε χρόνο τις δυνατότητες που έχουμε για να καλύψουμε τις ανάγκες άρδευσης ή ύδρευσης όπως επίσης τα αποθέματα που έχουμε ή δεν έχουμε.

Όπως ξέρετε όλοι έχουμε στη χώρα μας, δεκατρία εκατομμύρια διακόσιες χιλιάδες στρέμματα που είναι αρδευόμενες εκτάσεις. Πρέπει να επισημάνουμε ότι από το '74 -και έχει σχέση με την αναπτυξιακή πορεία της χώρας μας- έως σήμερα αυξήθηκαν κατά πενήντα εκατομμύρια οι αρδευόμενες εκτάσεις στη χώρα μας. Από τα δεκατρία αυτά εκατομμύρια στρέμματα μόνο τα πέντε καλύπτονται από συλλογικά έργα. Τα υπόλοιπα είναι αυτό το 40% των αρδευόμενων εκτάσεων. Τα υπόλοιπα 60% καλύπτονται από ιδιωτικά έργα. Τι σημαίνει αυτό; Αυτό σημαίνει ότι επειδή τα συλλογικά, τα δημόσια έργα, δηλαδή, κυρίως αξιοποιούν επιφανειακά νερά, υπάρχουν τετρακόσιοι δεκατέσσερις φορείς οι γνωστοί ΤΟΕΒ και τα ιδιωτικά κυρίως αναφέρονται και εξαντλούν τα υπόγεια αποθέματα φαίνεται ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Ποιο είναι αυτό; Το πρόβλημα όχι της αξιοποίησης των επιφανειακών υδατικών πόρων αλλά της υπεράντλησης των υπογείων. Αυτή η υπεράντληση δημιουργεί αρκετά προβλήματα σε κάποιες περιοχές και αν δεν προσέξουμε θα έχουμε ακόμη περισσότερα, όπως είναι ένα

από τα βασικότερα η εξάντληση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα και τα φαινόμενα της υφαλμύρωσης. Τα οποία εμφανίζονται σε διάφορες περιοχές και δεν αναφέρονται μόνο στις αρδευτικές ανάγκες αλλά και σε άλλες ανάγκες. Για παράδειγμα στο Αργολικό Πεδίο που υπάρχει πρόβλημα υφαλμύρωσης το πρόβλημα δημιουργείται λόγω της υπεράντλησης για αγροτική χρήση. Στην πεδιάδα της Κομοτηνής και της Ξάνθης εμφανίζεται το πρόβλημα για λόγους συγκεκριμένους της μορφολογίας του εδάφους, για λόγους γεωλογικούς κυρίως. Όσες βροχοπτώσεις και αν έχουμε δεν εμπλουτίζεται εύκολα και ανάλογα ο υπόγειος υδροφόρος ορίζοντας. Σε άλλες περιοχές στον κάμπο του Μαραθώνα έχουμε προβλήματα λόγω υπεράντλησης για οικιστική χρήση αλλά και για αγροτική εκμετάλλευση. Στη βόρεια Ρόδο έχουμε τέτοια προβλήματα λόγω της υπεράντλησης υδάτων που αξιοποιούνται για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής, τις μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες. Άρα το πρόβλημα είναι σύνθετο και άρα η σωστή διαχείριση αφορά όλους και όχι μόνο Υπουργεία, νόμους, εγκυκλίους ή κεντρικές αποφάσεις. Είπα και στην αρχή ότι το πρόβλημα της περιφρούρησης ή της σωστής διαχείρισης των υδατικών πόρων είναι πρόβλημα όχι μόνο του φορέα διαχείρισης για τον οποίο θα αναφερθώ στη συνέχεια αλλά και πρόβλημα συνείδησης των ίδιων των καταναλωτών.

Μπορούμε να εξοικονομήσουμε νερό στον τομέα της άρδευσης; Αν δούμε τα στοιχεία που έχουμε, τότε μπορούμε σίγουρα με συγκεκριμένους τρόπους να εξοικονομήσουμε νερό. Το 40% των αρδευόμενων εκτάσεων αρδεύεται με τη βαρύτητα, το 50% αρδεύεται με τεχνητή βροχή και μόνο το 10% με το γνωστό σύστημα της στάγδην άρδευσης. Αυτό δίνει κάποια περιθώρια.

Υπάρχει ένα πρόβλημα, το πρόβλημα της υπεράντλησης λόγω των γεωτρήσεων. Στη χώρα μας έχουμε εκατόν ενενήντα οκτώ χιλιάδες εκατόν σαράντα γεωτρήσεις συλλογικές και ιδιωτικές. Είναι ένα πρόβλημα το οποίο το εντοπίζουμε και πρέπει να το αντιμετωπίσουμε. Θα αναφερθώ στον τρόπο που το αντιμετωπίζουμε.

Άκουσα προηγουμένως στην τοποθέτηση του Εισηγητή της Νέας Δημοκρατίας να αναφέρεται στα συγκλονιστικά έργα που σχεδιάστηκαν και ολοκληρώθηκαν ή προωθήθηκαν την περίοδο 1990-1993 για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας και με έκπληξη αναζήτησα στοιχεία που θα τεκμηριώναν κάτι τέτοιο. Δεν βρήκα. Βρήκα αντίθετα άλλα στοιχεία, που μπορώ να αναφέρω εντελώς ενδεικτικά.

Η συγκράτηση και η αξιοποίηση των υδατινών πόρων που δεν χάνονται, δεν φεύγουν στη θάλασσα, γίνονται μέσα από συγκεκριμένες παρεμβάσεις και στις δασικές εκτάσεις και στους χείμαρρους και στις λεκάνες απορροής.

Για έργα χείμαρρων το 1991 δαπανήθηκαν επτακόσια ενενήντα έξι εκατομμύρια δραχμές. Το 1999-2000 δαπανήθηκαν δύο δισεκατομμύρια πεντακόσια ενενήντα εννέα εκατομμύρια δραχμές. Για έργα που είναι αντιπλημμυρικής σημασίας και διευθέτησης των χείμαρρων, φράγματα παραδείγματος χάρη στους χείμαρρους το 1991 έγιναν είκοσι επτά χιλιάδες κυβικά μέτρα τέτοιων φραγμάτων. Το 1999 έγιναν σαράντα εννιά χιλιάδες.

Εάν προχωρήσω σε όλα αυτά τα έργα, θα δούμε μία αλματώδη αύξηση μέσα σ' αυτήν τη δεκαετία. Αυτό έχει μία ιδιαίτερη σημασία, για να αποδεικνύει κάθε φορά τον τρόπο με τον οποίον αντιμετωπίζει κανείς το πρόβλημα αλλά και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να απευθύνεται στο Κοινοβούλιο, καταθέτοντας τεκμηριωμένες απόψεις και συγκεκριμένα στοιχεία.

Δεν συνεχίζω γιατί δυστυχώς ο χρόνος είναι πολύ περιορισμένος για όσα θέλω να πω. Όμως όλα αυτά τα στοιχεία οφείλω κάθε φορά να τα τεκμηριώνω.

Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει αντιμετωπίσει το πρόβλημα με ιδιαίτερη σοβαρότητα και μάλιστα προσπαθώντας να προλάβει. Κατηγορηθήκαμε με διάφορα επίθετα, τα οποία δεν θέλω να επαναλάβω, γιατί χαρακτηρίζουν αυτούς που τα ανέφεραν. Μου αρέσει όμως να μιλάω με στοιχεία.

Είπα ότι παρακολουθούμε την εξέλιξη των βροχοπτώσεων. Οι πίνακες με τους οποίους παρακολουθούμε αυτήν την εξέλιξη και όλα τα αποθέματα που έχουμε θα είναι στη διάθεσή σας.

Αναφέρω για τη Μαγνησία, κύριε Νάκο, για την οποία είχατε

αμφισβητήσει ότι έχει το υψηλότερο ποσοστό βροχόπτωσης. Θα σας το παραδώσω, λοιπόν, στη συνέχεια, για να το αξιοποιήσετε.

Είναι αλήθεια ότι το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων μας έχει απασχολήσει εδώ και πάρα πολύ καιρό. Το αμφισβητήσατε. Ο κ. Στριφτάρης προσπάθησε να αναγνώσει ορισμένα αποσπάσματα από το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής.

Το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής είναι ένας θεσμός που έστησε το Υπουργείο Γεωργίας, είναι αποκεντρωμένο στις νομαρχίες της περιφέρειας, συζητά θέματα της αγροτικής πολιτικής, δίνει κατευθύνσεις, τις οποίες αξιοποιούμε.

Εγκαίρως, πριν από δύο χρόνια, το Υπουργείο Γεωργίας έθεσε ως πρώτο στόχο τη συζήτηση για την αντιμετώπιση του φαινομένου της λειψυδρίας. Έθεσε ως θέμα ημερήσιας διάταξης στο Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής το θέμα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων.

Θα καταθέσω τα συμπεράσματα, είναι παλιά, αλλά είναι τα συμπεράσματα με βάση τα οποία σήμερα κάνουμε συγκεκριμένη πολιτική στον τομέα της έλλειψης των υδάτινων πόρων και της αντιμετώπισης της λειψυδρίας και για τη φετινή χρονιά που είναι ιδιαίτερα κρίσιμη.

Πέρα απ' αυτό, όπως ξέρετε, για την αντιμετώπιση του προβλήματος της λειψυδρίας, αλλά και των κινδύνων ερημοποίησης που μπορεί να προκαλέσει αυτή, το Υπουργείο Γεωργίας εδώ και τρία χρόνια τουλάχιστον έχει αναπτύξει έναν ουσιαστικό διάλογο. Έχει δημιουργήσει εθνική επιτροπή για την αντιμετώπιση της ερημοποίησης. Έχει καταλήξει σε εθνικό σχέδιο δράσης, το οποίο είναι συγκεκριμένο, ολοκληρωμένη πρόταση –την οποία επίσης θα καταθέσω στα Πρακτικά- και δείχνει ...

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Μη μας υποτιμάτε!

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Δεν υποτιμάμε κανέναν, κύριε συνάδελφε! Μιλώ με συγκεκριμένα στοιχεία. Πάρτε τα στοιχεία και αξιοποιήστε τα, μην κάνετε γενικές εδώ αναφορές, ούτε επισημάνσεις διαπιστωτικές. Καταλήξετε σε συγκεκριμένες προτάσεις, αλλά οι προτάσεις να βασίζονται σε στοιχεία, όχι σε θεωρητικές ανακολουθίες και ιδεολογικές συγχύσεις!

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Φώτης Χατζημιχάλης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων της λειψυδρίας έχει μία διαχρονική απάντηση από την Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ με συγκεκριμένο και μελετημένο πρόγραμμα και με διάθεση συγκεκριμένων κονδυλίων. Αναφέρομαι σε στοιχεία και αν μπορείτε να τα αμφισβητήσετε, αμφισβητείστε τα.

Διατέθηκαν την τελευταία εξαετία –γιατί μιλάμε και για πρόγραμμα μακροπρόθεσμο και για πρόωρη ή όχι αντιμετώπιση του προβλήματος ή για υπεύθυνη ή όχι στάση- για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειψυδρίας και για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων από το Υπουργείο Γεωργίας μόνο, εκατόν επτά δισεκατομμύρια διακόσια τριάντα οκτώ εκατομμύρια δραχμές. Στα πλαίσια αυτά το Υπουργείο Γεωργίας –μιλάω μόνο για αυτό- κατασκεύασε εννέα φράγματα με συνολικό ωφέλιμο όγκο τριάντα δύο εκατομμύρια κυβικά μέτρα και είκοσι δύο λιμνοδεξαμενές συνολικού ωφέλιμου όγκου έξι εκατομμύρια οχτακόσιες χιλιάδες κυβικά μέτρα. Σε αυτές τις λιμνοδεξαμενές και στα φράγματα σήμερα, σε μία δύσκολη περίοδο, έχουμε συνκεντρώσει είκοσι πέντε εκατομμύρια κυβικά μέτρα τα οποία θα αξιοποιήσουμε για τις αρδευτικές ανάγκες.

Παράλληλα, κατασκευάζονται ανάλογα έργα. Δεκατρία φράγματα και έντεκα λιμνοδεξαμενές βρίσκονται στο στάδιο της κατασκευής, που θα δώσουν συνολικό ωφέλιμο όγκο τα φράγματα τριάντα επτά εκατομμύρια κυβικά μέτρα και οι λιμνοδεξαμενές είκοσι δύο εκατομμύρια κυβικά μέτρα.

Αντίστοιχα εντάσσονται στα πλαίσια του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης μία σειρά νέων έργων που ουσιαστικά μετά την ολοκλήρωσή τους πιστεύουμε ότι θα έχουν αντιμετώπιση ολοκληρωτικά το πρόβλημα.

Επίσης, γίνονται δέκα τρεις υδροβιολογικές μελέτες σε διά-

φορες κρίσιμες περιοχές.

Με βάση όλη αυτήν την προσπάθεια που έχει γίνει, την καταγραφή που έχει γίνει, τη γνώση που έχουμε αποκομίσει από την εξέταση κάθε περιοχής, έχουμε διαπιστώσει ότι χρειάζονται για τη φετινή κρίσιμη περίοδο παρεμβάσεις για το Υπουργείο Γεωργίας που θα διευκολύνουν την άρδευση συγκεκριμένων εκτάσεων σε είκοσι εννέα νομούς και σε εκατόν είκοσι πέντε συγκεκριμένες περιοχές.

Αυτό το πρόγραμμα για την αντιμετώπιση των φετινών αναγκών, έχει ήδη ολοκληρωθεί. Έχουν εκταμειωθεί οι πόροι και έχουν διατεθεί στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και στους κατά τόπους οργανισμούς εγγείων βελτιώσεων για να αντιμετωπίσουν με συγκεκριμένο τρόπο, με μικρά φράγματα, με λιμνοδεξαμενές και ταμειευτήρες, με βελτίωση των αρδευτικών δικτύων και με αξιοποίηση των ήδη υπάρχοντων γεωτρήσεων, να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της φετινής λειψυδρίας.

Οι βροχοπτώσεις του Απριλίου βοήθησαν σημαντικά τους Έλληνες παραγωγούς και μάλιστα τους βοήθησαν να σώσουν καλλιέργειες οι οποίες θεωρούνται ξηρικές και οι οποίες δεν ποτίζονται και γι' αυτό δεν γίνονται έργα υποδομής για να ποτίζονται.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Έχετε δει περιοχές με στάρια να ποτίζονται;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Έχω δει πολλές περιοχές με στάρια να ποτίζονται. Το ότι ποτίζονται, το ότι αναγκάζονται οι αγρότες να ποτίσουν σημαίνει ότι άλλαξαν οι καιρικές συνθήκες. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Το ότι φθάνουμε σήμερα να ποτίζουμε τα στάρια που επιδοτούνται επειδή είναι καλλιέργειες οι οποίες δεν ποτίζονται, αλλά στήριζονται στις καιρικές συνθήκες, δείχνει ότι έχουν αλλάξει οι καιρικές συνθήκες, κύριοι συνάδελφοι, αλλά εσείς και αυτό το αμφισβητήσατε.

Επειδή έχουμε δει, λοιπόν, αυτήν την κατάσταση, γι' αυτό και διαθέσαμε άμεσα και με ολοκληρωμένο πρόγραμμα πέντε δισεκατομμύρια για να προχωρήσουμε σε έργα που θα καλύψουν τις ανάγκες των παραγωγών για την φετινή περίοδο. Πιθανόν να χρειασθούν και άλλα και αυτά θα διατεθούν. Πιθανόν να υπάρχουν κάποιες περιοχές ελάχιστες είμαι σίγουρος οι οποίες δεν θα καλυφθούν λόγω των ιδιαίτεροτήτων των καιρικών συνθηκών. Και αυτό το πρόβλημα θα το αντιμετωπίσουμε, γιατί η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει αποδείξει ότι πάντοτε στάθηκε στο πλευρό των παραγωγών στις δύσκολες ώρες όποτε και αν υπήρξαν αυτές.

Σας ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης):** Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας κ. Νάκος έχει το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι οι κύριοι Υφυπουργοί έχουν κάνει μια παρεξήγηση. Εδώ η συζήτηση της επερωτήρησης είναι έλεγχος της Κυβέρνησης. Κατηγορήθηκε, κύριοι Υπουργοί, για την ολιγωρία που έχει δείξει η Κυβέρνηση. Ούτε σεμινάριο είναι να μας δώσετε τα υδρολογικά δεδομένα ούτε προς τους υπαλλήλους του Υπουργείου Γεωργίας κάνετε ενημέρωση. Εδώ πρέπει να απαντήσετε και δεν απαντήσατε και οι δύο σε συγκεκριμένα ερωτήματα για ολιγωρία, παραλείψεις και ανικανότητα, πράγματα για τα οποία κατηγορήσατε από τα δύο κόμματα.

Εάν θέλετε όμως να πούμε και μερικά ιστορικά στοιχεία, θα σας πω ότι από φοιτητής που δούλεψα σε γραφεία υδραυλικών έργων επί οκταετία ξέρετε με ποια έργα ασχολήθηκα από το 1970 μέχρι το 1978; Με τον Εύηνο, με τις γεωτρήσεις του Αξιού για την ύδρευση της Θεσσαλονίκης, για τον Ανάβαλο και το Κυβέρι και το Αργολικό Πεδίο το οποίο μάλιστα το βρήκα σε δεύτερη φάση, γιατί η μελέτη είχε αρχίσει επί επταετίας για να δούμε ότι πέρασαν από τότε είκοσι πέντε ή είκοσι επτά χρόνια.

Είπε ο κ. Αλευράς ότι είναι εθνικό το πρόβλημα. Βεβαίως είναι εθνικό το πρόβλημα, κύριε Αλευρά. Το θέμα είναι τι κάνατε εσείς και μάλλον όχι εσείς προσωπικά. Γι' αυτό ζήτησε ο κ. Κατσαρός τους κύριους υπεύθυνους. Εσείς κληρονομήσατε ένα καθεστώς.

Να σας κάνω και την εξής διευκρίνιση: Όταν εντάχθηκε στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ή προτάθηκε από τη Νέα Δημο-

κρατία η λίμνη της Κάρλας, εντάχθηκε ως έργο προστασίας του Παγασητικού από τα βοθρολύματα και ήταν επιλέξιμο. Μετά και επιβεβαιώνω αυτά τα οποία είπε η κα Παπαδημητρίου, η κα Παπαζώη κάνοντας αλχημείες και μη γνωρίζοντας την κοινοτική νομοθεσία, ονόμασε τα έργα με διαφορετικό όνομα και παραλίγο η Κάρλα να μη γίνεται. Να σας ενημερώσω ότι έγινε σύσκεψη σε όλη τη Θεσσαλία στο Στεφανοβίκειο στο Βόλο και ήρθε κοινοτικός εκπρόσωπος και προσπαθήσαμε να τον πείσουμε ότι το έργο είναι περιβαλλοντικό, γίνεται Σαχάρα η ανατολική Θεσσαλία και ότι δεν είναι αρδευτικό, δεν θα αρδευτούν καινούργιες εκτάσεις. Επιλέξιμα είναι εκείνα τα έργα τα οποία αποτρέπουν το φαινόμενο της ελληνοποίησης ή προστατεύουν το περιβάλλον.

Εδώ δεν είναι η πολυτέλεια των νέων εκτάσεων που θα ενταχθούν στην παραγωγή και θα καταστούν από ξηρικές, αρδευόμενες. Είναι ακριβώς το αντίθετο. Αρδευόμενες επί εκατονταετίες εκτάσεις, μετατρέπονται σε ξηρικές. Άρα είναι θέμα προστασίας του περιβάλλοντος.

Ήμουν σίγουρος ότι θα πουν οι κύριοι Υπουργοί για τα καιρικά φαινόμενα, όπως λένε κάθε φορά, είτε για τα δάση είτε για τις πλημμύρες είτε για οτιδήποτε όπου φαίνεται η γύμνια του ελληνικού κράτους, όπως το κατάντησε η Κυβέρνηση με τις αστοχίες και τις παραλείψεις.

Στο πρώτο μάθημα υδρολογίας, το οποίο κάνει ο φοιτητής του δευτέρου έτους του Πολυτεχνείου, μαθαίνει ότι τα υδρολογικά φαινόμενα είναι κυκλικά, επαναλαμβάνονται. Μας είπατε και συγκρίνατε, κύριε Υφυπουργέ, με τα περσινά. Συγκρίνετέ τα όμως με του '90. Σας το είπαν οι προηγούμενοι συνάδελφοι. Είναι κυκλικά τα υδρολογικά φαινόμενα. Τι να κάνουμε; Να σας φέρω το εγχειρίδιο της υδρολογίας; Στην πρώτη σελίδα το γράφει. Τι να κάνουμε; Να σας κάνουμε μάθημα;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Με του '90 είναι η σύγκριση. Πολυετίας είναι. Δεν είναι περσινά. Δείτε τα στοιχεία επιτέλους!

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Μα, συγκρίνατε πριν και είπατε ότι υπάρχει μείωση κατά 80% -το είπατε ή εσείς ή ο κ. Αλευράς- το επτάμηνο του 2000 σε σχέση με το 1999. Αυτό δεν είπατε; Δεν είπατε για τα εκατομμύρια τα κυβικά;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Μα, τι λέτε; Δείτε τα στοιχεία και θα τα βρείτε. Πολυετίας είναι.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Επερωτώσθε περισσότερο εσείς, κύριε Υφυπουργέ, διότι στη γεωργία η άρδευση καταναλώνει το 85% των υδάτινων πόρων. Η οικονομία στο 85% κατά 10% καλύπτει το νερό για την ύδρευση και για τη βιομηχανία. Η σπατάλη η μεγάλη δεν γίνεται, αν τα διακόσια λίτρα ανά ημέρα, ανά κάτοικο -είναι το δεδομένο που γίνονται οι μελέτες- γίνει διακόσια είκοσι. Γίνεται με την οικονομία στην άρδευση κι εκεί υπάρχει η διαχείριση η οποία έχει οδηγήσει τα πράγματα στο επίπεδο που έχει υπάρξει.

Θεσμικό πλαίσιο: Για ποιο θεσμικό πλαίσιο μιλάτε; Βασική αιτία του φαινομένου της κακοδιαχείρισης ή της ανυπαρξίας διαχείρισης, είναι η διασπορά των αρμοδιοτήτων σε πολλούς φορείς και οργανισμούς. Σας ανέφερε ο κ. Τζαμτζής το τι έγινε.

Το 1976, για να αποκαταστήσουμε την ιστορία, στο τότε Υπουργείο Συντονισμού έγινε η Συντονιστική Επιτροπή Ανάπτυξης και Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων, διότι είχε διαπιστώσει η τότε Κυβέρνηση ότι το πρόβλημα είναι μεγάλο και ότι προϊόντος του χρόνου, θα γινόταν ακόμη μεγαλύτερο.

Εσείς τι κάνετε; Το 1982 καταργήσατε την επιτροπή αυτή, συγκροτήσατε επιτροπή για να μελετήσει το πρόβλημα, μια που η επάρατος δεξιά δεν τα έκανε καλά μέχρι εκείνη τη στιγμή και κάνατε πέντε χρόνια για να φέρετε τον ν. 1937/87. Μεταφέρατε την αρμοδιότητα στο Υπουργείο Ανάπτυξης, κάνατε τη Διυπουργική Επιτροπή Υδάτων, ΔΕΥΔ, γνωμοδοτικού χαρακτήρα, αδιευκρίνιστου επιπέδου ευθύνης, εκχωρήσατε στη Διεύθυνση Υδατικού Δυναμικού των Φυσικών Πόρων τις αρμοδιότητες, μεταφέρατε, υποτίθεται, σε επίπεδο περιφέρειας ΠΕΥΔ -περιφερειακές επιτροπές υδάτινων πόρων- και Περιφερειακές Υπηρεσίες Διαχείρισης Υδάτινων Πόρων για κάθε υδατικό διαμέρισμα, όπως το είχε ξεχωρίσει η προηγούμενη Κυβέρνηση με τις υδρολογικές λεκάνες της μεϊζονος, δεκατέσσερις περιφέρειες

-κι αυτές σε επίπεδο περιφέρειας επιτροπές- και υπηρεσίες διαχείρισης ουδέποτε στελεχώσατε. Υπάρχει αυτήν τη στιγμή ΠΕΥΔ μετά το 1987, δηλαδή δεκατέσσερα χρόνια μετά; Δεν υπάρχει. Και σήμερα είναι ξανά από την αρχή.

Και επιτίεται ο Υπουργός Γεωργίας -προχθές μάλιστα το επανέλαβε- ότι στις 17 Ιουνίου, παγκόσμιος ημέρα κατά της ερημοποίησης, θα ανακοινώσει το θεσμικό φορέα. Από το 1982 μέχρι το 2001 έχουν περάσει δεκαεννέα χρόνια και περιμένουμε στις 17 Ιουνίου η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να ανακοινώσει το θεσμικό φορέα!

Το πώς γίνεται η αντιμετώπιση των θεμάτων, φαίνεται από τούτο: Δεκατέσσερις υδρολογικές λεκάνες, υδατικά διαμερίσματα, δεκατέσσερις μελέτες διαχείρισης.

Μοιρασιά: Επτά το ΥΠΕΧΩΔΕ, επτά το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ούτε στον ίδιο ενιαίο φορέα και σχηματισμό, δηλαδή, δεν μπορούσαν να μπουν. Στην έννοια της μοιρασιάς: «Πάρε εσύ επτά, να πάρω εγώ επτά». Λες και έπρεπε να είναι διαφορετικός ο φορέας ο οποίος θα κοιτούσε το πώς θα πάνε τα πράγματα.

Κατηγορήσατε, κύριε Υπουργέ, εσείς και η Κυβέρνησή σας, γιατί αφήσατε να γίνουν δραματικά φαινόμενα. Σας είπε ο κ. Μπέζας ότι το υδατικό ισοζύγιο είναι απλή αριθμητική: Όσα νερά μπαίνουν, τόσα πρέπει να τραβάς. Αυτήν την απλή λογική ουδέποτε χρησιμοποίησε η Κυβέρνηση. Άφησε να γίνουν ανεξέλεγκτα γεωτρήσεις, χωρίς παράλληλα να γίνουν τα έργα εμπλουτισμού του υδροφόρου ορίζοντα ή της αξιοποίησης άλλων πηγών. Το αποτέλεσμα ήταν να υπάρχει δραματική κατάσταση σε πάρα πολλές περιοχές.

Για το Αργολικό Πεδίο; Είναι σημερινό το πρόβλημα του Αργολικού Πεδίου; Βαίνει σταδιακά προς ερημοποίηση και οι περισσότεροι επιστήμονες λένε ότι η πορεία της ερημοποίησης στο Αργολικό Πεδίο δεν είναι αναστρέψιμη. Η πεδιάδα Κομοτηνής-Ξάνθης τελεί σε καθεστώς ελλειμματικού ισοζυγίου με περίπου τέσσερις χιλιάδες αρδευτικές γεωτρήσεις. Η βόρεια Ρόδος, ο κάμπος Μαραθώνα, ο κάμπος Ασωπού-Μολάων Λακωνίας και Αλμυρού Μαγνησίας, είναι περιοχές που εντοπίζονται ως προβληματικές και μάλιστα μη επιδεχόμενες ουσιαστική θεραπεία.

Να σας αναφέρω τις άλλες περιπτώσεις με μικρότερα προβλήματα, αλλά που κρούουν και αυτές τον κώδωνα του κινδύνου; Δέλτα Έβρου, Ανθεμούδα Χαλκιδικής, βόρεια Πειραιά, Ελαιώνας Πρεβέζης, Μίτικας Κανδύλας Αιτωλοακαρνανίας, Βελίκας Αγιοκάμπου Νομού Λάρισας, κοινόκτητες της ανατολικής πλευράς του Παγασητικού Κόλπου, Λιβανάτες της Φθιώτιδας, κεντρική Εύβοια παρά τον Ευβοϊκό, η μεγάλη καρσική πηγή του Ηρακλείου, το Τιβέρι Αλμυρού Λασιθίου. Θέλετε να σας πω όλα αυτά; Είναι από χρόνια γνωστά!

Τι κάνατε για όλα αυτά, όλα αυτά τα χρόνια; Χρησιμοποιήσατε το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Πώς το χρησιμοποιήσατε; Με τα μέτρα 5.2 και 5.3 -το λέει το δικό σας το χαρτί «Σύμβουλος διαχείρισης επιχειρησιακού προγράμματος. Ανάπτυξη του τομέα γεωργίας. Ειδική έκθεση διαχείρισης»- χρησιμοποιήσατε το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για να θεραπεύσετε τα φαινόμενα;

Από τα εννιά φράγματα του μέτρου 5.2 έχει τελειώσει ένα. Από τα δεκαέξι αρδευτικά δίκτυα του μέτρου 5.3 έχουν τελειώσει εννιά. Ξέρετε τι έχει τελειώσει μόνο; Οι μελέτες. Έξι και πέντε, έντεκα μελέτες που γίνονται με ανάθεση, μελέτες που προτιμώνται από την Κυβέρνηση, για λόγους τους οποίους δεν γνωρίζω, αλλά εύκολα μπορεί να φανταστώ.

Δεν απορροφήθηκαν -λέει η ειδική έκθεση διαχείρισης- διότι υπήρχαν αρχαιολογικά προβλήματα, έγκριση περιβαλλοντολογικών όρων, αναδοσμοί, απαλλοτριώσεις και αν, όπως σας απέδειξε ο κ. Τζαμτζής, παραταθεί η χρήση μέχρι 31-12-2001 η μέγιστη απορροφητικότητα γι' αυτά τα έργα θα φθάσει στο 80%. Αυτά αφορούν έργα σημαντικού προϋπολογισμού.

Δεν θα αναφερθώ πάλι στον Αχελώο και στην Κάρλα. Στην Ανατολική Θεσσαλία, εκτός από ένα φραγματάκι, μισοτελειωμένο και αυτό στο Παναγιώτικο, που είναι σε εξέλιξη και αφορά ύδρευση, στον Κάμπο του Αλμυρού, που είναι ένας από τους τρεις κάμπους, όπου τα φαινόμενα είναι πιθανόν μη αναστρέψιμα, δεν έχει γίνει κανένα έργο από συστάσεως ελληνικού κρά-

τους! Δεν λέω για την τελευταία εικοσαετία. Δεν έχει γίνει κανένα έργο από συστάσεως ελληνικού κράτους!

Ήταν επιλέξιμα στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης τα έργα Ξηριά Αλμυρού, Πλατανορέματος και Μακρυνίτσας. Αυτά απουσιάζουν παντελώς από τις προβλέψεις σας ή από τις προθέσεις σας. Το 1994 έγιναν οι αναγνωριστικές μελέτες, τα έργα είναι ώριμα, αλλά, όπως θα σας πω παρακάτω, καμία ελπίδα για να γίνουν αυτά τα έργα δεν υπάρχει.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι τα αρδευτικά δίκτυα, όσα είχαν γίνει παλαιότερα, έχουν εγκαταλειφθεί στην τύχη τους.

Η συντήρηση των αρδευτικών δικτύων είναι σημαντικότητα, όπως και ο εκσυγχρονισμός, η προσαρμογή των αρδευτικών δικτύων προς τα καινούρια δεδομένα. Οι απώλειες σε χωμάτινα αρδευτικά δίκτυα αγγίζουν το 85%. Οι απώλειες σε μπετονένια, σε καναλωτά αρδευτικά δίκτυα αγγίζουν το 70%. Άλλα έχουν καταστραφεί παντελώς.

( Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ANNA ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ** )

Είπε ο κ. Αλευράς –και έχει δίκιο σε αυτό– ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα κονδύλια τα οποία χειρίζεται, επειδή δεν υπήρχε πρόβλημα, προτιμούσε να τα κάνει πλατειούλες και άλλα πράγματα ή διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις, παρά να πάνε σε έργα ουσίας για ευνοήτους λόγους, που όλοι καταλαβαίνουμε. Εξάλλου πολιτική ασκούμε όλοι, τις ίδιες πιέσεις δεχόμαστε.

Το θέμα είναι η κεντρική εξουσία τι έκανε για τους καποδοστριακούς. Τους έδωσε ονομασμένους πόρους για να χρησιμοποιήσουν για τέτοιου είδους έργα τα χρήματα; Θα σας πω ένα παράδειγμα και σας προκαλώ.

Πηγαίνετε αυτήν τη στιγμή στο Πήλιο και μάλιστα στο ανατολικό Πήλιο, όχι βέβαια να ανεβείτε στα βουνά, αλλά από το αυτοκίνητο, δεν θα κουραστείτε καθόλου, όπου θα δείτε τουλάχιστον τέσσερις περιοχές όπου το νερό πέφτει, διασχίζει το δρόμο, ξαναπέφτει από το μικρό ρυάκι και καταλήγει στη θάλασσα.

Όμως οι μηλοπαραγωγοί του Πηλίου δεν μπορούν να διαθέσουν τα περσινά μίλα λόγω μικροκαρπίας, οφειλομένης στο ότι νερό να κάνουν τρία νερά πέρσι, έκαναν μόνο ένα γιατί δεν είχαν νερό. Γι' αυτό φταίνει τα καιρικά φαινόμενα.

Μη γελάτε, κύριε Υπουργέ. Αν έχετε κότσια, ελάτε στη Ζαγορά να πείτε ότι δεν είναι έτσι.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Γι' αυτό είναι η μικροκαρπία;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Γι' αυτό είναι η μικροκαρπία. Έκαναν ένα νερό αντί για τρία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ και κύριε Νάκο, να μην κάνετε διάλογο.

Συνεχίστε, κύριε Νάκο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Αυτή είναι η κατάσταση. Εξειδικευμένοι πόροι, εξειδικευμένες δαπάνες προς τους Καποδοστριακούς δήμους για συντήρηση, αποκατάσταση, βελτίωση των αρδευτικών δικτύων που θα δημιουργούσαν μία εκπληκτικά μεγάλη οικονομία στους υδάτινους πόρους, όπως και μικρά φραγματάκια, λιμνοδεξαμενές, αξιοποίηση των πηγών, κεντρικούς αγωγούς, ούτως ώστε να μη χάνονται αυτά τα νερά.

Κανένα έργο από αυτά δεν έχει γίνει για τον απλούστατο λόγο ότι δεν έχει υπάρξει ενδιαφέρον της Κυβέρνησής σας όλα αυτά τα χρόνια. Αφήσατε ανοχύρωτη τη χώρα μας.

Τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Μήπως ό,τι δεν έγινε αυτά τα χρόνια, μπορεί να γίνει τώρα, που είναι η τελευταία μεγάλη ευκαιρία; Εδώ έχουμε τον πίνακα, τον οποίο προσπαθούμε ως ντέντεκτιβ κάθε φορά να ανακαλύπτουμε. Θα τον καταθέσω. Είναι ο πίνακας α' για έργα ευθύνης του Υπουργείου Γεωργίας, από τα οποία άλλα είναι γέφυρα, ουρά, δηλαδή συνδέονται με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και άρα δεν πρόκειται για άλλα έργα. Αλλά δεν βαριέστε, εδώ είναι τα έργα.

Νομός Μαγνησίας, δύο λιμνοδεξαμενές στη Σκόπελο και στην Αλόνησο. Κανένα έργο σε όλη την περιοχή. Θεσσαλία, Λάρισα, Καρδίτσα, κανένα. Όταν λέω κανένα, εννοώ κανένα. Αυτόν τον πίνακα θα τον καταθέσω.

Ισχυρίζεστε ότι ενδιαφέρεστε για τον αγροτικό κόσμο. Δεν

απάντησε ο κ. Ανωμερίτης στο προχθεσινό ερώτημα για το πώς γίνεται η δημόσια δαπάνη του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για τον αγροτικό τομέα να είναι 6,6%, του Β' Κοινοτικού ήταν 14,5% και του Α' Κοινοτικού ήταν 18,7%. Δηλαδή το κράτος στην τσέπη για τον αγροτικό τομέα βάζει όλο και λιγότερα.

Και εδώ χύνετε κροκοδείλια δάκρυα για το ότι το πρώτο ενδιαφέρον που έχετε, είναι το ενδιαφέρον για τον αγροτικό κόσμο. Μα, ακόμη δεν μπορείτε να χειριστείτε το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Τέσσερις αρχές διαχείρισης και μία αρχή πληρωμής επιβάλλονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ήρθε ειδική επιτροπή υπό τον κ. Σότερ από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Μαρτίου, έκανε έκθεση, έδωσε οδηγίες και είπε ότι «αυτά πρέπει να τα κάνετε εξάπαντος, για να πάρετε χρηματα από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης».

Δεν έγινε τίποτα απολύτως και οι λίγοι υπάλληλοι που έχουν προσληφθεί στις αρχές διαχείρισης, δεν έχουν ούτε ένα PC παρ' ό,τι είναι απαραίτητη προϋπόθεση η ένταξη στο ολοκληρωμένο πληροφορικό σύστημα για να αρχίσει η εκταμίευση και η διαχείριση των πόρων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

ΉΑρα για ποια υλοποίηση μιλάμε; Αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για τη λύση του τεράστιου αυτού προβλήματος;

Μπαίνει και ένα ερώτημα στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ και εγώ. Υπάρχει νερό; Φθάνει το νερό; Είπαν οι προηγούμενοι ομιλητές και το διαβεβαίωσε ο κ. Ξανθόπουλος, πρόεδρος του Πολυτεχνείου και ειδικός καθηγητής περί τα υδραυλικά, κατά τη διάρκεια εκδήλωσης υπό την ονομασία «Υδρόγραμμα 2001» που έκανε η ΕΥΔΑΠ προ δύο μηνών ότι μόνο το 20% των διαθέσιμων υδάτινων πόρων αξιοποιείται. Πέρα από τη μακροσκοπική και εν πολλοίς ερασιτεχνική εκτίμηση που φθάνει το νερό, όπως λένε αυτές οι εκτιμήσεις, αν ληφθεί υπόψη ότι τα κερσικά ύδατα είναι τα πλέον σημαντικά και ότι δέχονται περίπου το 40% των ατμοσφαιρικών κατακρημνισμάτων και ότι καλύπτουν το 30% της συνολικής επιφάνειας και ακόμη ότι υπάρχει παντελής έλλειψη στοιχείων γι' αυτά, εύκολα καταλήγει κανείς στο συμπέρασμα ότι το πραγματικό δυναμικό των υπογείων υδάτων έχει υποεκτιμηθεί και δεν έχει αναγνωριστεί, ότι υπάρχει υπερπάρκεια νερού.

Αν υπάρχει έλλειψη, κύριοι Υπουργοί, δεν είναι έλλειψη νερού. Είναι έλλειψη ενδιαφέροντος, είναι έλλειψη πολιτικής από την Κυβέρνησή σας.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αθανάσιος Νάκος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Σκυλλάκος.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Θα περιμέναμε από τους κυρίους Υφυπουργούς, από την πλευρά της Κυβέρνησης, στοιχειώδη αυτοκριτική για την κατάσταση σε σχέση με τη λειψυδρία. Αντί γι' αυτό φορτώθηκαν από τους δύο Υφυπουργούς, ιδιαίτερα από τον κ. Αλευρά, ευθύνες στη σπατάλη των καταναλωτών, στην έλλειψη συνειδησης και βγήκε λάδι η Κυβέρνηση. Καμία ευθύνη η Κυβέρνηση!

Ας πάρω δύο τρία παραδείγματα. Οι απώλειες από τα δίκτυα είτε για άρδευση είτε για ύδρευση οφείλονται σε αμέλεια των αγροτών ή των καταναλωτών; Το ότι οι αγρότες δεν αποφασίζουν να χρησιμοποιήσουν νέες μεθόδους εξοικονόμησης ύδατος είτε με την στάγδην άρδευση ή με άλλες μεθόδους οφείλονται στην έλλειψη συνειδησης; Ο αγρότης είναι επιχειρηματίας. Για να εφαρμόσει μία μέθοδο που κοστίζει πολλά, χρειάζεται κεφάλαια, χρειάζεται επιδότηση. Εξαγγείλατε προγράμματα επιδότησης για να αλλάξουν μεθόδους πώς θα αρδεύουν;

Κόστισαν πολύ τα ιδιωτικά έργα άρδευσης, οι γεωτρήσεις. Φταίει ο αγρότης που για να ζήσει την οικογένειά του καλύτερα προχωρούσε με μεγάλο κόστος σε τέτοιες ατομικές λύσεις και δεν προχωρήσατε –επί χρόνια κυβερνάτε αυτόν τον τόπο– σε συλλογικά αρδευτικά έργα για να μειωθεί το κόστος; Είναι απαράδεκτο να φορτώνετε ευθύνες στους καταναλωτές, είτε αγρότες είτε αστικό πληθυσμό. Και είναι σύστημα από το

ΠΑΣΟΚ να φορτώνει τις ευθύνες σε όλους τους άλλους ακόμα και στην Αντιπολίτευση και στο Κ.Κ.Ε. ότι δεν έχει προτάσεις και να βγαίνει αυτό λάδι. Καμία ευθύνη από την πλευρά της Κυβέρνησης!

Δεύτερη παρατήρηση. Η Νέα Δημοκρατία συγκέντρωσε τα πυρά της και την κριτική της, την πολεμική της στο ότι είναι αποσπασματική η πολιτική της Κυβέρνησης και ότι υπάρχει αδιαφορία. Κρύβει όμως το εξής γεγονός, ότι συμφωνεί με το ΠΑΣΟΚ και με όποιες πολιτικές δυνάμεις υποστηρίζουν το μονόδρομο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Είναι φανερό -και το παραδέχτηκαν και από την πλευρά της Κυβέρνησης- ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν ενθαρρύνει την αύξηση της γεωργικής παραγωγής. Όποιος, λοιπόν, είναι υπέρ του μονόδρομου αυτού θα πρέπει να αποδέχεται και τις συνέπειες και να αναλαμβάνει και τις ευθύνες. Δεν μπορεί, λοιπόν, από τη μια να κάνει κριτική ότι δεν ενισχύεται η άρδευση και δεν παίρνονται μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος και από την άλλη να χειροκροτεί την Ευρωπαϊκή Ένωση και την πολιτική της στον αγροτικό τομέα.

Έρχομαι τώρα επί της ουσίας. Έχω έναν πίνακα από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και νομίζω ότι και οι δύο Υφυπουργοί έχουν γνώση, αφού έχουν τα ίδια κείμενα, όπως και εμείς. Δείχνει ότι από τη μεσογειακή Ευρώπη, η Ελλάδα έχει ανά κάτοικο τα περισσότερα ύδατα, είτε από εσωτερικούς υδάτινους πόρους είτε από αυτά που έρχονται από άλλες χώρες. Είναι η δεύτερη. Πρώτη είναι η Πορτογαλία με έξι χιλιάδες εκατόν εικοσιτέσσερα κυβικά ανά κάτοικο και δεύτερη είναι η Ελλάδα με πέντε χιλιάδες οκτακόσια ογδόντα έξι κυβικά ανά κάτοικο και ακολουθούν οι άλλες χώρες.

Αυτό δεν μπορεί να το αρνηθεί κανείς. Άρα, υπάρχουν νερά, όπως υπήρξαν νερά και το οκτάμηνο που το εξετάζετε, σε σχέση με τα περασμένα οκτάμηνα και αφήστε τις Κυκλάδες στην άκρη. Μιλάμε για τις βασικές περιοχές που έχουν καλλιεργίες. Δεν ξέρω εάν εξαιρούνται οι Κυκλάδες, αλλά συλλογικά σαν Ελλάδα είχαμε και αυτό το οκτάμηνο τις ανάλογες βροχοπτώσεις, όπως και τα άλλα χρόνια.

Πού βρίσκεται, λοιπόν, το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι ότι υπάρχουν νερά, υπάρχουν βροχοπτώσεις, αλλά πώς κατανέμονται; Ποιος θα τις κατανείμει; Η Κυβέρνηση με τα έργα που θα έπρεπε να κάνει επί είκοσι χρόνια και η Νέα Δημοκρατία για τα προηγούμενα από τα είκοσι χρόνια συν τα τρία χρόνια που κυβέρνησε. Οι κυβερνήσεις, λοιπόν, ευθύνονται. Δεν φταίει ο καιρός, φταίει οι κυβερνήσεις. Μπορούσαν να υπάρξουν μέτρα, αν δίνονταν τα απαραίτητα χρήματα και αν όλα αυτά έμπαιναν σε κάποια προτεραιότητα.

Πώς όμως να υπάρξει προτεραιότητα, όταν και στον αγροτικό τομέα και όσον αφορά τα δάση ακολουθείτε αντίθετη κατεύθυνση; Ας πάρουμε π.χ. τα δάση. Προχθές ψηφίσαμε στο Σύνταγμα να μπορούν τα δάση να αξιοποιηθούν και να γίνουν τοιμένο. Κατακραυγή από εκατοντάδες φορείς από όλη την Ελλάδα.

Πού καίγονται κυρίως τα δάση; Καίγονται κυρίως στις περιοχές που πρόκειται να αξιοποιηθούν για εμπορικά κέντρα, για δεύτερη και τρίτη κατοικία, για επιχειρηματική δραστηριότητα.

Αποκαθίστανται τα δάση; Δεν αποκαθίστανται. Τα δίνετε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και μέσω αυτής θα ανοίξει ο δρόμος για να δίνονται σε ιδιώτες. Έχετε μετατρέψει τα δάση σε εμπόρευμα, γι' αυτό οδηγούμαστε στην ερημοποίηση, στη διάβρωση των εδαφών και τα νερά χύνονται στη θάλασσα, χωρίς να μπορούν να κρατηθούν και χωρίς να μπορούμε να τα χρησιμοποιήσουμε για άρδευση και για ύδρευση.

Ποιανού ευθύνη είναι αυτή; Των καταναλωτών; Του Κ.Κ.Ε. είναι ευθύνη, της Αντιπολίτευσης ή δική σας ευθύνη, ευθύνη της πολιτικής που ακολουθείτε για τα δάση;

Έρχομαι στον αγροτικό τομέα. Το 85% με 80% των υδάτων χρειάζεται για τον αγροτικό τομέα, για την άρδευση. Εκεί είναι το κύριο πρόβλημα. Αν θέλατε ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας θα κάνατε και έργα. Δεν θέλετε, διότι δεν σας το επιτρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό ο κάθε κανονισμός περιορίζει τις εκτάσεις που θα καλλιεργούμε, τις ποσότητες που θα παράγουμε, αυξάνει τη συνυπευθυνότητα και με την προοπτική της

αναθεώρησης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής του 2003 πάμε για καινούριες περικοπές. Είναι δυνατόν να προχωρήσετε σε αρδευτικά έργα, όταν έχουμε τέτοια προοπτική; Αν είναι δυνατόν!

Πάμε στο ζήτημα των επενδύσεων από το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Αφορά τις επενδύσεις στον αγροτικό τομέα. Είναι αλήθεια ότι μόνο το 11% πάει στον αγροτικό τομέα; Από τη στιγμή που μόνο το 11% πάει στον αγροτικό τομέα και όλα τα άλλα πάνε σε έργα και σε δίκτυα υποδομής δήθεν, βεβαίως ελάχιστα θα είναι τα χρήματα που θα πάνε για άρδευση.

Τα είπε ο εισηγητής μας. Ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια για μια εξαετία. Να προσθέσει και τα εκατόν επτά που είπε ο Υφυπουργός Γεωργίας, τι παίρνουμε κάθε χρόνο; Ούτε οι υπάλληλοι που ασχολούνται με αυτά τα ζητήματα δεν φτάνουν αυτά τα χρήματα για να πληρωθούν. Και σεις και η Νέα Δημοκρατία είστε στη λογική της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Όχι ανάπτυξη της γεωργίας, σημαίνει όχι αρδευτικά έργα. Τα υπόλοιπα είναι για κατανάλωση.

Ακόμη χειρότερα θα είναι τα πράγματα και με τη διείρυνση, με το να μπουν και άλλες χώρες με ισχυρούς αγροτικούς τομείς, όπου τα χρήματα από τα διάφορα ταμεία διαρθρωτικά συνοχής κλπ., θα μοιράζονται γι' αυτές τις χώρες και η Ελλάδα δεν θα παίρνει τίποτα. Τότε θα πάνε στο μηδέν τα χρήματα για τον αγροτικό τομέα από άποψη στήριξης, ανάπτυξης και πολύ περισσότερο για αρδευτικά έργα.

Αυτό έχει σαν φυσική συνέπεια να αδιαφορείτε για οποιεσδήποτε υπηρεσίες και οργανισμούς που βοηθούν στο ζήτημα της αντιμετώπισης της λεψυδρίας.

Διαλύσατε την ΕΟΒ όχι διά του νόμου, αλλά στην πράξη. Η σκέψη σας ήταν να τη διαλύσετε. Τις κρατήσατε, αλλά τις υπηρεσίες εγγειοβελτιώσεων τις αποδυναμώσατε πλήρως. Δεν τα λέμε εμείς, τα λένε οι υπηρεσίες σας, το Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής στην τελευταία σελίδα σε αυτό που κατέθεσε ο κύριος Υπουργός εδώ. Το ΙΓΜΕ κάνατε προσπάθεια να το διαλύσατε ή όχι. Πώς ενισχύετε και στηρίζετε και τους ΤΟΕΒ και τους ΓΟΕΒ;

**ΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ** : Διά νόμου έχει διαλυθεί το ΙΓΜΕ.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ** : Αν δεν κάνω λάθος, δεν πέρασε η διάλυση, αλλά μπορεί να είναι και όπως το λέτε.

Έχουμε μείωση προσωπικού, έντιμο προσωπικού που να ασχολείται με τα ζητήματα των εγγειοβελτιώσεων. Δεν υπάρχει επιμόρφωση των υπαλλήλων. Υπάρχει διασπορά των υπαλλήλων, δεν υπάρχει συντονισμός. Είναι φυσική συνέπεια της συνειδητής αδιαφορίας και όχι κακής διαχείρισης, όπως λέει η Νέα Δημοκρατία. Είναι συνειδητή η απόφαση εγκατάλειψης του αγροτικού τομέα.

Σύμφωνα με την Ατζέντα 2000-2006, το 2006 θα μειωθεί και στην Ελλάδα και στην Ευρώπη ο αγροτικός πληθυσμός κατά το 1/3. Γι' αυτό γίνονται αυτά που γίνονται.

Δυο κουβέντες για την ύδρευση. Ήταν δυνατό να μείνει η πρωτεύουσα χωρίς νερό; Κάποτε αναγκαστήκατε -και δεν ξέρω αν ήταν η Νέα Δημοκρατία που έκανε την εκτροπή του Έβρου και τα έργα ή τα ξεκίνησε η Νέα Δημοκρατία και τα συνεχίσατε εσείς, αλλά εν πάση περιπτώσει τεσσαράμισι εκατομμύρια πληθυσμός στο Λεκανοπέδιο θα έμενε χωρίς νερό- και κάνατε κάποια έργα με μεγάλη καθυστέρηση. Ποιο είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι ότι κινείστε στη λογική ότι το νερό δεν είναι κοινωνικό αγαθό αλλά είναι εμπόρευμα. Και με την κοινωνιολογική πολιτική και με τη λογική της ιδιωτικοποίησης της ΕΥΔΑΠ και άλλων ανάλογων φορέων αλλού κινείστε προς αυτήν την κατεύθυνση. Ένα αυτό.

Δεύτερον, η μη επέκταση μέτρων βιολογικού καθαρισμού και εξασφάλιση καθαρών υδάτων σε μια σειρά αστικών περιοχών οδηγεί σε υποβάθμιση των νερών που έχουμε. Ενώ σαν χώρα έχουμε το καλύτερο ίσως νερό στην Ευρώπη οδηγούμαστε προς άλλη κατεύθυνση. Διότι δεν έχετε τέτοιες προτεραιότητες. Θέλετε το νερό να το χρυσοληρώνουμε, να το πληρώνουμε σαν πετρέλαιο, τόσο ακριβά, για να μην πω ακριβότερα.

Και η λογική της ιδιωτικοποίησης και η τιμολογιακή πολιτική και η προοπτική της αγροτικής οικονομίας και κατά συνέπεια η άρδευση -όλα- κινούνται στη λογική της ελευθερίας της αγοράς

και του κέρδους.

Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος. Εισαγωγές από ξένες χώρες. Δεν χρειαζόμαστε αγροτική οικονομία στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Δεν χρειαζόμαστε μεσογειακά προϊόντα. Τα παίρνουμε από άλλου φθηνότερα. Άρα, εγκατάλειψη. Η ίδια λογική είναι και για το νερό που χρειάζεται για την ύδρευση.

Δυο κουβέντες θα πω για τα μέτρα που λέτε ότι θα πάρετε. Πρόσεξα ότι ο κύριος Υφυπουργός αναφέρθηκε μόνο στο Σμόκοβο και στον Αχελώο. Πράγματι, γιατί στη Θεσσαλία υπήρξε κίνημα των αγροτών, των δημάρχων, των νομαρχών και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Ασκεί πιέσεις. Δεν παρουσιάσατε αλλού, εκτός από κάποιες μικροδεξαμενές, που μας είπε ο Υπουργός Γεωργίας. Ψιλοπράγματα. Αλλά και το Σμόκοβο και ο Αχελώος και η Κάρλα, ό,τι αφορά τη Θεσσαλία, κάποιος το είπε, αν δεν κάνω λάθος, πρόκειται για το γεφύρι της Άρτας. Και κάνετε συνειδητά προσπάθεια να μην προχωρήσουν αυτά τα έργα. Επειδή υπάρχει κατακραυγή και αναμονή από τον κόσμο που παρακολουθεί τι γίνεται, γι' αυτό δίνετε κατά καιρούς κάποια κονδύλια, τα οποία εξαντλούνται, σταματούν τα έργα, και ξαναρχίζουν. Συνειδητά δεν κάνετε πλήρεις και ολοκληρωμένες περιβαλλοντικές μελέτες ώστε να ευδοκιμήσουν, να έχουν επιτυχία οι προσφυγές οικολογικών οργανώσεων. Γι' αυτό βάλατε την περιοχή εκεί στο πρόγραμμα NATURA ώστε να μην υπάρχουν οι προϋποθέσεις της περιβαλλοντικής μελέτης και έτσι να ακυρωθεί στο Συμβούλιο Επικρατείας. Νομικός σύμβουλος αυτών που πολεμούν την εκτροπή του Αχελώου, ήταν ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού ο κ. Παπαδημητρίου. Δεν είναι συνειδητή προσπάθεια να μην προχωρήσουν αυτά τα έργα;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Δεν ήταν ο κ. Παπαδημητρίου.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Ο κ. Παπαδημητρίου και υπάρχουν καταγγελίες από όλους τους φορείς. Έστειλαν οι φορείς της Θεσσαλίας και δικηγόρους να κάνουν πρόσθετη παρέμβαση. Γνωρίζουν πολύ καλά ποιος ήταν βασικός συνήγορος στην υπόθεση για να σταματήσουν αυτά τα έργα. Αλλά το κυριότερο δεν είναι αυτό. Ας πούμε ότι δίνετε κάποια στιγμή κάτω από τις πιέσεις τα χρήματα να γίνει η εκτροπή του Αχελώου, η Νέα Δημοκρατία στην τριετία είχε εξαγγείλει διαγωνισμό για να πάει πακέτο το έργο της εκτροπής.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Υπεγράφη η σύμβαση.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Υπεγράφη η σύμβαση. Ποιο είναι το κύριο πρόβλημα και σε εκείνη την περίπτωση και στη σημερινή; Ότι ακόμα και να γινόταν ή να γίνει η εκτροπή το νερό θα χύνεται στη θάλασσα. Θα είναι άχρηστο το νερό και για τον υδροφόρο ορίζοντα αλλά και δεν θα αξιοποιείται ούτε για άρδευση ούτε για ύδρευση, αν δεν γίνουν τα κανάλια. Το κόστος των καναλιών και της αξιοποίησης γενικότερα στη Θεσσαλία είναι πολλαπλάσιο του κόστους της εκτροπής και της δημιουργίας των φραγμάτων. Όταν, λοιπόν ένα κόμμα δεν είναι προσανατολισμένο προς αυτήν την κατεύθυνση, η μόνη εξήγηση είναι ότι δεν στοχεύει στην αξιοποίηση αυτού του νερού και είναι φυσική εξέλιξη λόγω της αγροτικής σας πολιτικής.

Θα μπορούσαμε να πούμε πολλά παραδείγματα, εάν πηγαίναμε σε κάθε περιοχή της χώρας, που αποδεικνύουν ότι είναι συνειδητή η πολιτική της εγκατάλειψης στην τύχη του μεγάλου προβλήματος της αξιοποίησης των υδάτων.

Λέτε ότι εμείς δεν έχουμε προτάσεις. Έχουμε προτάσεις, αλλά είναι προτάσεις που δεν μπορούν να χωρέσουν στα πλαίσια μιας πολιτικής που καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας μας είναι μια χώρα με 3% αγροτικό πληθυσμό και οι σημερινοί αγρότες να ζουν στην Αθήνα ή στις μεγάλες πόλεις και να συμπληρώνουν τις στρατιές των ανέργων, βεβαίως δεν χρειάζονται αρδευτικά έργα. Εμείς δεν υποστηρίζουμε τέτοιο μοντέλο. Εάν το μοντέλο είναι σαν προτεραιότητα ο τουρισμός και μάλιστα άναρχη ανάπτυξη του τουρισμού και αν σε ένα νησί που πριν από είκοσι ή τριάντα χρόνια ο πληθυσμός ήταν δέκα χιλιάδες και τώρα είναι εκατό χιλιάδες και αύριο, μεθαύριο, τα καλοκαίρια θα είναι πεντακάσιες χιλιάδες, βεβαίως δεν θα φθάνει το νερό.

Εμείς έχουμε προτάσεις για ένα διαφορετικό μοντέλο ανά-

πτυξης της χώρας μας που δεν υποτάσσεται στη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη λογική του κέρδους, σε τελευταία ανάλυση και της απελευθέρωσης των αγορών. Το ότι δεν έχει αντιπρόταση διαφορετική ένα κόμμα, αυτό πρέπει να το απευθύνετε στη Νέα Δημοκρατία. Να πείτε, δεν συμφωνούμε με το Κ.Κ.Ε., μάλιστα. Όχι, όμως, να μας λέτε ότι δεν έχουμε προτάσεις.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Έχετε προτάσεις. Να φύγουμε από την Ευρωπαϊκή Ένωση!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ. Τα σχόλια στη δευτερολογία σας.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Πείτε καθαρά, λοιπόν, ότι σαν κόμμα, από τη στιγμή που συμφωνείτε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν μπορείτε να φέρετε νερό ούτε στη Θεσσαλία ούτε σε ολόκληρη την Ελλάδα. Ομολογήστε το αυτό και μην προσπαθείτε με διάφορα τεχνάσματα και εδώ στο Κοινοβούλιο και από τα κανάλια να εξηγήσετε γιατί δεν εφαρμόζετε πολιτικές φιλολαϊκές, φιλοαγροτικές. Αυτό είναι το πρόβλημα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Εισερχόμεστε στο στάδιο των δευτερολογιών.

Το λόγο έχει ο κ. Τζαμτζής.

**ΙΩΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Κυρία Πρόεδρε, θα ξεκινήσω, όπως μας απάντησαν οι κύριοι Υπουργοί, από τον κ. Αλευρά, ο οποίος έκανε αναφορά και μίλησε για σκόπιμα υψηλούς και σκοτεινούς τόνους. Το «σκοτεινούς» δεν κατάλαβα, κύριε Υπουργέ. Ήμασταν τόσο μα τόσο ξεκάθαροι. Ήμασταν τόσο αναλυτικοί. Και θα γίνει ακόμα πιο αναλυτικός.

Είπατε ότι φέτος είναι μια χρονιά ξηρασίας και ομολογήσατε εδώ ότι δεν έχετε λεφτά για να κάνετε έργα, σε αντίθεση με τον κ. Χατζημιχάλη ο οποίος μας είπε, εμείς κάναμε τα πάντα. Συνεννοηθείτε, λοιπόν, εν πρώτοις τι θα λέτε. Να έχετε μια ενιαία γραμμή.

Και εδώ, όμως, διαπιστώνουμε ότι με αυτήν την πρακτική επιβεβαιώνεται το αλαλούμ που σας είπα ότι υπάρχει στη διαχείριση των υδάτων. Διότι δεν είναι δυνατόν ακόμα και σήμερα να μας λέτε, κύριοι Υπουργοί, ότι γίνεται κάτι όταν δεν γίνεται το σημαντικότερο. Δεν υπάρχει φορέας για την ορθολογική διαχείριση των υδάτων στη χώρα μας.

Είναι αμείλικτο το ερώτημα το οποίο έθεσα και το οποίο έθεσαν όλοι οι ομιλητές από την πλευρά της Νέας Δημοκρατίας. Πείτε μας για ποιο λόγο δεν εφαρμόζετε τόσα χρόνια τον 1739/1987. Ξεκαθαρίστε το.

Και ξέρετε γιατί το λέω αυτό; Έχω στα χέρια μου τις προτάσεις οι οποίες γίνονται στο Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης από τον Τομέα Υδρογεωλογίας του ΙΓΜΕ, «Κατάρτιση Σχεδίου Ανάπτυξης 2000-2006». Πρώτο θέμα: Προτείνεται η δημιουργία ενός νέου ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδατικών πόρων. Για το σχεδιασμό αυτό ένα mecu, ένα εκατομμύριο ecu, προϋπολογισμός. Τα ίδια κάνατε όμως και στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, αλλά στην ουσία δεν κάνατε τίποτε. Δεν εφαρμόσατε τίποτε. Δεν ξεκινήσατε τίποτε.

Είπατε ότι δεν δέχεται η Ευρωπαϊκή Ένωση έργα που βοηθούν την επέκταση των αρδευτικών εκτάσεων. Οι αγρότες της Θεσσαλίας, κύριε Υπουργέ, οι αγρότες της Μακεδονίας, οι αγρότες σε όλη την Ελλάδα θέλουν την άρδευση για τις ήδη αρδευόμενες εκτάσεις. Δεν ζητούν άρδευση για επιπλέον εκτάσεις. Αυτά, λοιπόν, είναι πολύ φτηνές δικαιολογίες. Επιτρέψτε μου να πω ότι ειλικρινά είναι πολύ κακές δικαιολογίες. Δεν μπορείτε να μας τα λέτε σήμερα όταν έχετε τη δυνατότητα να περάσετε με άλλους τρόπους αυτά τα έργα, να χαρακτηρίσουν κάποια έργα, ιδιαίτερα εμπλουτισμού γεωτρήσεων, ως έργα περιβαντολλογικά.

Ο κ. Χατζημιχάλης αναφέρθηκε στις ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις, αναφέρθηκε στην υπεράντληση. Εγώ ειλικρινά ερωτώ: Από εμάς ζητάτε, κύριε Υπουργέ, να βάλουμε φρένο στις ανεξέλεγκτες γεωτρήσεις; Από εμάς ζητάτε να κάνουμε σχεδιασμό στη σωστή λειτουργία των γεωτρήσεων;

Μας είπατε ότι έγιναν έργα, έργα... Ακούσαμε χίλια δυο. Τα νούμερα που σας είπα πριν, είναι αμείλικτα. Στο πρόγραμμα 5.2 του Υπουργείου Γεωργίας 1994-1999 –είναι το δικό σας πρό-

γραμμα, κύριε Υπουργέ, το κρατώ στα χέρια μου, σεις μας το μοιράσατε- τα δεκαοκτώ έργα, τα οποία εντάχθηκαν, έχουν 77,5% απορρόφηση και στη βελτίωση της άρδευσης έχετε απορρόφηση 82,4, ένα χρόνο μετά την πραγματική, την τυπική τουλάχιστον λήξη του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Σας ερωτώ. Γιατί δεν προχωρήσατε, να ολοκληρώσετε αυτά τα έργα. Σήμερα στη χώρα μας υπάρχουν χωμάτινα δίκτυα, κύριε Υπουργέ, και χάνουμε νερό εξαιτίας αυτών τουλάχιστον κατά 80%.

Και επειδή μιλούμε για έργα, να σας θυμίσω και μια παλιά ιστορία του τόπου μου. Στον ΤΟΕΒ Εδεσσαίο, στην περιοχή του Βερμίου η εταιρία ΕΛΚΑΤ έκανε κάτι τιμμενταύλακες το 1985. Γιατί δεν μας λέτε γιατί δεν παραλήφθηκε αυτό το έργο. Δεν παραλήφθηκε, γιατί είχε κακοτεχνίες, είχε χίλιες δυο παραλείψεις.

Φέτος, κύριε Υπουργέ, επειδή άργησε να εγκριθεί το επιχειρησιακό πρόγραμμα της γεωργίας, δεν θα γίνουν ουσιαστικά προγράμματα εξηλεκτρισμού. Το πρόγραμμα της γεωργίας εγκρίθηκε στις 3.4.2001, πολύ καθυστερημένα και για το λόγο αυτόν έχουν μείνει πίσω και οι πρόωρες συντάξεις και τα προγράμματα των νέων αγροτών. Όλο το πρόγραμμα γενικά έχει μείνει πίσω.

Γίνονται έργα. Ιδιαίτερα όσον αφορά τα δίκτυα, πρέπει να σας πω ότι ο ΤΟΕΒ και οι ΓΟΕΒ παίρνουν χρήματα από τους αγρότες και φτιάχνουν δίκτυα και ανοίγουν γεωτρήσεις. Ξέρετε πόσο πληρώνει στην Πέλλα ένας αγρότης στον ΤΟΕΒ; Φέτος πλήρωσε πεντέμισι χιλιάδες ανά στρέμμα για να ποτίσει. Όσον αφορά τον ΓΟΕΒ, εδώ υπάρχει το αίσχος να μην προσφέρει τίποτα και να πληρώνουν. Πρέπει να σας πω εδώ ότι οι ΓΟΕΒ είναι οι οργανισμοί, που κάποτε έφτιαχναν αγροτική οδοποιία και από τα μεγάλα κανάλια, όπως είναι ο Αλμωπαίος ποταμός, όπως είναι ο Εδεσσαίος ποταμός, έπαιρναν νερό οι αγρότες και πότιζαν. Και στον ΓΟΕΒ πλήρωναν οι αγρότες. Σήμερα που δεν προσφέρει τίποτα ο ΓΟΕΒ, συνεχίζει και δεσμεύει λεφτά στην Αγροτική Τράπεζα από τους αγρότες. Αυτό είναι αίσχος, κύριε Υπουργέ.

Έρχομαι τώρα στα γενικότερα και θα σταθώ πολύ σύντομα στην ποιότητα των νερών. Έχουμε την πρόσφατη οδηγία 2000/60 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας από τις 22.12.2000. Τι κάνετε ως Κυβέρνηση, κύριοι Υπουργοί, σχετικά με τη νιτρορύπανση και τη ρύπανση από τα φυτοφάρμακα; Δεν κάνετε ούτε το απλούστατο, να ενημερώσετε, δηλαδή, τον κοσμάκη για τα προβλήματα αυτά.

Η κατάσταση στην επαρχία, ξέρετε ποια είναι; Πρώτα απ' όλα δεν υπάρχουν υδροληπτικά σημεία, από τα οποία ο αγρότης θα πάρει νερό, για να ραντίσει, αλλά και αν υπάρχουν πετιούνται τα κουτιά από τα φυτοφάρμακα εδώ κι εκεί. Το σύνθημα φαινόμενο όμως είναι να πάει να παρκάρει ο αγρότης δίπλα στο ποτάμι, να παίρνει νερό με το βυτίο του -καταλαβαίνετε τι λέω- και στη συνέχεια τα κουτιά να πετιούνται μέσα στο ποτάμι. Οξυτάτα προβλήματα ρύπανσης με δηλητήρια των νερών.

Δεύτερον, υπάρχει ανεξέλεγκτη χρήση -και δίχως ενημέρωση του αγρότη- των λιπασμάτων. Γι' αυτό αντιμετωπίζουμε πλέον σημαντικά προβλήματα νιτρορύπανσης των υδάτων. Και αν δεν προχωρήσετε άμεσα στη λήψη μέτρων, θα έχουμε κακά ξεμπερδέματα, πολύ σημαντικά προβλήματα. Σε λίγο καιρό, κύριε Υπουργέ, θα υπάρχει πρόβλημα υδροδότησης των συνοικισμών.

Έζησα το πρόβλημα ως δήμαρχος με μια χωματερή ροδακίνων. Αναγκάστηκα μόλις αντιληφθήκαμε το πρόβλημα να σταματήσω τη χωματερή. Οι γεωτρήσεις που βρίσκονταν δύο και πέντε χιλιόμετρα πιο κάτω από τη χωματερή, έβγαζαν τόσα όξυνα, λες και ήταν τα ζουμιά των ροδακίνων που θάβαμε.

Μιλήσατε ακόμα για τα προβλήματα αυτά της ρύπανσης και πρέπει να σας πω ότι δεν έχετε κανένα προγραμματισμό και δεν προχωράτε ουσιαστικά στην ολοκληρωμένη διαχείριση. Θα πρέπει να ενημερωθούν οι αγρότες, κύριε Υπουργέ, και να προχωρήσουν σε ολοκληρωμένη διαχείριση για να μειώσουμε την επιβάρυνση των υπογείων υδάτων με νιτρικά και φυτοφάρμακα.

Δεν κάνατε καμιά αναφορά στο βομβαρδισμό νεφών. Θα έλθω πολύ σύντομα και θα σας πω ξεκάθαρα, κύριε Υπουργέ

-και καλά κάνατε ίσως και δεν αναφερθήκατε- βομβαρδισμός θα γίνεται με άλατα ιωδιούχου αργύρου, κάτι το οποίο προκαλεί συσσωρεύσεις όπου θα συγκεντρωθεί το νερό. Οι Αμερικάνοι το εγκατέλειψαν αυτό το σύστημα, το εφαρμόζουν οι Ρώσοι περισσότερο. Είναι μια διαδικασία αβέβαιη. Και όχι μόνο αβέβαιη. Η ΕΥΔΑΠ το έκανε πριν από μερικά χρόνια στο Μόρνο με 10% περίπου απόδοση. Και βέβαια για να υπάρξουν ουσιαστικά στατιστικά στοιχεία, θα πρέπει να περάσουν τριάντα χρόνια. Είναι αναποτελεσματικό και εγώ θα σας προτείνω κάτι.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θα κλείσω, κυρία Πρόεδρε.

Θέλω να σας προτείνω κάτι. Να καλέσετε μια διεθνή συνάντηση, μια διεθνή επιτροπή από εμπειρογνώμονες, καθηγητές πανεπιστημίου και πριν προχωρήσετε και πετάξετε τα χρήματα του ελληνικού δημοσίου, τα χρήματα των Ελλήνων φορολογουμένων να ακούσετε πρώτα απ' όλα κάποιους ανθρώπους. Διότι το να ακούμε έναν καθηγητή ή δύο οι οποίοι θέλουν να πειραματιστούν, δεν είναι τόσο σοφό. Πιστεύω ότι μια τέτοια πρόταση, όπως σας κάνουμε σήμερα, θα δώσει πραγματικά στοιχεία για το τι θα πρέπει να γίνει και το πώς θα πρέπει να προχωρήσει.

Τέλος, κύριε Υπουργέ, θέλω να σταθώ σε δύο σημεία για τα έργα τα οποία είπα.

Έργο, φράγμα Ερεσού Νομού Λέσβου. Εκτελείται κανονικά, εγκρίθηκε η μελέτη των δικτύων αξιοποίησης. Η πρώτη και η δεύτερη συμπληρωματική σύμβαση έργου έχουν κριθεί ως μη επιλέξιμες. Το ίδιο ισχύει και για το έργο Φανερωμένης Νάξου, το ίδιο ισχύει για το Φράγμα Κατάφυτου Νομού Δράμας. Και πάω στο έργο ταμειυτήρας Αρτζάν του Νομού Κιλκίς, το οποίο ολοκληρώθηκε, αλλά υπάρχει σημαντική υπέρβαση των νομικών δεσμεύσεων που θα καλυφθούν από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων λόγω μη αποδοχής των δαπανών από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Τζαμτζή, παρακαλώ, τελειώνετε.

**ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Κλείνω την ομιλία μου, κυρία Πρόεδρε, με τη λιμνοδεξαμενή Πλατύ Κω του Νομού Δωδεκανήσου, όπου ολοκληρώθηκε το έργο, όμως δεν μπορεί να λειτουργήσει λόγω εκτεταμένων και σοβαρών κακοτεχνιών ή αποκατάσταση των οποίων ανατέθηκε με ιδιαίτερη εργολαβία σε άλλον ανάδοχο.

Αυτά δεν τα λέει ο Δάνης ο Τζαμτζής, τα λέει το Υπουργείο Γεωργίας, ο σύμβουλος διαχείρισης επιχειρησιακού προγράμματος, ο οποίος έχει κάνει ειδική έκθεση διαχείρισης επί της πορείας των εγγειοβελτιωτικών έργων στη διάρκεια του Β' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Είναι οι κύριοι Βακάκης και συνεργάτες, KANTOR, και REMACO, οι εταιρείες οι οποίες είναι διαχειρίστριες.

Κύριε Υπουργέ, αυτά είναι τα έργα που κάνατε στο Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Αυτά είναι και πρέπει να τα γνωρίζει ο ελληνικός λαός.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Μπέζας.

**ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΖΑΣ:** Κυρία Πρόεδρε, από τη συζήτηση προέκυψε ξεκάθαρα και από τις τοποθετήσεις των δύο κυρίων Υφυπουργών ότι τελικά δεν υπάρχει συγκροτημένη πολιτική διαχείρισης του υδάτινου δυναμικού της πατρίδας μας. Και το λέω αυτό διότι η Κυβέρνηση στο βασικότερο πρόβλημα, στην πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων, δεν δίνει λύση.

Δύσκολα βρίσκεται σήμερα Υπουργείο, Οργανισμός, φορέας του δημοσίου γενικότερα ή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που με τον έναν ή τον άλλον τρόπο να μην είναι αναμειγμένος στον κύκλο της διαχείρισης των υδάτων. Και βέβαια αυτή η απουσία συγκροτημένης πολιτικής φαίνεται ξεκάθαρα από το γεγονός ότι όλοι ασχολούνται με το πρόβλημα τους καλοκαιρινούς μήνες και μετά το ξεχνούν.

Σ' αυτό λοιπόν το χάος δεν έχετε βάλει τάξη. Και όχι μόνο δεν έχετε βάλει τάξη, αλλά φαίνεται ότι μεταθέτετε το πρόβλημα και σε τρίτους. Ο κ. Χατζημιχάλης πριν μετέφερε το πρόβλημα της διαχείρισης στη συνείδηση των καταναλωτών.

Βέβαια, κύριε Υφυπουργέ, η συνείδηση των καταναλωτών είναι μια παράμετρος του προβλήματος, αλλά το πρόβλημα δεν λύνεται μόνο μ' αυτό.

Οι δύο πιλοτικές μελέτες που έγιναν στην Ήπειρο δείχνουν κάτι το χαρακτηριστικό. Δείχνουν ότι στο υδατικό διαμέρισμα της Ηπείρου υπάρχει υπερεπάρκεια υδάτινων πόρων. Παρ' όλα αυτά –κι εδώ φαίνεται το έλλειμμα πολιτικής– όλες οι παράκτιες περιοχές της Ηπείρου, περιοχές με μεγάλη τουριστική ανάπτυξη και περιοχές που έλκουν γενικά την ανάπτυξη της Ηπείρου, έχουν προβλήματα ύδρευσης. Προβλήματα ύδρευσης αντιμετωπίζει ακόμα κι αυτή η πόλη των Ιωαννίνων. Κι εσείς τι έχετε κάνει όλα αυτά τα χρόνια;

Το ΥΠΕΧΩΔΕ δαπάνησε μισό δισεκατομμύριο (500.000.000) δραχμές περίπου για μελέτη εμπλουτισμού του λεκανοπεδίου των Ιωαννίνων, μελέτη η οποία τελικά αποδείχθηκε ανεφάρμοστη και μπήκε στο ψυγείο. Το αρδευτικό έργο του κάμπου της Κεστρίνης, του παραγωγικότερου κάμπου της Θεσπρωτίας - που είναι ο φτωχότερος νομός στη φτωχότερη περιφέρεια της χώρας, στην Ήπειρο- ένα έργο το οποίο κατασκευάστηκε στις αρχές της δεκαετίας του 1960 χρειάζεται βελτιώσεις, επισκευές και δεν έχετε δώσει ούτε μία δραχμή για τη Θεσπρωτία.

Έρχομαι σε ένα άλλο σημαντικό θέμα, γιατί ο κ. Χατζημιχάλης μίλησε για υδρολογικούς σταθμούς και έδωσε κάποια νούμερα εκατοντάδων για υδρολογικούς σταθμούς. Δυστυχώς στη χώρα μας δεν γνωρίζουμε σήμερα επακριβώς πόσα είναι τα επιφανειακά νερά, πόσα είναι τα υπόγεια νερά γιατί δεν υπάρχει ένα εκτεταμένο σταθμοί σταθμών. Χρειάζονται σύμφωνα με μελέτες δύο με τρεις χιλιάδες περίπου σταθμοί για να πούμε ότι καλύπτουμε επαρκώς τη χώρα. Και θα χρειαστεί ένα κόστος δεκαπέντε (15.000.000.000) έως είκοσι δισεκατομμυρίων (20.000.000.000) για να δημιουργήσουμε ένα εκτεταμένο δίκτυο παρακολούθησης των υδρολογικών δεδομένων της χώρας. Και βέβαια απαιτείται ένας κεντρικός φορέας που να παίρνει αυτά τα υδρολογικά δεδομένα και να τα επεξεργάζεται στο σύνολό τους, όπως γίνεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης.

Τέλος σε σχέση με το έργο του Εύηνου: Ακόμη κι αν ληφθεί υπόψη ότι στην πορεία του έργου παρουσιάστηκαν πολλά εμπόδια, τα οποία δεν είχαν προβλεφθεί στην αρχική μελέτη, η οποία είχε συνταχθεί λόγω της άμεσης αναγκαιότητας να καταπολεμηθεί γρήγορα η λειψυδρία, το κόστος που τελικά έχει φτάσει το έργο δεν δικαιολογείται.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό, κυρία Πρόεδρε.

Μάλιστα ο κ. Λαλιώτης με τον κ. Βερελή, Υφυπουργό τότε, οδήγησε το έργο σε δύσκολες καταστάσεις: Από τα σαράντα επτά δισεκατομμύρια (47.000.000.000) ο προϋπολογισμός εκτινάχθηκε στα εβδομήντα τέσσερα δισεκατομμύρια (74.000.000.000) και το 1999 το ΥΠΕΧΩΔΕ κήρυξε έκπτωτη την ανάδοχη εταιρεία. Η εταιρεία αυτή δεν είχε εκτελέσει το δύσκολο τμήμα του έργου, το άφησε για τους επόμενους και όλα αυτά μας οδήγησαν σε έναν προϋπολογισμό εκατόν δέκα δισεκατομμυρίων (110.000.000.000) δραχμών. Κι εδώ πρέπει να πούμε ότι το έργο αυτό θα συνεισφέρει στην ύδρευση του λεκανοπεδίου της Αττικής μετά το 2002.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο κ. Νικόλαος Κατσαρός.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Κυρία Πρόεδρε, θέλω κατ' αρχάς να συγχαρώ το συμπατριώτη μου Υφυπουργό, τον κ. Χατζημιχάλη, για το έξυπνο σόφισμα στο οποίο κατέφυγε για να δικαιολογήσει τους απουσιάζοντες Υπουργούς. Όμως θα ήθελα να παρατηρήσω ότι οι απουσιάζοντες συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας ό,τι είχαν να πουν για το υδατικό πρόβλημα της χώρας το γράφουν στην επερώτησή τους. Και βεβαίως απουσιάζουν, διότι άλλωστε δεν μπορούν να μιλήσουν και να επαναλάβουν όσα γράφουν, αφού δεν το επιτρέπει ο Κανονισμός. Εκείνοι που έπρεπε να είναι παρόντες, γιατί είναι επερωτώμενοι-ελεγχόμενοι, είναι κυρίως οι δύο Υπουργοί, οι οποίοι και απουσιάζουν. Και γι' αυτούς βεβαίως βρήκε κάτι να πει ο κ. Χατζημιχάλης.

Αλλά για την εξαίρεση των εξαιρέσεων, της μη παρουσίας

δηλαδή Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου του ΠΑΣΟΚ –πολλά χρόνια υπηρετώ σ' αυτήν τη Βουλή και ειλικρινά είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις που για ένα τόσο πολύ σοβαρό θέμα που συζητείται απουσιάζει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος- γι' αυτό δεν μας είπε τίποτα ο κ. Χατζημιχάλης.

Θέλω όμως να τον συγχαρώ και για την ειλικρίνεια που τον διέκρινε. Είπε ότι το υδατικό πρόβλημα της χώρας δεν οφείλεται στην έλλειψη νερού, δεν έχουμε έλλειψη νερού, αλλά οφείλεται στην κακή, στη μη ορθή διαχείριση. Ακριβώς αυτό λέμε κι εμείς. Μήπως γι' αυτήν την κακή διαχείριση φταίει οι συνάδελφοι του Κ.Κ.Ε.; Ή φταίει οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας; Εάν υπάρχει κάποιο φταίξιμο σε μας, είναι ίσως τα 3/20. Τα 17/20 βαρύνουν εσάς, κύριε Χατζημιχάλη, που κυβερνάτε δεκαεπτά ολόκληρα χρόνια. Στην τριετία που εμείς κυβερνήσαμε κάναμε μελέτες, υπογράψαμε συμβάσεις και ήλθατε εσείς και τα ανατρέψατε όλα.

Ήθελα πραγματικά να είναι παρών ο κ. Λαλιώτης, γιατί ήταν ο μόνος ο οποίος μπορούσε υπεύθυνα να μου απαντήσει: Υπάρχει κυβερνητική βούληση να γίνει το έργο του Αχελώου, ναι ή όχι; Γιατί;

Έχω πάρα πολλές επιφυλάξεις. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι πάντες πιστεύουν ότι το έργο αυτό δεν θα γίνει ποτέ ή αν φθάσει ο Κάπου θα σταματήσει.

Ο Νομός Αιτωλοακαρνανίας εάν ψήφισε όπως ψήφισε στις τελευταίες εκλογές συνέβαλαν σ' αυτό κατά πολύ κάποιες υποσχέσεις που δόθηκαν ότι δεν θα γίνει αυτό το έργο.

Ο κ. Ευθυμίουπουλος, ο Υφυπουργός Ανάπτυξης στην επιτροπή αποτίμησης τεχνολογίας, δήλωσε ότι είναι αντίθετος στην εκτροπή του Αχελώου.

Να πω και κάτι άλλο, στο οποίο θέλω να απαντήσετε, κύριε Αλευρά. Υπάρχουν δύο διευθύνσεις στο Υπουργείο σας. Η μια υπήγαγε την κοιλάδα του Αχελώου στην προστασία του προγράμματος «ΝΑΤΟΥΡΑ» 2000. Η άλλη συντάσσει τη μελέτη. Προϋπόθεση για να γίνει η νέα μελέτη περιβαλλοντικών όρων είναι να εξαφανιστεί η απόφαση της άλλης διευθύνσεως η οποία υπάγει την κοιλάδα στην προστασία των διατάξεων του «ΝΑΤΟΥΡΑ» 2000. Είναι διευθύνσεις του αυτού Υπουργείου και οι δύο και από πάνω είναι ο κ. Λαλιώτης. Τι συμβαίνει τέλος πάντων;

Να πω και κάτι άλλο το οποίο παραδεχθήκατε και σεις. Θα γίνει το έργο αν εξασφαλιστούν πόροι. Αυτό μας είπε και σε μια σύσκεψη ο κ. Λαλιώτης προ δυο μηνών περίπου. Είπε, αν εξασφαλιστούν οι πόροι. Δεν τους εξασφαλίσατε τους πόρους ακόμη. Και ξέρετε πού φθάνουν τώρα αυτοί οι πόροι; Φθάνουν στα 120 δισεκατομμύρια και πλέον. Πήγατε να κερδίσετε με την ματαιώση της σύμβασης με την «ΤΑΓΙΟΥΡΟ» 10-12 δισεκατομμύρια και πληρώνετε διπλάσια. Τα 67 δισεκατομμύρια γίνονται 120 συνεπεία των αμελών ενεργειών και παραλείψεών σας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε, ολοκληρώστε.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ:** Γι' αυτό ήθελα να είναι παρών ο κ. Λαλιώτης, γιατί είμαι βέβαιος ότι σεις δεν μπορείτε να ξέρετε αν υπάρχει κυβερνητική βούληση ή όχι, διότι δεν θα διέρρεαν οι προθέσεις της κυβέρνησης και του κ. Λαλιώτη αν οι σχετικές με το υπάρχει ή όχι πρόθεση, γιατί θα είχε πολύ μεγάλο πολιτικό κόστος. Και ο Υπουργός προπαγάνδας του ΠΑΣΟΚ ξέρει να διαφυλάσσει ερμητικά κλειστά τα μυστικά, που αναφέρονται σε τόσο σοβαρά θέματα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Χωματά, απ' ότι βλέπω εδώ έχετε εξαντλήσει τη δευτερολογία σας. Το έχει σημειώσει ο συνάδελφος Αντιπρόεδρος ότι δεν δικαιούσθε να πάρετε το λόγο.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Έτσι ακριβώς είναι, κυρία Πρόεδρε, αλλά επειδή το θέμα είναι πάρα πολύ σοβαρό και επειδή ομολογώ ότι δεν το ήξερα ότι εξήντηλα όλον το χρόνο, αν νομίζετε και με την ανοχή των συναδέλφων ότι μπορώ να έχω έστω ένα ή δύο λεπτά, θα ήθελα να πάρω το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Να δοθεί, κυρία Πρόεδρε, είναι και για τις Κυκλάδες.



**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Θα μιλήσει για τις Κυκλάδες, κυρία Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ορίστε, κύριε Χωματά, έχετε το λόγο για δύο λεπτά.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Σας ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριε Υφυπουργέ, ομολογώ ότι με αποπλίζετε με την άδεια που ζητάτε και σεις υπέρ εμού για να μιλήσω. Αλλά επειδή τα προβλήματα είναι προβλήματα και εγώ εδώ δεν εκπροσωπώ τον εαυτό μου, για να είμαι πολύ ευγενής, αλλά το Νομό των Κυκλάδων που αντιμετωπίζει τα προβλήματα, θα μου επιτρέψετε να πω ότι προβληματίστηκα πολύ από την τοποθέτηση τόσο τη δική σας όσο και του κυρίου Υφυπουργού, του κ. Χατζημιχάλη, που γνωρίζω πολύ καλά ότι και οι δυο αγαπάτε το Νομό Κυκλάδων και βλέπετε με ιδιαίτερο μάτι και συμπάθεια τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν εκεί.

Όμως, κύριοι Υφυπουργοί, και ο ένας και ο άλλος είπατε ότι το πρόβλημα δεν υπήρχε αλλά γίνεται εντονότερο, ότι είναι διεθνές το πρόβλημα της λειψυδρίας κλπ. και ότι καταντάει να είναι εθνικό θέμα. Αυτό το τονίζω και εγώ από το 1990 πραγματικά. Και απορώ πώς εσείς στα Υπουργεία με ειδικότητες, με εργαστήρια και με σύγχρονα μέσα δεν μπορέσατε να το αντιληφθείτε.

Είπε ο κύριος Υφυπουργός επίσης ότι στα νησιά υπάρχει αυξημένη ανάγκη για νερό, γιατί μερικά νησιά αναπτύχθηκαν τουριστικά. Μα αυτό δεν επιδιώκουμε, να αναπτυχθούν τα νησιά, κύριε Υπουργέ; Θα τους κόψουμε τώρα την ανάπτυξη και τις υποδομές για να μη σπαταλούν νερό;

Είπατε ακόμη κάτι το οποίο με στενοχωρεί ιδιαίτερα και με προβληματίζει. Είπατε ότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ βλέπει με ιδιαίτερη σοβαρότητα το πρόβλημα αυτό της ύδρευσης των νησιών.

Θα σας πω ότι στη Θυρασιά υπάρχει μία μονάδα αφαλάτωσης, η οποία λειτουργεί εδώ και τέσσερα χρόνια με μία ανεμογεννήτρια, το νερό χύνεται στη θάλασσα, διότι δεν υπάρχει μία δεξαμενή συλλογής του νερού, ούτε το δίκτυο ύδρευσης.

Θα πω και κάτι άλλο, κύριε Υφυπουργέ. Όπως γνωρίζετε στην Τήνο υπάρχει μία λιμνοδεξαμενή που έγινε από τη Νέα Δημοκρατία. Χρειαζόταν συμπληρωματικά έργα στεγανοποίησης της μεμβράνης και επίσης εκτροπής του αγωγού των λιμμάτων που έπεφταν μέσα στη δεξαμενή. Επί τόσα έτη δεν το κάνατε. Έρχεται ο Υπουργός και απαντάει ότι έγιναν ορισμένα πράγματα και προβλέπεται να γίνουν και άλλα, διότι σημειώθηκε ότι κατεγράφησαν τα απαραίτητα στοιχεία που έχουν σχέση με τη διαρροή προκειμένου να προχωρήσει στη σύνταξη μελέτης για να εξασφαλίσει την αδιαπερατότητα της λιμνοδεξαμενής. Αυτή η διαπίστωση έγινε το 2000. Η απάντηση αυτή δόθηκε 21.8.2000. Από τότε μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει τίποτε. Πώς λοιπόν εμείς να πιστέψουμε ότι εσείς αντιμετωπίζετε το θέμα με τη δέουσα σοβαρότητα;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Χωματά, παρακαλώ, τελειώστε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Θα κάνω μία πρόταση. Κύριε Χατζημιχάλη, επειδή άκουσα από όλους τους φορείς των Κυκλάδων ότι πραγματικά έχετε ενδιαφερθεί για το θέμα, υπάρχουν ορισμένοι δήμαρχοι στα νησιά που έχουν μία εξοικείωση με τις αφαλατώσεις. Στείλτε τους λοιπόν μονάδες αφαλατώσεων όσο είναι καιρός πριν το πρόβλημα γίνει πολύ έντονο. Γίνεται έντονο, εντονότατο.

Επίσης, σε ό,τι αφορά τις χρηματοδοτήσεις για τις γεωτρήσεις, επειδή άκουσα ότι ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Χωματά, παρακαλώ, όχι υπέρβαση της υπερβάσεως.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Κυρία Πρόεδρε, τελειώνω.

Άκουσα ότι ως προϋπόθεση για τη χρηματοδότηση θέτετε τον έλεγχο από το Ι.Γ.Μ.Ε. Πώς θα γίνει αυτό που και χρονοβόρο είναι και έχει διαλυθεί το Ι.Γ.Μ.Ε.; Πώς θα πάρουν τις χρηματοδοτήσεις για γεωτρήσεις;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Χωματά, παρακαλώ, τελειώσατε.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ:** Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Η κα Έλσα

Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Κυρία Πρόεδρε, το Υπουργείο Ανάπτυξης, ως ο κεντρικός φορέας συντονισμού και διαχείρισης των πολιτικών για τους υδάτινους πόρους, απαντώντας σε ερώτηση συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας στις αρχές του χρόνου μιλάει για το σημαντικό πρόγραμμα που έχει αναπτύξει για τις υποδομές στη διαχείριση υδάτινων πόρων. Μιλάει μόνο για δύο μελέτες που είναι έτοιμες και υλοποιούνται μάλιστα, ενώ λέει ότι οι μελέτες στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ έχουν κριθεί μη επιλέξιμες και δεν χρηματοδοτήθηκαν επειδή δεν υπάρχει το κεντρικό πάντα master plan. Στη συνέχεια λέει ότι θα επενδυθούν 4,2 δισεκατομμύρια δραχμές για μελέτες και σχέδια διαχείρισης, για μελέτη της δομής και της λειτουργίας των φορέων, κεντρικού και περιφερειακών, αι για επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου. Φιλοδοξεί δε, όλα αυτά να είναι έτοιμα το 2006, δηλαδή για το Δ'Κ.Π.Σ. θα μπορούμε στην υλοποίηση.

Θεωρώ ότι θα ήταν πάρα πολύ ειλικρινές να απαντήσετε στον κ. Κατσάρο και στους Βουλευτές του Κ.Κ.Ε. που σας ρώτησαν αν τελικά θέλετε να γίνει ο Αχελώος, αν τελικά θέλετε να γίνουν αρδευτικά έργα στην Ελλάδα και αν μπορείτε κατ' αρχάς να τα κάνετε.

Άποψη δική μου είναι και αν θέλετε έχει καταστεί σαφές αυτό από όλους τους κοινοτικούς με τους οποίους έχουμε μιλήσει ότι δεν εγκρίνουν τουλάχιστον με τις δικές τους πολιτικές ότι είναι δυνατόν να επενδύονται ευρωπαϊκοί πόροι σε έργα που καταλήγουν σε γεωργικά προϊόντα, που κρίνονται υπερπαραγμένα όταν παράγονται και καταλήγουν σε χωματερές. Αν δεν συνδυάσετε την πολιτική νερού με την πολιτική γεωργικής παραγωγής, εν θα πάτε πουθενά.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Το βαμβάκι δεν πάει στις χωματερές.

**ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:** Και ένα λεπτό για να θίξω τα δύο απαραίτητα έργα της Πελοποννήσου.

Ξαναφέρτε το έργο του Αναβάλου στους πόρους του περιβάλλοντος, κύριε Υπουργέ. Δεν υπάρχει επάρκεια πόρων στο Υπουργείο Γεωργίας για να χρηματοδοτηθεί ο Αναβάλος.

Η πρόταση της Δ'7, της δικής σας υπηρεσίας, κύριε Αλευρά, και το κόστος των μελετών, που προχωρούν σαν χελώνες, αλλά προχωρούν από το 1993 και τις παρακολουθούμε, είναι για είκοσι τέσσερα δισεκατομμύρια. Αυτά τα οφείλει η ελληνική πολιτεία στην Αργολίδα και ο κ. Πάχτας τα έχει ήδη ψαλιδίσει σε οκτώ. Μην έρθουμε πάλι όλοι στον Ισθμό. Δεν είναι δυνατόν, θα πεθάνει η Αργολίδα. Η αφαλμύρωση έχει φτάσει στις Μυκίνες και το Ξέρετε.

Τέσσερις χιλιάδες PPM ακόμα ο κάμπος των Ιρίων. Στα χίλια φτάνει στο κέντρο του κάμπου και στα τριακόσια δεν ανθοφορεί η λεμονιά. Στα χίλια πεθαίνει το άλογο. Κάτι πρέπει να κάνετε.

Όσον αφορά στη Στυμφαλία, μου είπατε στο διάδρομο –εύχομαι να μην ήταν off the record και να το επαναλαμβάνουμε στη Βουλή– ότι η ΕΥΔΕ, η περίφημη περιβαλλοντική υπηρεσία σας που παίρνει εντολές και κάνει τον περιβαντολόγο, συμφώνησε τελικά στην υδροδότηση της Κορίνθου από τη Στυμφαλία. Είναι εγκληματική αυτή η απόφαση. Η μόνη λύση είναι η επέκταση των δυνατοτήτων της ΕΥΔΑΠ, που έχει φθάσει στα Μέγαρα. Φέρτε την μέχρι τους Αγίους Θεοδώρους, πηγαίνετε την μέχρι την Κόρινθο και φθάστε την στο Κιάτο. Περιθώρια υπάρχουν. Έτσι και αλλιώς η Κόρινθος και το Κιάτο μαζί χρειάζονται λιγότερο από το 15% έως 20% της Αθήνας, που ακόμα διαρρέει στους υπόγειους διαδρόμους της πόλης από την κάκιση διαχείριση.

Μην τολμήσετε, λοιπόν, από το ΥΠΕΧΩΔΕ να σας φύγει έγγραφο έγκρισης των απαραίτητων περιβαλλοντικών όρων που συνθέσαν οι πέντε φορείς για να ρίξουν στάχτη στα μάτια. Ανοίξτε τα βιβλία των σωστών επιστημόνων και δείτε ότι η Λέρνα έχει νερομάνα, όπως έμαθα εγώ από παιδάκι, τη Στυμφαλία. Και ούτε μπορεί αυτός ο καταπληκτικός βιότοπος να πάει στράφι ούτε μπορείτε να κοροϊδεύετε τους Βουλευτές λέγοντας ότι είναι μόνο για την Κόρινθο, όταν το Κιάτο έχει φθάσει πέντε μέτρα από την τρίτη γεώτρηση της Στυμφαλίας. Δεν θα το δεχθεί ούτε η Στυμφαλία και οι δέκα κοινότητες, ο

μεγάλος δήμος, ούτε η Αργολίδα.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Τώρα είναι η σειρά των επερωτώντων Βουλευτών του Κομμουνιστικού Κόμματος.

Το λόγο έχει ο κ. Στριφτάρης.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Κατ' αρχάς άκουσα με προσοχή τον κ. Αλευρά, ο οποίος μέμφθηκε βέβαια το Κ.Κ.Ε. επειδή δεν άκουσε προτάσεις.

Εγώ θα κάνω μία πρόταση, κύριε Αλευρά. Η Αττική έχει ένα πλούσιο υδροφόρο ορίζοντα, ο οποίος είναι άχρηστος από τα λύματα των βιομηχανιών. Βάλτε τους να πληρώσουν να κάνουν βιολογικό καθαρισμό. Στα Οινόφυτα πήγατε όλα τα εργοστάσια και ο Ασωπός αχρηστεύθηκε. Ένα πλούσιο υπέδαφος έχει τελειώσει και ψάχνουμε να βρούμε εμβολωματικές λύσεις πώς θα εξυπηρετήσουμε τα πέντε εκατομμύρια του Λεκανοπεδίου στις υδρευτικές τους ανάγκες.

Προτάσεις υπάρχουν, κύριε Υπουργέ. Σας είπα ότι δεν έχετε ούτε μια μακέτα να δείξετε, γιατί το έργο του Ευήνου δεν είναι δικό σας. Το δημοπράτησε η Νέα Δημοκρατία –να λέμε τις αλήθειες, εμείς δεν έχουμε να κρύψουμε τίποτα- το ξεκίνησε η Νέα Δημοκρατία με έναν προϋπολογισμό πενήντα δισεκατομμυρίων (50.000.000.000). Τον έχετε φθάσει εκατόν είκοσι δισεκατομμύρια (120.000.000.000) και ακόμη δεν έχει τελειώσει το φράγμα. Δεν ξέρω εάν εκεί τη μακέτα θα την κρατάει από τη μία ο κ. Λαλιώτης και από την άλλη ο κ. Νάκος. Κάπως έτσι πρέπει να το κάνετε, άμα θέλετε να είσθε δίκαιοι.

Όμως, αλλού είναι το πρόβλημα.

Κύριε Χατζημιχάλη, θα το πω και ως είναι βαρύ. Η επιστήμη δεν είναι «παπατζηλίκι». Δεν είναι τη μία φορά το ένα χαρτί το επτάμηνο, γιατί έτσι μας βολεύει και την άλλη το οκτάμηνο. Τα δικά σας χαρτιά είναι. Το ένα είναι το επτάμηνο, γιατί τον Απρίλη...

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Διαβάστε τα για να καταλάβετε, κύριε Στριφτάρη.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Τα διάβασα. Εσείς, αν τα είχατε διαβάσει, δεν θα τα καταθέτατε στα Πρακτικά της Βουλής, αλλά έτσι έχετε συνηθίσει, όχι μόνο να μη διαβάσετε, αλλά να λέτε και ψέματα. Και χοντρά ψέματα. Όταν σας ελέγχουν, θα απαντάτε σε αυτά που σας ελέγχουν. Δεν θα ζητάτε ευθύνες από αυτούς που δεν τις έχουν.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Θα σας απαντήσω.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Εκατόν δεκαεπτά δισεκατομμύρια (117.000.000.000) για μια εξαετία. Δεκαοκτώ δισεκατομμύρια (18.000.000.000) το χρόνο. Ξέρετε πόσα χαρίσατε στην "HOCHTIF" φοροαπαλλαγής; Εκατόν είκοσι δισεκατομμύρια (120.000.000.000). Άλλα ογδόντα...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Κύριε Στριφτάρη, για τα στοιχεία έλεος!

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Θα πληρώσει καθόλου φόρο η "HOCHTIF";

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Σας παρακαλώ, κύριε Στριφτάρη, μη ρωτάτε, γιατί θα σας απαντήσουν τώρα.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Θα πληρώσει η κοινοπραξία της γέφυρας για το Ρίο-Αντίρριο το ανάλογο ποσόν στην εφορία ή φοροαπαλλάσσεται και αυτή με εξήντα δισεκατομμύρια (60.000.000.000);

Και, κύριε Αλευρά –ο κ. Νάκος ίσως θα το θυμάται- το 1995 υπογράψαμε εδώ μία σύμβαση για το μηχανολογικό εξοπλισμό του υδροηλεκτρικού φράγματος του Πευκόφυτου. Τη συζητήσαμε εδώ με τον κ. Λαλιώτη. Η Βουλή κύρωσε αυτήν τη σύμβαση για προμήθεια του μηχανολογικού εξοπλισμού από το μίστερ Γκας Προμ, τον κ. Τσερνομίρτιν. Ναι, κύριε Αλευρά, αυτή είναι η αλήθεια είναι για σας πολύ οδυνηρή. Όχι για σας προσωπικά τους δύο Υφυπουργούς αλλά για την Κυβέρνηση.

Στις προτάσεις που καταθέσατε, κύριε Χατζημιχάλη, για το λεγόμενο Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής, αναφέρεται ότι την τελευταία εικοσαετία κανένα μεγάλο έργο δεν έχει γίνει. Εδώ έχω να κάνω δύο-τρεις προτάσεις, αν θέλετε να ακούσετε το

ΚΚΕ. Βεβαίως, δεν περιμένουμε στη διάρκεια μιας βουλευτικής περιόδου να επιλυθούν όλα τα συσσωρευμένα προβλήματα. Όμως, με την τακτική που ακολουθείτε, δεν θα λυθεί κανένα πρόβλημα.

Κατέθεσε ο κ. Χατζημιχάλης έναν ολόκληρο τόμο, στον οποίο αναφέρει ότι το Υπουργείο Γεωργίας θα πουλήσει τα ακίνητά του κι έτσι θα εξοικονομήσει ένα τρισεκατομμύριο. Καλά, τόσο πλούσιο είναι το Υπουργείο Γεωργίας; Έχει τόσα πολλά ακίνητα για να τα πουλήσετε και να διαθέσετε τα χρήματα;

Επιπλέον δεν κάνετε αρδευτικά έργα, ούτε έργα υποδομών, γιατί δεσμεύετε εθνικούς πόρους για τα έργα που επιλέγουν τα μονοπώλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι δεν έχετε περισσεύμα πόρων, για να κάνετε έναν εθνικό προγραμματισμό, αφού είναι δοσμένο στην πολιτική σας πως ό,τι συγχρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση θα γίνεται. Αυτά όμως που δεν συγχρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, που είναι ακριβώς για τα αρδευτικά έργα, πρέπει να γίνουν με εθνικούς πόρους. Υπάρχουν πάρα πολλοί εθνικοί πόροι, αλλά τους χαρίζετε εκεί που θέλετε κι εκεί που νομίζετε ότι αποδίδουν.

Όσον αφορά τα στοιχεία στα οποία αναφερθήκατε, είναι βαρύ αυτό που σας είπα, αλλά δεν το παίρνω πίσω. Δώσατε εσκεμμένα τη χρονική διάρκεια που εξετάζετε, για να δικαιολογήσετε το αδιέξοδο στο οποίο έχουμε φθάσει λέγοντας ότι αυτό οφείλεται στην ανομβρία φέτος.

Στην Πελοπόννησο οι βροχοπτώσεις του οκταμήνου Σεπτεμβρίου-Απριλίου είναι πολύ πιο πάνω από την πολυετία. Στη Θεσσαλία επίσης είναι πολύ πιο πάνω από την πολυετία κι όχι μόνο πιο πάνω από το προηγούμενο. Αυτά είναι μέσα στα στοιχεία που κυκλοφορήσατε εσείς. Άρα, δεν δικαιολογείτε να κινδυνολογείτε και να λέτε ότι χανόμαστε και ότι πρέπει να βομβαρδίσουμε τα σύννεφα με αμφιβόλου αποτελεσματικότητας μεθόδους.

«Στο κασιδί το κεφάλι» δεν μπορούν να μάθουν οι κουρείς. Εκτός κι αν η Ελλάδα είναι ο κασιδής και πάνω του θα δοκιμάζει ό,τι θέλει να δοκιμάσει ο κάθε ερευνητής. Δεν λύνονται τα προβλήματα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων με λογικές που ουσιαστικά αποποιούνται τις ευθύνες της Κυβέρνησης για ένα τόσο μεγάλο ζήτημα. Αν συνεχίσετε αυτήν την πολιτική ερήμωσης της υπαίθρου και συγκέντρωσης του πληθυσμού στην Αθήνα, τότε θα θέλουμε κι άλλον Εύηνο. Θα τσακώνονται οι Αθηναίοι με τους Θεσσαλούς, ποιος θα πάρει τον Αχελώο, όπως τσακώνονταν οι Αιτωλοακαρνανείς για την Τριχωνίδα. Πάτε να λύσετε προβλήματα που απαιτούν προγραμματισμό και χρήματα με μικροεπενδύσεις και φτιασιδώματα που δεν χωράνε πια.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ.)

Το έργο του Ανάβαλου το συνάντησα όταν πρωτοπήγα στη Γεωπονική Σχολή. Ο πρώην πρότανης, ο Πολοβολαίης, έκανε τη διδακτορική του διατριβή τη δεκαετία του '50. Έχει πάρει σύνταξη ο άνθρωπος, κοντεύει να γίνει ογδόντα χρονών και ακόμα λύση δεν υπάρχει για τον Ανάβαλο.

Δεν χρειάζονται άλλα μελετητικά γραφεία και ξόδεμα τεράστιων πόρων για μελέτες και κόντρα μελέτες. Αν δεν θέλετε αγροτική οικονομία, η διαχείριση των υδάτινων πόρων όπως πάει είναι η καταστροφή του περιβάλλοντος που έρχεται αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα. Και σε αυτό ελέγχεται η Κυβέρνηση όχι γιατί αδιαφορεί, αλλά γιατί έχει πολιτική που λέει ότι αφού δεν μας ενδιαφέρει η αγροτική παραγωγή, δεν κάνουμε και διαχείριση των υδάτινων πόρων. Αν όμως καταστραφούν όπως έχουν καταστραφεί και αναφέρθηκε ο κ. Νάκος, είναι σε άλλες περιοχές, δεν μπορούμε να προχωρήσουμε.

Πάντως ακολουθείται μία πολιτική «γες μεν» για τους βιομήχανους, που έχουν καταμολύνει το περιβάλλον και ψάχνετε ακόμα να περιορίσετε την καλλιέργεια του βαμβακιού για λόγους περιβάλλοντος και νιτρορύπανσης. Και όταν το ΕΘΙΑΓΕ και άλλα ινστιτούτα λένε ότι η ρύπανση από το βαμβάκι στην Καρδίτσα είναι μηδέν που για πενήντα χρόνια είναι μονοκαλλιέργεια, εσείς επιμένετε.

Και τελειώνω λέγοντας, κύριε Χατζημιχάλη, ότι πρέπει να ξέρουμε στη Θεσσαλία, γιατί εκεί εκλέγεστε εάν και δεν είσθε

Θεσσαλός οι βαμβακοπαραγωγοί κάθε δύο τρία χρόνια σπέρνουν το χωράφι τους και με σιτάρι για να ξεκουραστεί.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Δεν άκουσα τι είπατε.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Λέω ότι γεννηθήκατε στην Αθήνα.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Λάθος με δηλώσατε. Ρωτήστε το συνάδελφό σας.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Πάντως δεν απευθύνεστε σε άσχετους.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο κ. Τζέκης.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Είδαμε και σήμερα πάλι τους δύο Υφυπουργούς να επιδίδονται σε ένα σπορ της Κυβέρνησης, την κινδολογία. Το είδαμε αυτό και στην κοινωνική ασφάλιση που ζητάμε από τον εργαζόμενο να έλθει να πληρώσει. Το είδαμε πριν από μερικούς μήνες πάλι στο σύστημα της υγείας. Χάνεται το ΕΣΥ, ιδιωτικοποιούνται τα πάντα και από την άλλη «έλα εργαζόμενε να πληρώσεις». Και σήμερα ο κ. Χατζημιχάλης, ειδήμων στην κοινωνιολογία, αυτό έκανε. Εφόσον υπάρχει πρόβλημα, καλείται ο ελληνικός λαός να το πληρώσει. Την νεοφιλελεύθερη πολιτική δεν μπορεί να τη ντύσει με φιλολαϊκή πολιτική.

Από την άλλη ο κ. Αλευράς εκείνο που βρήκε να πει στα όσα επισημάναμε ήταν να πει για τη Θεσσαλονίκη πως μέχρι να λυθεί το πρόβλημα του Αλιάκμονα θα κάνουμε γεωτρήσεις. Γεωτρήσεις προσπαθούν να κάνουν όλοι οι δήμοι και όσο πάνε πιο βαθιά τόσο το νερό είναι ακατάλληλο. Βέβαια δεν κατοικεί εκεί ο κ. Αλευράς, κάπου αλλού κατοικεί, ή αγοράζει και το νερό.

Εκείνο το σημαντικό που δεν αναφέρθηκε ούτε από τον έναν ούτε από τον άλλον είναι η πλήρης πολιτική ευθύνη που έχουμε για το ν.1739/87. Δεκατρία χρόνια από τα οποία δέκα είσαστε στην Κυβέρνηση.

Γιατί δεν βάλατε σε εφαρμογή το νόμο; Ποιός ευθύνεται; Το Κ.Κ.Ε.; Ο κομμουνιστικός δάκτυλος πάλι δηλαδή κατά την προσφιλή τακτική και άλλων εποχών;

Δεν βρήκαν να πουν τίποτα για όλες τις περιοχές Μακεδονίας, Θράκης, που αναφέραμε, που σημαίνει ότι δεν υπάρχει κανένα έργο ούτε στα χαρτιά.

Και βέβαια ο κ. Χατζημιχάλης αναφέρθηκε και στην τουριστική πολιτική και μάλιστα κάτογισε ευθύνη ότι αυξάνεται ο τουρισμός σε περιοχές, άρα ευθύνονται οι τουρίστες. Και βέβαια όταν ανοίγεις τον τουρισμό σου στους ξένους και στους ντόπιους τον εσωτερικό τουρισμό και όταν έχεις προβάλει τον τουρισμό σαν μια κύρια πηγή εισοδήματος, και εθνικού εισοδήματος θα πρέπει να έχεις κάνει τα απαραίτητα, δηλαδή υποδομή. Και βέβαια σας αναφέρω τη Θάσο και τη Χαλκιδική από τη Μακεδονία και τη Θράκη. Για μεν τη Θάσο εδώ και μια πενταετία τουλάχιστον ξεσηκώνονται κάθε χρόνο οι κάτοικοι εκεί, γιατί τα έργα τα οποία υποσχέθηκαν δεν έχουν γίνει, για δε τη Χαλκιδική υποσχέθηκαν και πρόσφατα ότι θα της φέρετε νερό και από τον Όλυμπο. Και βέβαια στη Χαλκιδική που σηκώνει πολύ τουρισμό, υπερδιπλασιάζεται ο τουρισμός, καταλαβαίνετε το μέγεθος του προβλήματος που παρουσιάζεται.

Έτσι, λοιπόν, πιστεύουμε ότι η κυβερνητική πολιτική είναι εκείνη που ευθύνεται και μόνο. Και όσον αφορά τις θέσεις του Κ.Κ.Ε., ήταν σαφής και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος αλλά και ο εισηγητής. Εγώ θα καταθέσω στα Πρακτικά ένα απλό πράγμα, αυτό το χαρτί που περιλαμβάνει τις θέσεις του κόμματος που βγήκαν στις 31-3-2001 και οφείλατε τουλάχιστον ως Κυβέρνηση να μελετάτε και αυτά τα κείμενα που βγαίνουν στη δημοσιότητα. Αυτό θα κάνει καλό όχι μόνο στην Κυβέρνηση αλλά και στον τόπο.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Άγγελος Τζέκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν κείμενο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και κλείνω με το εξής, κύριε Πρόεδρε: Πριν από ένα μήνα ο Υπουργός Γεωργίας έστειλε στις περιφέρειες και στις νομαρχίες ένα έγγραφο που ζητάει να του δοθούν προτάσεις για έργα τα οποία θα ανακινώσε στις 17 Ιουνίου, Παγκόσμια Ημέρα κατά της Ερημοποίησης, που σημαίνει και ομολογεί δηλαδή η Κυβέρνηση ότι για όλη τη βόρειο Ελλάδα δεν έχει κάνει ούτε

ένα έργο. Και βέβαια το ζήτημα της ερημοποίησης είναι υπαρκτό, αλλά πριν από αυτό υπάρχει ένα άλλο φαινόμενο, κύριε Πρόεδρε, είναι η ερήμωση της υπαίθρου. Και όταν μιλάμε για ερήμωση της υπαίθρου, σημαίνει ότι δεν υπάρχει ανάπτυξη. Και όσο και αν καυχίστε ότι από τα προηγούμενα πακέτα που δώσατε υπάρχει ανάπτυξη, τα ίδια τα νούμερα και τα στοιχεία της EUROSTAT σας διαψεύδουν. Από τις έντεκα πιο φτωχές περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι επτά ανήκουν στη χώρα μας και μέσα σε αυτές είναι η Μακεδονία και η Θράκη.

Κύριοι Υπουργοί, θα πρέπει να κατανοήσετε το μέγεθος της πολιτικής ευθύνης και αν θέλετε να αλλάξετε ρότα, να την αλλάξετε. Διαφορετικά δεν πρόκειται βέβαια να εξακολουθήσετε να κοροϊδεύετε τον κόσμο, γιατί σας έχει πάρει χαμπάρι.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Τσιόγκας έχει το λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω στη δευτερολογία μου ότι η πολιτική της Κυβέρνησης είναι μια πολιτική η οποία δεν θέλει να αναπτυχθεί η αγροτική οικονομία, δεν θέλει να αναπτυχθεί η αγροτική παραγωγή, γι' αυτό και δεν έχει σκοπό με βάση τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης να γίνουν τα αρδευτικά έργα. Συνεπώς κατά τη γνώμη μας δεν θέλετε να γίνει η εκτροπή του Αχελώου. Έχετε σταματήσει τα έργα με δική σας ευθύνη, αλλάζετε τις περιβαλλοντικές μελέτες βάζοντας πιο αυστηρούς όρους για να μη γίνει η εκτροπή και βεβαίως είναι αληθές αυτό που ειπώθηκε πριν, ότι ο σύμβουλος του Πρωθυπουργού είναι ο νομικός σύμβουλος των οργανώσεων αυτών, οι οποίες αντιτίθενται στην εκτροπή του Αχελώου.

Θέλω επίσης να πω πως σε ό,τι αφορά τα παράλληλα έργα δεν έχετε προχωρήσει ούτε σε ένα έργο στο θεσσαλικό κάμπο για να μην πάνε τα νερά στη θάλασσα. Το λέω αυτό γιατί με βάση τη σοβαρότητα του προβλήματος φέτος οι αγρότες απ' ό,τι φαίνεται και απ' ό,τι συζητιέται στα χωριά του κάμπου δεν θα βγουν μόνο με τα τρακτέρ έξω, αλλά θα βγουν και με τα παλούκια.

Είπε ο κ. Αλευράς ότι πρόσφατα επισκέφθηκε το φράγμα του Σμοκόβου. Εγώ θέλω να πω ότι αυτό το φράγμα το οποίο έχουν επισκεφθεί πολλοί ήταν νέοι και γέρασαν και περιμένουν ακόμη να γίνει το φράγμα του Σμοκόβου. Σε αυτήν, λοιπόν, την κατάσταση εμείς λέμε ότι η Κυβέρνηση σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να εκμεταλλευθεί και όποιος άλλος καλοθελητής τη λειψυδρία και να επιβάλει και αύξηση στην τιμή του νερού, πρόστιμα στους αγρότες για σπατάλες στην άρδευση, όπως έντεχνα διαδίδεται από πολλές πηγές και κυρίως από το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ.

Εμείς ζητάμε να ληφθούν άμεσα μέτρα από τώρα για τη δίκαιη κατανομή και ορθολογική διαχείριση των νερών της λίμνης του Πλαστήρα -γιατί θα έχουμε σοβαρό πρόβλημα φέτος στη Θεσσαλία- και να μην εκμεταλλευτεί η Κυβέρνηση και όποιος άλλος την έλλειψη του νερού για να προκαλέσει και να οξύνει ενδοαγροτικές ή τοπικιστικές αντιπαράθεσεις στην περιοχή της Θεσσαλίας. Ως κόμμα δηλώνουμε για άλλη μία φορά ότι θα πάρουμε πρωτοβουλίες για να συμβάλουμε στη λύση του προβλήματος και βέβαια θα συνεχίσουμε αυτές τις προσπάθειες με όλες τις δυνάμεις και βεβαίως στην κατεύθυνση των φορέων της Θεσσαλίας θα τους καλέσουμε όλους να αγωνιστούν και να παλέψουν για την επίλυση των προβλημάτων.

Αυτά που σας λέμε και σας προτείνουμε είναι και οι προτάσεις όλων των φορέων της Θεσσαλίας ανεξάρτητα από πολιτική προτίμηση και για την Κάρλα και για τον Αχελώο και για το Σμόκοβο και συνολικά για το αρδευτικό πρόβλημα της Θεσσαλίας. Είναι προτάσεις, λοιπόν, των φορέων της Θεσσαλίας και αυτές εμείς σας φέρνουμε εδώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Σκοπελίτης έχει το λόγο.

**ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΤΗΣ:** Εκείνο που μπορεί να επισημάνει κάποιος είναι ότι έλλειψε η οποιαδήποτε κουβέντα γι' αυτά τα έργα τα νησιά. Έρμα από την πλευρά όχι τη δικιά μας. Φαίνεται ότι ή αγνοείτε τα προβλήματα ή δεν έχετε να πείτε τίποτε πάνω σ' αυτά τα προβλήματα, γι' αυτό δεν μιλήσατε καθόλου. Για τα προβλήματα, επισημαίνω ακόμη μια φορά είναι πάρα

πολύ καυτά, ζωτικής ανάγκης για το σήμερα και περισσότερο για το αύριο των κατοίκων των νησιών μας. Πρέπει λοιπόν άμεσα να προχωρήσουν τα έργα που προσπάθησα να πω και ανέφερα και άλλοι ομιλητές από την πλευρά του κόμματός μου για να μπορέσουμε να βγούμε από τη σημερινή κατάσταση, να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα, να δώσουμε μία προοπτική. Πρέπει να τελειώσουν τα έργα αυτά επιτέλους που εγκαινιάζονται, ξαναεγκαινιάζονται και δεν τελειώνουν ποτέ. Να γίνουν εκείνα τα έργα που έχει υποσχεθεί αρκετές φορές η Κυβέρνηση και οι κυβερνητικοί παράγοντες ότι θα γίνουν. Να γίνουν εκείνα τα μικρά-μικρά έργα που καμιά φορά αποδεικνύονται πιο αποτελεσματικά για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όμως, κύρια εκείνο που πρέπει να γίνει για τα νησιά μας είναι να καταβληθεί εκείνη η προσπάθεια, να παρθούν εκείνα τα μέτρα που θα βοηθήσουν στην ανάπτυξή τους. Πρέπει λοιπόν και τα προβλήματα της αγροτικής μας παραγωγής να αντιμετωπιστούν, γιατί προσπάθησα να πω πόσο συνδέεται με το δικό μου το νησί τη Μυτιλήνη το πρόβλημα της λειψυδρίας με την εγκατάλειψη ουσιαστικά της ελαιοκαλλιέργειας, αλλά γιατί ο παράγων άνθρωπος είναι το κυρίαρχο στοιχείο για την αντιμετώπιση και του προβλήματος που συζητάμε. Όμως, δυστυχώς, κάθε άλλο παρά κινείστε προς αυτήν την κατεύθυνση, επιδεινώνονται συνέχεια τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι των νησιών μας, δημιουργείται πρόβλημα και με την άναρχη ανάπτυξη του τουρισμού και γι αυτό λέμε σήμερα εμείς ότι αν δεν πάρει την υπόθεση στα χέρια του ο λαός –και αυτό κάνει στα νησιά μας- να παλέψει για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών είναι δυσοίωνα το αύριο, το οικονομικό αύριο των νησιών μας αλλά και η ίδια η ποιότητα ζωής πάνω σ' αυτά. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Κύριε Στριφτάρη, κάνατε μία αήθη επίθεση, απόπειρα που δεν περιμένα από στέλεχος του Κ.Κ.Ε.

Το πού γεννήθηκε ή πώς εκλέγομαι λίγο ενδιαφέρει τη Βουλή.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Μην κολλάτε εκεί.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Όχι, κολλάω γιατί έχει σημασία. Έτσι για την ιστορία και για να έχετε καλύτερα στοιχεία για το φάκελό μου, γεννήθηκα στο Λιβάδι της Ελασσόνας σε υψόμετρο χιλίων διακοσίων μέτρων στον Όλυμπο και βρέθηκα στην Αθήνα όταν βρέθηκε ο πατέρας μου εξόριστος στη Γυάρο. Αλλά αυτό δεν έχει σημασία, δεν κολλάω σε αυτό.

Θα κολλήσω όμως σε κάτι άλλο, σε αυτό που είπατε ότι η επιστήμη δεν είναι «παπατζήδικη» και ότι εγώ λέω ψέματα. Ανοίξετε, σας παρακαλώ, τα στοιχεία που κατέθεσα στα Πρακτικά, για να δείτε τις βροχοπτώσεις του οκταμήνου και να καταλάβουμε πώς μπορούμε να διαβάσουμε στοιχεία και πώς μπορούμε να συνεννοούμαστε σ' αυτήν την Αίθουσα.

Το επτάμηνο δεν περιέχει τον τελευταίο μήνα, τον Απρίλιο. Ο τελευταίος μήνας ήταν μήνας ιδιαίτερα έντονων βροχοπτώσεων και είχε σημαντικές επιπτώσεις. Το οκτάμηνο δεν αναφέρεται σε σύγκριση. Κύριε Νάκο, είπατε ότι τα υδρογεωλογικά φαινόμενα κάνουν κύκλους και δεν συγκρίνουμε τη φετινή χρονιά με την περσινή. Ανοίξετε και εσείς τα στοιχεία επιτέλους!

Τα στοιχεία αναφέρονται σε πολυετία σε σύγκριση με τα τωρινά, τα φετινά στοιχεία. Συγκρίνουμε τα φετινά με τα περσινά, συγκρίνουμε τα φετινά με την πολυετία.

Κύριε Στριφτάρη, μόνο η Πελοπόννησος, που ανέφερα και εγώ στην τοποθέτησή μου, έχει θετικό ισοζύγιο σε σχέση με την πολυετία και όχι η Θεσσαλία στην οποία αναφερθήκατε, αλλά η Μαγνησία, την οποία ανέφερα. Η Θεσσαλία, δηλαδή η Λάρισα και τα Τρίκαλα, έχει μείον 14,61% στις βροχοπτώσεις. Δεν έχει θετικό πρόσημο μπροστά. Αν μπορούμε να διαβάσουμε τα στοιχεία σωστά, μπορούμε και να συνεννοηθούμε, κύριε Στριφτάρη. Πάρτε τους πίνακες.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Να το, εδω είναι.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Σε αυτό

αναφέρομαι και εγώ.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Αυτό εδω είναι.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Σε αυτό αναφέρομαι και εγώ, κύριε συνάδελφε. Δείτε λοιπόν και διαβάστε σωστά τους πίνακες, επαναλαμβάνω. Γιατί δεν μπορεί να λέμε ψέματα εδω μέσα. Και συμφωνώ μαζί σας, απλώς δεν ξέρετε να διαβάσετε τα στοιχεία.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Άλλα στοιχεία έχετε, κύριε Υπουργέ.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Τα στοιχεία που καταθέτουμε είναι τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Γεωργίας και σε αυτά αναφέρθηκε ο κ. Στριφτάρης.

Θα συνεχίσω παρακάτω, για να δούμε αν μπορούμε να συνεχίσουμε με ψέματα σε αυτήν την Αίθουσα.

Κύριε Νάκο, καταθέσατε κάποια συγκεκριμένα στοιχεία στα Πρακτικά και είπατε ότι από τους πίνακες που καταθέσατε στα Πρακτικά υπάρχουν για τη Θεσσαλία μόνο δύο μικρές λιμνοδεξαμενές.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Για τη Μαγνησία. Δεν ακούσατε.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Ακριβώς πάνω από αυτά που λέτε είναι μία ακόμη αναφορά την οποία έχω επισημάνει: Τα έργα του Σμοκόβου για την Καρδίτσα 17,5 δισεκατομμυρίων. Για δε τη Μαγνησία είναι δύο λιμνοδεξαμενές τριών και άλλων τριών, συνολικά έξι δισεκατομμυρίων δραχμών. Επανακαταθέτω αυτά που καταθέσατε, κύριε Νάκο, με συμπληρωμένη τοποθέτηση.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Φώτης Χατζημιάλης καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Είπατε ότι μόνο αυτά υπάρχουν στη Μαγνησία και κανένα στη Θεσσαλία. Είναι καταγεγραμμένα στα Πρακτικά αυτά, κύριε Νάκο. Είπατε: «Κανένα έργο στη Θεσσαλία»!

Αν συνεχίζατε από εκεί που καταθέσατε τα στοιχεία μία σελίδα πιο πίσω, θα βλέπατε και τα υπόλοιπα έργα της Θεσσαλίας. Θα βλέπατε ότι υπάρχει το φράγμα και τα δίκτυα του Ξηριά Αλμυρού 4,5 δισεκατομμυρίων. Αναμένουμε την περιβαλλοντική έκθεση για να ξεκινήσει, ενώ η τεχνική μελέτη είναι έτοιμη για την άρδευση του Αλμυρού και για την ύδρευση του Βόλου.

Αν συνεχίζατε μία σελίδα πιο πίσω, θα βλέπατε στον ίδιο κατάλογο τα επόμενα έργα για τη Θεσσαλία. Θα βλέπατε τον τεχνικό εμπλουτισμό των υπόγειων υδροφορέων της Υπέριας και των Ορφανών στη Λάρισα και στην Καρδίτσα, θα βλέπατε τα φράγματα Δαφνοσπηλιάς στην Καρδίτσα και Καλλιφωνίου στον Ποταμό Καλέτση 2,5 δισεκατομμυρίων δραχμών. Αν συνεχίζατε παρακάτω, θα βλέπατε το φράγμα και τα δίκτυα της Κερασούλας Τρικάλων. Αν γυρνούσατε την επόμενη σελίδα, θα βλέπατε τον εκσυγχρονισμό των παλαιών αρδευτικών δικτύων του Ταυρωπού στην Καρδίτσα, 2,5 δισεκατομμυρίων. Παρακάτω θα βλέπατε τον επιλεκτικό εκσυγχρονισμό των έργων ΠΛΥΘ για την Καρδίτσα, για τη Λάρισα και για τα Τρίκαλα σε πρώτη φάση, 5 δισεκατομμυρίων.

Και αν συνεχίζατε, θα βλέπατε και άλλα, κύριε Νάκο. Βλέπετε όμως δυστυχώς και εσείς επιλεκτικά: Ό,τι θέλετε, όπως θέλετε, ψευδόμενος όχι ενώπιον των Υφυπουργών ή της Βουλής, αλλά ενώπιον του ελληνικού λαού.

Και ξέρετε γιατί το λέω αυτό; Γιατί παράλληλα υπάρχουν έργα, τα οποία εκτελούνται σήμερα στη Θεσσαλία. Δεν αναφέρομαι στο Σμόκοβο που συνεχίζεται με δεσμευμένα δισεκατομμύρια στα οποία θα αναφερθεί ο κ. Αλευράς. Αναφέρομαι στο φράγμα του Αγιονορίου, το οποίο εκτελείται στη Θεσσαλία. Αναφέρομαι στο φράγμα του Μαυροβουνίου, το οποίο εκτελείται στη Θεσσαλία. Αναφέρομαι στο φράγμα του Λιβαδίου, το οποίο εκτελείται στη Θεσσαλία. Αναφέρομαι στο Παναγιώτικο, αναφέρομαι στην Κάρλα, κύριε Νάκο, που είναι δίπλα σας. Φαίνεται από την εθνική οδό.

Μα αν ήταν μόνο αυτά τα ψέματα, οι ανακρίβειες, για να μην προσβάλω κανέναν, θα ήταν λίγο το κακό. Αναφερθήκατε με έναν έντονο λαϊκίστικο τρόπο -και γι' αυτό αναγκάστηκα και ζητώ συγγνώμη να σας διακόψω- απευθυνόμενος στους παραγωγούς της περιοχής σας και λέγοντας ότι δεν μπορούν να ποτίσουν γιατί τα ρυάκια περνούν πάνω από το δρόμο και χύνο-

νται, χάνονται, πηγαίνουν στη θάλασσα. Και γι' αυτό δεν μπορούν να ποτίσουν τα μήλα και γι' αυτό έχει μικροκαρπία το «ζαγορίν».

Γι' αυτό έχει μικροκαρπία το «ζαγορίν»; Δεν μας το λέγατε νωρίτερα, κύριε Νάκο, να μην κάνουμε ολόκληρες μελέτες με το ΕΘΙΑΓΕ, που στοιχίζουν τριάντα εκατομμύρια, για να βρούμε τι γίνεται, για να εξμηρητήσουμε και να προστατέψουμε τους παραγωγούς του Πηλίου; Δεν ξέραμε ότι ένα πότισμα ακόμα χρειάζονταν για να μην έχει μικροκαρπία το «ζαγορίν». Αυτό είναι λαϊκισμός. Δεν είναι σοβαρή τοποθέτηση στη Βουλή.

Νιτρορύπανση, κανένα μέτρο, είπε ο κ. Τζαμτζής.

Κύριε Τζαμτζή, δεν ξέρετε ότι υπάρχουν ειδικά προγράμματα για την καταπολέμηση της νιτρορύπανσης, ότι είναι επιδοτούμενα προγράμματα με μελέτες από το ΕΘΙΑΓΕ στις περιοχές που έχουν εμποτιστεί, που έχουν το πρόβλημα, όπως είναι ο Θεσσαλικός Κάμπος, όπως είναι το Αργολικό Πεδίο;

Δεν ξέρετε ότι αυτό το πρόγραμμα εφαρμόστηκε με το Β' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και συνεχίζεται με το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο; Έρχεσθε και λέτε ενώπιον του ελληνικού λαού «καμία αντιμετώπιση στη νιτρορύπανση»;

**ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Σας ακούει ο ελληνικός λαός και ξέρει ότι δεν έχει καμία ενημέρωση πάνω σ' αυτά τα θέματα.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Χαίρομαι, που με ακούει, κύριε Τζαμτζή, και χαίρομαι που ακούει και εσάς, γιατί το πρόγραμμα της νιτρορύπανσης είναι ειδικό πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας πολλών δισεκατομμυρίων. Ο κ. Νάκος ξέρει. Στα Φάρσαλα, στη Χάλκη, στη Νίκαια, σε όλη αυτήν την περιοχή του Θεσσαλικού Κάμπου θα δείτε ποιο πρόγραμμα νιτρορύπανσης εφαρμόζεται, σε ποιες περιοχές και πώς επεκτείνεται.

Έτσι θα ήθελα να απαντήσω και στον κ. Κατσαρό που είπε ότι δικαιολογώ τους δύο Υπουργούς που απουσιάζουν με ένα εφεύρημα, με ένα σόφισμα. Δεν είναι σόφισμα ότι υπέγραψαν ογδόντα οκτώ Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας την επερωτήτηση και ήταν στην αρχή μόνο οκτώ οι παρόντες. Και λέω ότι ήταν στην αρχή μόνο οκτώ, γιατί τώρα είναι τέσσερις.

Είπε ο κ. Κατσαρός ότι δεν έρχονται γιατί δεν μπορούν να μιλήσουν. Ίσως δεν μπορούν να μιλήσουν με βάση τον Κανονισμό. Θα μπορούσαν να ακούσουν όμως και να μην επαναλαμβάνουν τις ίδιες ανακρίβειες διαρκώς, γιατί μ' αυτόν τον τρόπο υποβαθμίζουν τη νοημοσύνη του ελληνικού λαού, την υποτιμούν. Και δεν μπορεί αυτή η κατάσταση να συνεχίζεται διαρκώς, δεν μπορείτε να μας κατηγορείτε επειδή είπαμε ότι θα εξαντλήσουμε όλα τα μέσα φέτος για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας.

Το Υπουργείο Γεωργίας πολύ καλά κάνει και εφαρμόζει πιλοτικά για πρώτη φορά το πρόγραμμα αυτό του βομβαρδισμού των νεφών για τη δημιουργία βροχής.

**ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΤΖΑΜΤΖΗΣ:** Το έχει ξανακάνει η ΕΥΔΑΠ στο Μόρνο.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Πολύ καλά κάνει το Υπουργείο και το εφαρμόζει. Δεν ξέρουμε αν θα πετύχει. Ελπίζουμε να πετύχει. Όμως έχουμε υποχρέωση να κάνουμε κάθε δυνατή προσπάθεια, να πάρουμε κάθε αναγκαίο μέτρο και να αξιοποιήσουμε ό,τι δυνατότητα παρέχεται για να ενισχύσουμε τους Έλληνες παραγωγούς και να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα της λειψυδρίας.

Αφήστε τις συνηνοήσεις με τους διάφορους επιστήμονες που συμφωνούν ή δεν συμφωνούν γιατί αυτό παραπέμπει το πρόγραμμα στις καλές δες. Και τη λειψυδρία την έχουμε φέτος, δεν την έχουμε όταν θα αποφασίσουν να καταλήξουν οι επιστήμονες που εσείς επικαλείσθε από την Αμερική ή από δεν ξέρω ποια άλλη περιοχή του πλανήτη.

Δεν καταλαβαίνω γιατί είναι αρνητικό να πουλήσουμε τα ακίνητα του Υπουργείου Γεωργίας. Μάλιστα, θα τιτλοποιήσουμε την περιουσία του Υπουργείου Γεωργίας.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Πού θα τα βρείτε τα ακίνητα να τα πουλήσετε; Τι θα πουλήσετε; Αέρα;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Θα τιτλοποιηθεί για να εξοικονομήσουμε πόρους, κύριε Στριφτάρη. Γιατί το Υπουργείο Γεωργίας είναι αποφασισμένο να εξαντλήσει

όλες τις δυνατότητες που έχει, ακόμα και αυτή που σας λέω και που κατηγορείτε, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε όλα εκείνα τα απαραίτητα έργα υποδομής, ώστε να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Γιατί ο στόχος μας δεν είναι να αντιδικούμε εδώ μέσα. Ο στόχος μας είναι να λύσουμε το πρόβλημα και αυτό το πρόβλημα θα το λύσουμε με κάθε κόστος και με κάθε δυνατή προσπάθεια...

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Και γιατί δεν το κάνατε τόσα χρόνια; **ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** ...γιατί το οφείλουμε στον ελληνικό λαό, ιδιαίτερα το Υπουργείο Γεωργίας στους Έλληνες παραγωγούς.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Τίποτα δεν έχετε, τι θα πουλήσετε; (Θόρυβος)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι!

Ορίστε, κύριε Αλευρά, έχετε το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Κύριε Πρόεδρε, είπα στην πρωτολογία μου ότι είναι ανάγκη το πρόβλημα της λειψυδρίας να το δούμε σαν ένα εθνικό πρόβλημα και να έχουμε τη συστράτευση όλων των πολιτικών δυνάμεων προκειμένου να το αντιμετωπίσουμε. Όμως φοβάμαι ότι και τα δύο κόμματα με τις επερωτήσεις τους απέδειξαν πόσο κοντά είναι στην πρακτική του λαϊκισμού και πόσο εύκολα είναι τα λόγια και πόσο δύσκολες είναι οι πράξεις.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ:** Μαθητής του Λαλιώτη είστε...

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Θα ήταν άραγε δύσκολο στους συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας και του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος –μεγάλα κόμματα είναι ούτως ή άλλως– να μας απαντήσουν τα έργα τα οποία σήμερα πρότειναν περιδιαβαίνοντας λεκτικά τις περιοχές της Ελλάδας πόσα δισεκατομμύρια, ή τρισεκατομμύρια καλύτερα, δραχμές στοιχίζουν και να μας εξηγήσουν από πού με βάση το οικονομικό τους πρόγραμμα θα βρεθούν;

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Έπρεπε είκοσι χρόνια κάτι να είχατε κάνει. Δεν έχει γίνει τίποτα σε είκοσι χρόνια.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Κύριε συνάδελφε, στα είκοσι χρόνια οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ είχαν να αντιμετωπίσουν ένα βαρύ κοινωνικό κόστος, το οποίο δημιούργησε η πολιτική των κυβερνήσεων της Νέας Δημοκρατίας.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Συμφωνούμε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Ήταν το κοινωνικό κόστος που ήθελε κάποιους πλούσιους ακόμη πλουσιότερους και κάποιους φτωχούς ακόμα φτωχότερους. Και χάρη στην πολιτική μας για την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους καταφέραμε να αποκαταστήσουμε τις κοινωνικές ανισότητες σε μεγάλο βαθμό και να δημιουργήσουμε μια Ελλάδα της ισόρροπης ανάπτυξης,...

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ:** Όχι και ισόρροπης. Η ύπαιθρος ερήμωσε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** ...μια Ελλάδα η οποία πραγματικά μπορεί να δώσει ευκαιρίες σε όλους τους Έλληνες.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί στο όνομα του ελλείμματος της τριακονταετίας ή οποιαδήποτε άλλης εποχής θέλετε, να μη μας λέτε σήμερα τα έργα τα οποία προτείνετε πόσα δισεκατομμύρια δραχμές στοιχίζουν στον κρατικό προϋπολογισμό και από πού θα βρεθούν αυτά τα χρήματα.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Σας τα είπαμε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Και αν εσείς, κύριοι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος, έχετε την εύκολη απάντηση ότι αυτά τα χρήματα πρέπει να τα πληρώσουν οι βιομήχανοι, η άρχουσα τάξη, η αστική τάξη ή όπως αλλιώς θέλετε, οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας όμως έχουν ακόμη βαρύτερο καθήκον να μας πουν από πού θα βρεθούν αυτά τα χρήματα.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΤΡΙΦΤΑΡΗΣ:** Βρείτε τα οι δυο σας.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Θα κοπούν κάποια άλλα

έργα; Θα επιβληθούν κάποιες φορολογίες μεγαλύτερες;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουρίδης):** Πολύ ζηρούς σας βλέπω στις δώδεκα παρά πέντε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Γιατί δεν χωρά καμία αμφιβολία, κύριε Πρόεδρε, ότι πράγματι υπάρχει ένα μεγάλο πρόγραμμα έργων, τα οποία πρέπει να γίνουν τα επόμενα χρόνια στη χώρα μας. Όμως η Κυβέρνηση έχει προγραμματίσει με συνέπεια και σταθερότητα και επιμονή αυτά τα έργα στα πλαίσια των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Το κράτος δεν είναι κάποιος τρίτος, έξω από εμάς και χωρίς εμάς. Είναι τα χρήματα των φορολογουμένων πολιτών τα οποία διαχειρίζεται.

Θα πρέπει λοιπόν η Νέα Δημοκρατία, η οποία μας πρότεινε τόσα πολλά και ωραία έργα, να μας πει με ποιους πόρους θα γίνουν αυτά τα έργα, από πού θα βρεθούν αυτοί οι πόροι, από ποια κονδύλια του κρατικού προϋπολογισμού πρέπει να περικοπούν δαπάνες για να κατευθυνθούν σε ποιες δράσεις.

Είχα την ευκαιρία να εξηγήσω στην πρωτολογία μου πόσο συγκεκριμένα είναι τα δημόσια οικονομικά. Αντ' αυτού άκουσα πολύ ωραίες εκθέσεις και άκουσα αναλύσεις οι οποίες απέχουν πολύ από την πραγματικότητα.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα, το οποίο είναι υπέρμαχο μιας πολιτικής, στην πραγματικότητα δεν μας εξηγεί πώς αυτή η πολιτική εκεί όπου εφαρμόστηκε κατέρρευσε. Οι συνάδελφοι του Κομμουνιστικού Κόμματος, οι υπέρμαχοι της κρατικά σχεδιασμένης οικονομίας, δεν αισθάνονται ποτέ την υποχρέωση να εξηγήσουν στον ελληνικό λαό ή σε αυτούς τους οποίους θέλουν να πείσουν με ποιον τρόπο και για ποιους λόγους αυτή η κρατικά σχεδιασμένη οικονομία κατέρρευσε παταγωδώς στις χώρες στις οποίες εφαρμόστηκε και άφησε πίσω της τεράστια κοινωνικά προβλήματα. Αυτό δεν θα το εξηγήσουν ποτέ;

Υπερασιάζονται ένα μοντέλο το οποίο όπου εφαρμόστηκε απέτυχε. Αυτό λοιπόν το μοντέλο στην Ελλάδα θέλουν να το μεταγράψουν με μια λογική κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πολύ ωραία η λογική κατά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά όταν τα επόμενα χρόνια ο αγροτικός τομέας θα επιδοτηθεί με δέκα ή δεκαπέντε τρισεκατομμύρια δραχμές από την Ευρωπαϊκή Ένωση και χάρη σ' αυτά τα τρισεκατομμύρια θα διασφαλιστεί το εισόδημα του Έλληνα αγρότη θα πρέπει να μας εξηγήσουν αυτά τα δέκα ή δεκαπέντε τρισεκατομμύρια δραχμές που παίρνουμε από την «κακία» Ευρωπαϊκή Ένωση από πού θα βρεθούν να πληρωθούν στους Έλληνες αγρότες.

Το ζήτημα λοιπόν δεν είναι μεταφυσικό. Παλαιότερα υπήρχε μια λογική στη μαρξιστική αριστερά να κάνουμε τους αγρότες εργάτες και αυτό θα ήταν καλό για την ωρίμανση των παραγωγικών δυνάμεων. Αυτό σήμερα βλέπω με χαρά ότι το έχετε εγκαταλείψει και θέλετε να ενισχύσετε το αγροτικό στοιχείο και πολύ σωστά κάνετε. Αλλά αυτό το οποίο έχει σημασία είναι να δούμε τα έργα υποδομής, τα οποία πρέπει να γίνουν στην πατρίδα μας και αυτά τα έργα υποδομής νομίζω ότι πρέπει με πολλή περίσκεψη να τα συζητήσουμε. Μπορεί να υπάρξουν παραλείψεις. Εγώ δεν θα αρνηθώ ότι έχουν υπάρξει παραλείψεις στο παρελθόν. Δεν θέλω να είμαι άδικος και μονόπλευρος στην κριτική μου, αλλά εξήγησα στην πρωτολογία μου ότι για όλο το πολιτικό μας σύστημα, για τους φορείς της κεντρικής διοίκησης, για τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα έργα αυτής της φύσεως δεν εντάχθηκαν υψηλά στην ατζέντα των προτεραιοτήτων.

Εγώ εξήγησα ότι για το κομμάτι το οποίο αφορά το ΥΠΕΧΩΔΕ –είναι τα μεγάλα έργα, γιατί το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει πλέον μονάχα επιτελικό ρόλο στην υλοποίηση των έργων, όλα τα υπόλοιπα μαζί με τους πόρους έχουν μεταφερθεί στην Τοπική Αυτοδιοίκηση– έχουμε προσπαθήσει με σκληρό αγώνα να δρομολογήσουμε μια σειρά από έργα. Έχουμε διαθέσει πάνω από 300 δισεκατομμύρια δραχμές αυτά τα χρόνια για μεγάλα έργα, τα οποία ανακουφίζουν το υδατικό πρόβλημα σε ορισμένες κρίσιμες περιοχές της χώρας. Μία από αυτές είναι η Θεσσαλία.

Ανέφερα για το φράγμα του Γαδουρά στη Ρόδο, υπάρχουν και οι άλλες δράσεις που γίνονται από το Υπουργείο Γεωργίας στην Κρήτη, υπάρχουν άλλες περιοχές στις οποίες έχουν γίνει μεγάλα έργα όπως είναι η Θεσσαλονίκη με τον Αλιάκμονα,

υπάρχει το έργο του Ευήνου με τα 100 και πλέον δισεκατομμύρια δραχμές. Αυτά δεν είναι μακέτες, είναι μια πραγματικότητα. Δίνουν λύσεις.

Από εκεί και πέρα όμως τα μικρά έργα, για τα οποία αναφέρθηκε σωστά ο κ. Τζέκης, πρέπει να χρηματοδοτηθούν και από τους τοπικούς προϋπολογισμούς.

**ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΕΚΗΣ :** Άρα κάναμε προτάσεις, κύριε Υπουργέ.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Πρέπει να επιλεγούν από τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις ως έργα πρώτης προτεραιότητας και να γίνουν. Δεν μπορεί να έρχεται το ΥΠΕΧΩΔΕ από το κέντρο και να γνωρίζει ή να διαθέτει πόρους για τις ανάγκες της κάθε περιοχής και να δίνει λύσεις.

Πέρα από αυτό όμως, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι στις 9 Απριλίου είχαμε την ευκαιρία να συζητήσουμε σε μια διϋπουργική σύσκεψη και με τον Πρωθυπουργό συνολικότερα για το ζήτημα της πολιτικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων. Πράγματι επισημάνθηκαν και εκεί αδυναμίες που έχουν παρουσιαστεί από το 1987 μέχρι σήμερα. Υπήρξε από το ΥΠΕΧΩΔΕ στον τομέα του περιβάλλοντος μια ολοκληρωμένη προσπάθεια με το Υδροσκόπιο και το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, προκειμένου να διαπιστωθεί, να καταγραφεί σε πρώτη φάση η έκταση του προβλήματος και να υπάρχουν όλα τα δεδομένα. Υπάρχει ανάγκη ορισμένων διαχειριστικών μελετών, γιατί αυτές οι οποίες έγιναν σε ορισμένα σημεία έγιναν αποσπασματικά.

Αλλά αυτό το οποίο αποφασίσαμε στη σύσκεψη με τον Πρωθυπουργό και σήμερα είναι στην πρώτη γραμμή του κυβερνητικού ενδιαφέροντος, είναι, πώς μέσα από την ενοποίηση των δράσεων όλων των συναρμοδίων Υπουργείων να μπορέσει να συσταθεί αυτός ο ενιαίος φορέας, ο οποίος στα επόμενα χρόνια θα μπορέσει να μας δώσει τις προτάσεις για την οριστική αντιμετώπιση του προβλήματος.

Όσον αφορά το θέμα των Κυκλάδων στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Χαματάς, θέλω να πω ότι μετά τη σύσκεψη και με την εντολή του Πρωθυπουργού υπήρξαν αλληπάλληλες διϋπουργικές συναντήσεις προκειμένου να διαμορφώσουμε ένα σχέδιο για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας φέτος.

Όσον αφορά τις Κυκλάδες για το θέμα των κινητών μονάδων αφαλάτωσης, που υπάρχουν ορισμένες προτάσεις από δήμους των Κυκλάδων, η άποψή μας είναι ότι αυτήν τη στιγμή δεν είμαστε ούτε τεχνικά ώριμοι αλλά ούτε χρονικά υπάρχει η δυνατότητα για την ολοκλήρωση αυτών των προμηθειών.

Καταεξάριση σε ορισμένες περιπτώσεις που έχουν ξεκινήσει ήδη οι διαδικασίες και επειδή το ζήτημα των προδιαγραφών είναι αρκετά δύσκολο –και θα σας θυμίσω ότι πρόσφατα είχαμε μια περίπτωση μιας μονάδας αφαλάτωσης στην Κύπρο, η οποία δυστυχώς απέτυχε– και επειδή είναι σύνθετο πρόβλημα, θα το αντιμετωπίσουμε κεντρικά, χαράσσοντας τις προδιαγραφές, έτσι ώστε του χρόνου να μπορέσουμε να εντάξουμε σε ένα πρόγραμμα προμήθειας φορητών μονάδων αφαλάτωσης πολύ περισσότερα νησιά. Στην παρούσα φάση θα περιοριστούμε εκεί που έχουν ξεκινήσει κάποιοι διαγωνισμοί, προκειμένου να δώσουμε μια λύση.

Ταυτόχρονα θα γίνουν μέσα από το «ΕΠΤΑ» οι ενισχύσεις των δήμων, προκειμένου να κάνουν την προμήθεια δεξαμενών στα νησιά για να δοθεί μια λύση. Σε συνεργασία με το ΙΓΜΕ το Υπουργείο Εσωτερικών θα δώσει την έγκριση για κάποιες γεωτρήσεις και καλλιέργεια πηγών, εκεί που με βάση τις μελέτες του ΙΓΜΕ έχει προκύψει ότι μπορεί αυτό να γίνει.

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ :** Να μην υπάρξει καθυστέρηση.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΛΕΥΡΑΣ (Υφυπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων):** Δεν θα υπάρξει καθυστέρηση και σημειώνω και τη δική σας τοποθέτηση.

Δεν έχω να πω τίποτε άλλο, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι με αυτά η Κυβέρνηση έχει αποδείξει τη μέριμνα, το ενδιαφέρον και την προσπάθεια η οποία γίνεται.

Έχω τονίσει και επαναλαμβάνω ότι πράγματι υπάρχουν πολλά και σοβαρά προβλήματα, όμως θα πρέπει κανείς να αναλογίζεται πάντοτε, όταν συζητά για λύσεις των προβλημάτων, ότι τα οικονομικά του ελληνικού κράτους είναι συγκεκριμένα, δεν είναι μεταφυσικά και αφηρημένα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Αλλά υπάρχουν και προτεραιότητες.

Ο κ. Νάκος έχει το λόγο.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, δύο πράγματα θέλω να πω, διότι απαντήσεις ουσιαστικές δεν πήραμε. Ο κύριος Υφυπουργός Γεωργίας είπε τα δικά του. Εγώ, κύριε Υφυπουργέ, έχω έναν πίνακα Α' στα χέρια μου, ο οποίος τελειώνει, έχει και σύνολο από κάτω. Θα πάρω τον πίνακα, τον οποίο καταθέσατε, για να τον μελετήσουμε και αν υπάρχει κακή πληροφόρηση, πολύ ευχαριστώ, το κάνουμε εξάλλου και άλλες φορές, να πούμε ότι είχαμε κακή πληροφόρηση και πράγματι έχετε δίκιο. Βλέποντας, όμως, αυτόν τον πίνακα, ο οποίος καλείται πίναξ Α' και περιλαμβάνει σαράντα έξι έργα, εκ των σαράντα έξι πολλά, περισσότερα από δέκα, δεν είναι καν ώριμα. Γράφει δίπλα ωριμότητα όχι. Γι' αυτό κρατώ αυτήν την επιφύλαξη. Χαίρομαι πάρα πολύ που δεσμεύεσθε ότι για τον Ξυδιά του Νομού Μαγνησίας υπάρχει πίνακας που εντάσσει το έργο και ότι πρόκειται να γίνει, όπως και το άλλο έργο στην περιοχή Αλμυρού. Είπα ότι στην περιοχή Αλμυρού δεν έγινε κανένα έργο από σύστασως ελληνικού κράτους. Το είπα και ο κ. Κατσαρός και πράγματι σ' αυτόν τον πίνακα που έχω δεν υπάρχουν έργα του Νομού Λάρισας. Εάν υπάρχει άλλος πίνακας, θα τον πάρουμε και φαντάζομαι ότι δεσμεύεσθε με τον άλλον πίνακα, τον οποίον καταθέσατε και ότι είναι δεσμευση του Υπουργείου. Μη μας πείτε άλλα αύριο. Εάν η μικροκαρπία οφείλεται στο λίγο πότισμα, δεν είναι δική μου εφεύρεση. Έγινε σύσκεψη στο Δημαρχείο της Ζαγοράς, ήταν όλος ο συνεταιρισμός εκεί και το Δημοτικό Συμβούλιο της Ζαγοράς. Οι άνθρωποι αυτοί είπαν ότι η μικροκαρπία των μήλων οφείλεται στο ότι δεν μπόρεσαν να κάνουν παρά ένα μόνο πότισμα. Δεν μπορώ να το ελέγξω, αυτοί το είπαν. Ξέρετε τι πολιτικής προέλευσης είναι ο συνεταιρισμός της αγοράς; Καμία σχέση με Νέα Δημοκρατία. Εάν αυτοί έκαναν αυτά, εγώ τους πιστεύω. Εσείς φαίνεται δεν τους πιστεύετε. Και για να μην παραποιείτε, διότι φαίνεται ότι έχετε βγάλει κάποια σχολή που παραποιεί τα δεδομένα ή τα λεγόμενα σε αυτήν την Αίθουσα, εγώ λέω ότι αυτό το νερό παραμένει αναξιολογήτο. Υπάρχουν πηγές στο Πήλιο, που δεν χρειάζονται γεωτρήσεις, είναι πηγές στις οποίες αν γινότανταν υδροματεύσεις -είναι ένα έργο συλλογής των πηγών, χωρίς καλλιέργεια των πηγών- και μεταφερόντουσαν με ανοιχτά αυλάκια -έργα μικρού κόστους- σε δεξαμενές αποθήκευσης ημερήσιας ή και μηνιαίας ρύθμισης της παροχής, τότε θα υπήρχε νερό. Απλά πράγματα. Σε αυτά τα απλά πράγματα μπορείτε να απαντήσετε; Αυτό είναι το ερώτημα.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Ποιος τα κάνει αυτά, κύριε Νάκο;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Ποιος τα κάνει;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Τα κάνει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, τα κάνει η Νομαρχία, τα κάνει η Κυβέρνηση;

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Η Τοπική Αυτοδιοίκηση; Δώσατε στην Τοπική Αυτοδιοίκηση αυτά που είχατε υποχρέωση...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακαλώ πολύ.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Από το περίφημο «ΕΠΤΑ» που λέτε, πόσα χρήματα έχετε δώσει; Πόση ήταν η προίκα των καποδιστριακών δήμων, κύριε Πρόεδρε, σε αυτήν την Αίθουσα, όταν αποχώρησε η Νέα Δημοκρατία; Πόσοι είναι οι καποδιστριακοί δήμοι σήμερα;

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Επτά διακεκομμένα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, κύριε Νάκο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Σας παρακαλώ, κύριε Υφυπουργέ, μη διακόπτετε.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Δεν έρχεσθε να πείτε στους δημάρχους τους καποδιστριακούς ότι κατασπαταλούν τα λεφτά και δεν κάνουν αρδευτικά έργα, για να σας πουν για ποια λεφτά; Για τα γκρέιντερ που στείλατε στο Πήλιο, λες και ήταν στον κάμπο; Τους αγοράσατε από ένα μηχανήμα; Ποια ήταν η προίκα των καποδιστριακών δήμων; Γιατί δεν ανοίγετε το νόμο του «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ», όπως τον ονομάσατε, να δείτε πόσα τρισεκατομμύρια έπρεπε να έχουν πάρει οι δήμοι; Από το «ΕΠΤΑ» πόσα

πήραν, κύριε Υφυπουργέ, ξέρετε; Το 15% πήραν για την πενταετία. Πού έπρεπε να είναι το «ΕΠΤΑ»; Και ζητάτε τα ρέστα από τους δημάρχους;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Καλά η πενταετία είναι 2000-2005. Ακόμη είμαστε στο 2001.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Να πάτε να τους τα πείτε αυτά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Εγώ προσπαθώ να ερμηνεύω τη λογική, όπως είπα και προηγουμένως στον Υφυπουργό, για προτεραιότητες, λέω και σε σας κάποια πράγματα....

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΝΑΚΟΣ:** Γι' αυτό είσθε κρυμμένοι όλοι στα γραφεία σας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Σκυλλάκος έχει το λόγο.

**ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ:** Για να μη θεωρείτε ότι είμαστε κακόπιστοι. Θέλω να πω ότι υπάρχουν δύο πίνακες. Ένας πίνακας που λέει Θεσσαλία (Μαγνησία) που δείχνει μεγάλη αύξηση των βροχοπτώσεων και ένας πίνακας που λέει Λάρισα Τρίκαλα και δείχνει μια μικρή μείωση. Αν τα συμφιφύσουμε αυτά και βάλουμε και την Καρδίτσα, στην καλύτερη περίπτωση είμαστε στα ίδια επίπεδα μέχρι τον Απρίλιο.

Τώρα όμως, κύριε Υφυπουργέ, το Μάιο έχουμε πολλές βροχοπτώσεις. Το τελικό ύψος θα ξεπεράσει τουλάχιστον για τη Θεσσαλία -δεν ξέρω για τις άλλες περιοχές- αυτό που είχαμε τα περασμένα χρόνια. Πού είναι όμως το πρόβλημα. Πότε πέφτουν βροχές; Πότε τα χρειάζονται τα χωράφια; Από τη στιγμή που δεν έχουν ταμειυτήρες για τις περιόδους που χρειάζονται το νερό, μπαίνει αμέσως το ζήτημα, ότι από τις βροχοπτώσεις έχουμε κατανομή καθόλη τη διάρκεια του χρόνου, γιατί υπάρχει έλλειψη έργων. Αυτό είναι το ζήτημα. Να συμφωνήσουμε τουλάχιστον σ' αυτό, ότι χρειάζεται να γίνουν έργα.

Μπήκε από τον κ. Αλευρά το ερώτημα το Κομμουνιστικό Κόμμα να μας πει από πού θα βρεθούν τα χρήματα. Εμείς ούτε μαξιμαλισμό κάνουμε ούτε υποτιπότες είμαστε. Δεν λέμε ότι δεν έγινε την τελευταία εικοσαετία, θα γίνει σε ένα δύο χρόνια και άρα πρέπει τα χρήματα να βρεθούν σε ένα-δύο χρόνια. Θα μπορούσαν να βρεθούν χρήματα αρκεί να υπάρχει καλή θέληση, ένας προγραμματισμός να υπήρχε κυρίως προσανατολισμός. Και για να μας πείσετε ότι έχετε προσανατολισμό για τα αρδευτικά έργα θα έπρεπε να μας απαντήσετε αλλάζει αγροτική πολιτική το ΠΑΣΟΚ; Θέλετε αύξηση της παραγωγής; Θέλετε οι καλλιέργειες οι ποτιστικές να αυξηθούν; Πέστε μας, ναι, να αυξηθούν και το βαμβάκι και η βιομηχανική τομάτα και το καλαμπόκι και όλα αυτά. Για να σας πιστέψουμε και να συζητήσουμε τα χρήματα σε πόσα χρόνια και πώς θα τα βρούμε. Γι' αυτό δεν σας πιστεύουμε, γιατί δεν έχετε έναν προσανατολισμό στην αγροτική πολιτική. Άρα τα περισσότερα απ' αυτά που λέτε είναι τεχνάσματα για να ρίξετε στάχτη στα μάτια των αγροτών και σε όλη γενικά την ύπαιθρο. Το αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής για την οποία εμμένετε και δεν μπορούσατε να κάνετε διαφορετικά, γιατί είσθε ολόθερμοι υποστηρικτές και ενταγμένοι στη λογική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν τολμάτε να κάνετε καμία απόκλιση, ακριβώς γι' αυτόν το λόγο θα είναι μαύρο το μέλλον της μικρομεσαίας αγροτιάς, θα γίνει ακόμα φτωχότερη, θα εγκαταλείψει την ύπαιθρο, θα αυξηθεί η ανεργία, θα γεμίσουν οι πόλεις κατεστραμμένους αγρότες.

Δεν προχωράτε σε έργα και ούτε αλλάζετε δασική πολιτική. Δεν είναι να μας πείτε πόσες δεξαμενές θα κάνετε. Αν κοιτάξουμε τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001 θα δούμε αν δίνετε μια δεκάρα παραπάνω για τα δάση. Κάθε χρόνο μειώνονται τα χρήματα για τα δάση. Με τέτοια προοπτική θα έχουμε πρόβλημα στο περιβάλλον. Θα προχωρήσει η υφαλμύρωση θα γίνει χειρότερη η ποιότητα των δένδρων. Τέλος με τη λογική της ανταποδοτικότητας και της ιδιωτικοποίησης, θα έχουμε ακριβότερο νερό για τους πολίτες που ζουν στην πόλη και για τους αγρότες αν πάμε με τη λογική της ανταποδοτικότητας και κει. Αυτή είναι η ουσία του ζητήματος. Γι' αυτό διαφωνούμε. Όταν βρίσκεσθε στριμωγμένοι, μας παραπέμπετε στο τι έγινε στις πρώην σοσιαλιστικές χώρες. Δεν ξέρω, κύριε Υφυπουργέ, αν εσείς πηγαίνατε στη Βουλγαρία όσο υπήρχε ο υπαρκτός σοσιαλισμός και αν είδατε τα θερμοκήπια που πέρασαν αρκετά χρό-

για να γίνουν σε ορισμένες περιοχές της χώρας μας και πώς δούλευε το σύστημα με κομπιούτερ. Με χειρότερες κλιματολογικές συνθήκες είχαν πολύ μεγάλες προόδους. Δεν έγινε ανατροπή της οικονομίας, ανατροπή της εξουσίας έγινε και ανέβηκαν ομοϊδέατες σας, οι οποίοι οδήγησαν την οικονομία και την αγροτική οικονομία στην κατάντια που είναι σήμερα στο να διαλυθούν τα πάντα. Αυτή είναι η ουσία του προβλήματος.

Τέλος, στην πρωτομιλία σας μας καλέσατε για μια εθνική συστράτευση να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα. Μα, είναι δυνατόν εμείς τώρα να συστρατευθούμε για να μειωθεί η αγροτική παραγωγή; Εσείς με τη Νέα Δημοκρατία κάνετε συστράτευση, αν και αυτό δεν βοηθάει στο να λειτουργήσει ο δικομματισμός. Δεν βοηθάει, θα υπάρχει πάντα μια αντιπαλότητα, έστω σε επί μέρους ζητήματα και όχι σε στρατηγικούς στόχους. Εμείς δεν μπορούμε να συστρατευθούμε. Εμείς καλούμε τους αγρότες, καλούμε το λαό, καλούμε τους κατοίκους της πόλης σε συστράτευση για την υπεράσπιση των συμφερόντων τους, σε συστράτευση για να πολεμήσουν τις πολιτικές σας. Τέτοια συστράτευση θέλουμε. Για συνευθύνη γι' αυτά που συμβαίνουν μέχρι σήμερα και γι' αυτά τα άσχημα και καταστρεπτικά που θα συμβούν αργότερα, δεν μπορούμε να έχουμε συστράτευση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης, για πέντε λεπτά, προκειμένου να κλείσει τη συζήτηση.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Πιστεύω, κύριοι συνάδελφοι, αότι η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έχει μέχρι τώρα δείξει έμπρακτα το ιδιαίτερα μεγάλο ενδιαφέρον της για την αντιμετώπιση προβλημάτων του αγροτικού τομέα.

Οι πρόσφατες κινήσεις, τα πρόσφατα μέτρα έδειξαν και πιστεύω αότι το τεκμηριώσαμε και εμείς σήμερα, ότι υπάρχει ένα οργανωμένο σχέδιο για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας στη χώρα μας και μια ολοκληρωμένη στρατηγική.

Πιστεύω ότι το τεκμηριώσαμε, κύριοι συνάδελφοι, χωρίς πολιτικές αφέλειες, χωρίς λογικά ή ιδεολογικά άλματα, χωρίς αφαιρέσεις, χωρίς λαϊκισμούς, τεκμηριωμένα, με στοιχεία επίσημα τα οποία έχουν κατατεθεί στα Πρακτικά και τα οποία μπορεί ο καθένας, εφόσον αμφιβάλει, να τα εξετάσει, να διερευνήσει, να κρίνει και στο τέλος, να αποφασίσει.

Νομίζω ότι στο διάστημα των τελευταίων χρόνων η προσπάθεια που έγινε έχει αρχίσει να δείχνει απτά αποτελέσματα. Το ότι σήμερα είμαστε σε θέση να έχουμε πλήρως χαρτογραφημένη τη χώρα, τις ανάγκες, τα αποθέματα στον υπόγειο υδροφόρο ορίζοντα ή τα αποθέματα των επιφανειακών νερών που είναι συγκεντρωμένα σε λιμνοδεξαμενές, ταμιευτήρες, μεγάλα φράγματα κλπ., δείχνουν αότι υπάρχει ένα μεγάλο έργο υποδομής, το οποίο κάνει σημαντικές προσπάθειες να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Αυτό το αεργο υποδομής είναι ένα έργο που δημιουργήθηκε με πολλές προσπάθειες από την Κυβέρνηση που σήμερα εγκαλείται. Είναι ένα έργο το οποίο έχει αποτελέσματα, που γνωρίζουν κυρίως οι Έλληνες παραγωγοί που ωφελούνται απ' αυτά τα έργα.

Θα έλεγε κανείς ότι θα ήταν αφέλεια και είναι όντως αφέλεια να πιστέψουμε ότι ολοκληρώσαμε όλα τα αναγκαία έργα. Ακόμη και αν τα είχαμε ολοκληρώσει για κάποια συγκεκριμένη περίοδο, επαναλαμβάνω ότι η δυναμική της ανάπτυξης της χώρας απαιτεί ολοένα και περισσότερα έργα, γιατί αυξάνονται οι ανάγκες, αυξάνονται οι απαιτήσεις σε υδατικά αποθέματα, επομένως αυξάνονται οι απαιτήσεις και για έργα. Όχι όμως μόνο για έργα. Αυξάνονται οι απαιτήσεις και γίνεται συνειδηση σε όλον τον ελληνικό λαό και ιδιαίτερα στους αέλληνες παραγωγούς ότι αυξάνεται και η απαίτηση για καλύτερη και σωστότερη διαχείριση των υδατικών πόρων. Οι υδατικοί πόροι δεν είναι ανεξάντλητοι. Είναι ένα αγαθό που πρέπει να προστατευθεί απ' όλους.

Η δημιουργία του ενιαίου φορέα διαχείρισης των υδατικών πόρων που έχει ήδη ξεκινήσει μέσα από συζητήσεις, με εντολή του Πρωθυπουργού, στην διύπουργική επιτροπή, αόπως επίσης και οι αποκεντρωμένοι φορείς στις λεκάνες απορροής, θα δώσουν απάντηση στο πρόβλημα της σωστής διαχείρισης.

Αυτό από μόνο του, δεν αρκεί. Η ανάγκη να υπάρχει μια συνείδηση διαφορετική και μια σωστή διαχείριση, σωστή χρήση, σωστή αξιοποίηση των υδατικών πόρων από τους ίδιους τους καταναλωτές, είτε είναι οι αστικές χρήσεις είτε είναι οι βιομηχανίες είτε είναι οι Έλληνες παραγωγοί, είναι μια ανάγκη που δεν μπορούμε να την ξεπεράσουμε εύκολα. Σωστή διαχείριση και εξοικονόμηση είναι συνειδηση πια και στους Έλληνες παραγωγούς.

Δεν είναι τυχαίο ότι φέτος, εν όψει αυτής της δύσκολης περιόδου, όλοι οι Έλληνες παραγωγοί ζητούν μέτρα για σωστή διαχείριση των υδατικών πόρων.

Αυτό σημαίνει ότι διαμορφώνεται μια συνείδηση. Και αυτή η συνείδηση θα είναι ένας ιδιαίτερα ενισχυτικός παράγων στην προσπάθεια που κάνει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ να αντιμετωπίσει το πρόβλημα.

Το πρόβλημα για τη φετινή χρονιά όπως είπαμε, δεκάδες παρεμβάσεις σε εκατόν είκοσι πέντε σημεία της Ελλάδος, όπως ανέφερα στην αρχή, σε είκοσι εννέα νομούς. Με δεκάδες, λοιπόν, παρεμβάσεις αντιμετωπίζονται σε μεγάλο βαθμό. Οι Έλληνες παραγωγοί μπορούν να διασφαλίσουν την παραγωγή τους μέσα από τα έργα υποδομής που έχουν γίνει στη χώρα τα τελευταία χρόνια και μέσα από τις άμεσες παρεμβάσεις που ολοκληρώσαμε. Υπάρχουν επιπλέον μέτρα τα οποία μπορούν να παρθούν, έχουν ήδη προγραμματισθεί.

Οι μικρές αποκεντρωμένες παρεμβάσεις στο επίπεδο των κοινοτοριακών δήμων, που οργανώνει το Υπουργείο Γεωργίας, για μικρές λιμνοδεξαμενές, μικρά φράγματα που έχουν άμεση απόδοση και εκτελούνται σύντομα χωρίς μεγάλες δαπάνες, είναι μια λύση στο πρόβλημα. Μα λύση που έχει αγκαλιάσει ήδη η Τοπική Ατοδιοίκηση η οποία προχωρά τις μελέτες για την εκτέλεση αυτών των έργων. Και εδώ οι αποκεντρωμένοι πόροι που είναι στις Περιφέρειες και τις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μπορεί να αξιοποιηθούν. Και να αξιοποιηθούν σωστά για να αντιμετωπίσουμε το πρόβλημα.

Είμαστε σίγουροι, κύριοι συνάδελφοι, ότι το έργο που έχει επιτελεσθεί ως σήμερα αλλά και ο προγραμματισμός για τα επόμενα χρόνια δίνει ουσιαστική διέξοδο στην αγωνία των παραγωγών αλλά και του συνόλου των Ελλήνων πολιτών και πιστεύω ότι θα αντιμετωπίσει με επιτυχία το πρόβλημα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί των επερωτήσεων υπ' αριθμ. 60/5/16.5.2001 Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τους Υπουργούς Γεωργίας, ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και Ανάπτυξης και επίσης υπ' αριθμ. 56/6.4.2001 Βουλευτών του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας προς τους Υπουργούς ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και Γεωργίας.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Δευτέρας 23 Απριλίου, της Τρίτης 24 Απριλίου, της Τετάρτης 25 Απριλίου, της Πέμπτης 26 Απριλίου, της Παρασκευής 27 Απριλίου, της Δευτέρας 30 Απριλίου, της Πέμπτης 3 Μαΐου, της Παρασκευής 4 Μαΐου, της Δευτέρας 7 Μαΐου, της Τρίτης 8 Μαΐου, της Τετάρτης 9 Μαΐου και της Παρασκευής 11 Μαΐου 2001 και ερωτάται το Σώμα αν επικυρώνεται.

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Συνεπώς τα Πρακτικά της Δευτέρας 23 Απριλίου, της Τρίτης 24 Απριλίου, της Τετάρτης 25 Απριλίου, της Πέμπτης 26 Απριλίου, της Παρασκευής 27 Απριλίου, της Δευτέρας 30 Απριλίου, της Πέμπτης 3 Μαΐου, της Παρασκευής 4 Μαΐου, της Δευτέρας 7 Μαΐου, της Τρίτης 8 Μαΐου, της Τετάρτης 9 Μαΐου και της Παρασκευής 11 Μαΐου 2001 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 00.08', λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τρίτη 29 Μαΐου 2001 και ώρα 18.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο, συζήτηση αναφορών και ερωτήσεων και β) νομοθετική εργασία, σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.





